

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย (ฉบับปรับปรุง 2567)

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
(สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี)

สังกัดเทศบาลตำบลบ้านสีอง
อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง ๖ ปี บริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง จัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย ๒-๓ ปีบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาการของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ และพัฒนาเด็กโดยองค์รวม มีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เรียนรู้ผ่านการเล่นปนเรียน และลงมือปฏิบัติ มีทักษะในการดำรงชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความรัก ความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตที่ดี

วิสัยทัศน์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยโดยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุข และเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง

ภายในปี ๒๕๖๗ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง มุ่งพัฒนาเด็กปฐมวัยอายุ ๒-๓ ปีทุกคนให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาเหมาะสมกับวัย เน้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสมกับวัยและบริบทของตน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการรอบด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ สนใจใฝ่รู้ เรียนรู้อย่างมีความสุข มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นและส่งเสริมให้เด็กมีความพร้อมในการเรียนต่อในชั้นที่สูงขึ้นไป

ภารกิจจัดการศึกษาปฐมวัย

๑. มุ่งจัดประสบการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยช่วงอายุ ๒-๓ ปีให้มีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน อย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น สนใจใฝ่รู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะชีวิตและเรียนรู้อย่างมีความสุข
๒. พัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการเล่นที่มีจุดหมายอย่างต่อเนื่อง
๓. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย สภาพแวดล้อม สื่อเทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้เสริมสร้างพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
๔. ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เป้าหมายจัดการศึกษาปฐมวัย

๑. เด็กปฐมวัยทุกคนมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างสมดุลตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร
๒. ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้านและเต็มศักยภาพ
๓. ทุกห้องเรียนจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และเพียงพอ
๔. ผู้ปกครอง ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการศึกษาปฐมวัย

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอนเด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนาและให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านเป็นองค์รวมมีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพโดยกำหนดหลักการดังนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
๒. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็น-สำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย
๓. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลายได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ
๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข

๕. สร้างความรู้ ความเข้าใจและประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี จัดขึ้นสำหรับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี มุ่งส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนี้

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรงและมีสุขภาพดี
๒. สุขภาพจิตดี และมีความสุข
๓. มีทักษะชีวิตและสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัว และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการใช้ภาษาสื่อสาร และสนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆ

แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พัฒนาขึ้นบนแนวคิดหลักการสำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยถือว่าการเล่นของเด็กเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภายใต้การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของสมอง ผ่านสื่อที่ต้องเอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยครูจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวเด็กมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ทั้งนี้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมีแนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๑. แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก พัฒนาการของมนุษย์เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในตัวมนุษย์เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนตลอดชีวิตพัฒนาการของเด็กแต่ละคนจะมีลำดับขั้นตอนลักษณะเดียวกันแต่อัตราและระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่างๆอาจแตกต่างกันได้ขั้นตอนแรกๆจะเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาการขั้นต่อไปพัฒนาการด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาแต่ละส่วนส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกันเมื่อด้านหนึ่งก้าวหน้าอีกด้านหนึ่งจะก้าวหน้าตามด้วยในทำนองเดียวกันถ้าด้านหนึ่งด้านใดผิดปกติจะทำให้ด้านอื่นๆผิดปกติตามด้วยแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการด้านร่างกายอธิบายว่าการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กมีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นเด็กจะพัฒนาขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อนสำหรับทฤษฎีพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจและสังคมอธิบายว่าการอบรมเลี้ยงดูในเด็กส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความรักและความอบอุ่นเป็นพื้นฐานของความเชื่อมั่นในตนเองเด็กที่ได้รับความรักและความอบอุ่นจะมีความไว้วางใจในผู้อื่นเห็นคุณค่าของตนเองจะมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นประชาธิปไตยและความความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญาอธิบายว่าเด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะซึ่งจะพัฒนาตามอายุประสบการณ์รวมทั้งค่านิยมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับ

๒. แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก การเล่นเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การเล่นอย่างมีจุดมุ่งหมายเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานที่ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ขณะที่เด็กเล่นจะเกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันด้วยจากการเล่นเด็กจะมีโอกาสเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ ผ่อนคลายอารมณ์ และการแสดงออกถึงตนเอง เรียนรู้ความรู้สึก ของผู้อื่น เด็กจะรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้สังเกต มีโอกาสทำการทดลอง คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเอง การเล่นช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่งแวดล้อม และช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ดังนั้น เด็กควรมีโอกาสเล่น ปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สิ่งแวดล้อมรอบตัว และเลือกกิจกรรมการเล่นด้วยตนเอง

๓. แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานของสมอง สมองเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญที่สุดในร่างกายของเรา เพราะการที่มนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้นั้นต้องอาศัยสมองและระบบประสาทเป็นพื้นฐานการรับรู้รับความรู้สึกจากประสาทสัมผัสทั้งห้า การเชื่อมโยงต่อกันของเซลล์สมองส่วนมากเกิดขึ้นก่อนอายุ ๕ ปี และมีปฏิสัมพันธ์แรกเริ่มระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ มีผลโดยตรงต่อการสร้างเซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อ โดยในช่วง ๓ ปีแรกของชีวิต สมองเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมาก มีการสร้างเซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อขึ้นมามากมาย มีการสร้างไขมันหรือมันสมองหุ้มล้อมรอบเส้นใยสมองด้วย พอเด็กอายุ ๓ ปี สมองจะมีขนาดประมาณ ๘๐%ของสมองผู้ใหญ่ มีเซลล์สมองนับหมื่นล้านเซลล์ เซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อเหล่านี้ยิ่งได้รับการกระตุ้นมากเท่าใด การเชื่อมต่อกันระหว่างเซลล์สมองยิ่งมีมากขึ้นและความสามารถทางการคิดยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น ถ้าหากเด็กขาดการกระตุ้นหรือส่งเสริมจากสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม เซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อที่สร้างขึ้นมาก็จะหายไป เด็กที่ได้รับความเครียดอยู่ตลอดเวลาจะทำให้ขาดความสามารถที่จะเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม ส่วนต่าง ๆ ของสมองเจริญเติบโตและเริ่มมีความสามารถในการทำหน้าที่ในช่วงเวลาต่างกัน จึงอธิบายได้ว่าการเรียนรู้ทักษะบางอย่างจะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดเฉพาะในช่วงเวลาหนึ่งที่เรียกว่า “หน้าต่างของโอกาสการเรียนรู้” ซึ่งเป็นช่วงที่พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู และครูสามารถช่วยให้เด็กเรียนรู้และพัฒนาสิ่งนั้น ๆ ได้ดีที่สุด เมื่อพ้นช่วงนี้ไปแล้ว โอกาสนั้นจะฝีกยากหรือเด็กทำไม่ได้เลย เช่น การเชื่อมโยงวงจรประสาทของการมองเห็นและรับรู้ภาพจะต้องได้รับการกระตุ้นการทำงานตั้งแต่ ๓ หรือ ๔ เดือนแรกของชีวิตจึงจะมีพัฒนาการตามปกติ ช่วงเวลาของการเรียนภาษาคือ อายุ ๓-๕ ปีแรกของชีวิต เด็กจะพูดได้ชัดเจน และถูกต้อง โดยการพัฒนาจากการพูดเป็นคำ ๆ มาพูดเป็นประโยคและเล่าเรื่องได้ เป็นต้น

๔. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ทำสิ่งที่เป็นนามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรมที่เด็กเข้าใจและเรียนรู้ได้ง่ายรวดเร็ว เพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเองการใช้สื่อการเรียนรู้ต้องปลอดภัยต่อตัวเด็กและเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ และความต้องการของเด็กที่หลากหลาย สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยควรมีสื่อทั้งที่เป็นประเภท ๒ มิติ และ/หรือ ๓ มิติ ที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ ให้ครบทุกด้าน ทั้งนี้ สื่อต้องเอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าโดยการจัดการใช้สื่อสำหรับเด็กปฐมวัยต้องเริ่มต้นจากสื่อของจริงของจำลอง ภาพถ่าย ภาพโครงสร้าง และสัญลักษณ์ ตามลำดับ

๕. แนวคิดเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรม เด็กเมื่อเกิดมาจะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งไม่เพียงแต่จะได้รับอิทธิพลจากการปฏิบัติแบบดั้งเดิมตามประเพณี มรดก และความรู้ของบรรพบุรุษ แต่ยังได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ ค่านิยมและความเชื่อของบุคคลในครอบครัว และชุมชนของแต่ละที่ด้วย บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่หรือแวดล้อมตัวเด็กทำให้เด็กแต่ละคนแตกต่างกันไป ครูจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวเด็ก มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ครูควรต้องเรียนรู้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนา เกิดการเรียนรู้และอยู่ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้อย่างราบรื่นมีความสุข เป็นการเตรียมเด็กไปสู่สังคมในอนาคตกับการ

อยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางความคิด ความเชื่อและวัฒนธรรม เช่น ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เรื่องศาสนา ประเทศพม่า ลาว กัมพูชา ก็คล้ายคลึงกับคนไทยในการทำบุญตักบาตร การสวดมนต์ การไหว้พระ การให้ความเคารพพระสงฆ์ การทำบุญเลี้ยงพระ การเวียนเทียนเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีเข้าพรรษา สำหรับประเทศมาเลเซีย บรูไน อินโดนีเซีย ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามจึงมีวัฒนธรรมแบบอิสลาม ประเทศฟิลิปปินส์ได้รับอิทธิพลจากศาสนาคริสต์ ประเทศสิงคโปร์และเวียดนามนับถือหลายศาสนา โดยนับถือลัทธิธรรมเนียมแบบจีนเป็นหลัก เป็นต้น

คุณลักษณะของเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ ๒๑

๑. การพึ่งตนเองได้

- ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้เหมาะสมตามวัย
- ช่วยเหลือตนเองในเรื่องต่างๆ ได้ เช่น การทำความสะอาดร่างกาย การอาบน้ำ แต่งตัว การล้างมือ การแปรงฟัน การรับประทานอาหาร การเข้าห้องน้ำห้องส้วม การนอน และการถือสิ่งของด้วยตนเอง เป็นต้น

- เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง เช่น กิจกรรมการเล่น และการทำงาน

๒. ความเชื่อมั่นในตนเอง

- ถาม-ตอบ หรือโต้ตอบกับครูและเพื่อนได้อย่างมั่นใจ
- เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นได้อย่างภาคภูมิใจ
- กล้าพูด กล้าแสดงออกในการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี
- พุดแสดงความคิดเห็นหรือนำเสนอเรื่องต่างๆ ด้วยความมั่นใจ
- สำรวจ ค้นคว้าสิ่งใหม่ๆ ที่สนใจด้วยตนเอง

๓. การตัดสินใจด้วยตนเอง

- ตัดสินใจและเลือกปฏิบัติสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมตามวัย
- ตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม
- แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม

๔. การรู้จักตนเอง

- รู้ว่าตนเองเป็นใคร มาจากไหน
- รู้ว่าตนเองชอบหรือไม่ชอบอะไร
- การเข้าใจความรู้สึกของตนเอง
- รู้ว่าตนเองสามารถทำอะไรได้บ้าง
- รู้จักจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง
- รู้เป้าหมายของตนเอง (บอกได้ว่าโตขึ้นอยากเป็นอะไร)

๕. การเคารพตนเอง

- มีความภาคภูมิใจในตนเอง
- มีสัมมาคารวะ

- มีสัมพันธภาพที่ดีและรู้จักเคารพผู้อื่น
- กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
- ยอมรับจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง

๔. การควบคุมตนเอง

- ควบคุมอารมณ์ของตนเองในสถานการณ์ต่างๆ ได้เหมาะสมตามวัย
- มีความมั่นคงทางอารมณ์ (ไม่หุนหันพลันแล่น)
- เล่นหรือทำกิจกรรม และอยู่ร่วมกับเพื่อนหรือผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
- แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
- แก้ปัญหาได้เหมาะสมตามวัย

๕. การยับยั้งชั่งใจตนเอง

- มีความอดทนในการรอคอย
- ตัดสินใจว่าอะไรถูก อะไรผิด ดีหรือไม่ดี
- แสดงออกด้วยวาจาที่สุภาพ อ่อนน้อม
- คิดและตัดสินใจในการปฏิบัติตามสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสม

๖. แรงจูงใจในตนเอง

- มีความตั้งใจและสนใจในการทำงานให้สำเร็จด้วยตนเอง
- มีความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม
- กระตือรือร้น อยากค้นคว้าสำรวจสิ่งต่างๆ รอบตัวเสมอ
- มีความเพียรพยายามอย่างไม่ท้อถอยในการสำรวจค้นพบสิ่งแวดล้อม

๗. การยืนหยัดด้วยตนเอง

- กระตือรือร้นและตั้งใจในการทำงาน
- ไม่ย่อท้อต่อสิ่งที่ทำ
- ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จด้วยตนเอง

๘. การมีวินัยในตนเอง

- ปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม (ความประพฤติทั่วไป)
- รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง (วินัยในหน้าที่)
- ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและช่วยเหลือตนเองในแต่ละช่วงเวลาได้อย่างเหมาะสม

(วินัยในกิจวัตรประจำวัน)

- ควบคุมตนเองและอดทนต่อความยากลำบาก (วินัยในการควบคุมตนเอง)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรศึกษาระดับปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี
๒. ใช้อวัยวะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

๓. มีความสุขและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย

๓. พัฒนาการด้านสังคม

๔. รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว

๕. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา

๖. สื่อความหมายและใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

๗. สนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว

การวิเคราะห์สภาพที่พึงประสงค์ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี

คุณลักษณะที่ ๑.๑ มีน้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๒ - ๓ ปี
- น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
- เส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์

คุณลักษณะที่ ๑.๒ มีร่างกายแข็งแรง

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๒ - ๓ ปี
- มีภูมิคุ้มกันโรค ไม่ป่วยบ่อย ชับถ่ายเป็นเวลา รับประทานอาหารเหมาะสมกับวัย นอนและพักผ่อนเหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๒ ใช้วัยวะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน

คุณลักษณะที่ ๒.๑ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ได้เหมาะสมกับวัย

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๒ - ๓ ปี
- นั่งยองๆ เล่นโดยไม่เสียทรงตัว
- เดินถอยหลังได้
- เดินขึ้นลงบันไดโดยมือข้างหนึ่งจับราวและก้าวเท้าโดยวางบนขั้นบันไดเดียวกันก่อน
- กระโดดอยู่กับที่โดยเท้าพื้นพื้นที่ ๒ ข้าง

คุณลักษณะที่ ๒.๒ ใช้กล้ามเนื้อเล็กประสานสัมพันธ์ มือ – ตา ได้เหมาะสมกับวัย

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๒ - ๓ ปี
- จับสีเทียนแท่งใหญ่เพื่อขีดเขียนได้
- เลียนแบบลากเส้นเป็นวงต่อเนื่อง หรือเส้นตรงแนวตั้ง

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๓ มีความสุขและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะที่ ๓.๑ ร่าเริงแจ่มใส

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๒ - ๓ ปี
- อารมณ์ดี ยิ้มแย้ม หัวเราะง่าย แววตามีความสุข

คุณลักษณะที่ ๓.๒ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมกับวัย

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๒ - ๓ ปี
- แสดงความภาคภูมิใจเมื่อทำสิ่งต่างๆสำเร็จ
- ชอบพูดคำว่า “ไม่” แม้จะเป็นสิ่งที่ต้องการ

คุณลักษณะที่ ๓.๓ สนใจและมีความสุขกับธรรมชาติ สิ่งสวยงาม ดนตรีและจังหวะการเคลื่อนไหว

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๒ - ๓ ปี
- ตอบสนองต่อธรรมชาติ เสียงเพลง จังหวะดนตรี และสิ่งสวยงามต่างๆอย่างเพลิดเพลิน

๓. พัฒนาการด้านสังคม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๔ รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว

คุณลักษณะที่ ๔.๑ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวได้

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๒ - ๓ ปี
- ชอบเก็บของของตนเองไว้ใกล้ตัวและไม่ชอบแบ่งปันผู้อื่น

คุณลักษณะที่ ๔.๒ เล่นและร่วมทำกิจกรรมกับผู้อื่นได้ตามวัย

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๒ - ๓ ปี
- รอคอยช่วงเวลาสั้นๆ
- เล่นร่วมกับคนอื่น แต่ต่างคนต่างเล่น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๕ ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะที่ ๕.๑ ทำกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองได้ตามวัย

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๒ - ๓ ปี
- สวมเสื้อผ้าโดยมีคนช่วย
- บอกได้ว่าตนเองต้องการขับถ่าย

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๖ สื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะที่ ๖.๑ รับรู้และเข้าใจความหมายของภาษาได้ตามวัย

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๒-๓ ปี
- ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง
- สนใจดูหนังสือนิทานภาพ

คุณลักษณะที่ ๖.๒ แสดงออกและ/หรือพูดเพื่อสื่อความหมายได้

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๒ - ๓ ปี
- พูดเป็นวลีสั้นๆ
- มักจะถามคำถาม “อะไร” และ “ทำไม”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๗ สนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว

คุณลักษณะที่ ๗.๑ สนใจและเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๒ - ๓ ปี
- อยากเรียนรู้สิ่งต่างๆ
- ถามบ่อยถามซ้ำ
- จดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ยาวนานขึ้น

คุณลักษณะที่ ๗.๒ เรียนรู้ผ่านการเลียนแบบ

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๒ - ๓ ปี
- เลียนแบบการกระทำผู้ใกล้ชิดหรือเด็กอื่น
- พยายามเลียนแบบเสียงต่างๆ

คุณลักษณะที่๗.๓ สํารวจโดยใช้ประสาทสัมผัส

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๒ - ๓ ปี
- ค้นหาของที่ถูกลบซ่อนโดยมีสิ่งปกปิด ๒-๓ ชั้น
- ขอบเลขสี่ด้วยมือ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ช่วงอายุ ๒ - ๓ ปี

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๑ มีน้ำหนัก ส่วนสูง และเส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์อายุ	- น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย - เส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์	- การดูแลสุขภาพอนามัย - การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การดูแลตนเองเบื้องต้นโดยผู้ใหญ่ให้การช่วยเหลือ
๑.๒ มีร่างกายแข็งแรง	- มีภูมิต้านทานโรค ไม่ป่วยบ่อย - ชับถ่ายเป็นเวลา รับประทานอาหารเหมาะสมกับวัย นอนและพักผ่อนเหมาะสมกับวัย	- การดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย - กิจกรรมประจำวันหรือกิจกรรมต่างๆ - การนอนหลับพักผ่อน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การล้างมือ - การขับถ่าย - การรับประทานอาหาร - การนอนหลับพักผ่อน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๒ ใ้ช่วยวัยของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๑. ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ได้เหมาะสมกับวัย	- นั่งยองๆ เล่นโดยไม่เสียการทรงตัว - เดินถอยหลังได้ - เดินขึ้นลงบันไดโดยมือข้างหนึ่งจับราวและก้าวเท้าโดยวางบนขั้นบันไดเดียวกันก่อน - กระโดดอยู่กับที่โดยเท้าพื้นพื้น ทั้ง ๒ ข้าง	- การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายตามจังหวะดนตรี - การเคลื่อนไหวและการทรงตัว - การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อและระบบประสาท - การเล่นอิสระกลางแจ้ง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การดูแลตนเองเบื้องต้นโดยผู้ใหญ่ให้การช่วยเหลือ
๒.๒. ใช้กล้ามเนื้อเล็กประสานสัมพันธ์ มือ - ตา ได้เหมาะสมกับวัย	- จับสีเทียนแท่งใหญ่เพื่อขีดเขียนได้ - เลียนแบบลากเส้นเป็นวงต่อเนื่อง หรือเส้นตรงแนวดิ่ง	- การเล่นเกมเล่นสัมผัส - การวาด การเขียนขีดเขียน - การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อและระบบประสาท - การปั้น การฉีก การตัดปะ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การดูแลตนเองเบื้องต้นโดยผู้ใหญ่ให้การช่วยเหลือ

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๓ มีความสุขและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๑. ร่าเริงแจ่มใส	- อารมณ์ดี ยิ้มแย้ม หัวเราะง่าย แววตามีความสุข	- การรับรู้อารมณ์หรือความรู้สึก ของตนเอง - การแสดงอารมณ์ที่เป็นสุข - การฟังนิทาน - การร้องเพลง - การท่องคำคล้องจอง - การเล่นเกมบทบาทสมมติ - การเล่นเกมอิสระ	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก - การทำด้วยการไหว้ - การเล่นกับพี่น้องในบ้าน - การไปเที่ยวตลาดและสถานที่ ต่างๆในชุมชน - การเล่นที่สนามเด็กเล่น - การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา
๓.๒. แสดงออกทาง อารมณ์ได้อย่าง เหมาะสมกับวัย	- แสดงความภาคภูมิใจเมื่อทำสิ่ง ต่างๆสำเร็จ - ชอบพูดคำว่า “ไม่” แม้จะเป็น สิ่งที่ต้องการ	- การควบคุมอารมณ์และการ แสดงออก - การยืดหยุ่นความคิด - การออกไปเล่นปฏิสัมพันธ์กับ บุคคลภายนอก - การไปสวนสาธารณะ	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก - การทำด้วยการไหว้ - การเล่นกับพี่น้องในบ้าน - การไปเที่ยวตลาดและสถานที่ ต่างๆในชุมชน - การเล่นที่สนามเด็กเล่น - การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา
๓.๓. สนใจและมี ความสุขกับธรรมชาติ สิ่งสวยงาม ดนตรีและ จังหวะการเคลื่อนไหว	- ตอบสนองต่อธรรมชาติ เสียงเพลง จังหวะดนตรี และสิ่ง สวยงามต่างๆอย่างเพลิดเพลิน	- การชื่นชมทางธรรมชาติ - การฟังนิทาน - การร้องเพลง - การท่องคำคล้องจอง - การเพาะปลูกอย่างง่าย	ธรรมชาติรอบตัว - สัตว์ - พืช - ดอกไม้ - ใบไม้ - การเดินเล่นในสวน - การเพาะปลูกอย่างง่าย

๓. พัฒนาการด้านสังคม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๔ รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใกล้เคียงตัวได้	- ชอบเก็บของของตนเองไว้ใกล้ตัวและไม่ชอบแบ่งปันผู้อื่น	-การเล่นอย่างอิสระ -การเล่นรวมกลุ่มกับผู้อื่น -การแบ่งปันหรือการให้ -การอดทนรอคอยตามวัย -การออกไปเล่นนอกบ้าน -การไปสวนสาธารณะ -การออกไปร่วมกิจกรรมในศาสนสถาน	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก -การเล่นกับพี่น้องในบ้าน -การไปเที่ยวตลาดและสถานที่ต่างๆในชุมชน -การเล่นที่สนามเด็กเล่น -การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ธรรมชาติรอบตัว -การเล่นน้ำ -การเล่นทราย -การเดินเล่นในสวน
๔.๒ เล่นและร่วมทำกิจกรรมกับผู้อื่นได้ตามวัย	- รอคอยช่วงเวลาสั้นๆ -เล่นร่วมกับคนอื่น แต่ต่างคนต่างเล่น	- การเล่นรวมกลุ่มกับผู้อื่น -การแบ่งปันหรือการให้ -การอดทนรอคอยตามวัย -การใช้ภาษาบอกความต้องการ -การออกไปเล่นนอกบ้าน -การไปสวนสาธารณะ -การออกไปร่วมกิจกรรมในศาสนสถาน	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก -การเล่นกับพี่น้องในบ้าน -การไปเที่ยวตลาดและสถานที่ต่างๆในชุมชน -การเล่นที่สนามเด็กเล่น -การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ธรรมชาติรอบตัว -การเล่นน้ำ -การเล่นทราย -การเดินเล่นในสวน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๕ ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๕.๑ ทำกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองได้ตามวัย	- สวมเสื้อผ้าโดยมีคนช่วย -บอกได้ว่าตนเองต้องการขับถ่าย	-การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันตามวัย -การดูแลสุขภาพความสะอาดของร่างกาย ของใช้ส่วนตัว -การรักษาความปลอดภัย -การขับถ่าย -การนอนพักผ่อน -การคิดตัดสินใจแก้ปัญหาในเรื่องต่างๆด้วยตนเอง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การดูแลตนเองเบื้องต้นโดยมีผู้ใหญ่ให้การช่วยเหลือ - การล้างมือ - การขับถ่าย - การรับประทานอาหาร -การถอดและใส่เสื้อผ้า -การรักษาความปลอดภัย - การนอนหลับพักผ่อน

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๖ สื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๖.๑. รับรู้และเข้าใจ ความหมายของภาษาได้ ตามวัย	-ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลง คลอตามทำนอง -สนใจดูหนังสือนิทานภาพ	-การจดจ่อใส่ใจ -การฟังนิทานเรื่องราวต่างๆสั้นๆ -การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ตาม ความสนใจ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -ชื่อและเพศของตนเอง -การเรียกชื่อส่วนต่างๆของ ใบหน้าและร่างกาย เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก -บุคคลภายในและภายนอก ครอบครัว สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -ชื่อของเล่น ของใช้รอบตัว
๖.๒. แสดงออกและ/ หรือพูดเพื่อสื่อ ความหมายได้	- พูดเป็นวลีสั้นๆ - มักจะถามคำถาม “อะไร” และ “ทำไม”	-การตอบคำถามจากความคิด -การพูดบอกความต้องการ -การเล่าเรื่องราว -การเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม -การเรียงลำดับเหตุการณ์ -การยืดหยุ่นความคิดตามวัย	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -ชื่อและเพศของตนเอง -การเรียกชื่อส่วนต่างๆของ ใบหน้าและร่างกาย เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก -บุคคลภายในและภายนอก ครอบครัว สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -ชื่อของเล่น ของใช้รอบตัว

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๗ สนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้	
		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๗.๑. สนใจและเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว	<ul style="list-style-type: none"> -อยากเรียนรู้สิ่งต่างๆ -ถามบ่อยถามซ้ำ -จดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ยาวนานขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> -การสังเกตวัตถุหรือสิ่งของที่มีสีสันทันและรูปร่างที่แตกต่างกัน -การสำรวจและการทดลองอย่างง่าย 	<p>ธรรมชาติรอบตัว</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสำรวจสิ่งต่างๆในธรรมชาติรอบตัว เช่น สัตว์ พืช ดอกไม้ ใบไม้ <p>สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก</p> <ul style="list-style-type: none"> -ชื่อของเล่น ของใช้รอบตัว
๗.๒ .เรียนรู้ผ่านการเลียนแบบ	<ul style="list-style-type: none"> -เลียนแบบการกระทำผู้ใกล้ชิดหรือเด็กอื่น -พยายามเลียนแบบเสียงต่างๆ 	<ul style="list-style-type: none"> -การสังเกตวัตถุหรือสิ่งของที่มีสีสันทันและรูปร่างที่แตกต่างกัน -การฟังเสียงต่างๆรอบตัว -การฟังนิทานหรือเรื่องราวสั้นๆ -การแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ 	<p>ธรรมชาติรอบตัว</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสำรวจสิ่งต่างๆในธรรมชาติรอบตัว เช่น สัตว์ พืช ดอกไม้ ใบไม้ <p>สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก</p> <ul style="list-style-type: none"> -ชื่อของเล่น ของใช้รอบตัว -การเชื่อมโยงลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างง่ายของสิ่งต่างๆที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก
๗.๓.สำรวจโดยใช้ประสาทสัมผัส	<ul style="list-style-type: none"> -ค้นหาของที่ถูกซ่อนโดยมีสิ่งปกปิด ๒-๓ ชั้น -ขอละเลงสีด้วยมือ 	<ul style="list-style-type: none"> -การสังเกตวัตถุหรือสิ่งของที่มีสีสันทันและรูปร่างที่แตกต่างกัน -การสำรวจและการทดลองอย่างง่าย -การคิดวางแผนที่ไม่ซับซ้อน -การแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ 	<p>ธรรมชาติรอบตัว</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสำรวจสิ่งต่างๆในธรรมชาติรอบตัว เช่น สัตว์ พืช ดอกไม้ ใบไม้ <p>สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก</p> <ul style="list-style-type: none"> -การเชื่อมโยงลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างง่ายของสิ่งต่างๆที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก

คำขวัญศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง

เลี้ยงดูด้วยรัก บ่มฝักสุขนิสัย สมวัยด้วยพัฒนาการ ก้าวผ่านปฐมวัย มุ่งสู่ประถมศึกษา

อัตลักษณ์

กิจกรรมเด่น เน้นจริยธรรม

เอกลักษณ์

อาคารเด่น เน้นพัฒนาการ สืบสานวัฒนธรรม
การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี แบ่งการอบรมเลี้ยงดูและการพัฒนาเด็ก ออกเป็น ๒ ช่วงอายุ ประกอบด้วย ช่วงอายุแรกเกิด - ๒ ปี เป็นแนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวันโดยพ่อแม่และผู้เลี้ยงดู และช่วงอายุ ๒-๓ ปี เป็นแนวการปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้โดยพ่อแม่และผู้เลี้ยงดู

ช่วงอายุ ๒ - ๓ ปี

แนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้โดยพ่อแม่และผู้เลี้ยงดู สำหรับเด็กช่วงอายุ ๒ - ๓ ปี เน้นการจัดประสบการณ์ผ่านการเล่นตามธรรมชาติที่เหมาะสมกับวัยอย่างเป็นองค์รวม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถตามวัยของเด็ก ทั้งนี้ เด็กในช่วงวัยนี้จะมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นมากกว่าในช่วงแรก เด็กมีการพึ่งพาตนเอง แสดงความเป็นตัวของตัวเอง จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (ฉบับปรับปรุง ปีการศึกษา ๒๕๖๗)
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามวิสัยทัศน์ภารกิจ จุดหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัย จึงกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัย ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย		
ช่วงอายุ	อายุต่ำกว่า ๓ ปี	
สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
	<ul style="list-style-type: none"> ● ด้านร่างกาย ● ด้านอารมณ์และจิตใจ ● ด้านสังคม ● ด้านสติปัญญา 	<ul style="list-style-type: none"> ● เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ● เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อม ● ธรรมชาติรอบตัวเด็ก ● สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก
ระยะเวลาเรียน	๑ ปีการศึกษา เรียนไม่ต่ำกว่า ๑๘๐ วัน หรือ ๒๔๕ วัน : ๑ ปีการศึกษา	

โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ประกอบด้วย ๒ องค์ประกอบ ดังนี้

๑. สาระการเรียนรู้รายปี ซึ่งประกอบด้วยสาระที่ควรเรียนรู้และประสบการณ์สำคัญ
๒. กำหนดเวลาเรียน ใช้เวลาเรียน ๑ ปีการศึกษา

ระยะเวลาเรียน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้องใช้เวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ๑ ปีการศึกษา โดยเริ่มรับเด็กอายุ ๒ ปีถึง ๓ ปี

กำหนดเวลาเรียน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง สังกัดเทศบาลตำบลบ้านส้อง จัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย (ช่วงอายุ ๒-๓ ปี) โดยแบ่งออกเป็น ๒ ภาคเรียน ใน ๑ ปีการศึกษา คือ

ภาคเรียนที่ ๑ เปิดเรียนระหว่าง ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึง ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

ภาคเรียนที่ ๒ เปิดเรียนระหว่าง ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึง ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กช่วงอายุ ๒ - ๓ ปี เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยอาจจัดในรูปแบบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการหรือเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย สาระการเรียนรู้ประกอบไปด้วย ๒ ส่วน คือ ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

ประสบการณ์สำคัญ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดประสบการณ์สำคัญเพื่อจะชี้แนะให้ครูเข้าใจว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำคัญที่ควรจัดสำหรับเด็กปฐมวัยมีอะไรบ้าง เด็กปฐมวัยต้องทำอะไร เรียนรู้อะไรต่างๆ

รอบตัวอย่างไร ดังนั้น เป็นหน้าที่ของครูที่ต้องนำประสบการณ์สำคัญทุกด้านไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดประสบการณ์ จัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ และใช้เป็นแนวทางในการสังเกตพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย ขณะเรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญทั้งนี้ ประสบการณ์สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยมี ดังนี้

๑. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการ

ใช้กล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจวัตรประจำวันหรือการทำกิจกรรมต่าง การนอนหลับพักผ่อน การดูแลสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของตนเอง

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ประกอบด้วย การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายตามจังหวะ

ดนตรี การเล่นออกกำลังกายกลางแจ้งอย่างอิสระ การเคลื่อนไหวและการทรงตัว การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อและระบบประสาท การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส การวาด การเขียนขีดเขียน การปั้น การฉีก การตัดปะ การดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ของใช้ส่วนตัว และการรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

๒. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้

แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส ได้พัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองจากการปฏิบัติต่างๆในชีวิตประจำวัน พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการทำตัวให้เป็นที่รัก อบอุ่น มั่นคง เกิดความรู้สึกปลอดภัย ไว้วางใจซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ประกอบด้วย การรับรู้อารมณ์หรือความรู้สึกของตนเอง การแสดงอารมณ์ที่เป็นสุข การควบคุมอารมณ์และการแสดงออก การเล่นอิสระ การเล่นเกมบทบาทสมมติ การชื่นชมธรรมชาติ การเพาะปลูกอย่างง่าย การเลี้ยงสัตว์ การฟังนิทาน การร้องเพลง การท่องคำคล้องจอง การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆตามความสนใจ เป็นต้น

๓. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์

กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวในชีวิตประจำวัน ได้ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆและปรับตัวอยู่ในสังคม เด็กควรมีโอกาสได้เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ เด็กวัยเดียวกันหรือต่างวัย เพศเดียวกันหรือต่างเพศอย่างสม่ำเสมอ

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ประกอบด้วย การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันตามวัย

การเล่นอย่างอิสระ การเล่นรวมกลุ่มกับผู้อื่น การแบ่งปันหรือการให้ การอดทนรอคอยตามวัย การใช้ภาษาบอกความต้องการ การออกไปเล่นนอกบ้าน การไปสวนสาธารณะ การออกไปร่วมกิจกรรมในศาสนสถาน เป็นต้น

๔. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้ และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวในชีวิตประจำวันผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า และการเคลื่อนไหว ได้พัฒนาการใช้ภาษาสื่อความหมายและความคิด รู้จักสังเกตคุณลักษณะต่างๆไม่ว่าจะเป็นสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง ผิวสัมผัส จัดจำชื่อเรียกสิ่งต่างๆรอบตัว

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ประกอบด้วย การตอบคำถามจากการคิด การเชื่อมโยงจากประสบการณ์เดิม การเรียงลำดับเหตุการณ์ การยืดหยุ่นความคิดตามวัย การจดจ่อใส่ใจ การสังเกตวัตถุหรือสิ่งของที่มีสีสันทันและรูปทรงที่แตกต่างกัน การฟังเสียงต่างๆรอบตัว การฟังนิทานหรือเรื่องราวสั้นๆ การพูด

บอกความต้องการ การเล่าเรื่อง การสำรวจ และการทดลองอย่างง่าย ๆ การคิดวางแผนที่ไม่ซับซ้อน การคิด ตัดสินใจหรือคิดแก้ปัญหาในเรื่องที่ง่าย ๆ ด้วยตนเอง การแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เป็นต้น

สาระที่ควรเรียนรู้รายปี/รายชั้น

สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก /

รายละเอียด เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อและเพศของตนเอง การเรียกชื่อส่วนต่างๆของใบหน้าและร่างกาย ดูแลตนเองเบื้องต้นโดยมีผู้ใหญ่ให้การช่วยเหลือ การล้างมือ การขับถ่าย การรับประทานอาหาร การถอด สวมใส่เสื้อผ้า การรักษาความปลอดภัย และการนอนหลับพักผ่อน

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย หนูน้อยน่ารัก (ยีนดีที่รู้จัก)

๑. การสนทนาและกล่าวคำทักทาย ๑
๒. การสนทนาและกล่าวคำทักทาย ๒
๓. การกล่าวคำขอบคุณ/ขอโทษ
๔. รู้จักชื่อเล่นตนเอง/ครู/เพื่อน
๕. รูปร่าง ลักษณะ หน้าตา เพศ

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย หนูน้อยน่ารัก (หนูจำได้)

๑. สัญลักษณ์ของหนู ๑
๒. สัญลักษณ์ของหนู ๒
๓. การเก็บของเล่นเข้าที่ (จำที่ ที่เก็บได้)
๔. การเก็บของใช้เข้าที่ (จำที่ ที่เก็บได้)
๕. ชื่อ ศพด. ชื่อชั้นเรียนของตนเอง มุมต่างๆภายในห้องเรียน

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย หนูน้อยน่ารัก (หนูทำได้)

๑. การรับประทานอาหารด้วยตนเอง
๒. การขับถ่าย การใช้ห้องน้ำและการล้างมือ
๓. การดูแลตัวเองเบื้องต้น การแปรงฟัน
๔. การแต่งกายด้วยตนเอง การถอดและสวมใส่เสื้อผ้า
๕. การนอนอย่างถูกวิธี

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย หนูน้อยน่ารัก (หนูน้อยมีวินัย)

๑. ข้อตกลงในห้องเรียน ศพด.
๒. การเก็บของเข้าที่เก็บวัสดุ อุปกรณ์ ของเล่น ของใช้
๓. การเข้าแถว การรอคอย
๔. ความปลอดภัยในการเล่น
๕. การแบ่งปัน การช่วยเหลือกัน

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย หนูน้อยรักสุขภาพ (ร่างกายของฉัน)

๑. อวัยวะและการดูแลรักษา (ตา หู จมูก ปาก มือ เท้า)
๒. ฟัน แปรงสววย
๓. การอาบน้ำ
๔. การล้างมือ
๕. การใช้หน้ากากอนามัย

<p>หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย หนูน้อยรักสุขภาพ (การออกกำลังกาย)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ชนิดของการออกกำลังกาย ๒. ชนิดของการออกกำลังกาย ๓. การพักผ่อน นอนหลับ ๔. นักประดิษฐ์ตัวน้อย (ประดิษฐ์ดัมเบล) ๕. นักประดิษฐ์ตัวน้อย (ประดิษฐ์แผ่นเกมกระโดดใช้มือ,เท้า)
<p>หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย หนูน้อยกินดี มีสุข (อาหารดีมีประโยชน์)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อาหารที่หนูรู้จัก ๒. นม ๓. ผัก/ผลไม้ ๔. ขนมที่มีประโยชน์ ๕. อุปกรณ์ที่ใช้ในการรับประทานอาหาร/มารยาทในการรับประทานอาหาร/การล้างมือ
<p>หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย หนูน้อยกินดี มีสุข (อาหารดีมีประโยชน์ , อาหารที่ไม่มีประโยชน์และกิจกรรมเซฟฟันน้ำนม) การทำแซนวิชทูน่า</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประโยชน์ของอาหาร ๒. ขนมที่ไม่มีประโยชน์ ๓. เครื่องดื่มที่ไม่มีประโยชน์ ๔. กิจกรรมเซฟฟันน้ำนม “มารู้จักวัสดุ-อุปกรณ์การทำแซนวิชทูน่า” ๕. กิจกรรมเซฟฟันน้ำนม “ลงมือปฏิบัติจริงการแซนวิชทูน่า”
<p>หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย หนูน้อยปลอดภัยไว้ก่อน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ความปลอดภัยในการเล่น ๒. ความปลอดภัยในการเล่นน้ำ ๓. ความปลอดภัยในการใช้รถ – ใช้ถนน ๔. ความปลอดภัยในการเล่นเครื่องเล่นสนาม ๕. ความปลอดภัยในใช้ เครื่องใช้ไฟฟ้า
<p>หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย หนูน้อยปลอดภัยไว้ก่อน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ความปลอดภัยในการใช้รถ-ใช้ถนน ๒. การระมัดระวังตนเองในการเดินทางด้วยรถชนิดต่างๆ ๓. การระมัดระวังตนเองในการใช้รถตู้ ๔. ความปลอดภัยในการใช้ ของมีคม ๕. บอกชื่อของมีคม
<p>หน่วยที่ ๕ วันเฉลิมพระชนมพรรษา ร. ๑๐ (เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ความสำคัญ ๒. กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ร. ๑๐ ๓. พระราชกรณียกิจ ๔. ค่านิยม ๑๒ ประการ ๕. ดอกไม้ประจำรัชกาลที่ ๑๐

หน่วยที่ ๖ ชื่อหน่วย หนูน้อยนักสัมผัส

๑. การมองเห็น
๒. การดมกลิ่น
๓. การได้ยิน
๔. การชิมรส
๕. การสัมผัส

สาระที่ควรเรียนรู้ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก

รายละเอียด เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลภายในครอบครัว และบุคคลภายนอกครอบครัว การรู้จักชื่อเรียกหรือสรรพนามแทนตัวญาติหรือผู้เลี้ยงดู วัชปฏิบัติกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม การทักทายด้วยการไหว้ การเล่นกับพี่น้องในบ้าน การไปเที่ยวตลาดและสถานที่ต่างๆในชุมชน การเล่นที่สนามเด็กเล่น การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี

หน่วยที่ ๗ ชื่อหน่วย วันแม่

๑. ความสำคัญของวันแม่
๒. พระราชประวัติพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
๓. สัญลักษณ์ของวันแม่
๔. บทบาทหน้าที่ของแม่
๕. การปฏิบัติตนที่ดีต่อพ่อแม่

หน่วยที่ ๘ ชื่อหน่วย บ้านแสนสุข

๑. ประโยชน์ของบ้าน
๒. ห้องนอน
๓. ห้องน้ำ
๔. ห้องครัว
๕. การรักษาความสะอาดในบ้าน

หน่วยที่ ๙ ชื่อหน่วย ครอบครัวของหนู

๑. สมาชิกในครอบครัว
๒. ชื่อของบุคคลในครอบครัว
๓. พ่อ แม่ของหนู
๔. การเล่นกับพี่น้องในบ้าน
๕. การช่วยเหลือกันและกันของคนในครอบครัว

หน่วยที่ ๑๐ ชื่อหน่วย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของหนู

๑. ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของหนู
๒. ห้องเรียนของหนู
๓. ชื่อคุณครูของหนู
๔. ชื่อเพื่อนในห้องเรียนของหนู
๕. ข้อตกลงในห้องเรียน

<p>หน่วยที่ ๑๐ ชื่อหน่วย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของหนู</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.. การใช้ห้องน้ำในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๒. ห้องครัว/ที่รับประทานอาหาร ๓. การเล่นเครื่องเล่นสนาม ๔. มุมประสบการณ์ต่างๆในและนอกห้องเรียน ๕. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
<p>หน่วยที่ ๑๑ ชื่อหน่วย ชุมชนน่าอยู่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ชื่อชุมชน ๒. บ้านและความสำคัญของบ้าน ๓. สถานที่ต่างๆและความสำคัญในชุมชน(โรงเรียน) ๔. สถานที่ต่างๆและความสำคัญในชุมชน(ตลาด) ๕. สถานที่ต่างๆและความสำคัญในชุมชน (ตลาด)
<p>หน่วยที่ ๑๑ ชื่อหน่วย ชุมชนน่าอยู่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สถานที่ต่างๆและความสำคัญในชุมชน(โรงพยาบาล) ๒. สถานที่ต่างๆและความสำคัญในชุมชน(โรงพยาบาล) ๓. สถานที่ต่างๆและความสำคัญในชุมชน(วัด) ๔. สถานที่ต่างๆและความสำคัญในชุมชน(การร่วมกิจกรรมในชุมชน) ๕. สถานที่ต่างๆและความสำคัญในชุมชน (การช่วยกันดูแลรักษาชุมชน)
<p>หน่วยที่ ๑๒ ชื่อหน่วย เพื่อนบ้านของหนู</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ชื่อเพื่อนบ้าน ๒. การพูดคุยสื่อสารกับเพื่อนบ้าน ๓. การปฏิบัติตนต่อเพื่อนบ้าน ๔. การเล่นกับเพื่อนบ้าน ๕. ประโยชน์ของเพื่อนบ้าน
<p>หน่วยที่ ๑๓ ชื่อหน่วย จังหวัดของเรา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ชื่อจังหวัดของเรา ๒. อาชีพของคนในจังหวัด ๓. สถานที่สำคัญของจังหวัด ๔. อาหารพื้นเมืองของจังหวัด ๕. ประเพณีสำคัญของจังหวัด

สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว

รายละเอียด เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการสำรวจสิ่งต่างๆ ในธรรมชาติรอบตัว เช่น สัตว์ พืช ดอกไม้ ใบไม้ ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเล่นน้ำ เล่นทราย การเลี้ยงสัตว์ต่างๆที่ไม่เป็นอันตรายการเล่นในสวน การเพาะปลูกอย่างง่าย

หน่วยที่ ๑๔ ชื่อหน่วย หนูน้อยรักธรรมชาติ (ผัก ผลไม้แสนอร่อย)

๑. รู้จักชื่อผักต่างๆ
๒. รู้จักชื่อผลไม้ต่างๆ
๓. รสชาติของผัก ผลไม้
๔. รูปร่างลักษณะของผัก ผลไม้
๕. ประโยชน์ของผัก ผลไม้

หน่วยที่ ๑๔ ชื่อหน่วย หนูน้อยรักธรรมชาติ (ดิน หิน ทราย)

๑. ดินมาจากไหน
๒. ชนิดของดิน
๓. ชนิดของทราย
๔. รูปร่างลักษณะของหิน
๕. ประโยชน์ดิน/หิน/ทราย

หน่วยที่ ๑๔ ชื่อหน่วย หนูน้อยรักธรรมชาติ (น้ำใสไหลเย็น)

๑. น้ำคืออะไร มีลักษณะอย่างไร
๒. เราใช้น้ำทำอะไร
๓. น้ำแปลงกาย
๔. การสัมผัสน้ำร้อน/น้ำเย็น/เสียงน้ำไหล
๕. หนูน้อยประหยัดน้ำ

หน่วยที่ ๑๕ ชื่อหน่วย อาชีพในฝัน (เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก)

๑. บอกอาชีพของคนในครอบครัว
๒. อาชีพครู
๓. อาชีพตำรวจ
๔. อาชีพหมอ
๕. อาชีพพยาบาล

หน่วยที่ ๑๕ ชื่อหน่วย อาชีพในฝัน (เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก)

๑. อาชีพทหาร
๒. อาชีพแม่ค้า
๓. อาชีพบุรุษไปรษณีย์
๔. อาชีพขานนา
๕. โตขึ้นหนอยากเป็นอะไร

หน่วยที่ ๑๖ ชื่อหน่วยวันลอยกระทง

๑. ความสำคัญของวันลอยกระทง
๒. วัสดุที่ใช้ทำกระทง
๓. การปฏิบัติตน
๔. แหล่งน้ำ

๕. การอนุรักษ์แหล่งน้ำ
หน่วยที่ ๑๗ ชื่อหน่วย เพื่อนสัตว์น่ารัก (สัตว์เลี้ยงแสนรัก) ๑. มารูจักสัตว์เลี้ยงกันเถอะ (ชื่อ/ ชนิด/รูปร่าง/ลักษณะ/ขนาด) ๒. ที่อยู่อาศัยและอาหารของสัตว์ เลี้ยงแสนรัก ๓. ประโยชน์ของสัตว์เลี้ยงแสนรัก ๔. การดูแลรักษา ๕. การเลี้ยงสัตว์อย่างปลอดภัย
หน่วยที่ ๑๗ ชื่อหน่วย เพื่อนสัตว์น่ารัก (สัตว์น้ำน่ารัก) ๑. รูจักชื่อสัตว์น้ำ ๒. รูปร่าง ลักษณะ สี ๓. ที่อยู่อาศัย ๔. อาหารสัตว์น้ำ ๕. การเลี้ยงปลา/ดูแลรักษา
หน่วยที่ ๑๘ ชื่อหน่วย วันชาติ/ วันพ่อ (เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก) ๑. ความสำคัญของวันชาติ ๒. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓. สัญลักษณ์ของวันชาติวันดินโลก ๔. บทบาทหน้าที่ของพ่อ ๕. การปฏิบัติตนที่ดีของพ่อแม่
หน่วยที่ ๑๗ ชื่อหน่วย เพื่อนสัตว์น่ารัก (โลกของแมลง) ๑. แมลงที่หนูรู้จัก ๒. ลักษณะของแมลง ๓. อาหารของแมลง ๔. ที่อยู่อาศัยของแมลง ๕. ประโยชน์และโทษของแมลง
หน่วยที่ ๑๙ ชื่อหน่วย ลม ท้า อากาศ (สัมผัสอากาศวันนี้) ๑. อากาศยามเช้า ๒. อากาศยามสาย ๓. อากาศเย็น ๔. ลมพัดเย็นสบาย ๕. หนูทำอะไรในวันที่อากาศสดชื่น
หน่วยที่ ๒๐ ชื่อหน่วย วันขึ้นปีใหม่ (เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก) ๑. ความหมายของคำว่า ส.ค.ส. ๒. การเลือกและจัดหาของขวัญ ๓. ความสำคัญความหมาย ๔. การแสดงความเคารพและอวยพรผู้ใหญ่ ๕. ขนบธรรมเนียมประเพณี

<p>หน่วยที่ ๑๙ ชื่อหน่วย ลม ฟ้า อากาศ (ท้องฟ้าแสนสวย)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สสำรวจท้องฟ้า ๒. พระอาทิตย์มาจากไหน ๓. ก้อนเมฆเป็นอย่างไร ๔. แสงแดดร้อนจ้า ๕. แสงแดดร้อนจ้า(ทดลอง)
<p>หน่วยที่ ๒๑ ชื่อหน่วยวันเด็ก (เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ความสำคัญของวันเด็ก ๒. คำขวัญวันเด็ก ๓. กิจกรรมวันเด็ก ๔. หน้าที่ของเด็ก ๕. โตขึ้นอยากเป็นอะไร
<p>หน่วยที่ ๒๒ ชื่อหน่วยวันครู (เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ความสำคัญของวันครู ๒. คำขวัญวันครูและดอกไม้ประจำวันครู ๓. ๑๖ มกราคม วันครู ๔. หน้าที่ครู ๕. กิจกรรมวันครู
<p>หน่วยที่ ๑๙ ชื่อหน่วย ลม ฟ้า อากาศ (คำคืนมีดมิด)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สสำรวจท้องฟ้ายามค่ำคืน ๒. พระจันทร์มาจากไหน ๓. ดวงดาวเป็นอย่างไร ๔. พระจันทร์กับดวงดาวต่างกันอย่างไร ๕. หนูทำอะไรตอนกลางคืน

สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

รายละเอียด เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อของเล่นของใช้ที่อยู่รอบตัว การเชื่อมโยงลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างง่ายของสิ่งต่างๆที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก เช่น สี รูปร่าง รูปทรง ขนาด ผิวสัมผัส

<p>หน่วยที่ ๒๓ ชื่อหน่วย หนูน้อยพอเพียง</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การใช้น้ำอย่างประหยัด ๒. การใช้ไฟอย่างประหยัด ๓. ชื่อผักและอุปกรณ์การปลูกผักสวนครัว ๔. ขั้นตอนการปลูกผักสวนครัว ๕. ประโยชน์ของพืชผักสวนครัว
<p>หน่วยที่ ๒๔ ชื่อหน่วย หนังสติ๊ก (เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประวัติความเป็นมา ๒. อุปกรณ์ในการเล่นหนังสติ๊ก ๓. หนังสติ๊กในท้องถิ่น ๔. เครื่องดนตรีในการเล่นหนังสติ๊ก ๕. การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
<p>หน่วยที่ ๒๕ ชื่อหน่วย วันวิภาวดี (เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก วันสำคัญท้องถิ่น)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. พระประวัติ ๒. ท่านหญิงมีความสำคัญอย่างไร ๓. วันวิภาวดีตรงกับวันที่ ๔. กิจกรรมวันวิภาวดี ๕. ความหมายของวันวิภาวดี
<p>หน่วยที่ ๒๖ ชื่อหน่วย หนูน้อยรักชาติไทย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ธงชาติไทย ๒. การร้องเพลงชาติไทยและการปฏิบัติตน ๓. การสวมใส่ชุดผ้าไทยประจำถิ่น ๔. ภาษาไทย(ท้องถิ่น) ๕. สืบสานการละเล่นไทย
<p>หน่วยที่ ๒๗ ชื่อหน่วย ของใช้ส่วนตัว</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สี่เหลี่ยมของใช้ ๒. ของใช้ส่วนตัวของหนู ๓. ค้นหาของใช้ส่วนตัวรวม ๔. ของใช้คู่กัน ๕. ใช้ของใช้อย่างพอเพียง
<p>หน่วยที่ ๒๘ ชื่อหน่วย ของเล่นรอบตัว</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ของเล่นน่ารู้ ๒. เล่นไปสัมผัสไป ๓. ของเล่นของใคร ๔. หนูๆรู้จักเก็บ ๕. ประโยชน์ของของเล่น

หลักสูตรท้องถิ่นระดับประถมศึกษา (วันสำคัญ)
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง

วันสำคัญในท้องถิ่น

วันวิภาวดี

ความสำคัญ

พระประวัติพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาวดี
รังสิต

เช้าวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ พระองค์เจ้าวิภาวดี รังสิต เสด็จเยี่ยมทหาร ตำรวจตระเวนชายแดน ตำรวจภูธรและประชาชนที่ อ. เวียงสระ ทรงได้รับรายงานข่าวว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดน ๒ นาย ถูกกบระเบิดบาดเจ็บสาหัสเกรงว่าจะได้รับอันตรายถึงชีวิต หากไม่ได้รับการรักษาพยาบาลได้ทันท่วงที จึงทรงให้นักบินนำเฮลิคอปเตอร์ ร่อนลง เพื่อรับคนเจ็บนำส่งโรงพยาบาล แต่ในขณะที่นักบินนำเครื่องร่อนลงต่ำ ที่ บ้านเหนือคลอง ได้ถูกผู้ก่อการร้าย ระเบิดยิงกระสุนถูกเฮลิคอปเตอร์ และทะลุเข้ามาถูกพระองค์เจ้าวิภาวดีฯ

ทว่าแม้จะทรงได้รับบาดเจ็บสาหัส แต่ก็ยังรับสั่งทั้งที่ยังหลังพระเนตรว่า... "ตชด.เป็นอย่างไรบ้าง เอาออกมาได้หรือยัง ให้รีบไปส่งโรงพยาบาล อย่าให้พวกมันรู้ว่าฉันถูกยิง มันจะเหิมเกริม หนาว ปวด เมื่อย" สักครู่ก็รับสั่งต่อไปว่า "ฉันไม่ได้เป็นไรแล้ว ตชด.มาหรือยัง ให้รีบนำส่งโรงพยาบาลด่วน"นี่คือหนึ่งในประโยคสุดท้ายที่พระองค์หญิงได้รับสั่ง ก่อนสิ้นพระชนม์**พระประวัติพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต**

พระประวัติพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต ทรงมีพระนามเดิมว่าหม่อมเจ้าวิภาวดี รัชนี้ ทรงเป็นพระปิตาในพระราชวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ (พระองค์เจ้ารัชนี้แจ่มจรัส ดันราชสกุลรัชนี้) และหม่อมเจ้าพรพิมลพรรณ (วรวรรณ) รัชนี้ ประสูติเมื่อวันเสาร์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๓ ทรงมีอนุชาร่วมพระบิดามารดาเดียวกันหนึ่งองค์คือ หม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี้

พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต ทรงศึกษาที่โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย จนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ แล้วจึงศึกษาหลักสูตรสมบูรณศึกษาที่โรงเรียนนี้เพิ่มเติมอีก ๓ ปี ทรงสำเร็จการศึกษาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ ภายหลังที่ทรงสำเร็จการศึกษาแล้ว พระองค์หญิงได้ทรงรับใช้พระบิดาอย่างใกล้ชิด กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ เป็นที่รู้จักกันดีในวงการประพันธ์ในนาม “น.ม.ส.” ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็น “กวีเอก” หนึ่งของกรุงรัตนโกสินทร์ คล้ายพระบิดาพระองค์หญิงทรงพระปรีชาสามารถหลายประการ โดยเฉพาะทางอักษรศาสตร์ ทรงเขียนเรื่องสำหรับเด็กเมื่อพระชันษาเพียง ๑๔ ปี และทรงใช้นามปากกาว่า “ว.ณ.ประมวณูมารค” ทรงนิพนธ์นวนิยายเรื่อง ปริศนา รัตนาวดี เจ้าสาวของอาณนัท ฯลฯ อีกทั้งสารคดีเรื่องตามเสด็จปากีสถาน ต่อมาทรงนิพนธ์นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่อง พระราชินีนาถวิกตอเรีย คลังเพชรรัก ฯลฯ นอกจากนั้นยังได้ทรงนิพนธ์เรื่องสั้นรวมทั้งบทละครวิทยุด้วย

ทรงเสกสมรสกับหม่อมเจ้าปิยะรังสิต รังสิต เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๔๘๙ โดยเป็นคู่สมรสคู่เดียวที่
ได้รับพระราชทานน้ำมหาสังข์จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อนันตมหิตล

พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต ทรงเสกสมรสกับหม่อมเจ้าปิยะรังสิต รังสิต เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ โดยทรงเป็นคู่สมรสคู่เดียวที่ได้รับพระราชทานน้ำพระมหาสังข์จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดล ทรงมีธิดา ๒ คนคือ หม่อมราชวงศ์วิภาวดีและหม่อมราชวงศ์ปรียานันทนา

พระองค์หญิงทรงเข้ารับราชการสนองพระเดชพระคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรภาคต่าง ๆ ในราชอาณาจักรตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๐ และต่อจากนั้นได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โดยเสด็จในตำแหน่งนางสนองพระโอษฐ์

ในระยะ ๑๐ ปีสุดท้ายของพระชนม์ชีพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระองค์หญิงปฏิบัติภารกิจแทนพระองค์ในด้านการพัฒนาพื้นที่ทุรกันดารภาคใต้ ทรงนำหน่วยพระราชทานไปช่วยเหลือประชาชนในท้องที่ที่ไกลและทุรกันดารที่สุดโดยมิได้ทรงย่อท้อต่อความยากลำบากในการเดินทางหรือที่พักแรม เมื่อพระองค์หญิงเสด็จที่ใดก็ได้้นำความไปกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและต่อมา ความเจริญก็ค่อย ๆ ไปถึงที่นั่น จนในที่สุดชาวบ้านจึงได้ขนานพระนามว่า “เจ้าแม่”

พระองค์หญิงทรงเสียสละความสุขส่วนพระองค์เพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นด้วยการเสด็จเยี่ยมเยียนพาแพทย์ไปรักษาพยาบาลคนที่เจ็บป่วย จัดสิ่งของหยูกยาไปช่วยชาวบ้านที่ยากไร้หรือประสบภัย แจกอุปกรณ์การศึกษาแก่เด็กนักเรียน แนะนำการงานอาชีพและส่งเสริมศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทั้งยังคงนำสิ่งของพระราชทานไปเยี่ยมเยียนบำรุงขวัญเจ้าหน้าที่ตำรวจทหาร พลเรือน สมาชิกกองอาสาสมัครรักษาดินแดนแม่ในเขตที่มีผู้ก่อการร้าย ปฏิบัติการอย่างรุนแรง ก็ยังทรงพระอุตสาหะเสด็จไปให้กำลังใจเจ้าหน้าที่ถึงแนวหน้า

เสด็จเยือนภาคอีสาน พ.ศ.๒๕๐๒

จนกระทั่งวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐ ระหว่างทางเสด็จโดยเฮลิคอปเตอร์เพื่อนำสิ่งของพระราชทานไปเยี่ยมบำรุงขวัญเจ้าหน้าที่ที่อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทรงทราบจากวิทยุว่ามีตำรวจตระเวนชายแดนได้รับบาดเจ็บจากกบฏระเบิด ๒ นาย ด้วยความที่ทรงห่วงใยผู้บาดเจ็บเกรงว่าจะได้รับการรักษาพยาบาลไม่ทันทั่วถึง จึงรับสั่งให้นักบินเฮลิคอปเตอร์ร่อนลงเพื่อรับเจ้าหน้าที่ที่บาดเจ็บ ๒ นายนั้นไปส่งโรงพยาบาล ขณะนักบินนำเครื่องร่อนลงดำใกล้บ้านเหนือคลอง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้ก่อการร้ายได้ระดมยิงเฮลิคอปเตอร์กระสุนทะลุเข้ามาถูกพระองค์หญิง ทรงได้รับบาดเจ็บสาหัสและสิ้นพระชนม์ก่อนเสด็จถึงโรงพยาบาล

ทรงแจกสิ่งของพระราชทานที่บ้านแม่สาน ธันวาคม ๒๕๑๘

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทรงมีพระบรมราชโองการดำรัสสั่งให้สถาปนาหม่อมเจ้าวิภาวดีรังสิต เป็นพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต เมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มหาจักรีบรมราชวงศ์

จากวันนั้น จวบจนถึงวันนี้ ... ถึงแม้ว่าพระองค์หญิงจะได้สิ้นพระชนม์ไปกว่า ๓๐ ปีแล้ว แต่ทว่าคุณงามความดีของท่านยังคงอยู่ในความทรงจำของชาวไทย ชาวสุราษฎร์ฯ เสมอมา และในปีนี้อาสาสมัครฯ ได้กำหนดวันคล้ายวันสิ้นพระชนม์ของทุกปี คือวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ เป็น “วันวิภาวดี” เพื่อทำพิธีสวดและบำเพ็ญกุศลถวาย ณ พระอนุสาวรีย์ ๕ แห่งทั่วจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อเป็นการส่งเสริม ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของชุมชนตำบลบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๒. เพื่อให้ชุมชนมีประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นที่น่ารำลึกถึงและน่าจดจำ
๓. เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ของบุคคลในชุมชนบ้านส้องที่ปฏิบัติต่อวันวิภาวดีของชาวบ้านส้อง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของชุมชนตำบลบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้
๒. เพื่อให้เด็ก ได้เรียนรู้ความเชื่อของคนในชุมชนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของชุมชนบ้านส้องได้
๓. เพื่อให้ได้มีทักษะในการจัดกิจกรรมศึกษาประวัติศาสตร์ของบุคคลในชุมชนบ้านส้องที่ปฏิบัติต่อวันวิภาวดีของชาวบ้านส้องได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เด็กนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ได้เรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของชุมชนบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๒. เด็กนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ได้เรียนรู้ความเชื่อของคนในชุมชนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของชุมชนบ้านส้องได้
๓. เด็กนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ได้มีทักษะในการจัดกิจกรรมประวัติศาสตร์ของบุคคลในชุมชนบ้านส้องที่ปฏิบัติต่อวันวิภาวดีของชาวบ้านส้องได้

วันสำคัญในท้องถิ่น เรียนรู้หนังตะลุง

ประวัติความเป็นมา

หนังตะลุงเป็นการละเล่นพื้นเมืองที่สำคัญอย่างหนึ่งของภาคใต้มาแต่โบราณ และสืบทอดมาจนปัจจุบันนี้ หนังตะลุงเป็นมหรสพที่ได้รับการนิยมนจากผู้ดูอย่างกว้างขวาง การแสดงหนังตะลุงเป็นการแสดงความสามารถที่ถือเป็นอัจฉริยะส่วนตัวของนายหนังตะลุงผนวกกับการฝึกฝนจนมีความชำนาญ จึงจะสามารถแสดงหนังตะลุงให้ประทับใจผู้ชมได้ หนังตะลุงมิได้ให้แต่ความบันเทิงแก่ผู้ชมเท่านั้น ยังได้สอดแทรกคติธรรม จริยธรรม การศึกษา ฯ ลฯ แก่ผู้ชมอีกด้วย

ประวัติความเป็นมาของหนังตะลุงนั้น มีความเชื่อกันว่า เผยแพร่มาจากชวา(อินโดนีเซีย) มายังมาเลเซีย แล้วคนไทยทางภาคใต้ไปได้แบบอย่างมาอีกทีหนึ่งจากเมืองยะโฮร์ มาฝึกหัดเล่นในเมืองไทย โดยเฉพาะครั้งแรกที่จังหวัดพัทลุง ที่เรียกว่าหนังตะลุงนั้น คำว่าหนัง ก็คือ เอาหนังวัว หนังควาย มาตัดฉลุ

เป็นรูป ส่วนคำว่าตะลุงก็คงมาจากคำว่าพัทลุงนั่นเอง เคยมีคำนิยมเรียกหนังตะลุงว่า "หนังควน" เพราะเกิดขึ้นที่บ้านควนมะพร้าว เป็นแห่งแรกนอกจากนี้ยังมีชื่ออ้างอิงอื่น ๆ ซึ่งยืนยันว่าได้เกิดขึ้นครั้งแรกที่พัทลุง

หนังตะลุง มี อยู่ ๑๓ ตัว ได้แก่

นายสีแก้ว นายยอดทอง นายเท่ง นายขวัญเมือง นายสะหม้อ อ้ายอินแก้ว อ้ายโถ อ้ายพูน อ้ายกริ่ง อ้ายปราบ อ้ายดิก อ้ายครองอด อ้ายจิ้นจ๋อง

นักวิชาการหลายท่านเชื่อว่า มหรสพการแสดงเงาจำพวกหนังตะลุงนี้ เป็นวัฒนธรรมเก่าแก่ของมนุษยชาติ เคยปรากฏแพร่หลายมาทั้งในแถบประเทศยุโรป และเอเชีย โดยอ้างว่า มีหลักฐานปรากฏอยู่ว่า เมื่อครั้งพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชมีชัยชนะเหนืออียิปต์ ได้จัดให้มีการแสดงหนัง (หรือการละเล่นที่คล้ายกัน) เพื่อเฉลิมฉลองชัยชนะและประกาศเกียรติคุณของพระองค์ และเชื่อว่า มหรสพการแสดงเงานี้มีแพร่หลายในประเทศอียิปต์มาก่อนพุทธกาล ในประเทศอินเดียพวกพราหมณ์แสดงหนังที่เรียกกันว่า ฉายานาฏกะ เรื่องมหากาพย์รามายณะ เพื่อบูชาเทพเจ้าและสตุติวีรบุรุษ ส่วนในประเทศจีน มีการแสดงหนังสตุติคุณธรรมความดีของสมณเอกแห่งจักรพรรดิยวนต์ (พ.ศ. ๔๑๑ - ๔๙๕) เมื่อพระนางวายชนม์

ในสมัยต่อมา การแสดงหนังได้แพร่หลายเข้าสู่ในเอเชียอาคเนย์ เขมร พม่า ชวา มาเลเซีย และประเทศไทย คาดกันว่า หนังใหญ่คงเกิดขึ้นก่อนหนังตะลุง และประเทศแถบนี้คงจะได้แบบมาจากอินเดีย เพราะยังมีอิทธิพลของพราหมณ์หลงเหลืออยู่มาก เรายังเคารพนับถือฤๅษี พระอิศวร พระนารายณ์ และพระพรหม ยิ่งเรื่องรามเกียรติ์ ยิ่งถือว่าเป็นเรื่องขลังและศักดิ์สิทธิ์ หนังใหญ่จึงแสดงเฉพาะเรื่องรามเกียรติ์เริ่มแรกคงไม่มีจอ คนเซ็ดหนังใหญ่จึงแสดงท่าทางประกอบการเซ็ดไปด้วย

เชื่อกันว่าหนังใหญ่มีอยู่ก่อนสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เพราะมีหลักฐานอ้างอิงว่า มีนักปราชญ์ผู้หนึ่งเป็นชาวเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นผู้เชี่ยวชาญทางโหราศาสตร์และทางกวี สมเด็จพระเจ้าปราสาททองทรงเรียกตัวเข้ากรุงศรีอยุธยา ต่อมาได้เป็นพระอาจารย์ของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้รับการแต่งตั้งเป็นพระมหาราชครูหรือพระโหราธิบดี และมีรับสั่งให้พระมหาราชครูฟื้นฟูการเล่นหนัง (หนังใหญ่) อันเป็นของเก่าแก่ขึ้นใหม่ ดังปรากฏในสมุทโฆษคำฉันท์ว่า

ไหว้เทพดาอา-	รักษั้วทิวทิศาตร
ขอสวัสดิขอพร	ลูแก่ใจตั้งใจหวัง
ทนายผู้คอยความ	เร่งตามไต้ส่องเบื้องหลัง
จงเรื่องจำรัสทั้ง	ทิสภาคทุกพาย
จงแจ้งจำหลักภาพ	อันยังยั้งด้วยลวดลาย
ให้เห็นแก่ทั้งหลาย	ทวยจะดูจงดูดี

หนังใหญ่ แต่เดิมเรียกว่า "หนัง" นิยมเล่นกันแพร่หลายในแถบภาคกลาง ส่วนหนังตะลุง แต่เดิมคนในท้องถิ่นภาคใต้ก็เรียกสั้น ๆ ว่า "หนัง" เช่นกัน ดังคำกล่าวที่ได้ยินกันบ่อยว่า "ไปแลหนังโนรา" จึงสันนิษฐานว่า คำว่า "หนังตะลุง" คงจะเริ่มใช้เมื่อมีการนำหนังจากภาคใต้ไปแสดงให้เป็นที่รู้จักในภาคกลาง จึงได้เกิดคำ "หนังตะลุง" และ "หนังใหญ่" ขึ้นมาเพื่อไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน หนังจากภาคใต้เข้าไปเล่นในกรุงเทพฯ ครั้งแรกสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยพระยาพัทลุง (เผือก) นำไปเล่นที่แถวนางเลิ้ง หนังที่เข้าไปครั้งนั้นเป็นนายหนังจากจังหวัดพัทลุง คนกรุงเทพฯจึงเรียก "หนังพัทลุง" ต่อมาเสียงเพี้ยนเป็น "หนังตะลุง"

เชื่อกันว่า หนังสือเคลื่อนแบบมาจากหนังสือใหญ่ โดยย่อรูปหนังสือให้เล็กลง ในยุคแรก ๆ คงแสดงเรื่องราวเกียรติเหมือนกัน แต่เปลี่ยนบทบาทมาเป็นภาษาท้องถิ่น เปลี่ยนเครื่องดนตรีจาก พิณพาทย์ ตะโพน มาเป็น ทับ กลอง ฉิ่ง โหม่ง ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่มีอยู่เดิมในภาคใต้ หลักฐานที่บอกว่าหนังสือเคลื่อนแบบมาจากหนังสือใหญ่ คือ แม้หนังสือจะไม่ได้ใช้ พิณพาทย์ ตะโพน แต่ในโองการรำยมนต์ พระอิศวร (บทบูชาพระอิศวร) ก็ยังมีบทที่ว่า

อตุลโชนโนทั้งผอง
ข้าจะเล่นให้ท่านทั้งหลายดู

พิณพาทย์ ตะโพน กลอง

ต่อมา หนังสือภาคใต้หรือหนังสือเคลื่อน รับผิดชอบต่อหนังสือเข้ามาผสมผสาน จึงทำให้เกิดวิวัฒนาการใน "รูปหนังสือ" ขึ้นมา รูปหนังสือใหญ่จะเป็นแผ่นเดียวกันทั้งตัว เคลื่อนไหวอวัยวะไม่ได้ แต่รูปหนังสือเคลื่อนไหวมือและปากได้ ส่วนใหญ่รูปหนังสือเคลื่อนไหวมือได้เพียงข้างเดียว ยกเว้นรูปปาก หรือตัวตลก และรูปนางบางตัว ที่สามารถขยับมือได้ทั้งสองข้าง รูปหนังสือมีใบหน้าที่ผิดไปจากคนจริง และหนังสือก็รับแนวคิดนี้มาปรับใช้กับรูปตัวตลก เช่น แกะรูปหนูยู่ให้หน้าคล้ายวัว เท่งหน้าคล้ายนกกระฮ้าง เป็นต้น

หนังสือเคลื่อนเกิดขึ้นเมื่อใดนั้น ยังไม่มีหลักฐานยืนยันแน่ชัด นักวิชาการสันนิษฐานว่าคงเป็นช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ เพราะกลอนหนังสือนิยมแต่งเป็นกลอนแปด ซึ่งในสมัยอยุธยากลอนแปดไม่ได้เป็นที่นิยมแพร่หลาย ยิ่งในภาคใต้ วรรณกรรมพื้นบ้านรุ่นเก่าแก่ล้วนแต่งเป็นกาพย์ทั้งสิ้น กลอนแปดเพิ่งมาเป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวางก็เมื่อหลังสุนทรภู่แต่งเรื่องพระอภัยมณีออกเผยแพร่แล้วนี่เอง

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นภาคใต้
๒. เพื่อศึกษาศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นภาคใต้
๓. เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนรักความเป็นไทย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นภาคใต้
๒. เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และศึกษาสืบทอดศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นภาคใต้
๓. เพื่อให้เด็กปลูกฝังรักท้องถิ่นในภาคใต้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เด็กนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ได้เรียนรู้การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นภาคใต้
๒. เด็กนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ได้เรียนรู้และศึกษาสืบทอดศิลปวัฒนธรรมใน ท้องถิ่นภาคใต้
๓. เด็กนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ได้เรียนรู้และปลูกฝังรักศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในภาคใต้

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๒-๓ ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

แนวทางการจัดประสบการณ์

๑. ดุสุภาพอนามัยและตอบสนองความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล
 ๒. สร้างบรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความไวใจ และความมั่นคงทางอารมณ์ให้กับเด็ก
ในวิถีชีวิตประจำวัน
 ๓. จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้เลือก ลงมือกระทำและเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้งห้าและการ
เคลื่อนไหวผ่านการเล่น
 ๔. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แวดล้อมและสิ่งต่างๆรอบตัวเด็กอย่าง
หลากหลาย
 ๕. จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้และของเล่นที่สะอาด
หลากหลาย
- ปลอดภัย และเหมาะสมกับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กรอบด้าน รวมถึงมีพื้นที่ในการเล่น เล่นทราย
๖. จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่เป็นสื่อธรรมชาติ เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก สื่อที่เอื้อให้เกิด
การ

ปฏิสัมพันธ์ หลีกเลี่ยงการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นพี่เลี้ยงเด็ก

 ๗. จัดรวบรวมข้อมูลและติดตามการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล
อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
 ๘. จัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และชุมชนมีส่วนร่วม
ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาเด็ก

หลักสูตร คบเด็กสร้างชาติ “โตไปไม่โกง”

มุ่งหล่อหลอม ปลุกฝัง ให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เปี่ยมไปด้วยค่านิยมและคุณสมบัติที่พึงปรารถนา เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งมีความรักในความถูกต้องและเป็นธรรม โดยยึดหลักความพอเพียงในการดำเนินชีวิต ซึ่งจะเป็นพื้นฐานที่ขาดเสียมิได้ ในการสร้างภูมิคุ้มกันต่อการทุจริตประพฤติมิชอบ และต่อการเอาเปรียบผู้อื่น สังคมและประเทศชาติ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่น อย่างสันติบนพื้นฐานของความถูกต้องและเป็นธรรม
๒. เพื่อสร้างจิตสำนึกคุณธรรมของนักเรียน ให้ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น รู้จักจำแนกชั่วดีสามารถแยกแยะความผิดและความถูกต้อง เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันต่อปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
๓. เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ การรู้รับผิดชอบและมีวินัย และรักความพอเพียง
๔. เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการคิดและมีวิจรรณญาณในการแก้ปัญหาของนักเรียน ให้คิดเป็นและปฏิบัติอย่างถูกต้องกล้าหาญ และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตร คบเด็กสร้างชาติ “โตไปไม่โกง” มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สร้างนิสัยให้นักเรียนรักความถูกต้องและความเป็นธรรม เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ไม่ทุจริต

ไม่โกง ไม่ยอมรับและรังเกียจพฤติกรรมทุจริต และการโกงทุกรูปแบบ

สาระการเรียนรู้ ๕ สาระ

๑. ความซื่อสัตย์สุจริต Honesty and Integrity
๒. การมีจิตสาธารณะ Greater Good and public spirit
๓. ความเป็นธรรมทางสังคม Fairness and Justice
๔. กระทำอย่างรับผิดชอบ Responsibility and Accountability
๕. เป็นอยู่อย่างพอเพียง Sufficiency and Moderation

ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

การประกาศนโยบาย “ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ” ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) นั้นกำหนดขึ้นเพื่อมุ่งหวังสร้างประเทศไทยในอนาคตให้เข้มแข็ง ซึ่งการที่ประเทศไทยจะเข้มแข็งได้ ต้องมีคนในชาติที่เข้มแข็งก่อน ดังนั้นจึงกำหนดค่านิยมหลักของคนไทยให้ชัดเจนขึ้น เพื่อให้คนไทยใช้เป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติตน โดยค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทนได้
๓. กตัญญู พ่อแม่ สุดหัวใจ
๔. มุ่งใฝ่ เล่าเรียน เพียรวิชา
๕. รักษา วัฒนธรรมประจำชาติ
๖. ไม่ขาด ศีลธรรม ศาสนา
๗. เรียนรู้ อธิปไตย ของประชา
๘. รักษา วินัย กฎหมายไทย
๙. ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัส
๑๐. ไม่ขาด พอเพียง เลี้ยงชีพได้
๑๑. ต้องเข้มแข็ง ทั้งกายใจ
๑๒. ไชริ่ คิดอะไรให้ส่วนรวม

ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

๑. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติในปัจจุบันหมายถึงการประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงถึงความศรัทธา ห่วงแหน ปกป้องยกย่องความเป็นชาติไทย ยึดมั่นศาสนาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์เช่นรู้ความสำคัญและให้ความเคารพชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์เป็นต้น

๒. ซื่อสัตย์เสียสละอดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ตั้งงามเพื่อส่วนรวม หมายถึง การปฏิบัติตนที่แสดงถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง รู้จักแบ่งปันช่วยเหลือ รู้จักควบคุมตนเองเมื่อประสบกับความยากลำบาก เช่น การเล่นและทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น เป็นต้น

๓. กตัญญูต่อพ่อแม่ผู้ปกครองครูบาอาจารย์ หมายถึง การประพฤติตนที่แสดงถึงการรู้จักบุญคุณ ปฏิบัติตามคำสั่งสอนแสดงถึงความเคารพความเอาใจใส่และตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ผู้ปกครองและครูอาจารย์เช่นเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และครูดูแลเอาใจใส่รักและเคารพต่อพ่อแม่ผู้ปกครองครูบาอาจารย์ เป็นต้น

๔. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม หมายถึง การปฏิบัติตนที่แสดงถึงความตั้งใจเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน แสวงหาความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ตั้งใจศึกษาใน

เรื่องที่เรียนและเรื่องที่สนใจ มีความอยากรู้และสงสัยในเรื่องต่างๆแสวงหาความรู้เพื่อการศึกษาเล่าเรียนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น

๕.รักชาติวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม หมายถึง การเรียนรู้ ปฏิบัติตนและเห็นคุณค่าที่แสดงถึงการอนุรักษ์ การสืบทอดวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันดีงามด้วยความภาคภูมิใจ เช่นเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีไทยและสามารถปฏิบัติตามได้ เป็นต้น

๖.มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่ดีงาม ยึดมั่นคำมั่นสัญญาที่มีจิตใจโอบอ้อมอารีช่วยเหลือผู้อื่น เช่น พูดความจริง มีน้ำใจต่อเพื่อนไม่ลักขโมย เป็นต้น

๗.เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง หมายถึง การเรียนรู้ ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของโรงเรียนเคารพสิทธิและหน้าที่ผู้อื่นภายใต้ขอบเขตของกฎหมายตามการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เช่น รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน รู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือ กฎระเบียบของครอบครัวและชุมชนที่ตนอยู่แสดงกิริยาที่เหมาะสม มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ เป็นต้น

๘.มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมายผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ หมายถึง การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับและกฎหมายมีความเคารพและนอบน้อมต่อผู้ใหญ่เช่น ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือ กฎระเบียบของครอบครัวและชุมชนที่ตนอยู่ แสดงกิริยาที่เหมาะสม มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ เป็นต้น

๙.มีสติรู้ตัวรู้จักคิดทำตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หมายถึง การน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีสติรู้ตัวรู้จักคิดทำอย่างรอบคอบ ถูกต้อง เหมาะสม เช่น มีสติ รู้ในสิ่งที่ทำอยู่ นำพระราชดำรัสของในหลวงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

๑๐.รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อจำเป็นมีไว้พอกินพอใช้ถ้าเหลือก็แจกจ่ายและขยายกิจการเมื่อมีความพร้อมโดยมีภูมิคุ้มกันที่ดีหมายถึงดำรงชีวิตอย่างพอประมาณมีเหตุผลมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีมีความรู้ มีคุณธรรม และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่น ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

๑๑.มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักศาสนา หมายถึง การปฏิบัติตนให้ร่างกายและจิตใจมีความเข้มแข็งละอายเกรงกลัวต่อบาป ไม่กระทำความชั่วใดๆ ยึดมั่นในการทำความดีตามหลักของศาสนา เช่น รู้จักแยกแยะความดีความชั่วรู้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด สิ่งใดที่ควรทำหรือไม่ควรทำ เป็นต้น

๑๒.คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและต่อชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง หมายถึง ปฏิบัติตน เสียสละให้ความร่วมมือทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และประเทศชาติเช่น ร่วมกิจกรรมอาสาสมัครดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้ในห้องเรียนรู้จักช่วยเหลือแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น เป็นต้น

เพื่อให้ได้ผลตามที่มุ่งหมายไว้ คือ ประเทศไทยเข้มแข็ง การดำเนินการสร้างค่านิยมของคนไทยนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือกันทุกภาคส่วน ตั้งแต่ระดับครอบครัวที่ต้องมีความรัก ความอบอุ่น พ่อแม่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ต่อเนื่องไปถึงระดับชุมชนและสังคม เมื่อเด็กเข้าสู่โรงเรียนก็จะได้รับการปลูกฝังค่านิยมจากครู อาจารย์ ซึ่งครูผู้เป็นแบบอย่างที่ดีกับศิษย์จะสร้างเด็กที่เข้มแข็ง ซึ่งเป็นอนาคตของประเทศต่อไป

ปฏิทินโครงสร้างการจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลบ้านส้อง

ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗

(สำหรับเด็ก ๒ - ๓ ปี) ระดับชั้นระดับชั้นเตรียมอนุบาล

สัปดาห์ ที่	วัน / เดือน / ปี	หน่วยการจัดประสบการณ์	สาระการเรียนรู้
๑	๑๖ - ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗	หนูน้อยน่ารัก (ยีนดีที่ได้รู้จัก)	(๑) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๒	๒๐ - ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗	หนูน้อยน่ารัก (หนูทำได้)	
๓	๒๗ - ๓๑ มิถุนายน ๒๕๖๗	หนูน้อยน่ารัก (หนูทำได้)	
๔	๔ - ๗ มิถุนายน ๒๕๖๗	หนูน้อยน่ารัก (หนูน้อยนักคิด)	
๕	๑๐ - ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๗	หนูน้อยรักสุขภาพ (ร่างกายของฉัน)	(๑) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๖	๑๗ - ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๗	หนูน้อยรักสุขภาพ (การออกกำลังกาย)	
๗	๒๔ - ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๗	หนูน้อยกินดี มีสุข (อาหารดีมีประโยชน์)	(๑) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๘	๑ - ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗	หนูน้อยกินดี มีสุข (อาหารไม่มีพิษ , กิจกรรมเชฟฟันน้ำนม)	
๙	๘ - ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗	หนูน้อยปลอดภัยไว้ก่อน (ความ ปลอดภัยในการเล่น)	(๑) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๑๐	๑๕ - ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗	หนูน้อยปลอดภัยไว้ก่อน (ความ ปลอดภัยในการใช้รถ ใช้ถนน ,กิจกรรม ความปลอดภัยในการเล่นน้ำ)	
๑๑	๒๔ - ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖	วันเฉลิมพระชนมพรรษา ร.๑๐	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก (วันสำคัญของชาติ)
๑๒	๓๑ กรกฎาคม - ๒ สิงหาคม ๒๕๖๗	หนูน้อยนักสัมผัส	(๑) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๑๓	๕ - ๙ สิงหาคม ๒๕๖๗	วันแม่	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก วันสำคัญของชาติ
๑๔	๑๓ - ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๗	บ้านแสนสุข	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๑๕	๑๙ - ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗	ครอบครัวของหนู	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๑๖	๒๖ - ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๗	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของหนู ๑	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก
๑๗	๒ - ๖ กันยายน ๒๕๖๗	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของหนู ๒	
๑๘	๙ - ๑๓ กันยายน ๒๕๖๗	ชุมชนน่าอยู่	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก
๑๙	๑๖ - ๒๐ กันยายน ๒๕๖๗	ชุมชนน่าอยู่	

สัปดาห์ ที่	วัน / เดือน / ปี	หน่วยการจัดประสบการณ์	สาระการเรียนรู้
๑๙	๒๓ - ๒๗ กันยายน ๒๕๖๗	เพื่อนบ้านของหนู	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๒๐	๓๐ กันยายน - ๔ ตุลาคม ๒๕๖๗	จังหวัดของเรา	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก ประเมินพัฒนาการภาคเรียนที่ ๑
๒๑	๗ - ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗	ประเมินพัฒนาการเด็ก	สรุปการประเมินพัฒนาการภาคเรียนที่ ๑ ๑๐๐ วัน ภาคเรียนที่ ๑ วันที่ ๑๐ ตุลาคม
๒๒	๑๕ - ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๗	หนูน้อยรักธรรมชาติ (ผัก ผลไม้แสนอร่อย)	} เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
๒๓	๒๑ - ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๗	หนูน้อยรักธรรมชาติ (ดิน หิน ทราย)	
๒๔	๒๘ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗	หนูน้อยรักธรรมชาติ (น้ำใสไหลเย็น)	
๒๕	๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗	อาชีพในฝัน	} (๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๒๖	๔ - ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗	อาชีพในฝัน	
๒๗	๑๑ - ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗	วันลอยกระทง	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
๒๘	๑๘ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗	เพื่อนสัตว์น่ารัก (สัตว์เลี้ยงแสนรัก)	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
๒๙	๒๕ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๗	เพื่อนสัตว์น่ารัก (สัตว์น้ำน่ารัก)	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
๓๐	๒ - ๖ ธันวาคม ๒๕๖๗	วันชาติ/วันพ่อ	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก (วันสำคัญของชาติ)
๓๑	๙ - ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗	เพื่อนสัตว์น่ารัก (โลกของแมลง)	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
๓๒	๑๖ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๗	ลม ฟ้า อากาศ (สัมผัสอากาศวันนี้)	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
๓๓	๒๓ - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๗	วันขึ้นปีใหม่	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๓๔	๒ - ๓ มกราคม ๒๕๖๘	ลม ฟ้า อากาศ (ท้องฟ้าแสนสวย)	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
๓๕	๖ - ๑๐ มกราคม ๒๕๖๘	วันเด็ก	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
๓๖	๑๓ - ๑๗ มกราคม ๒๕๖๘	วันครู	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๓๗	๒๐ - ๒๔ มกราคม ๒๕๖๘	ลม ฟ้า อากาศ (ค่าคีนมีดมีด)	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว

สัปดาห์ ที่	วัน / เดือน / ปี	หน่วยการจัดประสบการณ์	สาระการเรียนรู้
๓๘	๒๗ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘	หนูน้อยพองเพียง	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
๓๙	๓ - ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘	หนังตะลุง	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๔๐	๑๒ - ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	วันวิภาวดี	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก (วันสำคัญ/ท้องถิ่น)
๔๑	๑๗ - ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘	หนูน้อยรักษไทย	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
๔๒	๒๔ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘	ของใช้ส่วนตัว	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
๔๓	๓ - ๗ มีนาคม ๒๕๖๘	ของเล่นรอบตัว	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
๔๔	๑๐ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๘	-	ประเมินพัฒนาการ/ประเมินสติปัญญา
๔๕	๑๗ - ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๘	-	ประเมินพัฒนาการ/ประเมินสติปัญญา
๔๖	๒๔ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘	กิจกรรมโครงการ /โครงการ	ทบทวนบทเรียน
๔๗	๑ - ๕ เมษายน ๒๕๖๘	กิจกรรมโครงการ /โครงการ	
๔๘	๘ - ๑๒ เมษายน ๒๕๖๘	กิจกรรมโครงการ /โครงการ	
๔๙	๑๗ - ๑๙ เมษายน ๒๕๖๘	กิจกรรมโครงการ /โครงการ	
หน่วยการจัดประสบการณ์ ตั้งแต่ สัปดาห์ที่ ๔๖ - ๔๙ เป็นการทบทวนการเรียนการสอนเพิ่มเติม จัดกิจกรรม เฉพาะไม่มีการปิด ภาคเรียน			

หมายเหตุ : กำหนดการแผนการจัดประสบการณ์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ และความเหมาะสม

หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๑. กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวันแต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก
๒. กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า ๒๐ นาที
๓. กิจกรรมที่มีการวางแผนโดยครู เพื่อช่วยให้เด็กเกิดทักษะหรือความคิดรวบยอดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งครูต้องวางแผนกิจกรรมล่วงหน้าใน ๑ กิจกรรม เวลาที่ใช้ในแต่ละวัน ครูต้องพิจารณาว่าเด็กมีช่วงความสนใจสั้นจะต้องจัดแบ่งเวลาหลายช่วงให้เหมาะกับเด็ก
๔. กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหาคิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ
๕. กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้องกิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กิจกรรมย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและครูหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลังจัดให้ครบทุกประเภท

ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมประจำวันที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชนที่สำคัญครูต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน แต่ต้องให้ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

๑. **การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่**เป็นการพัฒนาความแข็งแรง ความยืดหยุ่น การทรงตัว ความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่างๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี
๒. **การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก**เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็กกล้ามเนื้อนิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและระบบประสาทตาได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับ ซ้อนส้อมและใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินน้ำมัน ฯลฯ
๓. **การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม**เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดี ต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม อย่างต่อเนื่อง
๔. **การพัฒนาสังคมนิสัย**เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดีแสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ฯลฯ

๕.การพัฒนาการคิดเป็นการพัฒนาให้เด็กได้มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนา อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงวิพากษ์มาพูดคุยกับเด็กที่ศึกษาในสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่หรือรายบุคคล

๖.การพัฒนาภาษาเป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้แสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัย

รักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

๗.การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เป็นการพัฒนาให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก

เล่นบทบาทสมมติในมุมต่าง ๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ เช่น แต่งไม้รูปทรงต่าง ๆ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่让孩子ได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามจังหวะอย่างอิสระ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ รู้จังหวะและควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะประกอบไปด้วย

๑. การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน
๒. การเคลื่อนไหวอิสระ
๓. การเคลื่อนไหวตามคำบรรยาย
๔. การเคลื่อนไหวตามจินตนาการ
๕. การเคลื่อนไหวตามข้อตกลง
๖. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
๗. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
๘. การเคลื่อนไหวเป็นคู่
๙. การทำท่าทางประกอบเพลง
๑๐. การทำท่าทางตามความหมายของเพลง
๑๑. การเลียนแบบท่าทางสัตว์
๑๒. การเป็นผู้นำและผู้ตาม
๑๓. การร้องเพลง ฯลฯ

การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ครูสามารถจัดให้สัมพันธ์กับเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ครูต้องการให้เด็กเรียนรู้ และควรจัดกิจกรรมนี้อย่างน้อยวันละประมาณ ๑๕ - ๒๐ นาที ก่อนสิ้นสุดกิจกรรมทุกครั้ง

ควรให้เด็กพัก เช่น นอน นั่งฟังเพลงเบา ๆ ฯลฯ

จุดประสงค์

๑. ได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
๒. กล้าแสดงออกและมีวิธีคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๓. เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียภาพในการเคลื่อนไหวตามจังหวะ
๔. รู้จักปรับตัวเมื่อทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน
๕. เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

วัสดุอุปกรณ์

๑. เครื่องประกอบจังหวะ เช่น รำมะนา กลอง กรับ ฉิ่ง ฯลฯ
๒. เครื่องเล่น CD /DVD เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ
๓. อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น ห่วงยาง แถบผ้า ถุงทราย ฯลฯ

กิจกรรม

๑. ร้องเพลง ท่องคำกลอน คำคล้องจอง และเคลื่อนไหวตามบทเพลง คำกลอน คำคล้องจอง
๒. เคลื่อนไหวพื้นฐาน เช่น เดิน วิ่ง กระโดด ฯลฯ ตามสัญญาณนัดหมายหรือตามจังหวะเพลง
๓. เคลื่อนไหวอิสระตามจินตนาการและความสร้างสรรค์ โดยใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้มากที่สุด ขณะเดียวกันให้คำนึงถึงการใช้พื้นที่ ระดับและจังหวะในขณะเคลื่อนไหวของร่างกาย
๔. เล่นเครื่องเล่นดนตรีง่าย ๆ ประเภทเคาะ เช่น กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ และเคลื่อนไหวประกอบ
๕. ให้เด็กเคลื่อนไหวตามความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้อุปกรณ์ประกอบในการเคลื่อนไหว เช่น ห่วงยาง แถบผ้า ถุงทราย ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

๑. สร้างบรรยากาศให้เด็กเกิดความรู้สึกเพลิดเพลิน สนุกสนาน และมีความเป็นกันเอง
๒. ไม่บังคับถ้าเด็กไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรม ควรให้เวลา และให้โอกาสจนกว่าเด็กสนใจเข้าร่วมกิจกรรม
๓. ควรให้เด็กแสดงออกอย่างทั่วถึง

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (กิจกรรมในวงกลม)

จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมในวงกลม

๑. เพื่อให้เด็กเข้าใจเนื้อหาและเรื่องราวในแผนการจัดประสบการณ์
๒. เพื่อให้เด็กมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับครู และครูจะได้ดูแลพฤติกรรมของเด็กอย่างใกล้ชิด
๓. เพื่อให้เด็กได้ฝึกความมีระเบียบวินัย มารยาทในการฟัง พูดและลักษณะนิสัยที่ดี

ลักษณะการจัดเนื้อหา

เป็นการเตรียมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแบบบูรณาการโดยจัดเป็นหน่วยการสอนประจำสัปดาห์แบบบูรณาการตลอดปีการศึกษา โดยให้ครอบคลุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ หากแยกสาระการเรียนรู้จะได้

๔กลุ่มสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๑. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๒. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก
๓. สาระที่ควรเรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัว

๔. สารที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
๕. โครงการ.....
๖. โครงการ.....
๗. โครงการ.....
๘. โครงการ.....

บทบาทหน้าที่ของครู

ก่อนทำการสอน ครูจะต้องศึกษาแนวทางในการจัดประสบการณ์นี้อย่างละเอียด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดเตรียมประสบการณ์ให้กับเด็ก และจัดเตรียมสื่อการสอนที่ได้เสนอแนะไว้อย่างครบถ้วน เพื่อที่จะทำให้การสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างสมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม ครูอาจปรับปรุง เปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น

การสอนเนื้อหาให้เด็กต้องจัดกิจกรรมให้เด็กสนใจ เช่น

๑. ทักทายศึกษาตามแหล่งการเรียนรู้
๒. การเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ
๓. การเล่าประสบการณ์ตามเนื้อหาต่าง ๆ
๔. การอภิปราย ชักถาม
๕. การสนทนา ตอบคำถาม
๖. ทักทายกระบวนการกลุ่ม
๗. การทดลอง
๘. การอธิบายสิ่งต่าง ๆ
๙. ทักทายการฟัง พูด อ่าน เขียน
๑๐. การแก้ปัญหาสถานการณ์จำลอง
๑๑. การแสดงบทบาทสมมติ
๑๒. การลงมือปฏิบัติจริง
๑๓. การรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง ๕
๑๔. การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
๑๕. การนับจำนวนเพิ่ม ลด
๑๖. การเปรียบเทียบเวลา
๑๗. การจำแนกเปรียบเทียบ
๑๘. การเล่านิทาน
๑๙. การร้องเพลง

ฯลฯ

ซึ่งในกรอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเล่มนี้ คณะผู้จัดทำได้พยายามเสนอกิจกรรมต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วนแต่อย่างไรก็ตามอาจมีบางเนื้อหาที่กิจกรรมเสนอแนะไว้นี้ อาจไม่เหมาะสมกับเด็กในบางคน ครูผู้สอนก็อาจปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ โดยยึดแนวทางไว้เป็นหลักและกำหนดกิจกรรมขึ้นใหม่ให้เหมาะสม

กิจกรรมสร้างสรรค์

กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ช่วยเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการโดยใช้การปฏิบัติงานศิลปะการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ หรือการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับ

เด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับงานศิลปะศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ การวาดภาพระบายสี การปั้น การพิมพ์ ภาพ การพับ การตัด การฉีก ปะ ตลอดจนการประดิษฐ์เศษวัสดุ ฯลฯ ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ การรับรู้เกี่ยวกับความงามและส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กแต่ละคนได้แสดงออกตามความรู้สึกละและความสามารถของตนเอง ปลูกฝังลักษณะนิสัยให้เป็นคนมีความประณีต มีความละเอียดอ่อน เป็นคนมีระเบียบ รักความสะอาดในการทำงาน ข้อควรตระหนักและให้ความสำคัญคือ การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ระดับปฐมวัย มิได้มุ่งเน้นผลงานที่สวยงาม แต่เป็นการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก การใช้คำว่ากิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อให้ครูระลึกอยู่เสมอว่า ศิลปะสำหรับเด็กมิได้เน้นให้เด็กทำได้สวยหรือเหมือนของจริง แต่ทำให้เด็กได้พัฒนาครบทุกด้าน

จากการทำกิจกรรมนี้ โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

๑. พัฒนากล้ามเนื้อเล็ก - ใหญ่
๒. พัฒนาประสาทสัมผัสระหว่างตากับมือ
๓. ส่งเสริมและพัฒนาความริเริ่มสร้างสรรค์
๔. ถ่ายทอดอารมณ์ผ่านผลงานของตน
๕. ฝึกจิตใจให้มีคุณภาพ เช่น ความอดทน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรับผิดชอบ
๖. ส่งเสริมให้มีอารมณ์แจ่มใส ร่าเริง
๗. ทำให้มีความเพลิดเพลิน ชื่นชมในความสวยงาม สำนึกในคุณค่าของศิลปะ
๘. สร้างความเชื่อมั่นในการแสดงออกให้กับเด็ก
๙. ส่งเสริมการปรับตัวให้รู้จักการทำงานร่วมกัน
๑๐. ฝึกให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
๑๑. ส่งเสริมการดำเนินชีวิตที่ต้องแก้ปัญหาการทำงาน รู้จักการปรับปรุงและการเปลี่ยนแปลง
๑๒. พัฒนาการคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ
๑๓. ฝึกการสังเกต
๑๔. พัฒนาภาษา สามารถอธิบายเกี่ยวกับผลงานของตนได้

บทบาทครู

เอาใจใส่จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งสภาพห้องเรียนการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ให้พร้อม มีแผนการจัดกิจกรรมไว้ล่วงหน้าและดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนส่งเสริมให้เด็กได้เลือกปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์อย่างหลากหลาย อย่างน้อยวันละ ๒ กิจกรรม ครูควรให้โอกาสเด็กอธิบายผลงานของตนเองและชื่นชมผลงานของตนเอง ครูควรมีคำถามให้เด็กได้คิดและเชื่อมโยงไปสู่การใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดจินตนาการได้เต็มที่ตามที่ได้เห็นเด็กสามารถสร้างจินตนาการได้กว้างกว่าที่เราจะคาดเดาได้บางทีก็อาจจะสะท้อนจิตใจความรู้สึกของเด็กที่บางทีไม่สามารถถ่ายทอดเป็นคำพูดได้แต่สามารถถ่ายทอดมาทางงานศิลปะสร้างสรรค์ได้

วิชาศิลปะสร้างสรรค์เป็นฐานทางการศึกษาพัฒนาการเด็กซึ่งควรเริ่มตั้งแต่เด็กยังเล็กอยู่การเรียนรู้ศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นจะมุ่งเน้นถึง พัฒนาการด้านต่างๆของเด็กมากกว่าผลงาน ดังนั้นจะเห็นว่าการจัดกิจกรรมต่างๆ ทางศิลปะสร้างสรรค์จะเป็นการฝึกกล้ามเนื้อมือให้แข็งแรง และสัมพันธ์กับการใช้ตา เช่นการปั้น แป้ง ดินน้ำมัน วาดรูป และระบายสี เด็กได้ใช้ส่วนต่างๆของนิ้วมือ แขนไหล่ และส่วนอื่นๆของร่างกายเป็นการเตรียมความพร้อมในด้านการใช้กล้ามเนื้อมือใหญ่-เล็กเป็นอย่างดี ทำให้เด็กสามารถหยิบจับสิ่งต่างๆได้อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ของเด็กต่อไป

การสร้างสรรค์ คือการเจริญงอกงามทั้งด้านความคิด ร่างกาย และ พฤติกรรม และศิลปะสร้างสรรค์ คือ เครื่องมือที่ดีและเหมาะสมที่สุดในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เพราะกระบวนการทางศิลปะสร้างสรรค์

ไม่มีขอบเขตแห่งการสิ้นสุด สามารถสร้างความเพลิดเพลินให้แก่เด็กได้ตลอด เวลานอกจากนี้ยังช่วยให้เด็กเกิดความคิดที่ต่อเนื่องอย่างไม่จบสิ้น และก้าวไปยังโลกแห่งจินตนาการอย่างไม่มีขอบเขต

- กิจกรรมสร้างสรรค์ที่ครูจัดให้เด็กที่โรงเรียนเป็นการจัดกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระผ่านการสร้างสรรค์งานจากกิจกรรมที่หลากหลายแบบที่ครูจัดให้วันละ ๓-๕ กิจกรรมและเด็กมีโอกาสเลือกทำอย่างน้อยวันละ ๑-๒ กิจกรรม ตามความสนใจ คือ
 - กิจกรรมงานปั้น ได้แก่ ปั้นดินเหนียวหรือแป้งโด ดินน้ำมัน เป็นต้น
 - กิจกรรมวาดภาพระบายสี ทั้งสีน้ำ สีเทียน สีดินสอ ได้แก่ หยอดสี เทสี ระบายสี เป่าสี ไล่เลียงสีด้วยนิ้วมือ หรือส่วนต่างๆ ของมือหรือ พิมพ์ภาพ เป็นต้น
 - กิจกรรมงานกระดาษ ได้แก่ ฉีก พับ ตัด ปะ กระดาษ เป็นต้น
 - กิจกรรมประดิษฐ์จากวัสดุต่างๆ และของเหลือใช้ ได้แก่ ประดิษฐ์กระทงใบตอง ประดิษฐ์หน้ากากจากงานกระดาษ เป็นต้น

กิจกรรมเสรี

จุดมุ่งหมายของการจัดศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรี

ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีมีความมุ่งหมายที่สำคัญโดยเฉพาะ ดังนี้

๑. ให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงด้วยการประกอบกิจกรรมที่สอดคล้องกับธรรมชาติและสนองความต้องการของเด็กทางการเล่นที่แฝงไว้ซึ่งการศึกษา
๒. เปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลอง คิดค้นคว้า และสร้างสรรค์ด้วยความสนุกและเพลิดเพลิน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องวิตกกังวล
๓. ฝึกทักษะการเตรียมความพร้อมด้านประสาทสัมผัสทางตาและมือเกิดพัฒนาการทางการตัดสินใจ การมีเหตุผล รู้ขนาด จำนวนสี และรูปลักษณะ ทั้งช่วยฝึกเขาวนปัญญา อันเป็นทางนำหรือเตรียมเด็กไปสู่การอ่าน และการเขียนในโอกาสต่อไป
๔. ฝึกเด็กให้ทำงานเป็นกลุ่ม เรียนรู้สิทธิและหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนและเพื่อน ภายในสังคมเล็ก ๆ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๕. ฝึกให้รู้จักประหยัดวัสดุการศึกษา ฝึกเด็กให้รู้จักการเล่นเครื่องเล่น การเก็บรักษา อุปกรณ์ เครื่องเล่น ให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยและครบถ้วน
๖. ให้เป็นวิธีการที่เด็ก ๆ ได้รับความรัก ความอบอุ่น การปกป้องรักษา การอบรมเลี้ยงดู และการปกป้องให้ปลอดภัย ที่จะอยู่ร่วมกันในสถานศึกษาได้อย่างเป็นสุข
๗. ให้เป็นวิธีการช่วยส่งเสริมเด็ก ๆ ได้รับความพัฒนาการทาง ร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญาครบถ้วนพร้อมในโอกาสเดียวกัน
๘. ให้เป็นวิธีการช่วยให้ครูทราบปัญหา ความคับข้องใจเด็ก ทำให้ครูสามารถหาวิธีช่วยคลี่คลายปัญหาให้แก่เด็กได้
๙. เป็นวิธีการปูพื้นฐานประสบการณ์ และความรู้ ให้เด็กมีความพร้อมสามารถช่วยตนเองได้ ถูกต้อง เหมาะสมกับวัยของเด็ก พร้อมทั้งจะไปศึกษาต่อไปในชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ได้อย่างเป็นสุข
๑๐. ให้เป็นวิธีการที่ช่วยให้ครูทราบความสนใจเป็นพิเศษของเด็กและสามารถประเมินผลพัฒนาการและพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนได้พร้อมที่จะรายงานลงในสมุดรายงานประจำตัวของเด็กแต่ละคน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๑. ให้เป็นวิธีการช่วยให้ครูต้นตัวอยู่เสมอ ในการที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมสำรวจแหล่ง วัสดุ อุปกรณ์และคิดค้น สร้างสรรค์ อุปกรณ์ใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อส่งเสริมความพร้อมให้แก่เด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑๒. ให้เป็นวิธีการช่วยลดการสูญเสียเวลาทางการศึกษาให้ปัญหาเด็กเรียนซ้ำชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งลดลง ซึ่งในแผนการจัดประสบการณ์ได้เสนอแนะกิจกรรมไว้ทุกวัน ๆ ละ ๑๓ ศูนย์ โรงเรียนควรจัดอย่างน้อย ๖ ศูนย์ และให้เด็กได้เรียนรู้ในแต่ละวัน อย่างน้อยคนละ ๒ ศูนย์ศูนย์การเรียนรู้ ๑๓ ศูนย์ มีดังนี้

๑) ศูนย์หนังสือศูนย์หนังสือ เล่นได้ ๖ คน อาจจะมีชั้นวางหนังสือ หรือกระบะเป่า หรือฉากพับได้ เป็นที่วางหนังสือ ควรจัดอยู่ในมุมเงียบ อาจจะมีปูเสื่อ หรือโต๊ะ + เก้าอี้เล็ก ๆ จัดตกแต่งให้กะทัดรัดชวนให้อยากเข้าไปสั่ง ไม่ควรเอาหนังสือออกมาจัดที่ละมาก ๆ ควรจะทำหนังสือที่เหมาะสมกับหน่วยประสบการณ์ไว้ทุก ๆ ครั้ง

๒) ศูนย์บ้านเล่นได้ ๖ คน อุปกรณ์ควรมีดังนี้ เตียนนอน โต๊ะเครื่องแป้ง เสื้อผ้าตุ๊กตา เพลนอน ชุดเครื่องเล่นหม้อข้าวหม้อแกง ชุดน้ำชา โต๊ะทำครัว เครื่องเล่น โทรศัพท์ เตารีด เสื้อ ไม้กวาด ถึงขยะ

ศูนย์บ้านมักจะไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะมีของเล่นไม่เพียงพอมีได้จัดซื้อใหม่ ๆ ผลัดเปลี่ยนมีของวางทิ้งไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย

๓) ศูนย์วาดภาพสีเทียนเล่นได้ ๖ คน ที่ศูนย์ควรมีอุปกรณ์ดังนี้ ดินสอสีเทียนต้องมีขนาดใหญ่

๑ ซม. ยาว ๑๑ ซม. กระดาษอัดสำเนาเหลือใช้ชนิดที่มีตัวหนังสือหน้าเดียว ที่ใส่ดินสอสีเทียน

๔) ศูนย์งานกระดาษเล่นได้ ๔ คน กิจกรรมมีดังนี้ การฉีกกระดาษ การตัดกระดาษ การม้วน พับกระดาษเส้น

๕) ศูนย์ปั้นเล่นได้ ๔ คน อาจจะใช้ดินเหนียว ดินน้ำมัน หรือแป้งทำขนมก็ได้ ศูนย์นี้เป็นเครื่องเล่นที่ให้ความพอใจแก่เด็ก ชวนใจให้เด็กเล่น ช่วยคลี่คลายอารมณ์เด็กที่จะเล่นทำลายสิ่งต่าง ๆ และก้าวร้าวระรานผู้อื่น เด็กได้ทำและสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้นจากวัตถุดิบ และฝึกทักษะการใช้มือกับตัวร่วมกัน และการทำงานร่วมกันกับเพื่อน

๖) ศูนย์สีน้ำเล่นได้ ๒ คน อุปกรณ์มีดังนี้

๑. สีฝุ่น

๒. ขาหยั่งตั้ง มีกระดานไม้อัดขนาด ๔ มม. ทั้งสองด้าน ขนาดความสูง ๑๑๐ ซม. พอเหมาะกับความสูงของเด็ก ที่ขอบบนของกระดานไม้อัดใช้สำหรับหนีบกระดาษที่จะใช้วาดรูป เตรียมไม้หนีบไว้ที่กระดานแผ่นละ ๒ ตัว ขาหยั่งกระดาน ๒ ที่ มีกระดานสีด้าน เตรียมไม้หนีบทั้งหมด ๘ ตัว จัดตั้งขาหยั่งกระดาน ๒ ที่ ไว้บนพลาสติกผืนใหม่ให้เป็นบริเวณสำหรับเล่นวาดรูประบายสี ตั้งโต๊ะขนาดเล็ก กว้าง ๓๐ ซม. x ยาว ๓๐ ซม. x สูง ๔๕ ซม. ติดขอบไม้เสริมเป็นกระเบาะสูง ๕ ซม. ตั้งไว้ระหว่างขาหยั่ง กระดานทั้งสองเพื่อวางกระดาษบรรจุขวดสี ๖ ขวด พร้อมทั้งพู่กันประจำขวดสี เพื่อให้สะดวกแก่เด็กจะหยิบใช้ เด็กจะเลือกขวดสีมาควรวล ๑ ขวด วางขวดสีลงในกล่องไม้สี่เหลี่ยมขนาดกว้าง ๑๐ ม. x ๑๐ ซม. x สูง ๕ ซม. ซึ่งอยู่ที่ขอบล่างของแผ่นกระดานขาหยั่งด้านขวามือวางผ้าเช็ดมือพาดไว้ที่คานไม้ใต้แผ่นกระดานขาหยั่งคนละหนึ่งผืน

๓. กระดาษหนังสือพิมพ์ หรือกระดาษอย่างอื่นก็ได้

๔. เสื้อกันเปื้อน

๕. ไม้กวาด ที่โกยผง ถังน้ำ ผ้าเช็ดทำความสะอาด

๓) ศูนย์กิจกรรมพิเศษเสนอแนะไว้ดังนี้

๑. การหยดสีบนกระดาษเปียก
๒. การทาสี
๓. การพับสี
๔. การเป่าสี
๕. การเขียนภาพด้วยฟองน้ำ
๖. การเขียนภาพบนกระดาษเปียก
๗. การเขียนภาพด้วยเชือก หรือด้วยหลอด
๘. การเขียนภาพด้วยต่างทับทิม
๙. การลูบสี
๑๐. การพิมพ์ด้วยกระดาษ
๑๑. การพิมพ์ภาพด้วยฟีน
๑๒. การพิมพ์ภาพด้วยเศษวัสดุ
๑๓. การโรยสีบนกระดาษเปียก
๑๔. การเขียนภาพด้วยกาวน้ำ โรยทรายสี
๑๕. การเล่นเกมแข่งสีด้วยนิ้วมือ
๑๖. การเล่นเกมโคลนด้วยนิ้วมือ
๑๗. การเล่นเกมประติมากรรมเศษวัสดุ

๘) ศูนย์ทักษะเล่นได้ ๔ คน ศูนย์นี้มีได้ให้เด็กนั่งโต๊ะอ่าน เขียน คณิตศาสตร์ และภาษาไทย แต่เน้นไปทางการฟัง พูด อ่าน

๙) ศูนย์ดนตรีเล่นได้ ๔ คน ควรอนุญาตให้เด็กได้ทดลองเล่นกับอุปกรณ์ที่ทำให้เกิดเป็นเสียงดนตรีได้อย่างเสรี อุปกรณ์ศูนย์ดนตรี เช่น กระจับปี่ ท่อโลหะ ฝาน้ำอัดลม และฝากระป๋องต่าง ๆ กระดิ่ง ลูกชัต เหล็กสามเหลี่ยม ฯลฯ

๑๐) ศูนย์บล็อกเล่นได้ ๔ คน สื่อที่ใช้มีดังนี้

- ไม้บล็อก
- ท่อนไม้ที่เกี่ยวข้องกันได้ทำนองรถไฟพวง
- รถและเรือที่พ่วงกันได้ ๒ ชุด
- หุ่นจำลองคนและสัตว์
- รถบรรทุก รถยนต์ รถโดยสาร รถสินค้า (ของเล่น)
- ตู้เก็บไม้บล็อก
- พร้อมน้ำมันขนาด ๑๘๐ x ๒๐๐ ซม.

อิทธิพลที่เด็กได้รับจากการที่เขาได้เล่นกับไม้บล็อก

- ช่วยให้เด็กแสดงความรู้สึกออกมา
- ช่วยให้เด็กได้ระบายความรู้สึกก้าวร้าวระราน
- ช่วยให้เด็กได้ระบายความกังวลใจและความกลัวที่จะผิดพลาด
- ช่วยให้เด็กบรรลุความสำเร็จ
- ช่วยให้เด็กมีความเป็นระเบียบ มีการตัดสินใจ และการมีเหตุผล
- ช่วยให้เด็กได้พัฒนาการทางสังคม
- ช่วยให้เล่นสมมุติแสดงบทบาทและการเล่นแบบคิดฝัน

๑๑) ศูนย์เครื่องเล่นสัมผัสเล่นได้ ๔ คน

ชั้นแห่งพัฒนาการในการเล่นเครื่องเล่นสัมผัส

- จับต้องลูกบอลเครื่องเล่นอย่างเงอะงะ งุ่มง่าม
- ค่อย ๆ ทวีความชำนาญขึ้นทีละน้อย
- เริ่มต้นที่จะมองเห็นความสัมพันธ์กันของเครื่องเล่นนั้น ๆ
- ใส่หมุดหรือลูกไม้ลงได้ถูกต้องตามโครงหรือหุ่นที่รองรับ
- ทำไปตามโครงการที่คิดไว้ ด้วยความรอบคอบและเป็นระเบียบ
- มีความสนใจในรูปร่างลักษณะของสิ่งของที่ไว้ ๆ แหว่ง ๆ และสามารถประกอบ

รูปภาพ

ที่ตัดออกเป็นชิ้น ๆ สำหรับต่อเล่นได้

- แสดงความสามารถในการทำงานและรู้สึกภูมิใจในทักษะของตน

๑๒) ศูนย์น้ำเล่นได้ ๒ คน

ศูนย์นี้มีประโยชน์ คือ

๑. ช่วยระบบความก้าวร้าวระรานของเด็ก
๒. ช่วยผ่อนคลายอารมณ์ของเด็ก
๓. ช่วยให้เด็กได้เล่นเข้าหุ่มเข้าพวก
๔. ช่วยจัดสิ่งทีเด็กชอบใจให้เด็กได้เล่นแทน

การเล่นกับน้ำ เช่น ใช้สายยาง เป่าน้ำเล่นให้เป็นฟอง เล่นซักเสื้อผ้าตุ๊กตา เล่นอาบน้ำให้ตุ๊กตา เล่นล้างมือ เล่นรดน้ำต้นไม้ เล่นทาสีด้วยน้ำ เล่นฉีดน้ำด้วยสายยาง เล่นเลี้ยงน้ำชา เล่นล้างถ้วยล้างชามหลังจากการเลี้ยง เล่นให้หม่น้อง เล่นท่อน้ำในลำธารต้น ๆ เล่นตวงน้ำและรินน้ำ เล่นลอยสิ่งของวัตถุต่าง ๆ

เล่นดูน้ำ หรือน้ำนมด้วยหลอดพลาสติก และหิ้วน้ำไปเล่นในบ่อทราย

๑๓) ศูนย์เล่นกับทรายเล่นได้ทั้งในบ่อทรายขนาดใหญ่ และในศูนย์การเรียนรู้

ชั้นแห่งพัฒนาการในการเล่นกับทรายของเด็ก

๑. ทดลองเล่นด้วยการให้เม็ดทรายร่วงลอดออกทางระหว่างช่องของนิ้วมือ
๒. ทดลองเล่นด้วยการใส่ทรายลงในภาชนะแล้วก็เทออก ทำซ้ำ ๆ กันเช่นนี้บ่อย ๆ
๓. ทดลองใช้มือตบทรายเล่น ชอบเล่นฝังตัวอยู่ในทราย หรือเอาทรายกลบขาทั้งสอง
๔. ทดลองเล่นด้วยการขุดทรายเล่นให้เป็นโพรง แล้วสอดมือเข้าไปในโพรงนั้น
๕. ทดลองเล่นด้วยการโกยทรายขึ้นเป็นกอง ทำเป็นปราสาททราย เจดีย์ทราย หรือเล่นทำอุโมงค์
๖. ทดลองเล่นด้วยการใช้พลั่ว เสียมต้ามสั้น ๆ ขุดทราย ทำเป็นอุโมงค์ แม่น้ำหรือภูเขา
๗. ทดลองเล่นด้วยการตักแต่ง ประดับประดาเจดีย์ทราย ปราสาททราย

กิจกรรมกลางแจ้ง

จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

๑. เพื่อให้เด็กได้ออกกำลังกายกลางแจ้งซึ่งจะช่วยให้เด็กมีสุขภาพดี
๒. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และฝึกประสาทสัมผัสระหว่างมือกับตา มือกับเท้า

๓. เพื่อเป็นการพัฒนาทาง อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และจินตนาการของเด็ก

ลักษณะการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

๑. การละเล่นพื้นเมือง
๒. เกมต่าง ๆ
๓. การเล่นบ้านจำลอง
๔. การเล่นทราย
๕. การเล่นน้ำ
๖. การเล่นเครื่องเล่นสนาม
๗. การเดินทรงตัวบนกระดาน
๘. การเดินตามแนว
๙. การเดินถอยหลัง
๑๐. การรับ ส่ง บอล
๑๑. การขว้างบอลไกล
๑๒. การเตะบอลเข้าประตู
๑๓. การกลิ้งบอลกระทบเป้า
๑๔. การปาเป้า
๑๕. การโหนตัว

ฯลฯ

บทบาทหน้าที่ของครูในการจัดกิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

การเล่นออกกำลังกายของเด็ก ๆ นั้น ได้แก่ การวิ่ง การกระโดด การม้วนหน้า ม้วนหลัง การกลิ้ง การปีนป่าย การวิ่งแข่ง การลากการเข็น เป็นต้น ในการเล่นนั้น บางอย่างจำเป็นต้องมีสื่อประกอบด้วย

แต่บางอย่างไม่จำเป็นต้องมีสื่อก็ได้ แต่ครูจะต้องเตรียมตัว เพื่อจัดกิจกรรมให้เด็ก บทบาทและหน้าที่ของครูที่ควรปฏิบัติในการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง คือ

๑. หากจะให้เด็กเล่นเครื่องเล่นสนามครูจะต้องทำการตรวจสอบเครื่องเล่นนั้นว่าอยู่ในสภาพ

เรียบร้อยหรือไม่ หรือจะเป็นอันตรายต่อเด็กหรือไม่

๒. ครูจะต้องแนะนำการเล่นที่ถูกต้อง ปลอดภัยให้กับเด็กทุกครั้งจึงให้เล่น

๓. ครูจะต้องฝึกระเบียบวินัยให้เด็กทุกครั้งที่มีการเล่นกลางแจ้ง

๔. ปล่อยให้เด็กเล่นอย่างอิสระ โดยครูคอยดูแลอย่างใกล้ชิด

๕. เมื่อเลิกเล่นแล้ว เก็บสิ่งของให้เข้าที่ และทำความสะอาดบริเวณที่เล่นให้เรียบร้อยทุกครั้ง

๖. ให้เด็กทำความสะอาดร่างกายพร้อมทั้งแต่งกายให้เรียบร้อยทุกครั้งหลังจากเลิกเล่น

กลางแจ้งแล้ว

เกมการศึกษา

เกมการศึกษาคือเป็นเกมการเล่นที่ฝึกการสังเกต พัฒนากระบวนการคิด และเกิดความคิดรวบยอด เกมการศึกษามีกฎ กติกาง่าย ๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา เช่น เกมการจับคู่สิ่งที่เหมือนกัน เกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่ เกมการเรียงลำดับ เกมการสังเกตรายละเอียดของภาพ เกมการหาความสัมพันธ์ ฯลฯ

เกมการศึกษาที่จัดให้เด็กเล่นควรเริ่มจากง่ายไปหายากจากภาพไปสู่รูปทรงและสัญลักษณ์ที่ซับซ้อนขึ้นเมื่อครูให้เด็กเล่นเกมใหม่ควรแนะนำวิธีเล่นและเมื่อเล่นเสร็จครูควรตรวจสอบความถูกต้องบางเกมเด็กอาจตรวจสอบคำตอบได้ด้วยตนเอง

เกมการศึกษานี้ครูสามารถผลิตได้ด้วยตนเองอย่างง่าย ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหา หรือประสบการณ์ที่ต้องการให้เด็กเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้เด็กเล่นเกมการศึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยทุกวัน โดยอาจจัดวางไว้ให้เด็กเลือกเล่นทบทวนตามความต้องการนอกเหนือจากเวลาที่กำหนด

จุดประสงค์

๑. รู้จักสังเกต เปรียบเทียบ และจำแนก
๒. ส่งเสริมการคิด หาเหตุผล และตัดสินใจแก้ปัญหา
๓. ส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๔. ส่งเสริมการเล่นร่วมกัน

ตัวอย่างเกมการศึกษา

เกมจับคู่

เกมจับคู่ภาพหรือสิ่งของ สามารถแบ่งได้หลายแบบ เช่น

- จับคู่ภาพที่เหมือนกันทุกประการ
- จับคู่ภาพกับเงาของสิ่งเดียวกัน
- จับคู่ภาพกับโครงร่างของสิ่งเดียวกัน
- จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- จับคู่ภาพเต็มกับภาพที่แยกเป็นส่วน ๆ

เกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่ (แผ่นภาพเกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่)

เกมการเรียงลำดับ (แผ่นภาพเกมการเรียงลำดับ)

เกมการสังเกตรายละเอียดของภาพ เช่น เกมภาพตัดต่อ (ภาพตัดต่อ จำนวนชิ้นตามความเหมาะสมของวัยผู้เล่น)

เกมลอตโต (แผ่นภาพลอตโต)

เกมหาความสัมพันธ์ เช่น เกมตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม) เกมอุปมาอุปมัยเกมหาความสัมพันธ์ ระหว่างสิ่งของเครื่องใช้ ฯลฯ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย

สะเต็มศึกษา (STEM Education) เป็นแนวการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์ ๔ ศาสตร์เข้าด้วยกันโดยนำเอาตัวอักษรตัวแรกของศาสตร์ทั้ง ๔ มารวมกันได้แก่ วิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineer) และ คณิตศาสตร์ (Mathematics) โดยมีหลักแนวคิดในการนำเอาความรู้มาใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง รายละเอียดของศาสตร์ทั้ง ๔ มีดังต่อไปนี้

วิทยาศาสตร์ (S) เป็นศาสตร์ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ วิทยาศาสตร์จะมีองค์ประกอบ ๘ สารการเรียนรู้ ซึ่งได้แก่ สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม สารและสมบัติของสาร แรงและการเคลื่อนที่ พลังงาน กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดารา

ศาสตร์และอวกาศ ธรรมชาติวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งประกอบด้วยทักษะต่าง ๆ ได้แก่ การสังเกต การสำรวจ การจำแนกการลงความเห็น การวัด การพยากรณ์ การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับสเปส และสเปสกับเวลา เป็นต้น

เทคโนโลยี (T) เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเอาเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มาใช้ ตัวอย่างเทคโนโลยีในระดับปฐมวัย เช่น แวนขยาย อุปกรณ์เครื่องชั่ง ตวง วัด ไม้บรรทัด รอก เป็นต้น

วิศวกรรมศาสตร์ (E) เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ การวางแผน การสร้าง

คณิตศาสตร์ (M) เป็นศาสตร์ที่พัฒนาทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล การแก้ปัญหาให้กับผู้เรียน โดยสาระคณิตศาสตร์จะประกอบด้วย จำนวนและการดำเนินการ (เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเลข จำนวน ลำดับที่ การรวมจำนวน การแยกจำนวน) การวัด เรขาคณิต พีชคณิต การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น และทักษะกระบวนการ

ทางคณิตศาสตร์

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาจะดำเนินตามขั้นตอนที่สอดคล้องกับกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Process) ในระดับปฐมวัยซึ่งทางสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้ให้หลักของการดำเนินการดังนี้

๑. การตั้งประเด็นคำถามหรือปัญหา ซึ่งลักษณะของคำถามจะเป็น คำถามปลายเปิดที่นำไปสู่การสำรวจตรวจสอบ เช่น คำถามอย่างไร ทำไม

๒. การสำรวจตรวจสอบ เป็นขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เช่น การสังเกต การสำรวจ การวัด การทดลอง การสอบถามข้อมูลจากผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ

๓. การอธิบายเพื่อตอบคำถามในสิ่งที่สงสัยโดยมีข้อมูลหลักฐานที่สนับสนุน ซึ่งในระดับปฐมวัยเด็กอาจจะไม่สามารถอธิบายข้อมูลและหลักฐานที่สนับสนุนได้ แต่จะเป็นขั้นที่เด็กได้ข้อมูลที่พบจากการสำรวจตรวจสอบ ทำความเข้าใจกับข้อมูลนั้น

๔. การนำเสนอการสำรวจตรวจสอบอย่างง่าย ซึ่งในระดับปฐมวัยจะสามารถทำได้โดยการบอกเล่า การวาดภาพสื่อสาร การแสดงท่าทาง การประดิษฐ์ชิ้นงานเพื่อสะท้อนข้อค้นพบ เป็นต้น

สิ่งที่ครูปฐมวัยต้องคำนึงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษา คือ ครูควรต้องกระตุ้น ให้เด็กได้ใช้ทักษะกระบวนการคิดโดยการใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้เด็กได้นำความรู้และประสบการณ์มาออกแบบเพื่อแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือทำกิจกรรม

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับปฐมวัย

วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ การเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์

จึงมีความสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนาวิธีคิดทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผลคิดสร้างสรรค์คิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีทักษะที่สำคัญในการค้นคว้าหาความรู้มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบสามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพที่ตรวจสอบได้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติและเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างขึ้นรวมถึงการนำความรู้ไปใช้อย่างสร้างสรรค์มีเหตุผลมีคุณธรรมนอกจากนั้นยังช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์การดูแลรักษาตลอดจนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับปฐมวัยเป็นการตอบสนองและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในการเรียนรู้โลกธรรมชาติรอบตัวและพัฒนาทักษะทางสติปัญญาต่าง ๆ เนื่องจากเด็กในระดับปฐมวัย

มีพฤติกรรมธรรมชาติของการสืบเสาะหาความรู้แบบวิทยาศาสตร์อยู่ในตนเอง การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และค้นพบตนเองมากที่สุด ให้ได้ทั้งกระบวนการเรียนรู้และองค์ความรู้ตั้งแต่ระดับปฐมวัย จะช่วยส่งเสริมศักยภาพของเด็กในด้านต่าง ๆ

เป้าหมายของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับปฐมวัย

เป้าหมายสำคัญในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์คือเพื่อให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถ ดังนี้

๑. แสดงความตระหนักรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นผ่านการลงมือปฏิบัติ การสำรวจการสังเกตการตั้งคำถามและการแลกเปลี่ยนสิ่งที่ค้นพบ
๒. ดำเนินการสืบเสาะหาความรู้ต่างๆด้วยตนเองอย่างเสรี หรือตามแบบที่กำหนดให้รวมทั้งทำกิจกรรมตามคำแนะนำในการสังเกตการตั้งคำถามการวางแผนการสำรวจการตรวจสอบและการสื่อสารสิ่งที่ค้นพบ
๓. แสดงความเข้าใจและรู้จักดูแลรักษาธรรมชาติ
๔. สืบค้นและสนทนาเกี่ยวกับลักษณะและองค์ประกอบของสิ่งต่างๆและใช้สิ่งเหล่านั้นได้อย่างปลอดภัย
๕. รู้และสามารถใช้สิ่งของที่เป็นเทคโนโลยีอย่างง่ายได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย
๖. เพื่อให้มีจิตวิทยาศาสตร์มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมในการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับปฐมวัย

ความสำคัญของคณิตศาสตร์คณิตศาสตร์มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดทำให้มนุษย์มีความคิดอย่างมีเหตุผล เป็นระเบียบ มีแบบแผนตลอดจนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และสามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบช่วยให้คาดการณ์วางแผนแก้ปัญหาและนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและคณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและศาสตร์อื่นๆเด็กปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นแห่งการเรียนรู้ มีความอยากรู้อยากเห็น ช่างสังเกต ชอบเล่นและสำรวจสิ่งต่างๆรอบตัว คณิตศาสตร์สามารถพัฒนาเสริมสร้างให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจ ธรรมชาติรอบตัวและสิ่งต่างๆ รอบตัว การที่เด็กมีความรู้ความเข้าใจมีทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ และมีเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์ไม่เพียงส่งผลให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์เท่านั้น แต่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ในศาสตร์อื่น ๆ คณิตศาสตร์จึงมีบทบาทสำคัญทั้งในการเรียนรู้และมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับปฐมวัยมุ่งหวังให้เด็กทุกคนได้เตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ทางคณิตศาสตร์อันเป็นพื้นฐานการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในชั้นประถมศึกษาโดยกำหนดสาระหลักที่จำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัย ดังนี้

- **จำนวนและการดำเนินการ** จำนวน การดำเนินการของจำนวน การรวมและการแยกกลุ่ม
- **การวัด** ความยาว น้ำหนัก ปริมาตรเงิน และเวลา
- **เรขาคณิต** ตำแหน่ง ทิศทางระยะทาง รูปร่างเรขาคณิตสามมิติและรูปร่างเรขาคณิตสองมิติ
- **พีชคณิต** แบบรูปและความสัมพันธ์
- **การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น** การเก็บรวบรวมข้อมูลและการนำเสนอ
- **ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์** การแก้ปัญหา การให้เหตุผลการสื่อสาร

การสื่อสารความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ทางคณิตศาสตร์และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ตารางเวลาจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย (ช่วงอายุ ๒- ๓ ปี)

รายการกิจกรรมการพัฒนา	อายุ ๒- ๓ ปี ชั่วโมง : วัน
๑. ทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน (รวมทั้งการช่วยตนเองในการแต่งกาย การรับประทานอาหาร สุขอนามัยและการนอนพักผ่อน)	๔
๒. กิจกรรมเสรี	๑
๓. การคิดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	๑/๒
๔. กิจกรรมด้านสังคม (การทำงานร่วมกับผู้อื่น)	๑/๒
๕. กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่	๑/๒
๖. กิจกรรมที่มีการวางแผนโดยผู้สอน	๑/๒
เวลาโดยประมาณ	๗

(ตัวอย่าง) ตารางกิจกรรมประจำวัน สำหรับเด็กช่วงอายุ ๒ - ๓ ปี

เวลา	กิจกรรม
๐๘.๐๐ น.	-ทักทาย สอนทนายครู ผู้ปกครอง และเพื่อนๆ -เล่นอิสระและรับประทานอาหารเช้า (ถ้ามี)
๐๙.๐๐ น.	-กิจกรรมผู้ใหญ่ริเริ่ม (นิทาน คำคล้องจอง เล่นนิ้วมือ เพลง เคลื่อนไหว ทดลองง่ายๆ กิจกรรมการประกอบอาหาร (Cooking) แบบไม่ใช้ไฟ กิจกรรมประเภทไม่ต้องใช้ แบตเตอรี่ แต่ละกิจกรรมใช้เวลาสั้นๆ ประมาณ ๑๐ - ๑๕ นาที ทั้งรายบุคคลและกลุ่ม เล็ก)
๑๐.๓๐ น.	-อาหารว่าง (ดูแลการทำความสะดวก ล้างมือ และอาจใช้วิธีการจัดเตรียมอาหารว่างไว้ ที่มุมห้อง ให้เด็กช่วยเหลือตนเองตามต้องการ)
๑๑.๐๐ น.	-กิจกรรมเล่นอิสระ (ศิลปะ เกมการศึกษาที่เหมาะสมกับอายุ เล่น บทบาทสมมติ มุมธรรมชาติ อ่านหนังสือ ฯลฯ)
๑๑.๓๐ น.	-ล้างมือและรับประทานอาหารกลางวัน -เปลี่ยนเสื้อผ้าชุดนอน ทำความสะอาดร่างกาย -นิทานก่อนนอน
๑๔.๐๐ น.	-ทำความสะอาดร่างกาย รับประทานอาหารว่าง -กิจกรรมที่ผู้ใหญ่ริเริ่ม (นิทาน เพลง เล่นนิ้วมือ คำคล้องจอง) -เล่นอิสระ
๑๕.๐๐ น.	-เตรียมตัวกลับบ้าน

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ถือว่าการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีความสำคัญต่อเด็กเนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว ดังนั้น การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็น ประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าจึงจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของหลักสูตร เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการพัฒนาเด็ก

การจัดสภาพแวดล้อมคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ๑.ความสะอาด ความปลอดภัย
- ๒.ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
- ๓.ความสะดวกในการทำกิจกรรม
- ๔.ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ
- ๕.ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อและเครื่องเล่น
- ๖.บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่าง ๆ

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบความเป็นตัวของเด็กเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข ซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

๑. พื้นที่อำนวยความสะดวกเพื่อเด็กและผู้สอน

- ๑.๑ ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวนผลงาน
- ๑.๒ ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก อาจจัดทำเป็นกล่องหรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล
- ๑.๓ ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก
- ๑.๔ ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของส่วนตัวผู้สอน ฯลฯ
- ๑.๕ ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

๒. พื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

๓. พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีของเล่น วัสดุ อุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นในมุมเล่นอย่างเสรี มักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรีประมาณวันละ ๖๐ นาทีการจัดมุมเล่นต่างๆ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ๓.๑ ในห้องเรียนควรมีมุมเล่นอย่างน้อย ๓-๕ มุม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของห้อง
- ๓.๒ ควรได้มีการผลัดเปลี่ยนสื่อของเล่นตามมุมบ้าง ตามความสนใจของเด็ก
- ๓.๓ ควรจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วปรากฏอยู่ในมุมเล่น เช่น เด็กเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ผู้สอนอาจจัดให้มีการจำลองการเกิดผีเสื้อล่องไว้ให้เด็กดูในมุมธรรมชาติศึกษาหรือมุมวิทยาศาสตร์

ฯลฯ

๓.๔ ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของ
อยากเรียนรู้ อยากเข้าเล่น

๓.๕ ควรเสริมสร้างวินัยให้กับเด็ก โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นเสร็จแล้วจะต้องจัดเก็บ
อุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อย

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณรอบ ๆ สถานศึกษา รวมทั้งจัด
สนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณสถานศึกษาและบริเวณรอบ
นอกสถานศึกษา ดูแลรักษาความสะอาด ปลูกต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบๆบริเวณสถานศึกษา สิ่งต่างๆเหล่านี้
เป็นส่วนหนึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

บริเวณสนามเด็กเล่น ต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร ดังนี้

สนามเด็กเล่น มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน หวาย หล้า พื้นที่เหมาะสำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อ
รวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทราย พร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนาม
สำหรับปีนป่าย ทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ใน
สภาพแข็งแรง ปลอดภัยอยู่เสมอ และหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด

ที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้มีร่มเงา อาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย ๆ หรือกิจกรรมที่
ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครอง

บริเวณธรรมชาติ ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผักสวนครัว หากบริเวณสถานศึกษา มีไม่มากนัก อาจปลูกพืช
ในกระบะหรือกระถาง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง กำหนดสื่อ เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเรื่องราวเนื้อหา
สื่อเป็นตัวกลางนำความรู้จากผู้สอนถึงเด็ก ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และช่วยให้เด็กเกิด
ประสบการณ์ตรง โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ได้กำหนด สื่อแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

มุมประสบการณ์

สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ
สังคม และสติปัญญา ควรมีสื่อทั้งที่เป็นประเภท ๒ มิติ และ/หรือ ๓ มิติ ที่เป็นสื่อของจริง สื่อ
ธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อที่ปลอดภัยต่อตัวเด็ก สื่อเพื่อพัฒนาเด็ก
ในด้านต่างๆให้ครบทุกด้านสื่อที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อ
เริ่มต้นจาก สื่อของจริง ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง และ สัญลักษณ์ ทั้งนี้การใช้สื่อต้องเหมาะสมกับ
วัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจและความต้องการของเด็กที่หลากหลาย
ตัวอย่างสื่อประกอบการจัดกิจกรรม มีดังนี้

กิจกรรมการเล่นตามมุม

๑. มุมบทบาทสมมติ อาจจัดเป็นมุมเล่น ดังนี้

๑.๑ มุมบ้าน

- ❖ ของเล่นเครื่องใช้ในครัวขนาดเล็ก หรือของจำลอง เช่น เตา กระทะ ครก กาน้ำ
เขียง มีดพลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กะละมัง ฯลฯ
- ❖ เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปลเด็ก ตุ๊กตา
- ❖ เครื่องแต่งบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง กระจกขนาดเห็นเต็มตัว
หวี ตลับแป้ง ฯลฯ

- ❖ เครื่องแต่งกายบุคคลอาชีพต่าง ๆ ที่ใช้แล้ว เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ ชุดเสื้อผ้าผู้ใหญ่ชาย และหญิง รองเท้า กระเป๋าถือที่ไม่ใช้แล้ว ฯลฯ
- ❖ โทรศัพท์ เตารีดจำลอง ที่รีดผ้าจำลอง
- ❖ ภาพถ่ายและรายการอาหาร

๑.๒ มุมหมอบ

- ❖ เครื่องเล่นจำลองแบบเครื่องมือแพทย์ และอุปกรณ์รักษาผู้ป่วย เช่น หูฟัง เสื้อคลุมหมอ
- ❖ อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

๑.๓ มุมร้านค้า

- ❖ กล้องและขดผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ใช้แล้ว
- ❖ อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ธนบัตรจำลอง ฯลฯ

๒. มุมบล็อก

- ❖ ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปร่างต่าง ๆ กัน จำนวนตั้งแต่ ๕๐ ขึ้นขึ้นไป
- ❖ ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้ ฯลฯ
- ❖ ภาพถ่ายต่างๆ
- ❖ ที่จัดเก็บไม้บล็อกหรือแท่งไม้อาจเป็นชั้น ลังไม้หรือพลาสติก แยกตามรูปร่าง ขนาด

๓. มุมหนังสือ

- ❖ หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้น ๆ พร้อมภาพ
- ❖ ชั้นหรือที่วางหนังสือ
- ❖ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื้อ พรม หมอน ฯลฯ
- ❖ สมุดเขียนยืมหนังสือกลับบ้าน
- ❖ อุปกรณ์สำหรับการเขียน
- ❖ อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเทป ตลับเทปนิทานพร้อมหนังสือนิทาน หูฟัง ฯลฯ

๔. มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติศึกษา

- ❖ วัสดุต่าง ๆ จากธรรมชาติ เช่น เมล็ดพืชต่าง ๆ เปลือกหอย ดิน หิน แร่ ฯลฯ
- ❖ เครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ สังเกต ทดลอง เช่น แว่นขยาย แม่เหล็ก เข็มทิศ เครื่องชั่ง ฯลฯ

๕. มุมอาเซียน

- ❖ ธงของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน
- ❖ คำกล่าวทักทายของแต่ละประเทศ
- ❖ ภาพการแต่งกายประจำชาติในกลุ่มประเทศอาเซียน

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ควรมีวัสดุ อุปกรณ์ ดังนี้

๑. การวาดภาพและระบายสี

- สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ ๑๒)
- กระดาษ
- เสื้อคลุม หรือผ้ากันเปื้อน

๒. การเล่นกับสี

- ❖ การเป่าสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- ❖ การหยดสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- ❖ การพับสี มี กระดาษ สีน้ำ พู่กัน
- ❖ การเทสี มี กระดาษ สีน้ำ
- ❖ การละเลงสี มี กระดาษ สีน้ำ แป้งเปียก

๓. การพิมพ์ภาพ

- ❖ แม่พิมพ์ต่าง ๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย ฯลฯ
- ❖ แม่พิมพ์จากวัสดุอื่น ๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทรายาง ฯลฯ
- ❖ กระดาษ ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

๔.การปั้น เช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์ แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่าง ๆ ไม้กวาดแป้ง ฯลฯ

๕.การพับ ฉีก ตัดปะ เช่น กระดาษ หรือวัสดุอื่น ๆ ที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กรรไกรขนาดเล็กปลายมน กาวน้ำหรือแป้งเปียก ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๖. การประดิษฐ์วัสดุ เช่น วัสดุต่าง ๆ มีกล่องกระดาษ แกนกระดาษ เศษผ้า เศษไหม กาว กรรไกร สี ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๗. การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ

๘.การสาน เช่น กระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว ฯลฯ

๙. การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ พลาสติกชิ้นเล็ก ๆ รูปทรงต่าง ๆ ผู้เล่นสามารถนำมาต่อเป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามความต้องการ

๑๐.การสร้างรูป เช่น จากกระดานปักหมุด จากแป้นตะปูที่ใช้หนังยางหรือเชือก ผูกดึงให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ

เกมการศึกษา ตัวอย่างสื่อประเภทเกมการศึกษามีดังนี้

๑. เกมจับคู่

- ❖ จับคู่รูปร่างที่เหมือนกัน
- ❖ จับคู่ภาพเงา
- ❖ จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- ❖ จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน
- ❖ จับคู่ภาพส่วนเต็มกับส่วนย่อย
- ❖ จับคู่ภาพกับโครงร่าง
- ❖ จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- ❖ จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน
- ❖ จับคู่ภาพที่ซ่อนกัน
- ❖ จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม
- ❖ จับคู่ภาพที่สมมาตรกัน
- ❖ จับคู่แบบอุปมาอุปไมย
- ❖ จับคู่แบบอนุกรม

๒. เกมภาพตัดต่อ

- ❖ ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยประสบการณ์ต่าง ๆ เช่น ผลไม้ ผัก ฯลฯ

๓. เกมจัดหมวดหมู่

- ❖ ภาพสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาจัดเป็นพวก ๆ
- ❖ ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน
- ❖ ภาพจัดหมวดหมู่ตามรูปร่าง สี ขนาด รูปทรงเรขาคณิต

๔. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

- ❖ โดมิโนภาพเหมือน
- ❖ โดมิโนภาพสัมพันธ์

๕. เกมเรียงลำดับ

- ❖ เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง
- ❖ เรียงลำดับขนาด

๖. เกมศึกษารายละเอียดของภาพ (ลอตโต)

๗. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)

๘. เกมพื้นฐานการบวก

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัวและสื่อจากธรรมชาติหรือวัสดุท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ ใบไม้ เปลือกหอย เสื้อผ้า ฯลฯ

๒. สื่อที่จำลองขึ้น เช่น ลูกโลก ตุ๊กตาสัตว์ ฯลฯ

๓. สื่อประเภทภาพ เช่น ภาพพลิก ภาพโปสเตอร์ หนังสือภาพ ฯลฯ

๔. สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์

กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเล่นสนาม เช่น เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน ฯลฯ

๒. ที่เล่นทราย มีทรายละเอียด เครื่องเล่นทราย เครื่องตวง ฯลฯ

๓. ที่เล่นน้ำ มีภาชนะใส่น้ำหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอที่เด็กจะยืนได้ พอดี เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อนพลาสติก อุปกรณ์เล่นน้ำ เช่น ถ้วยตวง ขวดต่างๆ สายยาง กรวย กรอกน้ำ ตุ๊กตายาง ฯลฯ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง เหล็กสามเหลี่ยม กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ ธิบิ้น แแถบผ้า ห่วง

๒. หวาย ถูงทราย ฯลฯ

การเลือกสื่อ มีวิธีการเลือกสื่อ ดังนี้

๑. เลือกให้ตรงกับจุดมุ่งหมายและเรื่องที่สอน

๒. เลือกให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก

๓. เลือกให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่เด็กอยู่หรือสถานภาพของสถานศึกษา

๔. มีวิธีการใช้ง่าย และนำไปใช้ได้หลายกิจกรรม

๕. มีความถูกต้องตามเนื้อหาและทันสมัย

๖. มีคุณภาพดี เช่น ภาพชัดเจน ขนาดเหมาะสม ไม่ใช้สีสะท้อนแสง

๗. เลือกสื่อที่เด็กเข้าใจง่ายในเวลาสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน

๘. เลือกสื่อที่สามารถสัมผัสได้

๙. เลือกสื่อเพื่อใช้ฝึก และส่งเสริมการคิดเป็น ทำเป็น และกล้าแสดงความคิดเห็นด้วยความมั่นใจ
การจัดหาสื่อ สามารถจัดหาได้หลายวิธี คือ

๑. จัดหาโดยการขอยืมจากแหล่งต่างๆ เช่น ศูนย์สื่อของสถานศึกษาของรัฐบาล หรือ สถานศึกษาเอกชน ฯลฯ

๒. จัดซื้อสื่อและเครื่องเล่นโดยวางแผนการจัดซื้อตามลำดับความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ทางสถานศึกษาสามารถจัดสรรให้และสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์

๓. ผลิตสื่อและเครื่องเล่นขึ้นใช้เองโดยใช้วัสดุที่ปลอดภัยและหาง่ายเป็นเศษวัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น กระดาษแข็งจากลังกระดาษ รูปภาพจากแผ่นป้ายโฆษณา

รูปภาพจากหนังสือนิตยสารต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นตอนการดำเนินการผลิตสื่อสำหรับเด็ก มีดังนี้

๑. สำรวจความต้องการของการใช้สื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้และกิจกรรมที่จัด

๒. วางแผนการผลิต โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและรูปแบบของสื่อให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก สื่อนั้นจะต้องมีความคงทนแข็งแรง ประณีตและสะดวกต่อการใช้

๓. ผลิตสื่อตามรูปแบบที่เตรียมไว้

๔. นำสื่อไปทดลองใช้หลาย ๆ ครั้งเพื่อหาข้อดี ข้อเสียจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

๕. นำสื่อที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้จริง

การใช้สื่อ ดำเนินการดังนี้

๑. การเตรียมพร้อมก่อนใช้สื่อ มีขั้นตอน คือ

๑.๑ เตรียมตัวผู้สอน

- ❖ ผู้สอนจะต้องศึกษาจุดมุ่งหมายและวางแผนว่าจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง
- ❖ เตรียมจัดหาสื่อและศึกษาวิธีการใช้สื่อ
- ❖ จัดเตรียมสื่อและวัสดุอื่น ๆ ที่จะต้องใช้ร่วมกัน
- ❖ ทดลองใช้สื่อก่อนนำไปใช้จริง

๑.๒ เตรียมตัวเด็ก

- ❖ ศึกษาความรู้พื้นฐานเดิมของเด็กให้สัมพันธ์กับเรื่องที่จะสอน
- ❖ สร้างความสนใจเด็กโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน
- ❖ ให้เด็กมีความรับผิดชอบ รู้จักใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลาย เล่นแล้วเก็บให้ถูกที่

๑.๓ เตรียมสื่อให้พร้อมก่อนนำไปใช้

- ❖ จัดลำดับการใช้สื่อว่าจะใช้อะไรก่อนหรือหลัง เพื่อความสะดวกในการสอน
- ❖ ตรวจสอบและเตรียมเครื่องมือให้พร้อมที่จะใช้ได้ทันที
- ❖ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสื่อ

๒. การนำเสนอสื่อ เพื่อให้บรรลุผลโดยเฉพาะใน กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมวงกลม / กิจกรรมกลุ่มย่อย ควรปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ สร้างความพร้อมและสร้างความสนใจให้เด็กก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้ง

๒.๒ ใช้สื่อตามลำดับขั้นของแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้

๒.๓ ไม่ควรให้เด็กเห็นสื่อหลายๆชนิดพร้อมๆกัน เพราะจะทำให้เด็กไม่สนใจกิจกรรมที่สอน

๒.๔ ผู้สอนควรยืนอยู่ด้านข้างหรือด้านหลังของสื่อที่ใช้กับเด็ก ผู้สอนไม่ควรยืน หันหลังให้เด็ก จะต้องพูดคุยกับเด็กและสังเกตความสนใจของเด็ก พร้อมทั้งสำรวจข้อบกพร่องของสื่อที่ใช้เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

๒.๕ เปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมใช้สื่อ

ข้อควรระวังในการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อในระดับปฐมวัยควรระวังในเรื่องต่อไปนี้

๑. วัสดุที่ใช้ ต้องไม่มีพิษ ไม่หัก และแตกง่าย มีพื้นผิวเรียบ ไม่เป็นเสี้ยน
๒. ขนาด ไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินไป เพราะยากต่อการหยิบยก อาจะตกลงมาเสียหาย ตกเป็นอันตรายต่อเด็กหรือใช้ไม่สะดวก เช่น กรรไกรขนาดใหญ่ โตะ แก้วที่ใหญ่และสูงเกินไป และไม่ควรมีขนาดเล็กเกินไป เด็กอาจจะนำไปอมหรือกลืนทำให้ติดคอหรือไหลลงท้องได้ เช่น ลูกบิดเล็ก ลูกแก้วเล็ก ฯลฯ
๓. รูปทรง ไม่เป็นรูปทรงแหลม รูปทรงเหลี่ยม เป็นสัน
๔. น้ำหนัก ไม่ควรมีน้ำหนักมาก เพราะเด็กยกหรือหยิบไม่ไหว อาจะตกลงมาเป็นอันตรายต่อตัวเด็ก
๕. สื่อ หลีกเลี้ยงสื่อที่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก เช่น สารเคมี วัตถุไวไฟ ฯลฯ
๖. สี หลีกเลี้ยงสีที่เป็นอันตรายต่อสายตา เช่น สีสะท้อนแสง ฯลฯ

การประเมินการใช้สื่อ

ควรพิจารณาจากองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ ผู้สอน เด็ก และสื่อ เพื่อจะได้ทราบว่าสื่อชิ้นนั้นช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด จะได้นำมาปรับปรุงการผลิตและการใช้สื่อให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้วิธีสังเกต ดังนี้

๑. สื่อชิ้นนั้นช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้เพียงใด
๒. เด็กชอบสื่อชิ้นนั้นเพียงใด
๓. สื่อชิ้นนั้นช่วยให้การสอนตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ ถูกต้องตามสาระการเรียนรู้และทันสมัยหรือไม่
๔. สื่อชิ้นนั้นช่วยให้เด็กสนใจมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

การพัฒนาสื่อ

การพัฒนาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยนั้น ก่อนอื่นควรได้สำรวจข้อมูล สภาพปัญหาต่างๆของสื่อทุกประเภทที่ใช้อยู่ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการ

แนวทางการพัฒนาสื่อ ควรมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

๑. ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ ใช้ได้สะดวก ไม่ซับซ้อนเกินไป เหมาะสมกับวัยของเด็ก
๒. รักษาความสะอาดของสื่อ ถ้าเป็นวัสดุที่ล้างน้ำได้ เมื่อใช้แล้วควรได้ล้างเช็ด หรือ ปิดฝุนให้สะอาด เก็บไว้เป็นหมวดหมู่ วางเป็นระเบียบหยิบใช้ง่าย
๓. ถ้าเป็นสื่อที่ผู้สอนผลิตขึ้นมาใช้เองและผ่านการทดลองใช้มาแล้ว ควรเขียนคู่มือประกอบการใช้สื่อชิ้นนั้น โดยบอกชื่อสื่อ ประโยชน์และวิธีใช้สื่อ รวมทั้งจำนวนชิ้นส่วนของสื่อในชุดนั้นและเก็บคู่มือไว้ในซองหรือถุง พร้อมสื่อที่ผลิต

๔. พัฒนาสื่อที่สร้างสรรค์ ใช้ได้เอนกประสงค์ คือ เป็นได้ทั้งสื่อเสริมพัฒนาการ และเป็นของเล่นสนุกสนานเพลิดเพลิน

แหล่งการเรียนรู้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ได้แบ่งประเภทของแหล่งเรียนรู้ ได้ดังนี้

๑. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล ได้แก่ วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่จัดหามาเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างกระจ่างแก่เด็กโดยสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่

- เจ้าหน้าที่ในเทศบาล/อบต.....
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข.....
- พระสงฆ์
- พ่อค้า
- แม่ค้า
- เจ้าหน้าที่ตำรวจ.....

- ผู้ปกครอง
- ช่างตัดผม / ช่างเสริมสวย
- ครู
- นักการภารโรง
- ฯลฯ

๒. แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ แหล่งข้อมูลหรือแหล่งวิทยาการต่างๆ ที่อยู่ในชุมชนมีความสัมพันธ์กับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีช่วยให้เด็กสามารถเชื่อมโยงโลกภายในและโลกภายนอก (inner world & outer world) ได้ และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของเด็กปฐมวัย ได้แก่

- ห้องสมุด
- สถานีรถไฟ
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
- สถานีตำรวจ
- ฯลฯ

๓. สถานที่สำคัญต่างๆ ได้แก่ แหล่งความรู้สำคัญต่างๆ ที่เด็กให้ความสนใจ ได้แก่

- วัด.....
- วัด.....
- วัด.....
- ฯลฯ

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเป็นขบวนการต่อเนื่องให้ครอบคลุมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำผลมาใช้วางแผนจัดกิจกรรมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง จัดให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านเป็นการประเมินในสถานการณ์ปกติขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและช่วงเวลาต่าง ๆ ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนา การบันทึกพฤติกรรมเด็กและวิเคราะห์ข้อมูล ผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ แล้วนำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมาสรุป เพื่อเขียนรายงานผลพัฒนาการลงในสมุดรายงานประจำตัวเด็กทุกภาคเรียน และรายงานให้ผู้ปกครองทราบอย่างชัดเจน และต่อเนื่องโดยดำเนินการต่อไป

ก่อนเรียนสถานศึกษาจัดทำข้อมูลของเด็กเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้ปกครองกรอกข้อมูลและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เช่น ข้อมูลทั่วไป ประวัติสุขภาพ ลักษณะนิสัย

ระหว่างเรียนสถานศึกษาได้จัดทำเครื่องมือประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ การสังเกต การบันทึก พฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล จากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ บันทึกการมาเรียน บันทึกสุขภาพ และบันทึกกิจกรรมต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้สอดคล้องกับความสามารถหรือพัฒนาการแต่ละด้านของเด็ก

หลังเรียนสถานศึกษาได้นำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมารวบรวมสรุปและเขียนรายงานผลพัฒนาการลงในสมุดรายงานประจำตัวทุกภาคเรียน

เกณฑ์การประเมินคือ การนำผลการประเมินมาสรุปและจัดระดับพัฒนาการ ดังนี้

ระดับ ๓ =	ดี	หมายถึง	ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ชัดเจน
ระดับ ๒ =	พอใช้	หมายถึง	ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง แต่ยังไม่คล่องแคล่ว
ระดับ ๑ =	ควรส่งเสริม	หมายถึง	ปฏิบัติได้บ้าง แต่ครูต้องให้ความช่วยเหลือ

การประเมินผล

การประเมินผลระดับอนุบาล แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้คือ

๑. ประเมินผลประจำ แต่ละกิจกรรม
๒. ประเมินผลประจำวัน
๓. ประเมินผลประจำภาค/ปี

วิธีประเมินผล

๑. การสังเกต

๑.๑ ครูสังเกตเด็กตลอดเวลา เช่น ขณะเรียน เล่น และประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ใน ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีทั้งเป็นกลุ่ม และรายบุคคลสม่ำเสมอ

๑.๒ บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และพัฒนาการของเด็กในสมุดรายงานประจำตัวของเด็ก

๒. การสัมภาษณ์ คือ การสนทนากับเด็กเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม อาจจะมีการบันทึก การสนทนาด้วยเพื่อหาวิธีการแก้ไข หรือทำให้ทราบว่า ประสบผลสำเร็จหรือไม่

๓. ตรวจสอบผลงาน และวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดระดับคุณภาพของการประเมินผลพัฒนาการ มีดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๐ - ๓.๐๐

หมายความว่า ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ชัดเจน

ระดับคุณภาพ ๒ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑.๕๐ - ๒.๔๙

หมายความว่า ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง แต่ยังไม่คล่องแคล่ว

ระดับคุณภาพ ๑ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑.๐๐ - ๑.๔๙

หมายความว่า ปฏิบัติได้บ้าง แต่ครูต้องให้ความช่วยเหลือ

การบริหารจัดการหลักสูตร

การนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพตามจุดหมายของ หลักสูตร ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรในระบบสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน พ่อแม่ หรือ ผู้ปกครอง และชุมชน มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของเด็ก

๑. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยในระบบสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาท ดังนี้

๑.๑ ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและมีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑.๒ คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับเด็ก เช่น ผู้สอน พี่เลี้ยง อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงคุณสมบัติหลักของบุคลากร ดังนี้

๑.๒.๑ มีวุฒิทางการศึกษาด้านการอนุบาลศึกษา การศึกษาปฐมวัย หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑.๒.๒ มีความรักเด็กจิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ความเป็นกันเองกับเด็กอย่างเสมอภาค

๑.๒.๓ มีบุคลิกของความเป็นผู้สอน เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของเด็กตามวัย

๑.๒.๔ พุดจาสุภาพเรียบร้อย ชัดเจนเป็นแบบอย่างได้

๑.๒.๕ ีความเป็นระเบียบ สะอาด และรู้จักประหยัด

๑.๒.๖ มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่และการปฏิบัติต่อเด็ก

๑.๒.๗ มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่างๆ ของเด็กและตัดสินใจปัญหาต่างๆอย่างมีเหตุผลด้วยความเป็นธรรม

๑.๒.๘ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตสมบูรณ์

๑.๓ ส่งเสริมการจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง และเสมอภาค และปฏิบัติกรรับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด

๑.๔ ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กพัฒนาตนเองมีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

๑.๕ เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยร่วมให้ความเห็นชอบ กำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กทุกช่วงอายุ

๑.๖ สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๑.๗ จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการหลักสูตร อย่างเป็นระบบและมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา

๑.๘ สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมตลอดจนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

๑.๙ นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายในอย่างมีระบบ

๑.๑๐ กำกับติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก

๑.๑๑ กำกับ ติดตาม ให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก บริบทสังคมและให้มีความทันสมัย

๒. บทบาทผู้สอนปฐมวัย

การพัฒนาคุณภาพเด็กโดยถือว่าเด็กมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจึงควรมีบทบาท / หน้าที่ ดังนี้

๒.๑ บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

๒.๑.๑ จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตัวเอง และผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด โดยเสริมสร้างพัฒนาการเด็กให้ครอบคลุมทุกด้าน

๒.๑.๒ ส่งเสริมให้เด็กใช้ข้อมูลแวดล้อม ศักยภาพของตัวเด็ก และหลักทางวิชาการในการผลิตกระทำ หรือหาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล

๒.๑.๓ กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง ด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้ และพัฒนาตนเอง

๒.๑.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพและความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล

๒.๑.๕ สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๖ ใช้กิจกรรมการเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๗ ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและเด็กในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๘ จัดการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริงและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กเต็มศักยภาพ

๒.๒ บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก

๒.๒.๑ สังเกตและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๒.๒.๒ ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

๒.๒.๓ ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น มีความภูมิใจในตนเองและกล้าแสดงออก

๒.๒.๔ ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี

๒.๒.๕ จำแนกพฤติกรรมเด็กและสร้างเสริมลักษณะนิสัยและแก้ปัญหาเฉพาะบุคคล

๒.๒.๖ ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๒.๓ บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยีการสอน

๒.๓.๑ นำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

๒.๓.๒ ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

๒.๓.๓ จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร / กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

๒.๓.๔ พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้ มีวิสัยทัศน์และทันสมัยทันเหตุการณ์ในยุคของข้อมูลข่าวสาร

๒.๔ บทบาทในฐานะผู้บริหารหลักสูตร

๒.๔.๑ ทำหน้าที่วางแผนกำหนดหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดการ กิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้

๒.๔.๒ จัดทำแผนการจัดการประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ทั้งกายและใจ เปิดโอกาสให้เด็กเล่น/ทำงาน และเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๒.๔.๓ ประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

๓. บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

การศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่ผู้สอนและพ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อความเข้าใจตรงกันและพร้อมร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้กับเด็ก ดังนั้น พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๓.๑ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและให้ความเห็นชอบ กำหนด แผนการเรียนรู้ของเด็กกับผู้สอนและเด็ก

๓.๒ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ

๓.๓ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๔ สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น

๓.๕ อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก

๓.๖ ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอน ผู้เกี่ยวข้อง

๓.๗ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมี คุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้

๓.๘ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๔. บทบาทของชุมชน

การปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้ชุมชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ดังนั้น ชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๔.๑ มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม / ชมรมผู้ปกครอง

๔.๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของสถานศึกษา

๔.๓ เป็นศูนย์การเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ ให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์จากสถานการณ์จริง

๔.๔ ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา

๔.๕ ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

๔.๖ ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

๔.๗ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทำหน้าที่เสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน

การจัดสถานศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และกระจายอำนาจการศึกษาไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้น เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมจำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน การวางแผน และดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาและระบบการประกันคุณภาพที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบ เครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกตั้งแต่ระดับชาติ เขตพื้นที่ทุกระดับและทุกอาชีพ การกำกับดูแลประเมินผลต้องมีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำข้อมูลจากรายงานผลมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

การนำหลักสูตรปฐมวัยไปใช้

การนำกรอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปใช้ในสถานศึกษานั้น ครูผู้สอนในสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (เด็กอายุ ๒- ๓ปี) โดยดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัย มีดังนี้

๑. การเตรียมความพร้อม
 - สร้างความตระหนัก
 - พัฒนาบุคลากร

- จัดระบบสารสนเทศ
 - จัดระบบบริหารจัดการในรูปกรรมการ
๒. การจัดหลักสูตร
- หลักสูตรของครูแต่ละคน (แผนการจัดประสบการณ์)
 - หลักสูตรชั้นปี (หน่วยการเรียนรู้/กิจกรรม)
๓. การสนับสนุนคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- ระบบการประเมินพัฒนาการ
 - การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - การพัฒนาและเลือกใช้สื่อ
 - การประกันคุณภาพภายในการศึกษา
๔. การบริหารจัดการ
- ระบบบริหารทั่วไป
 - งบประมาณ
 - อาคารสถานที่
 - วัสดุ อุปกรณ์
 - ระบบประเมินตนเอง
 - บริหารบุคลากรทุกด้าน
๕. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
- คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ
 - หน่วยงานต้นสังกัด
 - คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ
 - คณะกรรมการสถานศึกษา
๖. สรุปและรายงาน
- สรุปการประเมินตนเองของสถานศึกษา
 - รายงานคณะกรรมการสถานศึกษา
 - รายงานผู้ปกครอง/นักเรียน
 - รายงานชุมชน
 - รายงานหน่วยบังคับบัญชาเพื่อการสนับสนุน
๗. การปรับปรุงและการพัฒนา
- ปรับแผนปฏิบัติงานปีต่อไป
 - ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา
 - ปรับปรุงการบริหารจัดการ
 - ปรับปรุงระบบสนับสนุนคุณภาพ
 - ปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
๘. แผนที่ความคิดในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สิ่งที่ได้รู้แล้วและสิ่งที่เด็กต้องการรู้ได้มาจากการศึกษาที่ครูสนทนากับเด็กในหน่วยการเรียนนั้น ๆ เพื่อทราบประสบการณ์เดิมและสิ่งที่เด็กสนใจเรียนรู้ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก
๙. กิจกรรมสร้างสรรค์ในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมได้มากกว่า ๒ กิจกรรมต่อหนึ่งวัน เพื่อให้เด็กได้เลือกปฏิบัติกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจ กิจกรรมที่จัดขึ้นควรเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม

๑๐. กิจกรรมเสรีในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ครูผู้สอนควรจัดศูนย์การเรียนรู้และเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้สอดคล้องกับหน่วยการจัดการเรียนรู้

- การจัดศูนย์การเรียนรู้ควรจัดให้มีอย่างน้อย ๔ ศูนย์หลักคือ ศูนย์บ้าน ศูนย์บล็อก ศูนย์หนังสือ ศูนย์ดนตรี ทั้งนี้โรงเรียนสามารถจัดได้มากกว่า ๔ ศูนย์ ขึ้นอยู่กับจุดเน้นและบริบทของโรงเรียน อย่างไรก็ตามโรงเรียนควรปรับเปลี่ยนศูนย์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้ง ๔ ด้านให้เต็มตามศักยภาพ

๑๑. สาระการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย จะต้องสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม ชุมชน ท้องถิ่น และปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และการเรียนรู้กับเด็กปฐมวัย ซึ่งหลักสูตรแต่ละสถานศึกษามีจุดมุ่งหมาย คือ มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างเหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างของบุคคล เพื่อพัฒนาเด็กให้เกิดความสุขในการเรียนรู้ เกิดทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่เด็ก

ภาคผนวก

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย (ฉบับปรับปรุง 2567)

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
(สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี)

สังกัดเทศบาลตำบลบ้านสีธง
อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง ๖ ปี บริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง จัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย ๓-๖ ปีบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาการของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ และพัฒนาเด็กโดยองค์รวม มีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เรียนรู้ผ่านการเล่นปนเรียน และลงมือปฏิบัติ มีทักษะในการดำรงชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความรัก ความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตที่ดี

วิสัยทัศน์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยโดยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุข และเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง

ภายในปี ๒๕๖๗ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง มุ่งพัฒนาเด็กปฐมวัยอายุ ๓-๖ ปี ทุกคนให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาเหมาะสมกับวัย เน้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสมกับวัยและบริบทของตน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการรอบด้านอย่างสมดุล

เต็มศักยภาพ สนใจใฝ่รู้ เรียนรู้อย่างมีความสุข มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นและส่งเสริมให้เด็กมีความพร้อมในการเรียนต่อในขั้นที่สูงขึ้นไป

ภารกิจจัดการศึกษาปฐมวัย

๑. มุ่งจัดประสบการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยช่วงอายุ ๓-๖ ปีให้มีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน อย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น สนใจใฝ่รู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะชีวิตและเรียนรู้อย่างมีความสุข
๒. พัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการเล่นที่มีจุดหมายอย่างต่อเนื่อง
๓. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย สภาพแวดล้อม สื่อเทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้เสริมสร้างพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
๔. ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เป้าหมายจัดการศึกษาปฐมวัย

๑. เด็กปฐมวัยทุกคนมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างสมดุลตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร
๒. ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้านและเต็มศักยภาพ
๓. ทุกห้องเรียนจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และเพียงพอ
๔. ผู้ปกครอง ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการศึกษาปฐมวัย

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ีระหว่างเด็กกับพ่อแม่เด็กกับผู้สอนเด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนาและให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านเป็นองค์รวมมีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพโดยกำหนดหลักการดังนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน

๒. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย

๓. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลายได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ

๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข

๕. สร้างความรู้ ความเข้าใจและประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กในวงกว้าง

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ ๓ – ๖

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปีมุ่งพัฒนาให้เด็กมีการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย มีดังนี้

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรงและมีสุขนิสัยที่ดี
๒. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม
๓. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พัฒนาขึ้นบนแนวคิดหลักการสำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยถือว่าการเล่นของเด็กเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภายใต้การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของสมอง ผ่านสื่อที่ต้องเอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยครูจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวเด็กมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการพัฒนา ศักยภาพและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ทั้งนี้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมีแนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๑. แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก พัฒนาการของมนุษย์เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในตัวมนุษย์เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนตลอดชีวิตพัฒนาการของเด็กแต่ละคนจะมีลำดับขั้นตอนลักษณะเดียวกันแต่อัตราและระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่างๆอาจแตกต่างกันได้ขั้นตอนแรกๆจะเป็นพื้นฐานสำหรับ

พัฒนาการขั้นต่อไปพัฒนาการด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาแต่ละส่วนส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกัน เมื่อด้านหนึ่งก้าวหน้าอีกด้านหนึ่งจะก้าวหน้าตามด้วยในทำนองเดียวกันถ้าด้านหนึ่งด้านใดผิดปกติก็จะทำให้ด้านอื่นๆผิดปกติตามด้วยแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการด้านร่างกายอธิบายว่าการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กมีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นเด็กจะพัฒนาขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อนสำหรับทฤษฎีพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจและสังคมอธิบายว่าการอบรมเลี้ยงดูในเด็กส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความรักและความอบอุ่นเป็นพื้นฐานของความเชื่อมั่นในตนเองเด็กที่ได้รับความรักและความอบอุ่นจะมีความไว้วางใจในผู้อื่นเห็นคุณค่าของตนเองจะมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นประชาธิปไตยและความความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญาอธิบายว่าเด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะซึ่งจะพัฒนาตามอายุประสบการณ์รวมทั้งค่านิยมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับ

๒. แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็กการเล่นเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การเล่นอย่างมีจุดมุ่งหมายเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานที่ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ขณะที่เด็กเล่นจะเกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันด้วยจากการเล่นเด็กจะมีโอกาสเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ ผ่อนคลายอารมณ์ และการแสดงออกถึงตนเอง เรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เด็กจะรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้สังเกต มีโอกาสทำการทดลอง คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเอง การเล่นช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่งแวดล้อม และช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา ดังนั้น เด็กควรมีโอกาสเล่น ปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สิ่งแวดล้อมรอบตัว และเลือกกิจกรรมการเล่นด้วยตนเอง

๓. แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานของสมอง สมองเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญที่สุดในร่างกายของ

คนเรา เพราะการที่มนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้นั้นต้องอาศัยสมองและระบบประสาทเป็นพื้นฐานการรับรู้ รับความรู้สึกจากประสาทสัมผัสทั้งห้า การเชื่อมโยงต่อกันของเซลล์สมองส่วนมากเกิดขึ้นก่อนอายุ ๕ ปี และมีปฏิสัมพันธ์แรกเริ่มระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ มีผลโดยตรงต่อการสร้างเซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อ โดยในช่วง ๓ ปีแรกของชีวิต สมองเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีการสร้างเซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อขึ้นมามากมาย มีการสร้างไขมันหรือมันสมองหุ้มล้อมรอบเส้นใยสมองด้วย พอเด็กอายุ ๓ ปี สมองจะมีขนาดประมาณ ๘๐% ของสมองผู้ใหญ่ มีเซลล์สมองน้ำหนักมันล้านเซลล์ เซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อเหล่านี้ยังได้รับการกระตุ้นมากเท่าใด การเชื่อมต่อกันระหว่างเซลล์สมองยิ่งมีมากขึ้นและความสามารถทางการคิดยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น ถ้าหากเด็กขาดการกระตุ้นหรือส่งเสริมจากสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม เซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อที่สร้างขึ้นมาก็จะหายไป เด็กที่ได้รับความเครียดอยู่ตลอดเวลาจะทำให้ขาดความสามารถที่จะเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม ส่วนต่าง ๆ ของสมองเจริญเติบโตและเริ่มมีความสามารถในการทำหน้าที่ในช่วงเวลาต่างกัน จึงอธิบายได้ว่าการเรียนรู้ทักษะบางอย่างจะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดเฉพาะในช่วงเวลาหนึ่งที่เรียกว่า “หน้าต่างของโอกาสการเรียนรู้” ซึ่งเป็นช่วงที่พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู และครูสามารถช่วยให้เด็กเรียนรู้และพัฒนาสิ่งนั้น ๆ ได้ดีที่สุดในช่วงเวลานี้ไปแล้ว โอกาสนั้นจะฝีกยากหรือเด็กทำไม่ได้เลย เช่น การเชื่อมโยงวงจรประสาทของการมองเห็นและรับรู้ภาพจะต้องได้รับการกระตุ้นการทำงานตั้งแต่ ๓ หรือ ๔ เดือนแรกของชีวิตจึงจะมีพัฒนาการตามปกติ ช่วงเวลาของการเรียนภาษาคือ อายุ ๓- ๕ ปี

แรกของชีวิต เด็กจะพูดได้ชัด คล่อง และถูกต้อง โดยการพัฒนาจากการพูดเป็นคำ ๆ มาพูดเป็นประโยคและเล่าเรื่องได้ เป็นต้น

๔. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ทำสิ่งที่เป็นนามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรมที่เด็กเข้าใจและเรียนรู้ได้ง่ายรวดเร็ว เพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้ และค้นพบด้วยตนเองการใช้สื่อการเรียนรู้ต้องปลอดภัยต่อตัวเด็กและเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ และความต้องการของเด็กที่หลากหลาย สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยควรมีสื่อทั้งที่เป็นประเภท ๒ มิติ และ/หรือ ๓ มิติ ที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ ให้ครบทุกด้าน ทั้งนี้ สื่อต้องเอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อสำหรับเด็กปฐมวัยต้องเริ่มต้นจากสื่อของจริง ของจำลอง ภาพถ่าย ภาพโครงสร้าง และสัญลักษณ์ ตามลำดับ

๕. แนวคิดเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรม เด็กเมื่อเกิดมาจะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งไม่เพียงแต่จะได้รับอิทธิพลจากการปฏิบัติแบบดั้งเดิมตามประเพณี มรดก และความรู้ของบรรพบุรุษ แต่ยังได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ ค่านิยมและความเชื่อของบุคคลในครอบครัว และชุมชนของแต่ละที่ด้วย บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่หรือแวดล้อมตัวเด็กทำให้เด็กแต่ละคนแตกต่างกันไป ครูจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวเด็ก มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ครูควรต้องเรียนรู้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนา เกิดการเรียนรู้และอยู่ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้อย่างราบรื่นมีความสุข เป็นการเตรียมเด็กไปสู่สังคมในอนาคตกับการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางความคิด ความเชื่อและวัฒนธรรม เช่น ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เรื่องศาสนา ประเทศพม่า ลาว กัมพูชา ก็คล้ายคลึงกับคนไทยในการทำบุญตักบาตร การสวดมนต์ การไหว้พระ การให้ความเคารพพระสงฆ์ การทำบุญเลี้ยงพระ การเวียนเทียนเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีเข้าพรรษา สำหรับประเทศมาเลเซีย บรูไน อินโดนีเซีย ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามจึงมีวัฒนธรรมแบบอิสลาม ประเทศฟิลิปปินส์ได้รับอิทธิพลจากศาสนาคริสต์ ประเทศสิงคโปร์และเวียดนามนับถือหลายศาสนา โดยนับถือลัทธิธรรมนิยมแบบจีนเป็นหลัก เป็นต้น

พัฒนาการเด็กปฐมวัย

พัฒนาการของเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามวุฒิภาวะและสภาพแวดล้อมที่เด็กได้รับ พัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัยอาจเร็วหรือช้าแตกต่างกันไปในเด็กแต่ละคน หากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก ก็จะส่งผลดีต่อการพัฒนาเด็กที่ตนดูแลรับผิดชอบ ทั้งนี้ พัฒนาการของเด็กปฐมวัยอายุ ๓ – ๖ ปี สรุปที่สำคัญ มีดังนี้

๑. ด้านร่างกายเจริญเติบโตรวดเร็วโดยเฉพาะในเรื่องน้ำหนักและส่วนสูงกล้ามเนื้อที่ใช้ใน

การเคลื่อนไหว เช่น กล้ามเนื้อมือ กล้ามเนื้อเท้า ยังทำงานไม่ประสานดีพอโดยเฉพาะกล้ามเนื้อมือ – ตา ทำให้เด็กยังไม่สามารถเขียนหนังสือได้ดี เด็กวัยนี้ชอบเคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่ง มีความคล่องแคล่วว่องไว ในการเดิน การวิ่ง และการหยิบจับ สามารถควบคุมและบังคับการทรงตัวได้ดี เด็กวัยนี้พร้อมที่จะออกกำลังและเคลื่อนไหวในลักษณะต่างๆ การสัมผัสหรือการใช้มือมีความละเอียดขึ้น การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กช้า ควรระวังไม่ให้เกิดการผลักดันให้เด็กใช้กล้ามเนื้อเล็กเร็วเกินไป จนทำให้เด็กเกิดความเครียด ทั้งนี้ เด็กปฐมวัยสามารถทำกิจกรรมที่พัฒนากล้ามเนื้อเล็กได้ดีและนานขึ้นถ้าเด็กไม่เครียดหรือกังวล

๒. ด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นวัยเจ้าอารมณ์ เมื่อมีอารมณ์จะแสดงออกอย่างเต็มที่ไม่มีปิดบัง

ซอเรนสัน แต่จะเกิดเพียงชั่วคราวแล้วหายไป การที่เด็กเปลี่ยนแปลงอารมณ์ง่าย เพราะมีช่วงความสนใจระยะสั้น เมื่อมีสิ่งใดน่าสนใจก็จะเปลี่ยนความสนใจไปตามสิ่งนั้นๆ เด็กอาจกลัวสัตว์หรือความมืดความกลัวของเด็กจะเกิดจากจินตนาการ เห็นสัตว์ประหลาดหรือภูตผีว่าเป็นเรื่องจริงสำหรับตน ความรู้สึกของเด็กจะกลับไปกลับมา บางครั้งต้องการอิสระ บางครั้งต้องการพึ่งพิงผู้อื่น เช่น เด็กแสดงความต้องการจะทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองแต่แล้วกลับให้ผู้ใหญ่ทำให้

๓. ด้านสังคม เด็กเริ่มสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมครั้งแรกในครอบครัว โดยมีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่และพี่น้อง เมื่อโตขึ้นต้องไปสถานศึกษา เด็กเริ่มเรียนรู้การติดต่อและการมีสัมพันธ์กับบุคคลนอกครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยเดียวกัน เด็กได้เรียนรู้การปรับตัวให้เข้าสังคมกับเด็กอื่น พร้อมทั้งรู้จักร่วมมือในการเล่นกับกลุ่มเพื่อนเจตคติและพฤติกรรมทางสังคมของเด็กจะก่อขึ้นในวัยนี้ และจะฝังแน่นยากที่จะเปลี่ยนแปลงในวัยต่อมา ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัยนี้มี ๒ ลักษณะ คือ ลักษณะแรกนั้นเป็นความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ และลักษณะที่สองเป็นความสัมพันธ์กับเด็กในวัยใกล้เคียงกัน

๔. ด้านสติปัญญา ความคิดของเด็กวัยนี้มีลักษณะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยังไม่สามารถเข้าใจความรู้สึกของคนอื่น เด็กมีความคิดเพียงแต่ว่าทุกคนมองสิ่งต่างๆ รอบตัว และรู้สึกต่อสิ่งต่างๆ เหมือนตนเอง ความคิดของตนเองเป็นใหญ่ที่สุด เมื่ออายุ ๔ – ๕ ปี เด็กสามารถโต้ตอบหรือมีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของที่อยู่รอบตัวได้ สามารถจำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้กระทำซ้ำกันบ่อยๆ ได้ดี เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น แต่ยังไม่อาศัยการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ แก้ปัญหาการลองผิดลองถูกจากการรับรู้มากกว่าการใช้เหตุผลความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวพัฒนาอย่างรวดเร็วตามอายุที่เพิ่มขึ้นในส่วนของพัฒนาการทางภาษา เด็กวัยนี้เป็นระยะเวลาของการพัฒนาภาษาอย่างรวดเร็ว โดยมีการฝึกฝนการใช้ภาษาจากการทำงานกิจกรรมต่างๆ ในรูปของการพูดคุยการตอบคำถาม การเล่าเรื่อง การเล่านิทาน และการทำกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในสถานศึกษา เด็กปฐมวัยสามารถใช้ภาษาแทนความคิดของตน และใช้ภาษาในการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น คำพูดของเด็กวัยนี้ อาจทำให้ผู้ใหญ่บางคนเข้าใจว่าเด็กรู้มากแล้ว แต่ที่จริงเด็กยังไม่เข้าใจความหมายของคำและเรื่องราวลึกซึ้งนัก

คุณลักษณะของเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ ๒๑

๑. การพึ่งตนเองได้

- ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้เหมาะสมตามวัย
- ช่วยเหลือตนเองในเรื่องต่างๆ ได้ เช่น การทำความสะอาดร่างกาย การอาบน้ำ แต่งตัว

การล้างมือ การแปรงฟัน การรับประทานอาหาร การเข้าห้องน้ำห้องส้วม การนอน และการถือสิ่งของด้วยตนเอง เป็นต้น

- เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง เช่น กิจกรรมการเล่น และการทำงาน

๒. ความเชื่อมั่นในตนเอง

- ถาม-ตอบ หรือโต้ตอบกับครูและเพื่อนได้อย่างมั่นใจ
- เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นได้อย่างภาคภูมิใจ
- กล้าพูด กล้าแสดงออกในการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี
- พูดแสดงความคิดเห็นหรือนำเสนอเรื่องต่างๆ ด้วยความมั่นใจ
- สำรวจ ค้นคว้าสิ่งใหม่ๆ ที่สนใจด้วยตนเอง

๓. การตัดสินใจด้วยตนเอง

- ตัดสินใจและเลือกปฏิบัติสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมตามวัย
- ตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม
- แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม

๔. การรู้จักตนเอง

- รู้ว่าตนเองเป็นใคร มาจากไหน
- รู้ว่าตนเองชอบหรือไม่ชอบอะไร
- การเข้าใจความรู้สึกของตนเอง
- รู้ว่าตนเองสามารถทำอะไรได้บ้าง
- รู้จักจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง
- รู้เป้าหมายของตนเอง (บอกได้ว่าโตขึ้นอยากเป็นอะไร)

๕. การเคารพตนเอง

- มีความภาคภูมิใจในตนเอง
- มีสัมมาคารวะ
- มีสัมพันธภาพที่ดีและรู้จักเคารพผู้อื่น
- กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
- ยอมรับจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง

๖. การควบคุมตนเอง

- ควบคุมอารมณ์ของตนเองในสถานการณ์ต่างๆ ได้เหมาะสมตามวัย
- มีความมั่นคงทางอารมณ์ (ไม่หุนหันพลันแล่น)

- เล่นหรือทำกิจกรรม และอยู่ร่วมกับเพื่อนหรือผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
- แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
- แก้ปัญหาได้เหมาะสมตามวัย

๗. การยับยั้งชั่งใจตนเอง

- มีความอดทนในการรอคอย
- ตัดสินใจว่าอะไรถูก อะไรผิด ดีหรือไม่ดี
- แสดงออกด้วยวาจาที่สุภาพ อ่อนน้อม
- คิดและตัดสินใจในการปฏิบัติตามสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสม

๘. แรงจูงใจในตนเอง

- มีความตั้งใจและสนใจในการทำงานให้สำเร็จด้วยตนเอง
- มีความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม
- กระตือรือร้น อยากค้นคว้าสำรวจสิ่งต่างๆ รอบตัวเสมอ
- มีความเพียรพยายามอย่างไม่ท้อถอยในการสำรวจค้นพบสิ่งแวดล้อม

๙. การยืนหยัดด้วยตนเอง

- กระตือรือร้นและตั้งใจในการทำงาน
- ไม่ย่อท้อต่อสิ่งที่ทำ
- ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จด้วยตนเอง

๑๐. การมีวินัยในตนเอง

- ปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม (ความประพฤติทั่วไป)
- รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง (วินัยในหน้าที่)
- ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและช่วยเหลือตนเองในแต่ละช่วงเวลาได้อย่างเหมาะสม

(วินัยในกิจวัตรประจำวัน)

- ควบคุมตนเองและอดทนต่อความยากลำบาก (วินัยในการควบคุมตนเอง)

สภาพที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิด บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการเด็กโดยมีรายละเอียดของสภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละช่วงอายุ ดังนี้

เด็กอายุ ๓- ๔ ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย

- น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
- ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำที่สะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ
- ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ
- นอนพักผ่อนเป็นเวลา
- ออกกำลังกายเป็นเวลา
- เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ
- เดินตามแนวที่กำหนดได้
- กระโดดสองขา ขึ้นลงอยู่กับที่ได้
- วิ่งแล้วหยุดเองได้
- รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย
- ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว
- เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้
- ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ ซม.ได้

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

- แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์
- กล้าพูดกล้าแสดงออก
- แสดงความพอใจในผลงานตนเอง
- สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ
- สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี
- สนใจมีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี
- บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น
- แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง
- แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
- แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น
- ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีช่วยเหลือ

พัฒนาการด้านสังคม

- แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ
- รับประทานอาหารด้วยตนเอง
- ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ
- เก็บของเล่น ของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ
- เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
- ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ
- มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ
- ทิ้งขยะได้ถูกที่
- ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
- กล่าวคำขอบคุณและขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ

- หยุดยีนเมื่อได้ยินเพลงชาติและเพลงสรรเสริญพระบารมี
- เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
- เล่นร่วมกับเพื่อน
- ยืมหรือทักทายผู้ใหญ่ และบุคคลที่คุ้นเคยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
- ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ
- ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ
- ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ

พัฒนาการด้านสติปัญญา

- ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง
- เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ
- อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตนเอง
- เขียนขีดเขียนอย่างมีทิศทาง
- บอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
- จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะ หรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว
- คัดแยกสิ่งต่างๆตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน
- เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ
- ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ
- คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น
- ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ
- แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก
- สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง
- เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง
- สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง
- กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม
- ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการเมื่อมีผู้ชี้แนะ
- ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ

เด็กอายุ ๔-๕ ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย

- น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
- รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาด
- ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
- นอนพักผ่อนเป็นเวลา
- ออกกำลังกายเป็นเวลา
- เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง
- เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรง ได้ โดยไม่ต้องกางแขน
- กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสียการทรงตัว
- วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้
- รับลูกบอลได้ด้วยมือทั้งสองข้าง

- ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้
- เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน
- ร้อยวัสดุที่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ ซม. ได้

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

- แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์
- กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์
- แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง
- สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ
- สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี
- สนใจมีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี
- ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ
- แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง
- ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
- แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น
- ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ

พัฒนาการด้านสังคม

- แต่งตัวด้วยตนเอง
- รับประทานอาหารด้วยตนเอง
- ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
- เก็บของเล่น ของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง
- เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง
- ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ
- มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ
- ทิ้งขยะได้ถูกที่
- ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ด้วยตนเอง
- กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง
- หยุดยืนเมื่อได้ยินเพลงชาติและเพลงสรรเสริญพระบารมี
- เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
- เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม
- ยิ้ม ทักทาย หรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง
- มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ
- ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ด้วยตนเอง
- ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ

พัฒนาการด้านสติปัญญา

- ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง
- เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง
- อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดสายตามองข้อความตามบรรทัด
- เขียนคล้ายตัวอักษร
- บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
- จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว
- จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้อย่างน้อย ๑ ลักษณะเป็นเกณฑ์
- เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ
- ระบุสาเหตุ หรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ
- คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นหรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล
- ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น
- ระบุปัญหา และแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก
- สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
- เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่
- สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น
- กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม
- ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการของตนเอง
- ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ

เด็กอายุ ๕- ๖ ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย

- น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
- รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง
- นอนพักผ่อนเป็นเวลา
- ออกกำลังกายเป็นเวลา
- เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย
- เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน
- กระโดดขาเดียวไปข้างหน้า ได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว
- วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว
- รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้
- ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้
- เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน
- ร้อยวัสดุที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางเล็กกว่า ๐.๒๕ซ.ม.ได้
- แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

- แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
- กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น
- สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ
- สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี
- สนใจมีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี
- ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง
- แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง
- ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง
- แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์
- ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

พัฒนาการด้านสังคม

- แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว
- รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
- ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
- เก็บของเล่น ของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
- เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง
- ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง
- ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง
- ทิ้งขยะได้ถูกที่
- ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ถูกต้องตามกาลเทศะ
- กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง
- หยุดยืนเมื่อได้ยินเพลงชาติและเพลงสรรเสริญพระบารมี
- เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
- เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
- ยิ้ม ทักทาย และพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์
- มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
- ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
- ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

พัฒนาการด้านสติปัญญา

- ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้
- อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
- เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง
- บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส

- จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะที่สังเกตเห็น ๒ ลักษณะขึ้นไป
- จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่ ๒ ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์
- เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับ
- อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง
- คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
- ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและยอมรับผลที่เกิดขึ้น
- ระบุปัญหาสร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา
- สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
- เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่
- สนใจหยิบหนังสือมาอ่าน และเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
- กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ
- ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง
- ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไหร่” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน ๑๒ มาตรฐาน ที่ครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ประกอบด้วย

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสาน

สัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

๓. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน คือ

หลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้

เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะ ที่พึง

ประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์ เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิด บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ กิจกรรมและประเมินพัฒนาการเด็ก

การวิเคราะห์สภาพที่พึงประสงค์ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐาน ๕ ตัวบ่งชี้ ได้แก่
มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดีมี ๓ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

สภาพที่พึงประสงค์
อายุ ๓-๔ ปี
- น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ของกรมอนามัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำที่สะอาด เมื่อมีผู้ชี้แนะ	- รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาด ด้วยตนเอง	- รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้ หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วย ตนเอง
- ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม เมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง	- ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง
- นอนพักผ่อนเป็นเวลา	- นอนพักผ่อนเป็นเวลา	- นอนพักผ่อนเป็นเวลา
- ออกกำลังกายเป็นเวลา	- ออกกำลังกายเป็นเวลา	- ออกกำลังกายเป็นเวลา

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัย เมื่อมีผู้ชี้แนะ	- เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัย ด้วยตนเอง	- เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อ ผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กันมี ๒ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
-เดินตามแนวที่กำหนดได้	-เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรง ได้ โดยไม่ต้องกางแขน	-เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน
-กระโดดสองขา ขึ้นลงอยู่กับที่ได้	-กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้ โดยไม่เสียการทรงตัว	-กระโดดขาเดียวไปข้างหน้า ได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว
-วิ่งแล้วหยุดเองได้	- วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้	-วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่าง คล่องแคล่ว
-รับลูกบอลโดยใช้มือและ ลำตัวช่วย	- รับลูกบอลได้ด้วยมือทั้งสองข้าง	-รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกัน ได้โดยใช้มือเดียว	- ใช้กรรไกรตัดกระดาษ ตามแนวเส้นตรงได้	-ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนว เส้นโค้งได้
- เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้	-เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบ ได้อย่างมีมุมชัดเจน	-เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้ อย่างมีมุมชัดเจน
-ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง ๑ ซม.ได้	-ร้อยวัสดุที่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ ซม.ได้	-ร้อยวัสดุที่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง เล็กกว่า ๐.๒๕ ซม.ได้

๒.พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน ๗ ตัวบ่งชี้ ได้แก่
มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข มี ๒ ตัวบ่งชี้คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ เหมาะสมกับบางสถานการณ์	- แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ ตามสถานการณ์	- แสดงอารมณ์ ความรู้สึก ได้สอดคล้องกับสถานการณ์ อย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- กล้าพูดกล้าแสดงออก	- กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่าง เหมาะสมบางสถานการณ์	- กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่าง เหมาะสมตามสถานการณ์
- แสดงความพอใจ ในผลงานตนเอง	- แสดงความพอใจ ในผลงานและความสามารถ ของตนเอง	- แสดงความพอใจ ในผลงานและความสามารถ ของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มี ๑ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- สนใจ มีความสุขและแสดงออก ผ่านงานศิลปะ	- สนใจ มีความสุขและแสดงออก ผ่านงานศิลปะ	- สนใจ มีความสุขและแสดงออก ผ่านงานศิลปะ
- สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านเสียงเพลง ดนตรี	- สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านเสียงเพลง ดนตรี	- สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านเสียงเพลง ดนตรี
- สนใจมีความสุขและแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี	- สนใจมีความสุขและแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี	- สนใจมีความสุขและแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม มี ๔ ตัวบ่งชี้ คือ
ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	- ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ มีเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตา สัตว์เลี้ยง	- แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตา สัตว์เลี้ยง	- แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตา สัตว์เลี้ยง
- แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	- แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	- แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๔ มีความรับผิดชอบ

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีช่วยเหลือ	- ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

๓. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน ๘ ตัวบ่งชี้ ได้แก่ มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี ๓ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ	- แต่งตัวด้วยตนเอง	- แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว
- รับประทานอาหารด้วยตนเอง	- รับประทานอาหารด้วยตนเอง	- รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
- ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	- ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	- ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๒ มีวินัยในตนเอง

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- เก็บของเล่น ของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	- เก็บของเล่น ของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง	- เก็บของเล่น ของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
- เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	- เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	- เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๓ ประหยัดและพอเพียง

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทยมี ๒ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง
- ทิ้งขยะได้ถูกที่	- ทิ้งขยะได้ถูกที่	- ทิ้งขยะได้ถูกที่

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักษาความเป็นไทย

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ด้วยตนเอง	- ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ถูกต้องตามกาลเทศะ
- กล่าวคำขอบคุณและขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	- กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง
- หยุดยั้งเมื่อได้ยินเพลงชาติและเพลงสรรเสริญพระบารมี	- หยุดยั้งเมื่อได้ยินเพลงชาติและเพลงสรรเสริญพระบารมี	- หยุดยั้งเมื่อได้ยินเพลงชาติและเพลงสรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมี ๓ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	- เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	- เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- เล่นร่วมกับเพื่อน	- เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	- เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
- ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่ และบุคคลที่คุ้นเคยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ยิ้ม ทักทาย หรือพูดคุยกับผู้ใหญ่ และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	- ยิ้ม ทักทาย และพูดคุยกับผู้ใหญ่ และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
- ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ด้วยตนเอง	- ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
- ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญาประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน ๙ ตัวบ่งชี้ ได้แก่ มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัยมี ๒ ตัวบ่งชี้คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	- ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	- ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ	- เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง	- เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๒ อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตนเอง	- อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดสายตามองข้อความตามบรรทัด	- อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
- เขียนขีดเขียนอย่างมีทิศทาง	- เขียนคล้ายตัวอักษร	- เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้มี ๓ ดังบ่งชี้คือ
ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- บอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	- บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	- บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
- จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะ หรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	- จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	- จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ ๒ ลักษณะขึ้นไป
- คัดแยกสิ่งต่างๆตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	- จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้อย่างน้อย ๑ ลักษณะเป็นเกณฑ์	จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่ ๒ ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์
- เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ	- เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ	- เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ระบุสาเหตุ หรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง
- คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น	- คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นหรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	- คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ	- ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	- ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและยอมรับผลที่เกิดขึ้น
- แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	- ระบุปัญหา และแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	- ระบุปัญหาสร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐาน๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มี๒ ตัวบ่งชี้คือ
ตัวบ่งชี้ที่๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	- สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	- สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	- เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	- เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่

มาตรฐานที่๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้
ได้เหมาะสมกับวัย มี ๒ ตัวบ่งชี้คือ

ตัวบ่งชี้ที่๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	- สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	- สนใจหยิบหนังสือมาอ่าน และเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
- กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	- กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	- กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

ตัวบ่งชี้ที่๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
- ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการของตนเอง	- ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง
- ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	- ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	- ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไหร่” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ช่วงอายุ ๓ - ๖ ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๑ มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	-น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	ตัวเด็ก ๑. การรับประทานที่มีประโยชน์ ๒. การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง ๓. การวัดเส้นรอบศีรษะ
๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	-ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำที่สะอาด เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การประกอบอาหารไทย	ตัวเด็ก ๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย - การรับประทานอาหาร อาหารหลัก ๕ หมู่ ๒. อาหารที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์
	-ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย ในกิจวัตรประจำวัน ๓. การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความปลอดภัย ๔.การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตร ประจำวัน	ตัวเด็ก ๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย - การทำความสะอาดร่างกาย
	- ล้างหน้าและแปรงฟันหลัง รับประทานอาหารเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	๑.การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยใน กิจวัตรประจำวัน ๓.การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความปลอดภัย ๔. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตร ประจำวัน	ตัวเด็ก ๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย ๒. การทำความสะอาดร่างกาย
-นอนพักผ่อนเป็นเวลา		๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	ตัวเด็ก -การพักผ่อน
-ออกกำลังกายเป็นเวลา		๑. การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง ๒. การเล่นเครื่องเล่นอย่าง ปลอดภัย	ตัวเด็ก ๑. การออกกำลังกาย ๒. การเล่นเครื่องเล่นสนาม ๓.การละเล่นพื้นบ้านของไทย

		๓. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ ๔. การเล่นอิสระ ๕. การเล่นนอกห้องเรียน ๖. การละเล่นพื้นบ้านของไทย	
ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ รักษา ความ ปลอดภัย ของตนเอง และผู้อื่น	-เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน ๒. การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย ๓. การเล่นเกมบทบาทสมมติ เหตุการณ์ต่างๆ ๔. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย ๕.การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๖.การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือพูดเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง	ตัวเด็ก ๑. ความปลอดภัยในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	-เดินตามแนวที่กำหนดได้ -กระโดดสองขา ขึ้นลงอยู่กับที่ได้ -วิ่งแล้วหยุดได้ -โยนรับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์ ๔. การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ ๕. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ ๖. การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ ๗.การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง	ตัวเด็ก ๑. การเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะต่างๆ
ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน	- ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว - เขียนรูปวงกลมตามแบบได้ - ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ ซม.ได้	๑. การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส และการสร้างสิ่งต่างๆจากแท่งไม้บล็อก ๒.การเขียนภาพและการเล่นกับสี ๓. การประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วยเศษวัสดุ ๔. การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ การร้อยวัสดุ	ตัวเด็ก ๑. การใช้มือทำสิ่งต่างๆ ๒. การใช้กรรไกรที่ถูกต้องวิธี ๓. การทำงานศิลปะ

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
		ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ
๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม	-แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	๑. การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ๒. การเล่นบทบาทสมมุติ ๓. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง ดนตรี	ตัวเด็ก ๑. อารมณ์ ความรู้สึก ความต้องการ- อารมณ์ต่างๆ - การแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมกับบางสถานการณ์ - ความต้องการทางร่างกาย และการตอบสนอง
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	-กล้าพูดกล้าแสดงออก	๔. การร้องเพลง	๑. การแสดงออกอย่างมั่นใจ
	-แสดงความพอใจในผลงานตนเอง	๕. การทำงานศิลปะ	๑. การแสดงความภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนเองทำแล้วประสบความสำเร็จ

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
		ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ
๔.๑ สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว	-สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๑. การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ๒. การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม ๓. การรับรู้และแสดงความคิดเห็นความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง	- การทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
	-สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๑. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒. การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง	- การฟัง ดนตรี การร้องเพลง
	-สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและ ดนตรี	๑. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง ดนตรี ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง ๕. การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ	- การแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ -๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๕.๑ ซื่อสัตย์ สุจริต	-บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	๑. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๒. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๓. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม ๔. เล่นบทบาทสมมติ ๕. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๖. การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ	บุ ค ค ล และ ส ถ า น ที่ แวดล้อมเด็ก ๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความซื่อสัตย์ สุจริต - ความเกรงใจ ๒. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น
๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	-แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๑. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๒. เล่นบทบาทสมมติ ๓. การเลี้ยงสัตว์	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความเมตตากรุณา - ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
	-แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๒. เล่นบทบาทสมมติ ๓. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๔. การเล่นเกมรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ ๕. การเล่นเกมมุมประสบการณ์/มุมเล่นต่างๆ	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือแบ่งปัน
๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	-แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๑. การเล่น และ ทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒. การเล่นเกมบทบาทสมมติ ๓. การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและการช่วยเหลือปอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๕.๔ มีความรับผิดชอบ	-ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๑. การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ๒. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน ๓. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ๔. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความรับผิดชอบ - ระเบียบวินัย

๓. พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑(๓-๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	- แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ - รับประทานอาหารด้วยตนเอง - ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๑. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ๒. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๓. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง	๑. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน - การแต่งกาย - การรับประทานอาหาร - การใช้ห้องน้ำห้องส้วม
๖.๒ มีวินัยในตนเอง	- เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ - เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตามเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๓. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๔. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน	๑. การเล่นเกม ๒. ระเบียบวินัย ๓. ความรับผิดชอบ ๑. การรอคอยตามลำดับก่อนหลัง ๒. การเข้าแถว
๖.๓ ประหยัดและพอเพียง	- ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า	๑. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๒. การใช้ของใช้อย่างถูกวิธี ๓. การเห็นคุณค่าของสิ่งของเครื่องใช้

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	<p>๑. การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน</p> <p>๒. การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน</p> <p>๓. การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้</p> <p>๔. การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ</p> <p>๕. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา</p>	<p>บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก</p> <p>๑. สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและการดูแลรักษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต - ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว <p>๒. การมีระเบียบวินัย</p>
	-ทิ้งขยะได้ถูกที่	<p>๑. การคัดแยก การจัดกลุ่มและจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่างรูปทรง</p> <p>๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า</p> <p>๓. การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่</p> <p>๔. การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย</p> <p>๕. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน</p>	<p>๑. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม</p> <p>๒. การมีระเบียบวินัย</p>

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	-ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมุติ การปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย	๑. การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย - การแสดงความเคารพ
	-กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมุติ การปฏิบัติตนในความเป็นไทย ๓. การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น	๑. การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย - การกล่าวคำขอบคุณและขอโทษ
	-หยุดเมื่อได้ยินเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมุติ การปฏิบัติตนในความเป็นไทย ๓. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	สิ่งต่างๆอบตัว ๑. วันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ๒. สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑(๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	-เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๑. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒. การเล่นที่บ้านของ ไทย ๓. การศึกษานอกสถานที่ ๔. การเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน ๕. การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๖. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๗. การเล่นเกมรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่	สิ่งต่างๆรอบตัว ๑. การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒. การแสดงความเคารพ
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	-เล่นร่วมกับเพื่อน -ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ		
๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	-ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ -ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ -ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๓. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๔. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ ๕. การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา ๖. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง	๑. การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลง ๒. ผู้นำผู้ตาม ๓. การเล่นร่วมกับผู้อื่น

๔. ด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่ฟังประสงค์		สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	-ฟังผู้อื่นพูดจนจบและโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	๑. การฟังเสียงต่างๆในสิ่งแวดล้อม ๒. การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ ๓. การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่างๆ ๔. การเล่นเกมทางภาษา	สิ่งต่างๆรอบตัว การสื่อสาร - มารยาทในการฟัง - การสนทนา	
	-เล่า เรื่องด้วยประโยคสั้นๆ	๑. การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และความต้องการ ๒. การพูดเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ๓. การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ๔. การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่างๆ ๕. การร่อจ่งหว่าที่เหมะสมในการพูด ๖. การพูดเรียงลำดับเพื่อใช้ในการสื่อสาร ๗. การเล่นเกมทางภาษา	๑. การใช้ภาษาในการสื่อ - การเล่าเรื่อง	
๙.๒ อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้	-อ่านภาพ และพูดข้อความด้วยภาษาของตน	๑. การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท/รูปแบบ ๒. การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ ๓. การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง ๔. การสังเกตทิศทางการอ่าน ตัวอักษร คำ และข้อความ ๕. การอ่านและชี้ข้อความ	๑. การใช้ภาษาในการสื่อ - การอ่านภาพ สัญลักษณ์ นิทาน	

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
		<p>โดยกวาดสายตามบรรทัด จากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง</p> <p>๖. การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย</p> <p>๗. การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่</p> <p>๘. การคาดเดาคำ วลี หรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำๆกัน จากนิทาน เพลง คำคล้องจอง</p> <p>๙. การเล่นเกมทางภาษา</p> <p>๑๐. การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง</p>		
	-เขียนขีด เขียน อย่างมีทิศทาง	<p>๑. การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ</p> <p>๒. การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย</p> <p>๓. การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ</p> <p>๔. การเล่นเกมทางภาษา</p>	<p>๑. การใช้ภาษาในการสื่อสาร</p> <p>- การเขียนภาพ สัญลักษณ์</p>	

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	-บอกลักษณะของสิ่งของต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	<p>๑. การสังเกตลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆโดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม</p> <p>๒. การสังเกตสิ่งต่างๆ แลละสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน</p> <p>๓. การเล่นกับสื่อต่างๆ ที่เป็นทรงกลม ทรง</p>	<p>สิ่งต่างๆรอบตัว</p> <p>๑. การคิด</p> <p>- ประสาทสัมผัส</p> <p>- การสังเกต</p>	

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		<p>สี่เหลี่ยมมุมฉาก</p> <p>ทรงกระบอก ทรงกรวย</p> <p>๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน</p>	
	-จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	<p>๑. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง</p> <p>๒. การต่อของชิ้นเล็กเติมใน ชิ้นใหญ่ ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน</p> <p>๓. การจับคู่ การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับสิ่งต่างๆตามลักษณะความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร</p> <p>๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน</p>	<p>๑. การคิด</p> <p>- การจับคู่</p> <p>- การเปรียบเทียบ</p>
	-คัดแยกสิ่งต่างๆตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	<p>๑. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง</p> <p>๒. การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป</p> <p>๓. การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ</p> <p>๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน</p>	<p>๑. การคิด</p> <p>- การจำแนก</p> <p>- การจัดกลุ่ม</p>

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		ชีวิตประจำวัน	
	-เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ	๑. การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน ๒. การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ๓. การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ ๔. การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงหรือเวลา ๕. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ๖. การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่าง ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก ๑. การคิด - การเรียงลำดับ - จำนวนและตัวเลข
๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	-ระบุมวลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่างๆโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน ๒. การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ	๑. การแสดงความคิดเห็น - การชั่ง - การตวง - การวัด
	-คาดเดา หรือ คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น	๑. การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ๒. การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจาก	-การหาความสัมพันธ์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		ข้อมูลอย่างมีเหตุผล	
๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	-ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ	๑. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา ๒. การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ	๑. การตัดสินใจ - การเล่นหรือทำสิ่งต่างๆด้วยตนเองคนเดียวหรือกับผู้อื่น
	-แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา ๒. การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ๓. การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	๑. การแก้ปัญหา - การเรียนรู้ในการทำสิ่งต่างๆ

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๑.๑ เล่น/ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	-สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษาท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ ๒. การเขียนภาพและการเล่นกับสี ๓. การปั้น ๔. การประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วยเศษวัสดุ ๕. การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำ	๑. การทำงานศิลปะ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		<p>กลับมาใช้ใหม่</p> <p>๖. การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะและการร้อยวัสดุ</p> <p>๗. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษาท่าทาง การเคลื่อนไหวและศิลปะ</p> <p>๘. การทำงานศิลปะ</p> <p>๙. การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรง จากวัสดุที่หลากหลาย</p> <p>๑๐. การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน</p>	
๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	-เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	<p>๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่</p> <p>๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่</p> <p>๓. การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์</p> <p>๔. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษาท่าทาง การเคลื่อนไหวและศิลปะ</p> <p>๕. การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่</p> <p>๖. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี</p> <p>๗. การฟังเพลง การร้องเพลงและการแสดงปฏิบัติ รียา โต้ตอบ</p>	- การแสดงท่าทางต่างๆตามความคิดของตนเอง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		เสียงดนตรี	

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	- สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	๑. การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ	๑. การทำกิจกรรม เล่นเกม การละเล่นต่างๆ ๒. การอ่านหนังสือภาพ
	- กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๓. การมีส่วนร่วมในการรวบรวม ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย	๑. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึก ๒. ความสนใจในการทำกิจกรรม
๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	- ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ	๑. การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๓. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ๔. การมีส่วนร่วมในการรวบรวม ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย	- การเรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆ
	- เชื่อมโยงคำถาม “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	๑. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๒. การสืบเสาะหาความรู้	- การสนใจซักถามในสิ่งที่ตนอยากรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ	

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ช่วงอายุ ๔ - ๕ ปี

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยเด็กมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๑ มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	- น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัยสุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	๑. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน - การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย
๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	- รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัยสุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การประกอบอาหารไทย	สิ่งต่างๆรอบตัว ๑. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน - สุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร
	- ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัยสุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๓. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน ๔. การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความปลอดภัย	๑. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน - การทำความสะอาดร่างกาย
	- ล้างหน้าและแปรงฟันถูกวิธีหลังรับประทานอาหาร	๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัยสุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๓. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน ๔. การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความปลอดภัย	๑. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน - การทำความสะอาดร่างกาย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		ปลอดภัย	
	-นอนพักผ่อนเป็นเวลา	- การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	- การพักผ่อน
	-ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑. การเล่นอิสระ ๒. การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง ๓. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย ๔. การละเล่นพื้นบ้านไทย ๕. การเล่นนอกห้องเรียน ๖. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ	- การออกกำลังกาย - การเล่นในห้องเรียนและนอก ห้องเรียน
๑.๓ รักษา ความ ปลอดภัย ของตนเอง และผู้อื่น	-เล่นและทำกิจกรรมอย่าง ปลอดภัยด้วยตนเอง	๑.การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยใน กิจวัตรประจำวัน ๒. การฟังนิทาน เรื่องราวเหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความ ปลอดภัย ๓. การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ ต่างๆ ๔. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับ ประสบการณ์ของตนเองหรือพูด เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ๕. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย ๖. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น	- การเล่นและทำงานด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
ตัว บ่ง ชี้ ที่ ๒ .๑ เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้	-เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรง ได้โดยไม่ต้องกางแขน	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒ . การ เคลื่อน ไหว เคลื่อนที่ ๓. การเคลื่อนไหวพร้อม อุปกรณ์	๑. การเคลื่อนไหวร่างกาย ในลักษณะต่าง ๆ ๒. การใช้มือทำสิ่งต่าง ๆ
	-กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่ เสียการทรงตัว	๔. การเคลื่อนไหวที่ใช้การ ประสานสัมพันธ์ของ กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ	
	-วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้	๕. การเล่นเครื่องเล่น สนามอย่างอิสระ	
	-โยนรับลูกบอลได้ด้วยมือทั้งสอง ข้าง	๖. การเคลื่อนไหวข้ามสิ่ง	

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		กิดขวาง ๗. การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตนเองไปใน ทิศทางระดับและพื้นที่	
ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ใช้ มือ-ตาประสาน สัมพันธ์กัน	-ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนว เส้นตรงได้	๑. การเล่นเกมเล่น สัมผัส และการสร้างสิ่ง ต่างๆจากแท่งไม้บล็อก ๒. การเขียนภาพและการ เล่นกับสี ๓. การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยเศษวัสดุ ๔. การหยิบจับ การใช้ กรรไกร การฉีก การตัด การปะ การร้อยวัสดุ	- การใช้มือทำสิ่งต่าง ๆ
	-เขียนรูปลี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่าง มีมุมชัดเจน		
	-ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ ซม.ได้		

๒.พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๑ แสดงออกทาง อารมณ์อย่างเหมาะสม	-แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ ตามสถานการณ์	๑. การพูดสะท้อน ความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น ๒. การเล่นเกมบทบาท สมมุติ ๓. การเคลื่อนไหวตาม เสียงเพลง ดนตรี ๔. การร้องเพลง ๕. การทำงานศิลปะ	๑. อารมณ์และความรู้สึก - การแสดงออกทางอารมณ์ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ต่าง ๆ - ความต้องการทางร่างกาย และการตอบสนอง - ความต้องการทางจิตใจ และการตอบสนอง
			- การพูดแสดงความคิดเห็น
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อ ตนเองและผู้อื่น	-กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่าง เหมาะสมบางสถานการณ์		- การประสบความสำเร็จใน สิ่งต่างๆ ที่ทำ
	-แสดงความพอใจในผลงาน และความสามารถของตนเอง		

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑ สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว	-สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๑. การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ๒. การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม ๓. การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อวัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง	- การทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
	-สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๑. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิบัติยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒. การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง	- การฟัง การร้องเพลง
	-สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและ ดนตรี	๑. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิบัติยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง ดนตรี ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง ๕. การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ	- การแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๕.๑ ซื่อสัตย์ สุจริต	- ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๒. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๓. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม ๔. เล่นบทบาทสมมติ ๕. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๖. การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก ๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความซื่อสัตย์ สุจริต - ความเกรงใจ ๒. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น
๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน	-แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๑. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๒. เล่นบทบาทสมมติ ๓. การเลี้ยงสัตว์	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความเมตตากรุณา
	-ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๒. เล่นบทบาทสมมติ ๓. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๔. การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ ๕. การเล่นตามมุมประสบการณ์/มุมเล่นต่างๆ	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือแบ่งปัน - ความกตัญญู
๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	-แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๑. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒. การเล่นบทบาทสมมติ ๓. การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและการช่วยเหลือปลอบโยน เมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๕.๔ มีความรับผิดชอบ	-ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ๒. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน ๓. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ๔. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความรับผิดชอบ - ความอดทน มุ่งมั่น - ความเพียร

๓.พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	- แต่งตัวด้วยตนเอง - รับประทานอาหารด้วยตนเอง - ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๑. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ๒. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๓. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง	๑. การช่วยเหลือตนเอง ๒. มารยาทในการรับประทานอาหาร
๖.๒ มีวินัยในตนเอง	- เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง - เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๓. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๔. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน	๑. การเล่นและการเก็บสิ่งของ ๑. การรอคอยตามลำดับก่อนหลัง ๒. การเข้าแถว
๖.๓ ประหยัดและพอเพียง	- ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า	๑. การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ๒. การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน ๓. การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้ ๔. การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ ๕. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา	๑. สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและการดูแลรักษา ๒. สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๓. การรักษาสาธารณสุขสมบัติในห้องเรียน
	-หิ้งขยะได้ถูกที่	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่มและจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง ๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า ๓. การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ๔. การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย ๕. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	๑. ขยะและการคัดแยกขยะ ๒. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	-ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย	๑. การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย - การแสดงความเคารพ
	-กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย ๓. การพูดสะท้อนความรู้สึกของ	๑. การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย - การพูดสุภาพ - การกล่าวคำขอบคุณและขอโทษ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		ตนเองและผู้อื่น	
	-หยุดเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย ๓. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	- การแสดงออกที่เหมาะสมกับสถานการณ์

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	-เล่น และ ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๑. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒. การเล่นพื้นบ้านของไทย	- การเล่นและการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น - การเล่นและทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	-เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม -ยิ้มหรือทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	๓. การศึกษานอกสถานที่ ๔. การเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน ๕. การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๖. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๗. การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่	- การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย
๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	-มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ -ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีได้ด้วยตนเอง - ประนีประนอมแก้ไข ปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๓. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๔. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ ๕. การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา ๖. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	- การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลง - ผู้นำผู้ตาม - การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม

๔. ด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่ฟังประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	-ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบ สอดคล้องกับเรื่องที่ ฟัง	๑. การ ฟัง เสียง ต่าง ๆ ใน สิ่งแวดล้อม ๒. การ ฟัง และ ปฏิบัติ ตาม คำแนะนำ ๓. การ ฟัง เพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราว ต่างๆ ๔. การ เล่น เกม ทาง ภาษา	มารยาทในการฟัง - การรับฟัง
	-เล่าเรื่องเป็นประโยค อย่างต่อเนื่อง	๑. การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ ๒. การพูดเกี่ยวกับ ประสบการณ์ของตนเอง หรือ พูดเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ๓. การพูดอธิบายเกี่ยวกับ สิ่งของ เหตุการณ์ และ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ๔. การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่างๆ ๕. การรจกหะวะที่เหมะสมใน การพูด ๖. การพูดเรียงลำดับเพื่อใช้ในการสื่อสาร ๗. การ เล่น เกม ทาง ภาษา	- การเล่าเรื่องราวหรือนิทาน
๙.๒ อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้	-อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อม ทั้งชี้ หรือกวาดตามองข้อความตาม บรรทัด	๑. การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลายประเภท/รูปแบบ ๒. การอ่านอย่างอิสระตาม ลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่าน โดยมีผู้ชี้แนะ ๓. การเห็นแบบอย่างของการ อ่านที่ถูกต้อง ๔. การสังเกตทิศทางการอ่าน ตัวอักษร คำ และข้อความ ๕. การอ่านและชี้ข้อความ โดย	- การอ่านภาพ สัญลักษณ์ นิทาน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		กวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง ๖. การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย ๗. การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่ ๘. การคาดเดาคำ วลี หรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำๆกันจากนิทาน เพลง คำคล้องจอง ๙. การเล่นเกมทางภาษา ๑๐. การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง	
	-เขียนคล้ายตัวอักษร	๑. การเขียนร่วมกันตามโอกาสและการเขียนอิสระ ๒. การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย ๓. การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ ๔. การเล่นเกมทางภาษา	- การใช้มือทำสิ่งต่าง ๆ - การเขียนภาพ สัญลักษณ์ตัวอักษร

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	-บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งของต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑. การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆโดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม ๒. การสังเกตสิ่งต่างๆและสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน ๓. การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๑. การคิด - ประสาทสัมผัส - การสังเกต ๒. การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆรอบตัว
	-จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง ๒. การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน ๓. การจับคู่ การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับสิ่งต่างๆตามลักษณะความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๑. การคิด - การจับคู่ - การเปรียบเทียบความเหมือนความต่าง
	-จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆโดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง ๒. การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป ๓. การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๑. การคิด - การจำแนก - การจัดกลุ่ม สิ่งของหนึ่งลักษณะ
	-เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่าง	๑. การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน	๑. การคิด - การเรียงลำดับ

	น้อย ๔ ลำดับ	๒. การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ๓. การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ ๔. การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงหรือเวลา ๕. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ๖. การบอกและแสดงตำแหน่งทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ	เหตุการณ์ ๔ ลำดับ - จำนวนและตัวเลข
๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	-ระบุนสาเหตุหรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือ การกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่างๆโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน ๒. การอธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ	๑. การแสดงความความคิดเห็น - การชั่ง - การตวง - การวัด
	- คาดเดา หรือ คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น หรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	๑. การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ๒. การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	-การหาความสัมพันธ์และแสดงความคิดเห็น
๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	-ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๑. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา ๒. การอธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ	๑. การตัดสินใจสิ่งต่างๆด้วยตนเอง
	-ระบุปัญหา และแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา ๒. การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ๓. การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	๑. การแก้ปัญหาด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๑.๑ เล่น/ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	-สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑. การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม ๒. การสังเกตสิ่งต่างๆแลละสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน ๓. การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยม มุมฉาก ทรงกระบอก ทรงกรวย ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	การทำงานศิลปะ - วิธีการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำงาน ศิลปะอย่างถูกวิธีและปลอดภัย
๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	-เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ ๓. การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ ๔. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษาท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ ๕. การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทางระดับและพื้นที่ ๖. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี ๗. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิบัติ ากิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี	๑. การเคลื่อนไหวร่างกายในทิศทางระดับและพื้นที่ต่างๆ ๒. การแสดงท่าทางอย่างอิสระ

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	-สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	๑. การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ	- ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ
	-กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๓. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆและแผนภูมิอย่างง่าย	๑. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม ๒. ความสนใจในการทำกิจกรรม
๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	-ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการของตนเอง	๑. การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๓. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ๔. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆและแผนภูมิอย่างง่าย	- การเรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆ
	-ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	๑. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๒. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ	- การสนใจซักถามคำถามเพื่อค้นหาคำตอบ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ช่วงอายุ ๕ - ๖

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยเด็กมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๑ มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	-น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน - การเจริญเติบโตของร่างกาย
๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	-รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิด และดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การประกอบอาหารไทย	การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๑. อาหารที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ๒. อาหารหลัก ๕ หมู่ ๓. การมีเจตคติที่ดีต่อการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์
	-ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๓. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน ๔. การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความปลอดภัย	การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๑. อวัยวะต่างๆของร่างกายและการรักษาความปลอดภัย ๒. วิธีรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขอนามัยที่ดี
	-ล้างหน้าและแปรงฟันถูกวิธีหลังรับประทานอาหารด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๓. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน ๔. การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความปลอดภัย	การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๑. อวัยวะต่างๆของร่างกายและการรักษาความปลอดภัย ๒. วิธีรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขอนามัยที่ดี
	-นอนพักผ่อนเป็นเวลา	- การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	-ประโยชน์ของการนอนหลับพักผ่อน
	-ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑. การเล่นอิสระ ๒. การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง ๓. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย ๔. การละเล่นพื้นบ้านไทย	๑. ประโยชน์ของการออกกำลังกาย ๒. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างถูกวิธี

		๕. การเล่นนอกห้องเรียน ๖. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ	
๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	-เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความระมัดระวังอย่างปลอดภัย	๑. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน ๒. การฟังนิทาน เรื่องราวเหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย ๓. การเล่นเกมบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ ๔. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือพูดเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ๕. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย ๖. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น	๑. การรักษาความปลอดภัยของตนเองและการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัยในชีวิตประจำวัน ๒. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อเจ็บป่วย ๓. การระวังภัยจากคนแปลกหน้าและอุบัติเหตุต่างๆ

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	-เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้อย่างคล่องแคล่ว -กระโดดขาเดียว ไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว -วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว -โยนรับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นโดยใช้มือทั้ง ๒ ข้างได้	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์ ๔. การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ ๕. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ ๖. การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง ๗. การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่	๑. การออกกำลังกาย ๒. การเคลื่อนไหวร่างกาย
ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน	-ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ -เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน -ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๕ ซม. ได้	๑. การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส และการสร้างสิ่งต่างๆจากแท่งไม้บล็อก ๒. การเขียนภาพและการเล่นกับสี ๓. การประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วยเศษวัสดุ ๔. การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ การร้อยวัสดุ	๑. การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒. การทำงานศิลปะ

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม	-แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม	๑. การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น	- การแสดงทางอารมณ์และความรู้สึกที่เหมาะสมกับสถานการณ์
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	-กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	๒. การเล่นเกมบทบาทสมมติ ๓. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง ดนตรี	- การรู้จักแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์
	-แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น	๔. การร้องเพลง ๕. การทำงานศิลปะ	- การประสบความสำเร็จในสิ่งต่างๆที่ทำได้ด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑ สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว	-สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๑. การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ๒. การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม ๓. การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อวัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง	- การทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
	-สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๑. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒. การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง	- การฟัง การร้องเพลง

	-สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและ ดนตรี	๑. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง ดนตรี ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง ๕. การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ	- การแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี
--	---	--	--

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๕.๑ ซื่อสัตย์ สุจริต	- ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง	๑. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๒. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๓. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม ๔. เล่นบทบาทสมมติ ๕. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๖. การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความซื่อสัตย์ สุจริต - ความเกรงใจ ๒. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น
๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน	-แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๑. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๒. เล่นบทบาทสมมติ ๓. การเลี้ยงสัตว์	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความเมตตากรุณา - ความมีน้ำใจ เอื้อเพื่อเอื้อแผ่
	-ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง	๑. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๒. เล่นบทบาทสมมติ ๓. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๔. การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ ๕. การเล่นตามมุมประสบการณ์/มุมเล่นต่างๆ	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ค ว า ม มี น้ า จ ใจ ช่วยเหลือแบ่งปัน - ความกตัญญู - ค ว า ม มี น้ า จ ใจ เอื้อเพื่อเอื้อแผ่

๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	-แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	๑. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒. การเล่นบทบาทสมมุติ ๓. การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและการช่วยเหลือปลอกบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น - ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
๕.๔ มีความรับผิดชอบ	-ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง	๑. การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ๒. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน ๓. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ๔. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความรับผิดชอบ - ความอดทน มุ่งมั่น - ความเพียร

๓.พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	- แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว - รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี - ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๑. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ๒. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๓. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง	๑. การช่วยเหลือตนเอง ๒. มารยาทในการรับประทานอาหาร
๖.๒ มีวินัยในตนเอง	- เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง - เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๓. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๔. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน	๑. การเล่นและการเก็บสิ่งของอย่างถูกวิธี ๑. การรอคอยตามลำดับก่อนหลัง ๒. การเข้าแถว
๖.๓ ประหยัดและพอเพียง	- ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า	- การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ น้ำ ไฟ อย่างประหยัด

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๗.๑ ดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	-มีส่วนร่วมในการดูแลรักษา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยตนเอง	๑. การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา สิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียน ๒. การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่ เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน ชีวิตประจำวัน ๓. การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้ ๔. การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผล ที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ ๕. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมใน กระบวนการแก้ปัญหา	๑. สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และการดูแลรักษา ๒. สิ่งแวดล้อมตาม ธรรมชาติและ การอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม ๓. การรักษาสาธารณสุข สมบัติในห้องเรียน
	-ทิ้งขยะได้ถูกที่	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่มและจำแนก สิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง ๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้ อย่างคุ้มค่า ๓. การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือ สิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือ แปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ๔. การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่าง รูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย ๕. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ ห้องเรียน	๑. ขยะและการคัดแยก ขยะ ๒. การดูแลรักษา สิ่งแวดล้อม
๗.๒ มีมารยาทตาม วัฒนธรรมไทยและ รักความเป็นไทย	-ปฏิบัติตนตามมารยาทไทย ได้ ตามกาลเทศะ	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมห้อง ถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นเกมบทบาทสมมุติการปฏิบัติ ตนในความเป็นคนไทย	๑. การปฏิบัติตนตาม มารยาทและวัฒนธรรม ไทย - การแสดงความเคารพ - การพูดสุภาพ - การกล่าวคำขอบคุณและ ขอโทษ
	-กล่าวคำขอบคุณและขอ โทษด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมห้อง ถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นเกมบทบาทสมมุติการปฏิบัติ ตนในความเป็นไทย ๓. การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น	๑. การปฏิบัติตนตาม มารยาทและวัฒนธรรม ไทย - การพูดสุภาพ - การกล่าวคำขอบคุณและ ขอโทษ

	- ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระมหารมี	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นเกมทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย ๓. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	๑. วันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ๒. สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย ๓. การแสดงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	- เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๑. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒. การเล่นพื้นบ้านของไทย	๑. การเล่นและการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ๒. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	- เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย	๓. การศึกษานอกสถานที่ ๔. การเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน	
	- ยิ้มหรือทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์	๕. การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๖. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๗. การเล่นเกมรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่	
๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	- มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	๑. การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลง - ผู้นำผู้ตาม ๒. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม ๓. การแสดงมารยาทที่ดี
	- ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์	๓. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ	
	- ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง	๔. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ ๕. การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา ๖. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	

๔. ด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่ฟังประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๙.๑ สนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	- ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง	๑. การฟังเสียงต่างๆในสิ่งแวดล้อม ๒. การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ ๓. การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บท ร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่างๆ ๔. การเล่นเกมทางภาษา	มารยาทในการฟัง - การรับฟัง - การสนทนาเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ
	- เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้	๑. การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ ๒. การพูดเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ๓. การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ๔. การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่างๆ ๕. การรจกัหวะที่เหมะสมในการพูด ๖. การพูดเรียงลำดับเพื่อใช้ในการสื่อสาร ๗. การเล่นเกมทางภาษา	๑. การใช้ภาษาในการสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ
๙.๒ อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้	- อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้ หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ	๑. การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท/รูปแบบ ๒. การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ ๓. การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง ๔. การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ ๕. การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง ๖. การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย ๗. การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำ ผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่ ๘. การคาดเดาคำ วลี หรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำๆกันจากนิทาน เพลง คำคล้องจอง ๙. การเล่นเกมทางภาษา ๑๐. การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง	๑. การใช้ภาษาในการสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ - การอ่านภาพสัญลักษณ์ นิทาน

	-เขียนชื่อของตนเอง ตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิด ขึ้นเอง	๑. การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ ๒. การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำ คู่กันเคย ๓. การคิด สละกค คำ และเขียนเพื่อสื่อ ความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ ๔. การเล่นเกมทางภาษา	๑. การใช้ภาษาในการ สื่อความหมายใน ชีวิตประจำวัน ความรู้ พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ หนังสือและตัวหนังสือ - การเขียนภาพ สัญลักษณ์ ตัวอักษร ชื่อ- สกุลของตนเอง
--	--	--	--

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	-บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือ ความสัมพันธ์ของสิ่งของต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑. การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆโดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม ๒. การสังเกตสิ่งต่างๆและสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน ๓. การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก ทรงกรวย ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๑. การคิด - ประสาทสัมผัส - การสังเกต ๒. การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆรอบตัว
	-จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบสองลักษณะขึ้นไป	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่างรูปทรง ๒. การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน ๓. การจับคู่ การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับสิ่งต่างๆตามลักษณะความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๑. การคิด - การจับคู่ - การเปรียบเทียบ ลักษณะต่างๆ
	-จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆโดยใช้ตั้งแต่สองลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่างรูปทรง ๒. การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป ๓. การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๑. การคิด - การจำแนกสิ่งของตั้งแต่ ๒ลักษณะ - การจัดกลุ่ม

	-เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ๒. การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ๓. การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ ๔. การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงหรือเวลา ๕. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ๖. การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การคิด <ul style="list-style-type: none"> - การเรียงลำดับ อย่างน้อย ๕ ลำดับ - จำนวนและตัวเลข
๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	-อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การชี้แจง วัตถุสิ่งต่างๆโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน ๒. การอธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การแสดงความคิดเห็น <ul style="list-style-type: none"> - การชี้แจง - การตรวจ - การวัด ๒. การเชื่อมโยงสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน
	-คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ๒. การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล 	-การหาความสัมพันธ์อย่างมีเหตุผล
๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	-ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและยอมรับผลที่เกิดขึ้น	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา ๒. การอธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ 	๑. การตัดสินใจสิ่งต่างๆด้วยตนเอง
	-ระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา ๒. การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ๓. การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล 	๑. การแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างมั่นใจ

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๑.๑ เล่น/ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	-สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษาท่าทาง การเคลื่อนไหวและศิลปะ ๒. การเขียนภาพและการเล่นกับสี ๓. การปั้น ๔. การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยเศษวัสดุ ๕. การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ๖. การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะและการร้อยวัสดุ ๗. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษาท่าทาง การเคลื่อนไหวและศิลปะ ๘. การทำงานศิลปะ ๙. การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่าง รูปทรง จากวัสดุที่หลากหลาย ๑๐. การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อวัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน	๑. การทำงานศิลปะที่แปลกใหม่ ๒. วิธีการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงานศิลปะอย่างถูกวิธีและปลอดภัย เช่นกรรไกร
๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	-เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ ๔. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษาท่าทาง การเคลื่อนไหวและศิลปะ	๑. การเคลื่อนไหวร่างกายในทิศทางระดับและพื้นที่ต่างๆ ๒. การแสดงท่าทางต่างๆตามความคิดของตนเอง

		<p>๕. การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทางระดับและพื้นที่</p> <p>๖. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี</p> <p>๗. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี</p>	
--	--	---	--

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	-หยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง	<p>๑. การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว</p> <p>๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ</p>	๑. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสืออย่างอิสระ
	-กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ	<p>๑. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ</p> <p>๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ</p> <p>๓. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย</p>	<p>๑. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม</p> <p>๒. ความสนใจในการทำกิจกรรม</p>
๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	-ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง	<p>๑. การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว</p> <p>๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ</p> <p>๓. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ</p> <p>๔. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย</p>	- การเรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆอย่างหลากหลายด้วยตนเอง
	-ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ	<p>๑. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ</p> <p>๒. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ</p>	- การสนใจซักถามคำถามเพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง

กำหนดเวลาเรียน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง สังกัดเทศบาลตำบลบ้านส้อง จัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย (ช่วงอายุ ๓-๖ ปี) โดยแบ่งออกเป็น ๒ ภาคเรียน ใน ๑ ปีการศึกษา คือ

ภาคเรียนที่ ๑ เปิดเรียนระหว่าง วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึง ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

ภาคเรียนที่ ๒ เปิดเรียนระหว่าง วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึง ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๘

อัตลักษณ์

กิจกรรมเด่น เน้นจริยธรรม

เอกลักษณ์

อาคารเด่น เน้นพัฒนาการ สืบสานวัฒนธรรม

ประสบการณ์สำคัญ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดประสบการณ์สำคัญเพื่อจะชี้แนะให้ครูเข้าใจว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำคัญที่ควรจัดสำหรับเด็กปฐมวัยมีอะไรบ้าง เด็กปฐมวัยต้องทำอะไร เรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวอย่างไร ดังนั้นเป็นหน้าที่ของครูที่ต้องนำประสบการณ์สำคัญทุกด้านไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดประสบการณ์ จัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ และใช้เป็นแนวทางในการสังเกตพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย ขณะเรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญทั้งนี้ ประสบการณ์สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยมี ดังนี้

๑. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจกรรมประจำวันหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ และสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดูแลสุขภาพและสุขอนามัย สุขนิสัย และการรักษาความปลอดภัย ดังนี้

๑.๑ การใช้กล้ามเนื้อใหญ่

- การเคลื่อนไหวอยู่กับที่
- การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
- การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์
- การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ
- การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ

๑.๒ การใช้กล้ามเนื้อเล็ก

- การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างสิ่งต่าง ๆ จากแท่งไม้ บล็อก
- การเขียนภาพและการเล่นกับสี
- การปั้น
- การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ
- การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ

๑.๓ การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตน

- การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน

๑.๔ การรักษาความปลอดภัย

- การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน
 - การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย
 - การเล่นเกมเล่นสนามอย่างปลอดภัย
 - การเล่นเกมบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ

๑.๕ การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง

- การเคลื่อนไหวเพื่อควบคุมตนเองไปในทิศทางระดับและพื้นที่
- การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง

๒.ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษเฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ สุนทรียภาพดนตรี

- การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
- การเล่นเกมดนตรีประกอบจังหวะ
- การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี
- การเล่นเกมบทบาทสมมติ
- การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ
- การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม

๒.๒ การเล่นเกม

- การเล่นเกมอิสระ
- การเล่นเกมบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่
- การเล่นเกมมุมประสบการณ์/มุมเล่นต่างๆ
- การเล่นเกมห้องเรียน

๒.๓ คุณธรรม จริยธรรม

- การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ
- การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม
- การร่วมสนทนา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม

๒.๔ การแสดงออกทางอารมณ์

- การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น
- การเล่นเกมบทบาทสมมติ
- การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี
- การร้องเพลง
- การทำงานศิลปะ

๒.๕ การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ

- การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง

๒.๖ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

- การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ

๓.ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่นการทำงานกับผู้อื่น ฯลฯ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ ดังนี้

- ๓.๑ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง
 - การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
 - การปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๓.๒ การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
 - การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า
 - การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่
 - การเพาะปลูกและการดูแลต้นไม้
 - การเลี้ยงสัตว์
 - การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน
- ๓.๓ การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย
 - การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย
 - การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย
 - การประกอบอาหารไทย
 - การศึกษานอกสถานที่
 - การละเล่นพื้นบ้านของไทย
- ๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม
 - การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน
 - การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน
 - การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ
 - การดูแลห้องเรียนร่วมกัน
 - การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ
- ๓.๕ การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ
 - การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
 - การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น
 - การทำงานศิลปะแบบร่วมมือ
- ๓.๖ การแก้ปัญหาคความขัดแย้ง
 - การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา
 - การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง
- ๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล
 - การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน

๔. ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้ และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล การคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัว และมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ต่อไป ดังนี้

๔.๑ การใช้ภาษา

- การฟังเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม
- การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ
- การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่าง ๆ
- การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ
- การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง
- การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ
- การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่าง ๆ
- การอঙ্หะที่เหมาะสมในการพูด
- การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร
- การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท/รูปแบบ
- การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ
- การเห็นแบบอย่างการอ่านที่ถูกต้อง
- การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ
- การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง
- การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย
- การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่
- การเดาคำ วลี หรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำ ๆ กันจากนิทาน เพลง คำคล้องจอง
- การเล่นเกมทางภาษา
- การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง
- การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ
- การเขียนคำที่มีความหมายกับเด็ก/คำคุ้นเคย
- การคิดสะกดคำและการเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ

๔.๒ การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา

- การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม
- การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน
- การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่าง ๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ
- การเล่นกับสื่อต่าง ๆ ที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก ทรงกรวย
- การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะ และรูปร่าง รูปทรง
- การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกส่วน
- การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป

- การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน
- การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่าง ๆ
- การรวมและแยกสิ่งต่าง ๆ
- การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ
- การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน
- การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร
- การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา
- การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
- การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ
- การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล
- การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
- การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

๔.๓ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

- การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ
- การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่าง รูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย

๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้

- การสำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว
- การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ
- การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ
- การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย

สาระการเรียนรู้รายปี/รายชั้น

สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก

รายละเอียดเด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่างๆ วิธีระมัดระวังร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัย การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การรักษาความปลอดภัยของตนเอง รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรม จริยธรรม

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย

อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
หน่วยที่ ๑-๒ แกรับประทับใจ ๑. ชื่อเล่นของเด็ก ๒. ชื่อเล่นของเพื่อน ๓. ชื่อเล่นคุณครูประจำชั้น ๔. ชื่อโรงเรียน ชั้นเรียน ๕. สถานที่ตั้งของโรงเรียน (ชุมชน)	๑. ชื่อ-สกุล ความหมาย คำนำหน้าชื่อ ๒. ชื่อเล่น ชื่อจริงของเพื่อน ๓. ชื่อเล่น – ชื่อจริงคุณครูประจำชั้น ๔. ชื่อโรงเรียน ชั้นเรียน ๕. สถานที่ตั้งโรงเรียน (ชุมชน ตำบล อำเภอ)	๑. ชื่อ-สกุล ความหมาย ที่มาของชื่อ คำนำหน้าชื่อ อายุ ๒. ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล ของเพื่อน ๓. ชื่อเล่น- ชื่อจริง นามสกุล คุณครูประจำชั้น ๔. ชื่อโรงเรียน ชั้นเรียน ๕. สถานที่ตั้งโรงเรียน (ชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด รหัสไปรษณีย์)
หน่วยที่ ๓ เด็กดีมีวินัย ๑. ของใช้ส่วนตัวเด็ก ๒. สัญลักษณ์ประจำตัว ๓. การเก็บของเข้าที่ ๔. การปฏิบัติตนในการใช้ห้องน้ำ ๕. การปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียน	๑. ของใช้ส่วนตัวเด็ก ๒. สัญลักษณ์ประจำตัว ๓. การเก็บของเข้าที่ เก็บวัสดุอุปกรณ์ ๔. การปฏิบัติตนในการใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี ๕. การปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียน โรงเรียน	๑. ของใช้ส่วนตัวเด็ก ๒. สัญลักษณ์ประจำตัว ๓. การเก็บของเข้าที่ เก็บวัสดุอุปกรณ์ ๔. การปฏิบัติตนในการใช้ห้องน้ำอย่างถูกสุขลักษณะ ๕. การปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียน โรงเรียน

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย (ต่อ)

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
หน่วยที่ ๔ อวัยวะและการดูแลรักษา ๑. หน้าที่และการดูแลรักษาตา ๒. หน้าที่และการดูแลรักษาหู ๓. หน้าที่และการดูแลรักษาจมูก ๔. หน้าที่และการดูแลรักษาปาก ๕. หน้าที่และการดูแลรักษามือ เท้า	๑. หน้าที่ของอวัยวะ ตา หู จมูก ปาก มือ เท้า ๒. การดูแลรักษาอวัยวะ ตา หู จมูก ปาก มือ เท้า ๓. การป้องกันและรักษาโรคตาแดง ๔. การป้องกันและรักษาโรคที่เกิดกับหู จมูก ๕. การป้องกัน และดูแลรักษา มือ เท้า ปาก	๑. หน้าที่ และการดูแลรักษา ตา หู จมูก ปาก มือ เท้า ผิวหนัง ๒. การดูแลรักษาอวัยวะ ตา หู จมูก ปาก มือ เท้า ผิวหนัง ๓. การป้องกัน และรักษาโรคที่เกิดกับตา หู จมูก ๔. การป้องกัน และดูแลรักษา โรค มือ เท้า ปาก ๕. การดูแลรักษาร่างกายให้สะอาด
หน่วยที่ ๕ กินดี อยู่ดี มีสุข ๑. อาหารดีมีประโยชน์ ๒. ความสำคัญของการรับประทานอาหาร ๓. การล้างมือ ๔. การแปรงฟัน ๕. สุขนิสัยในการขับถ่าย	๑. อาหารดีมีประโยชน์ ๒. ความสำคัญและประโยชน์ของการรับประทานอาหาร ๓. การล้างมืออย่างถูกวิธี ๔. การแปรงฟันและ การทำความสะอาดร่างกาย ๕. สุขนิสัยในการขับถ่าย	๑. อาหารหลัก ๕ หมู่ ๒. ความสำคัญของอาหารหลัก ๕ หมู่ ๓. การล้างมืออย่างถูกวิธี ๔. การแปรงฟันและ การทำความสะอาดร่างกายอย่างถูกวิธี ๕. สุขนิสัยในการขับถ่าย
หน่วยที่ ๖ ขยับกายสบายชีวี ๑. ประโยชน์ของการพักผ่อน ๒. ประโยชน์ของการออกกำลังกาย ๓. การปฏิบัติตนในการออกกำลังกายและการพักผ่อน ๔. ประเภทของการออกกำลังกาย ๕. การเล่นเครื่องเล่นสนาม	๑. ประโยชน์ของการพักผ่อน ๒. ประโยชน์ของการออกกำลังกาย ๓. การปฏิบัติตนในการออกกำลังกายและการพักผ่อน ๔. ประเภทของการออกกำลังกาย ๕. การเล่นเครื่องเล่นสนาม	๑. ประโยชน์ของการพักผ่อน ๒. ประโยชน์ของการออกกำลังกาย ๓. การปฏิบัติตนในการออกกำลังกายและการพักผ่อน ๔. ประเภทของการออกกำลังกาย ๕. การเล่นเครื่องเล่นสนาม
หน่วยที่ ๗ ปลอดภัยไว้ก่อน ๑. ความปลอดภัยในการเล่น ๒. ความปลอดภัยในการใช้ เครื่องใช้ไฟฟ้าและของมีคม ๓. ความปลอดภัยในการใช้ยา ๔. ความปลอดภัยบนท้องถนน ๕. ความปลอดภัยของตนเอง จากผู้อื่น	๑. ความปลอดภัยในการเล่น ๒. ความปลอดภัยในการใช้ เครื่องใช้ไฟฟ้าและของมีคม ๓. ความปลอดภัยในการใช้ยา ๔. ความปลอดภัยบนท้องถนน ๕. ความปลอดภัยของตนเอง จากผู้อื่น	๑. ความปลอดภัยในการเล่น ๒. ความปลอดภัยในการใช้ เครื่องใช้ไฟฟ้าและของมีคม ๓. ความปลอดภัยในการใช้ยา ๔. ความปลอดภัยบนท้องถนน ๕. ความปลอดภัยของตนเอง จากผู้อื่น

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย (ต่อ)

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
หน่วยที่ ๘ หนูน้อยนักสัมผัส ๑. การมองเห็น ๒. การดมกลิ่น ๓. การได้ยิน ๔. การชิมรส ๕. การสัมผัส	๑. การมองเห็น ๒. การดมกลิ่น ๓. การได้ยิน ๔. การชิมรส ๕. การสัมผัส	๑. การมองเห็น ๒. การดมกลิ่น ๓. การได้ยิน ๔. การชิมรส ๕. การสัมผัส
หน่วยที่ ๙ หนูน้อยน่ารัก ๑. มารยาทในการรับประทานอาหาร ๒. มารยาทในการฟัง พูด ๓. มารยาทในการเดินผ่านผู้ใหญ่ ๔. การนั่งอย่างถูกวิธี ๕. การนอนอย่างถูกวิธี	๑. มารยาทในการรับประทานอาหาร ๒. มารยาทในการฟัง พูด ๓. มารยาทในการเดินผ่านผู้ใหญ่ ๔. การนั่งอย่างถูกวิธี ๕. การนอนอย่างถูกวิธี	๑. มารยาทในการรับประทานอาหาร ๒. มารยาทในการฟัง พูด ๓. มารยาทในการเดินผ่านผู้ใหญ่ ๔. การนั่งอย่างถูกวิธี ๕. การนอนอย่างถูกวิธี
หน่วยที่ ๑๐ หนูทำได้ ๑. มารยาทในการไหว้ผู้ใหญ่ ๒. มารยาทในการกราบผู้ใหญ่ ๓. มารยาทในการกราบพระ ๔. มารยาทในการรับของ ส่งของ ๕. มารยาทในการเดิน	๑. มารยาทในการไหว้ผู้ใหญ่ ๒. มารยาทในการกราบผู้ใหญ่ ๓. มารยาทในการกราบพระ ๔. มารยาทในการรับของ ส่งของ ๕. มารยาทในการเดิน	๑. มารยาทในการไหว้ผู้ใหญ่ ๒. มารยาทในการกราบผู้ใหญ่ ๓. มารยาทในการกราบพระ ๔. มารยาทในการรับของ ส่งของ ๕. มารยาทในการเดิน

สาระที่ควรเรียนรู้๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก

รายละเอียดเด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้อง หรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญวันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
หน่วยที่ ๑๑ วันเฉลิมพระชนมพรรษา ร.๑๐ ๑. ความสำคัญของวันพ่อแห่งชาติ ๒. กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓. ดอกไม้ประจำรัชกาลที่๑๐ ๔. พระราชกรณียกิจ ๕. ค่านิยม ๑๒ ประการ	๑. ความสำคัญของวันพ่อแห่งชาติ ๒. กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓. ดอกไม้ประจำรัชกาลที่๑๐ ๔. พระราชกรณียกิจ ๕. ค่านิยม ๑๒ ประการ	๑. ความสำคัญของวันพ่อแห่งชาติ ๒. กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓. ดอกไม้ประจำรัชกาลที่๑๐ ๔. พระราชกรณียกิจ ๕. ค่านิยม ๑๒ ประการ
หน่วยที่ ๑๒ บ้านแสนสุข ๑. ความหมายของบ้าน ๒. พื้นที่รอบบ้าน ๓. ประเภทของบ้าน ๔. ห้องภายในบ้าน ๕. การรักษาความสะอาดบ้าน	๑. ความหมายและประโยชน์ของบ้าน ๒. พื้นที่และบริเวณรอบบ้าน ๓. ประเภทและส่วนประกอบของบ้าน ๔. ห้องต่างๆภายในบ้าน ๕. การรักษาความสะอาดบ้าน	๑. ความหมายและประโยชน์ของบ้าน ๒. พื้นที่และสถานที่ตั้งของบ้าน ๓. ประเภทและส่วนประกอบของบ้าน ๔. ห้องต่างๆภายในบ้านและความสำคัญ ๕. การรักษาความสะอาดบ้านและบริเวณรอบบ้าน
หน่วยที่ ๑๓ วันแม่ ๑. ความสำคัญของวันแม่แห่งชาติ ๒. กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓. ดอกไม้ประจำวันแม่ ๔. พระราชกรณียกิจ ๕. การปฏิบัติตนในวันแม่	๑. ความสำคัญของวันแม่แห่งชาติ ๒. กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓. ดอกไม้ประจำวันแม่ ๔. พระราชกรณียกิจ ๕. การปฏิบัติตนในวันแม่	๑. ความสำคัญของวันแม่แห่งชาติ ๒. กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓. ดอกไม้ประจำวันแม่ ๔. พระราชกรณียกิจ ๕. การปฏิบัติตนในวันแม่

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย (ต่อ)

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
หน่วยที่ ๑๔ ครอบครัวสุขสันต์ ๑. ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ๒. หน้าที่ของบุคคลภายในครอบครัว ๓. การปฏิบัติตนที่ดีต่อบุคคลในครอบครัว ๔. การมีส่วนร่วมของบุคคลในครอบครัว ๕. สิ่งที่เป็นต่อบุคคลในครอบครัว	๑. ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ๒. หน้าที่ของบุคคลภายในครอบครัว ๓. การปฏิบัติตนที่ดีต่อบุคคลในครอบครัว ๔. การมีส่วนร่วมของบุคคลในครอบครัว ๕. สิ่งที่เป็นต่อบุคคลในครอบครัว	๑. ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ๒. หน้าที่ของบุคคลภายในครอบครัว ๓. การปฏิบัติตนที่ดีต่อบุคคลในครอบครัว ๔. การมีส่วนร่วมของบุคคลในครอบครัว ๕. สิ่งที่เป็นต่อบุคคลในครอบครัว
หน่วยที่ ๑๕ โรงเรียนของฉัน ๑. ชื่อโรงเรียน ตราสัญลักษณ์ของโรงเรียน ๒. อาคาร สถานที่ในโรงเรียน ๓. บุคคลในโรงเรียน ๔. การปฏิบัติตนภายในโรงเรียน ๕. การดูแลรักษาสถานที่ต่างๆภายในโรงเรียน	๑. ชื่อโรงเรียน ตราสัญลักษณ์ของโรงเรียนและสถานที่ตั้งของโรงเรียน ๒. อาคาร สถานที่ในโรงเรียน ๓. บุคคลและหน้าที่ของบุคคลภายในโรงเรียน ๔. การปฏิบัติตนการร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียน ๕. การดูแลรักษาสถานที่ต่างๆภายในโรงเรียน	๑. ชื่อโรงเรียน ตราสัญลักษณ์ ความสำคัญของโรงเรียนและคำขวัญของโรงเรียน ๒. อาคาร สถานที่และห้องเรียนภายในโรงเรียน ๓. บุคคลและหน้าที่ของบุคคลภายในโรงเรียน ๔. การปฏิบัติตนการร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียน ๕. การดูแลรักษาความสะอาดรอบๆบริเวณโรงเรียน
หน่วยที่ ๑๖ ชุมชนน่าอยู่ ๑. ชื่อชุมชน ๒. ความสำคัญของสถานที่ในชุมชน ๓. การร่วมกิจกรรมในชุมชน ๔. การมีส่วนร่วมในชุมชน ๕. การดูแลสาธารณสมบัติที่ใช้ร่วมกันในชุมชน	๑. ชื่อชุมชนและสถานที่สำคัญในชุมชน ๒. ความสำคัญของสถานที่ต่างๆในชุมชน ๓. การร่วมกิจกรรมในชุมชน ๔. การมีส่วนร่วมในชุมชน ๕. การดูแลสาธารณสมบัติที่ใช้ร่วมกันในชุมชน	๑. ชื่อชุมชนและสถานที่สำคัญในชุมชน ๒. ความสำคัญของสถานที่ต่างๆในชุมชน ๓. การร่วมกิจกรรมในชุมชนต่างๆ ๔. การมีส่วนร่วมในชุมชน ๕. การดูแลสาธารณสมบัติที่ใช้ร่วมกันในชุมชน

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย (ต่อ)

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
หน่วยที่ ๑๗ จังหวัดของเรา ๑. ชื่อและสถานที่ตั้ง ๒. ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัด ๓. อาชีพและอาหารพื้นเมืองของจังหวัด ๔. สถานที่สำคัญของจังหวัด ๕. ศาสนาและประเพณีของจังหวัด	๑. ชื่อ สถานที่ตั้ง คำขวัญและตราประจำจังหวัด ๒. ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัด ๓. อาชีพและอาหารพื้นเมืองของจังหวัด ๔. สถานที่สำคัญของจังหวัด ๕. ศาสนาและประเพณีของจังหวัด	๑. ชื่อ คำขวัญ สถานที่ตั้งและตราประจำจังหวัด ๒. ลักษณะภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศ ๓. อาชีพและอาหารพื้นเมืองของจังหวัด ๔. สถานที่สำคัญของจังหวัด ๕. ศาสนาและประเพณีของจังหวัด
หน่วยที่ ๑๘ อาชีพในฝัน ๑. ชื่ออาชีพ ๒. การแต่งกายของแต่ละอาชีพ ๓. สถานที่ใช้ปฏิบัติงาน ๔. เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาชีพ ๕. ความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพ	๑. ชื่ออาชีพ ๒. หน้าที่และการแต่งกายของแต่ละอาชีพ ๓. สถานที่ใช้ปฏิบัติงาน ๔. เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาชีพ ๕. ความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพ	๑. ชื่ออาชีพ ๒. หน้าที่และการแต่งกายของแต่ละอาชีพ ๓. สถานที่ใช้ปฏิบัติงาน ๔. เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาชีพ ๕. ความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพ
หน่วยที่ ๑๙ สมาชิกประเทศอาเซียน ๑. ชื่อประเทศ และธงชาติประเทศสมาชิกอาเซียน ๒. ดอกไม้ประจำชาติประเทศสมาชิกอาเซียน ๓. ต้นไม้ประจำชาติประเทศสมาชิกอาเซียน ๔. สัตว์ประจำชาติประเทศสมาชิกอาเซียน ๕. เพลงประจำชาติประเทศสมาชิกอาเซียน	๑. ชื่อประเทศ และธงชาติประเทศสมาชิกอาเซียน ๒. ดอกไม้ประจำชาติประเทศสมาชิกอาเซียน ๓. ต้นไม้ประจำชาติประเทศสมาชิกอาเซียน ๔. สัตว์ประจำชาติประเทศสมาชิกอาเซียน ๕. เพลงประจำชาติประเทศสมาชิกอาเซียน	๑. ชื่อประเทศ และธงชาติประเทศสมาชิกอาเซียน ๒. ดอกไม้ประจำชาติประเทศสมาชิกอาเซียน ๓. ต้นไม้ประจำชาติประเทศสมาชิกอาเซียน ๔. สัตว์ประจำชาติประเทศสมาชิกอาเซียน ๕. เพลงประจำชาติประเทศสมาชิกอาเซียน

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย (ต่อ)

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
หน่วยที่ ๓๑ วันชาติ/วันพ่อ ๑. ความสำคัญของวันชาติ/วันพ่อ ๒. กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓. สัญลักษณ์ประจำวันพ่อ ๔. พระราชกรณียกิจ ๕. การปฏิบัติตนในวันชาติ/วันพ่อ	๑. ความสำคัญของวันชาติ/วันพ่อ ๒. กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓. สัญลักษณ์ประจำวันพ่อ ๔. พระราชกรณียกิจ ๕. การปฏิบัติตนในวันชาติ/วันพ่อ	๑. ความสำคัญของวันชาติ/วันพ่อ ๒. กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓. สัญลักษณ์ประจำวันพ่อ ๔. พระราชกรณียกิจ ๕. การปฏิบัติตนในวันชาติ/วันพ่อ
หน่วยที่ ๓๔ วันขึ้นปีใหม่ ๑. ความสำคัญและความหมาย ๒. ขนบธรรมเนียมประเพณี ๓. การเลือกและจัดหาของขวัญ ๔. การแสดงความเคารพและอวยพรผู้ใหญ่ ๕. ความหมายของคำว่า ส.ค.ส.	๑. ความสำคัญและความหมาย ๒. ขนบธรรมเนียมประเพณี ๓. การเลือกและจัดหาของขวัญ ๔. การแสดงความเคารพและอวยพรผู้ใหญ่ ๕. ความหมายของคำว่า ส.ค.ส.	๑. ความสำคัญและความหมาย ๒. ขนบธรรมเนียมประเพณี ๓. การเลือกและจัดหาของขวัญ ๔. การแสดงความเคารพและอวยพรผู้ใหญ่ ๕. ความหมายของคำว่า ส.ค.ส.
หน่วยที่ ๓๖ วันเด็ก ๑. ความสำคัญของวันเด็ก ๒. คำขวัญวันเด็ก ๓. กิจกรรมวันเด็ก ๔. หน้าที่ของเด็ก ๕. โตขึ้นอยากเป็นอะไร	๑. ความสำคัญของวันเด็ก ๒. คำขวัญวันเด็ก ๓. กิจกรรมวันเด็ก ๔. หน้าที่ของเด็ก ๕. โตขึ้นอยากเป็นอะไร	๑. ความสำคัญของวันเด็ก ๒. คำขวัญวันเด็ก ๓. กิจกรรมวันเด็ก ๔. หน้าที่ของเด็ก ๕. โตขึ้นอยากเป็นอะไร
หน่วยที่ ๓๗ วันครู ๑. ความสำคัญของวันครู ๒. สัญลักษณ์ประจำวันครู ๓. ๑๖ มกราคม - วันครู ๔. กิจกรรมวันครู ๕. การปฏิบัติตนในสังคม	๑. ความสำคัญของวันครู ๒. สัญลักษณ์ประจำวันครู ๓. ๑๖ มกราคม - วันครู ๔. กิจกรรมวันครู ๕. การปฏิบัติตนในสังคม	๑. ความสำคัญของวันครู ๒. สัญลักษณ์ประจำวันครู ๓. ๑๖ มกราคม - วันครู ๔. กิจกรรมวันครู ๕. การปฏิบัติตนในสังคม
หน่วยที่ ๔๐ หนังสืงตะลุง ๑. ประวัติความเป็นมา ๒. อุปกรณ์ในการเล่นหนังสืงตะลุง ๓. หนังสืงตะลุงในท้องถิ่น ๔. เครื่องดนตรีในการเล่นหนังสืงตะลุง ๕. การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑. ประวัติความเป็นมา ๒. อุปกรณ์ในการเล่นหนังสืงตะลุง ๓. หนังสืงตะลุงในท้องถิ่น ๔. เครื่องดนตรีในการเล่นหนังสืงตะลุง ๕. การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑. ประวัติความเป็นมา ๒. อุปกรณ์ในการเล่นหนังสืงตะลุง ๓. หนังสืงตะลุงในท้องถิ่น ๔. เครื่องดนตรีในการเล่นหนังสืงตะลุง ๕. การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย (ต่อ)

อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
หน่วยที่ ๔๑ วันวิภาวดี ๑. ความสำคัญของวันชาติ/วันพ่อ ๒. กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓. สัญลักษณ์ประจำวันพ่อ ๔. พระราชกรณียกิจ ๕. การปฏิบัติตนในวันชาติ/วันพ่อ	๑. ความสำคัญของวันชาติ/วันพ่อ ๒. กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓. สัญลักษณ์ประจำวันพ่อ ๔. พระราชกรณียกิจ ๕. การปฏิบัติตนในวันชาติ/วันพ่อ	๑. ความสำคัญของวันชาติ/วันพ่อ ๒. กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓. สัญลักษณ์ประจำวันพ่อ ๔. พระราชกรณียกิจ ๕. การปฏิบัติตนในวันชาติ/วันพ่อ

สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว

รายละเอียดเด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรง และพลังงานในชีวิตประจำวันที่แวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขสมบัติ

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย

อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
หน่วยที่ ๒๐ สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ๑. ชื่อสิ่งมีชีวิต ๒. ชื่อสิ่งไม่มีชีวิต ๓. ลักษณะของสิ่งมีชีวิต ๔. ลักษณะของสิ่งไม่มีชีวิต ๕. ประโยชน์และโทษของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต	๑. ความหมายของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ๒. ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ๓. ประเภทของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ๔. ประโยชน์และโทษของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ๕. การดูแลและอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต	๑. ความหมายของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ๒. ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ๓. ประเภทของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ๔. ประโยชน์และโทษของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ๕. การดูแลและอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต
หน่วยที่ ๒๑ สัตว์โลกน่ารัก ๑. ประเภทของสัตว์เลี้ยง ๒. รูปร่างลักษณะของสัตว์เลี้ยง ๓. อาหารของสัตว์เลี้ยง ๔. ที่อยู่อาศัยของสัตว์เลี้ยง ๕. ประโยชน์ โทษและการดูแลสัตว์เลี้ยง	๑. ประเภทของสัตว์ ๒. รูปร่างลักษณะของสัตว์ประเภทต่างๆ ๓. อาหารของสัตว์แต่ละประเภท ๔. ที่อยู่อาศัยของสัตว์แต่ละประเภท ๕. ประโยชน์ โทษและการดูแลสัตว์แต่ละประเภท	๑. ประเภทของสัตว์ ๒. รูปร่างลักษณะของสัตว์ประเภทต่างๆ ๓. อาหารของสัตว์แต่ละประเภท ๔. ที่อยู่อาศัยของสัตว์แต่ละประเภท ๕. ประโยชน์ โทษและการดูแลสัตว์แต่ละประเภท

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย (ต่อ)

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
หน่วยที่ ๒๒ โลกของแมลง ๑. ชื่อของแมลง ๒. ประเภทของแมลง ๓. ส่วนประกอบของแมลง ๔. ที่อยู่อาศัยของแมลง ๕. การป้องกันตนเองจากแมลงที่มีพิษ	๑. ชื่อ ประเภทของแมลง ๒. รูปร่างลักษณะของแมลง ๓. ที่อยู่อาศัยและอาหารของแมลง ๔. ประโยชน์และโทษของแมลง ๕. การป้องกันตนเองจากแมลงที่มีพิษ	๑. ชื่อประเภทรูปร่างและลักษณะของแมลง ๒. ที่อยู่อาศัยและอาหารของแมลง ๓. วงจรชีวิตของแมลง ๔. ประโยชน์และโทษของแมลง ๕. การป้องกันตนเองจากแมลงที่มีพิษ
ประเมินพัฒนาการภาคเรียนที่ ๑	ประเมินพัฒนาการภาคเรียนที่ ๑	ประเมินพัฒนาการภาคเรียนที่ ๑
หน่วยที่ ๒๖ ฤดูหนาว ๑ ชื่อฤดูกาล ๒ ฤดูร้อน ๓ ฤดูฝน ๔ ฤดูหนาว ๕ การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฤดูกาล	๑.ปรากฏการณ์ธรรมชาติ (ชื่อฤดูกาล) ๑. ฤดูร้อน ๒. ฤดูฝน ๓. ฤดูหนาว ๔. การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฤดูกาล	๑. ปรากฏการณ์ธรรมชาติ (ชื่อฤดูกาล) ๒. ฤดูร้อน ๓. ฤดูฝน ๔. ฤดูหนาว ๕. การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฤดูกาล
หน่วยที่ ๒๗ ต้นไม้แสนรัก ๑. รูปร่างลักษณะของต้นไม้ ๒. ส่วนประกอบของต้นไม้ ๓. การปลูกต้นไม้ ๔. การดูแลรักษาต้นไม้ ๕. ประโยชน์และโทษของต้นไม้	๑. รูปร่างลักษณะของต้นไม้ ๒. การเจริญเติบโตของต้นไม้ ๓. การขยายพันธุ์และการดูแลรักษาต้นไม้ ๔. การอนุรักษ์ต้นไม้ ๕. ประโยชน์และโทษของต้นไม้	๑. รูปร่างลักษณะของต้นไม้ ๒. การเจริญเติบโตของต้นไม้ ๓. การขยายพันธุ์และการดูแลรักษาต้นไม้ ๔. การอนุรักษ์ต้นไม้ ๕. ประโยชน์และโทษของต้นไม้
หน่วยที่ ๒๘ วันลอยกระทง ๑.ประวัติความเป็นมา วันลอยกระทง ๒.วัสดุที่ใช้ทำกระทง ๓.การปฏิบัติตน ๔.แหล่งน้ำ ๕.การอนุรักษ์แหล่งน้ำ	๑.ประวัติความเป็นมา วันลอยกระทง ๒.วัสดุที่ใช้ทำกระทง ๓.การปฏิบัติตน ๔.แหล่งน้ำ ๕.การอนุรักษ์แหล่งน้ำ	๑.ประวัติความเป็นมา วันลอยกระทง ๒.วัสดุที่ใช้ทำกระทง ๓.การปฏิบัติตน ๔.แหล่งน้ำ ๕.การอนุรักษ์แหล่งน้ำ

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย (ต่อ)

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
หน่วยที่ ๒๙ โลกสวยด้วยมือเรา ๑. ความหมาย ประเภทของ สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ๒. สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ๓. การดูแลสิ่งแวดล้อม ๔. ประโยชน์ของสิ่งแวดล้อม ๕. โทษของสิ่งแวดล้อม	๑. ความหมาย ประเภท สิ่งแวดล้อม ๒. การดูแลสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ๓. การดูแลสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ๔. ความแตกต่างของสิ่งแวดล้อม ประโยชน์ โทษของสิ่งแวดล้อมตาม ธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น	๑. ความหมาย ประเภท สิ่งแวดล้อม ๒. การดูแลสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ๓. การดูแลสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้าง ขึ้น ๔. ความแตกต่างของสิ่งแวดล้อม ๕. ประโยชน์ โทษของสิ่งแวดล้อม ตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้าง ขึ้น
หน่วยที่ ๓๐ กลางวัน กลางคืน ๑. ความหมายของกลางวันกลางคืน ๒. กิจวัตรช่วงเวลากลางวัน ๓. กิจวัตรช่วงเวลากลางคืน ๔. การปฏิบัติตนในเวลากลางวัน ๕. การปฏิบัติตนในเวลากลางคืน	๑. ความหมายของกลางวันกลางคืน ๒. ลักษณะของกลางวัน ๓. การปฏิบัติตนในเวลากลางวัน ๔. ลักษณะของกลางคืน ๕. การปฏิบัติตนในเวลากลางคืน	๑. ความหมายของกลางวัน กลางคืน ๒. ปรากฏการณ์ที่เกิดในเวลากลางวัน ๓. การปฏิบัติตนในเวลากลางวัน ๔. ปรากฏการณ์ที่เกิดในเวลากลางคืน ๕. การปฏิบัติตนในเวลากลางคืน
หน่วยที่ ๓๒ ข้าวมหัศจรรย์ ๑. ชนิดของข้าว ๒. รูปร่างลักษณะของเมล็ด ข้าวเปลือก ๓. รูปร่างลักษณะของเมล็ด ข้าวสาร ๔. ประโยชน์ของข้าว การดูแลและการเก็บรักษา ข้าว	๑. ชนิดของข้าว ๒. รูปร่างลักษณะของต้นข้าว ๓. ขั้นตอนการปลูกข้าว ๔. ประโยชน์ของข้าว การดูแลและการเก็บรักษา ข้าว	๑. ชนิดของข้าว ๒. ลักษณะของต้นข้าว ๓. ขั้นตอนการปลูกข้าว ๔. การปลูกข้าว ๕. อาหารที่ทำจากข้าว

สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

รายละเอียดเด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัสขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก ส่วนต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆรอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่างๆที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด ปลอดภัย และรักษาสิ่งแวดล้อม

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
หน่วยที่ ๒๓ เรียนรู้วัฒนธรรม ๑.ศาสนาและวันสำคัญ ๒.ชุดแต่งกายประจำชาติ ๓.อาหารประจำชาติ ๔.ภาษา/ประเพณีและวัฒนธรรมประจำชาติ ๕.การละเล่น/การแสดงและนิทานประจำชาติ	๑.ศาสนาและวันสำคัญ ๒.ชุดแต่งกายประจำชาติ ๓.อาหารประจำชาติ ๔.ภาษา/ประเพณีและวัฒนธรรมประจำชาติ ๕.การละเล่น/การแสดงและนิทานประจำชาติ	๑.ศาสนาและวันสำคัญ ๒.ชุดแต่งกายประจำชาติ ๓.อาหารประจำชาติ ๔.ภาษา/ประเพณีและวัฒนธรรมประจำชาติ ๕.การละเล่น/การแสดงและนิทานประจำชาติ
หน่วยที่ ๓๕ หนูน้อยตาวิเศษ ๑.ประเภทของขยะ ๒.การคัดแยกขยะ ๓.การกำจัดขยะที่ถูกต้อง ๔.ประโยชน์และโทษของขยะ ๕.การป้องกันและลดการทิ้งขยะ	๑.ประเภทของขยะ ๒.การคัดแยกขยะ ๓.การกำจัดขยะที่ถูกต้อง ๔.ประโยชน์และโทษของขยะ ๕.การป้องกันและลดการทิ้งขยะ	๑.ประเภทของขยะ ๒.การคัดแยกขยะ ๓.การกำจัดขยะที่ถูกต้อง ๔.ประโยชน์และโทษของขยะ ๕.การป้องกันและลดการทิ้งขยะ
หน่วยที่ ๓๘ เรารักประเทศไทย ๑.ธงชาติไทย ๒.การแต่งกาย(ชุดประจำชาติ) ๓.การขับร้องเพลงชาติไทย ๔.คำทักทาย ๕.ชนิดของอาหารไทย	๑.สัญลักษณ์ความเป็นไทย ๒.การแต่งกาย(ชุดประจำชาติ) ๓.การขับร้องเพลงชาติไทย ๔.การสื่อสารด้วยภาษาไทย ๕.การประกอบอาหารไทย	๑.สัญลักษณ์ความเป็นไทย ๒.การแต่งกาย(ชุดประจำชาติ) ๓.การขับร้องเพลงชาติเพลงสรรเสริญพระบารมี ๔.ภาษาไทย ภาษาถิ่น ๕.อาหารพื้นบ้าน
หน่วยที่ ๓๙ สาระแห่งสีส้ม ๑.ชื่อสี ๒.ประเภทของสี ๓.สีที่ได้จากธรรมชาติ ๔.แม่สี ๕.การเลือกใช้สีอย่างปลอดภัย	๑.ชื่อสี ๒.ประเภทของสี ๓.สีที่ได้จากธรรมชาติ ๔.แม่สีและการผสมสีได้ ๓ สี ๕.ประโยชน์-โทษของสี	๑.ชื่อสี ๒.สีที่ได้จากธรรมชาติ ๓.ประเภทของสี ๔.แม่สีและการผสมสีมากกว่า๓ สี ๕.ประโยชน์-โทษของสี

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย(ต่อ)

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
<p>หน่วยที่ ๔๒ สร้างฝันนักคิด</p> <p>๑.เรียนรู้เรื่องจำนวน๑-๕</p> <p>๒.การวัดเปรียบเทียบสิ่งของ ๒ สิ่ง</p> <p>๓.เรขาคณิต (บอกทิศทางและตำแหน่ง)</p> <p>๔.เวลา</p> <p>๕.ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ (การแก้ปัญหา)</p>	<p>๑. เรียนรู้เรื่องจำนวน ๑-๑๐</p> <p>๒.การวัด เปรียบเทียบสิ่งของ ๓ สิ่ง</p> <p>๓.เรขาคณิต (สร้างผลงานจากรูปทรงเรขาคณิต)</p> <p>๔. พีชคณิต(แบบรูปของรูปที่มีรูปร่าง)</p> <p>๕.ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ (การให้เหตุผล)</p>	<p>๑.เรียนรู้เรื่องจำนวน ๑-๒๐</p> <p>๒.การวัดเปรียบเทียบสิ่งของโดยใช้เครื่องมือวัด</p> <p>๓.เรขาคณิต/พีชคณิต (ต่อแบบรูปตามความคิดของตนเอง)</p> <p>๔.การวิเคราะห์</p> <p>๕.ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ (การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ เชื่อมโยงความรู้กับศาสตร์อื่นๆ)</p>
<p>หน่วยที่ ๔๓ วิทยาศาสตร์สร้างสรรค์</p> <p>๑.ของเล่นที่อยู่รอบตัว การเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน</p> <p>๒.การจม การลอยเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ในการสังเกต (ชั่ง ตวง วัด)</p> <p>๓.แรงดึงดูดของแม่เหล็ก</p> <p>๔.พลังงานในชีวิตประจำวัน (แหล่งกำเนิดเสียง)</p> <p>๕.การสังเกตดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาว</p>	<p>๑.วัตถุสิ่งของเครื่องใช้ของเล่นที่อยู่รอบตัว การเปรียบเทียบของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน</p> <p>๒.การทดลองการจม การลอยของสิ่งต่างๆการใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์ในการสังเกต (ชั่ง ตวง วัด)</p> <p>๓.สำรวจตรวจสอบแรงแม่เหล็กและแรงโน้มถ่วงต่างๆ</p> <p>๔.สำรวจการใช้พลังงานใกล้ตัวและบอกวิธีการใช้รวมทั้งประโยชน์และโทษอย่างเหมาะสมกับวัย (แหล่งกำเนิดเสียง)</p> <p>๕.การสังเกตและบอกความแตกต่างของดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาว</p>	<p>๑.การเชื่อมโยงลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างง่ายของสิ่งต่างๆที่อยู่ใกล้ตัวเช่น สี รูปร่าง รูปทรง ขนาด ผิวสัมผัสการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน</p> <p>๒.การทดลองการจม การลอยของสิ่งต่างๆการทดลองสิ่งกำเนิดเสียงใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์ในการสังเกต (ชั่ง ตวง วัด)</p> <p>๓.การดึงดูดและการผลักของแรงแม่เหล็ก การทดลองและสรุปการออกแรงกระทำต่อวัตถุ</p> <p>๔.ประโยชน์และโทษจากการใช้พลังงาน</p> <p>๕.การสังเกตดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาว สำรวจและบอกชื่อที่เป็นเทคโนโลยีอวกาศ(จรวด ยานอวกาศ ดาวเทียม)</p>

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย (ต่อ)

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
หน่วยที่ ๔๔ ผู้นำพอเพียง ๑.ความพอประมาณ ๒.ความมีเหตุผล ๓.ความรอบรู้ ๔.มีภูมิคุ้มกันที่ดี ๕.คุณธรรมความดี	๑.ความพอประมาณ ๒.ความมีเหตุผล ๓.ความรอบรู้ ๔.มีภูมิคุ้มกันที่ดี ๕.คุณธรรมความดี	๑.ความพอประมาณ ๒.ความมีเหตุผล ๓.ความรอบรู้ ๔.มีภูมิคุ้มกันที่ดี ๕.คุณธรรมความดี
หน่วยที่ ๔๕ การสื่อสารไร้พรมแดน ๑.ความหมายของการสื่อสาร ๒.อุปกรณ์สำหรับการสื่อสาร ๓.การติดต่อสื่อสารด้วยอุปกรณ์ต่างๆ ๔.ประโยชน์ของการสื่อสาร ๕.ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร	๑.ความหมายของการสื่อสาร ๒.อุปกรณ์สำหรับการสื่อสาร ๓.การติดต่อสื่อสารด้วยอุปกรณ์ต่างๆ ๔.ประโยชน์ของการสื่อสาร ๕.มารยาทในการสื่อสาร	๑.ความหมายและความสำคัญของการสื่อสาร ๒.การเลือกใช้อุปกรณ์สำหรับการสื่อสาร ๓.ประโยชน์และโทษของการใช้เครื่องมือในการสื่อสาร ๔.ความแตกต่างในการสื่อสารจากการใช้อุปกรณ์ชนิดต่างๆ ๕.มารยาทในการใช้เครื่องมือสื่อสาร

สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๕ เรื่องราวเกี่ยวกับวันสำคัญต่างๆ

รายละเอียด เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ซึ่งได้แก่ วันวิสาขบูชา และวันอาสาฬหบูชา และควรรู้เกี่ยวกับวันสำคัญของชาติ ได้แก่ วันพ่อแห่งชาติ และวันแม่แห่งชาติ

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
สอดแทรกการเรียนรู้วันวิสาขบูชา - การทำบุญตักบาตร - การปฏิบัติธรรม ฟังพระธรรมเทศนา - การปล่อยนก ปล่อยปลา - การบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ - เวียนเทียน	สอดแทรกการเรียนรู้วันวิสาขบูชา - การทำบุญตักบาตร และการกรวดน้ำอุทิศกุศล - การปฏิบัติธรรม ฟังพระธรรมเทศนา - การปล่อยนก ปล่อยปลา - การบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ - เวียนเทียน	สอดแทรกการเรียนรู้วันวิสาขบูชา - การทำบุญตักบาตร และการกรวดน้ำอุทิศกุศล - การปฏิบัติธรรม ฟังพระธรรมเทศนา - การปล่อยนก ปล่อยปลา - การบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ - เวียนเทียน

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย(ต่อ)

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
สอดแทรกการเรียนรู้วันอาสาฬหบูชา <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาหลักธรรม - ฝึกนั่งสมาธิ - การเวียนเทียน - การฟังธรรม เทศนา - บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 	สอดแทรกการเรียนรู้วันอาสาฬหบูชา <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาหลักธรรม และการให้ทาน - ฝึกนั่งสมาธิ - การเวียนเทียน - การฟังธรรม เทศนา - บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 	สอดแทรกการเรียนรู้วันอาสาฬหบูชา <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาหลักธรรม และการให้ทาน - ฝึกนั่งสมาธิ - การเวียนเทียน - การฟังธรรม เทศนา - บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
สอดแทรกการเรียนรู้วันมาฆบูชา <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาหลักธรรม - ฝึกนั่งสมาธิ - การเวียนเทียน - การฟังธรรม เทศนา - บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 	สอดแทรกการเรียนรู้วันมาฆบูชา <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาหลักธรรม และการให้ทาน - ฝึกนั่งสมาธิ - การเวียนเทียน - การฟังธรรม เทศนา - บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 	สอดแทรกการเรียนรู้วันมาฆบูชา <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาหลักธรรม และการให้ทาน - ฝึกนั่งสมาธิ - การเวียนเทียน - การฟังธรรม เทศนา - บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
กิจกรรมการรำลึกพระคุณพ่อ <ul style="list-style-type: none"> - ดอกไม้วันพ่อ การไหว้พ่อ - การเข้าร่วมทำบุญตักบาตร - แสดงความกตัญญูกตเวทิต่อพ่อ - การถวายพระพรชัยมงคล - การบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล 	กิจกรรมการรำลึกพระคุณพ่อ <ul style="list-style-type: none"> - ดอกไม้วันพ่อ การไหว้พ่อ - การเข้าร่วมทำบุญตักบาตร ปล่อยนก ปล่อยปลา - แสดงความกตัญญูกตเวทิต่อพ่อ ทำกิจกรรมร่วมกัน - การถวายพระพรชัยมงคล - การบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล 	กิจกรรมการรำลึกพระคุณพ่อ <ul style="list-style-type: none"> - ดอกไม้วันพ่อ การไหว้พ่อ - การเข้าร่วมทำบุญตักบาตร ปล่อยนก ปล่อยปลา - แสดงความกตัญญูกตเวทิต่อพ่อ ทำกิจกรรมร่วมกัน - การถวายพระพรชัยมงคล - การบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล
กิจกรรมการรำลึกพระคุณแม่ <ul style="list-style-type: none"> - ดอกไม้วันแม่ การไหว้แม่ - การเข้าร่วมทำบุญตักบาตร - ความสำคัญของวันแม่ - การจุดเทียนชัยถวายพระพร - การบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล 	กิจกรรมการรำลึกพระคุณแม่ <ul style="list-style-type: none"> - ดอกไม้วันแม่ การไหว้แม่ - การเข้าร่วมทำบุญตักบาตร ปล่อยนก ปล่อยปลา - ความสำคัญของวันแม่ ทำกิจกรรมร่วมกับแม่ - การจุดเทียนชัยถวายพระพร - การบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล 	กิจกรรมการรำลึกพระคุณแม่ <ul style="list-style-type: none"> - ดอกไม้วันแม่ การไหว้แม่ - การเข้าร่วมทำบุญตักบาตร ปล่อยนก ปล่อยปลา - ความสำคัญของวันแม่ ทำกิจกรรมร่วมกับแม่ - การจุดเทียนชัยถวายพระพร - การบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล

สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๖ เรื่องราวเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

รายละเอียด เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบล อาทิเช่น การรำไทย ขนมหินบ้าน และเครื่องดนตรีไทยในท้องถิ่น

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
หน่วยที่ ๒๔ เรียนรู้การรำไทย - ประวัติความเป็นมาของการรำไทย - เพลงประกอบการรำไทยของภาคเหนือ - ชุดประกอบการรำไทยภาคเหนือ - ทำรำไทยพื้นฐานภาคเหนือ - อุปกรณ์ประกอบรำไทยภาคเหนือ	หน่วยที่ ๒๔ เรียนรู้การรำไทย - ประวัติความเป็นมาของการรำไทยของแต่ละภาค - เพลงประกอบการรำไทยของแต่ละภาค - ชุดประกอบการรำไทยของแต่ละภาค - ทำรำไทยพื้นฐานของแต่ละภาค - อุปกรณ์ประกอบรำไทยของแต่ละภาค	หน่วยที่ ๒๔ เรียนรู้การรำไทย - ประวัติความเป็นมาของการรำไทยของแต่ละภาค - เพลงประกอบการรำไทยของแต่ละภาค - ชุดประกอบการรำไทยของแต่ละภาค - ทำรำไทยพื้นฐานของแต่ละภาค - อุปกรณ์ประกอบรำไทยของแต่ละภาค

สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๗ เรื่องราวเกี่ยวกับนโยบายต่างๆ

รายละเอียด เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับนโยบายต่างๆที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น โตไปไม่โกง การป้องกันเด็กจมน้ำ การป้องกันภัยต่างๆทั้งที่เกิดจากธรรมชาติและเกิดจากมนุษย์สร้างขึ้นและสนามเด็กเล่นสร้างปัญญา

ตารางวิเคราะห์สาระย่อย

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
หน่วยที่ ๒๕ โตไปไม่โกง - ความซื่อสัตย์สุจริต - การมีจิตสาธารณะ - ความเป็นธรรมทางสังคม - กระทำอย่างรับผิดชอบ - เป็นอยู่อย่างพอเพียง	หน่วยที่ ๒๕ โตไปไม่โกง - ความซื่อสัตย์สุจริต - การมีจิตสาธารณะ - ความเป็นธรรมทางสังคม - กระทำอย่างรับผิดชอบ - เป็นอยู่อย่างพอเพียง	หน่วยที่ ๒๕ โตไปไม่โกง - ความซื่อสัตย์สุจริต - การมีจิตสาธารณะ - ความเป็นธรรมทางสังคม - กระทำอย่างรับผิดชอบ - เป็นอยู่อย่างพอเพียง
หน่วยที่ ๔๖ ทบทวนและประเมินผลพัฒนาการ/ประเมินสติปัญญา	หน่วยที่ ๔๖ ทบทวนและประเมินผลพัฒนาการ/ประเมินสติปัญญา	หน่วยที่ ๔๖ ทบทวนและประเมินผลพัฒนาการ/ประเมินสติปัญญา

หลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยศึกษา (วันสำคัญ)
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านลือ

วันสำคัญในท้องถิ่น

วันวิภาวดี

ความสำคัญ

พระประวัติพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต
เข้าวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ พระองค์เจ้าวิภาวดี รังสิต เสด็จเยี่ยม
ทหาร ตำรวจตระเวนชายแดน ตำรวจภูธรและประชาชนที่ อ. เวียงสระ ทรง
ได้รับรายงานข่าวว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดน ๒ นาย ถูกกับระเบิด
บาดเจ็บสาหัสเกรงว่าจะได้รับอันตรายถึงชีวิต หากไม่ได้รับการรักษาพยาบาล
ได้ทันท่วงที จึงทรงให้นักบินนำ เฮลิคอปเตอร์ ร่อนลง เพื่อรับคนเจ็บนำส่ง
โรงพยาบาล แต่ในขณะที่นักบินนำเครื่องร่อนลงต่ำ ที่ บ้านเหนือคลอง ได้ถูก
ผู้ก่อการร้าย ระดมยิงกระสุนถูกเฮลิคอปเตอร์ และทะลุเข้ามาถูกพระองค์เจ้า
วิภาวดีฯ

ทว่าแม้จะทรงได้รับบาดเจ็บสาหัส แต่ก็ยังรับสั่งทั้งที่ยังหลังพระเนตรว่า... "ตชด.

เป็นอย่างไรบ้าง เอาออกมาได้หรือยัง ให้รีบไปส่งโรงพยาบาล อย่าให้พวกมันรู้ว่าฉันถูกยิง มันจะเหิมเกริม หนาว
ปวด เมื่อ" สักครู่ก็รับสั่งต่อไปว่า "ฉันไม่ได้เป็นไรแล้ว ตชด.มาหรือยัง ให้รีบนำส่งโรงพยาบาลด่วน"นี่คือหนึ่งใน
ประโยคสุดท้ายที่พระองค์หญิงได้รับสั่ง ก่อนสิ้นพระชนม์**พระประวัติพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต**

พระประวัติพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต ทรงมีพระนามเดิมว่าหม่อมเจ้าวิภาวดี รัชนี้ ทรงเป็นพระบิดา
ในพระราชวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ (พระองค์เจ้ารัชนี้แจ่มจรัส ต้นราชสกุลรัชนี้) และหม่อมเจ้าพรพิมล
พรรณ (วรพรรณ) รัชนี้ ประสูติเมื่อวันเสาร์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๓ ทรงมีอนุชาร่วมพระบิดามารดา
เดียวกันหนึ่งองค์คือ หม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี้

พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต ทรงศึกษาที่โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย จนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ แล้วจึงศึกษา
หลักสูตรสมบูรณศึกษาที่โรงเรียนนี้เพิ่มเติมอีก ๓ ปี ทรงสำเร็จการศึกษาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ ภายหลังจากทรงสำเร็จ
การศึกษาแล้ว พระองค์หญิงได้ทรงรับใช้พระบิดาอย่างใกล้ชิด กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ เป็นที่รู้จักกันดีในวงการ
ประพันธ์ในนาม “น.ม.ส.” ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็น “กวีเอก” ผู้หนึ่งของกรุงรัตนโกสินทร์ คล้ายพระบิดา
พระองค์หญิงทรงพระปรีชาสามารถหลายประการ โดยเฉพาะทางอักษรศาสตร์ ทรงเขียนเรื่องสำหรับเด็กเมื่อพระ
ชันษาเพียง ๑๔ ปี และทรงใช้นามปากกาว่า “ว.ณ.ประมวณุมารค” ทรงนิพนธ์นวนิยายเรื่อง ปรีศนา รัตนาวดี
เจ้าสาวของอานนท์ ฯลฯ อีกทั้งสารคดีเรื่องตามเสด็จปากีสถาน ต่อมาทรงนิพนธ์นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่อง
พระราชินีนาถวิกตอเรีย คลั่งเพรารัก ฯลฯ นอกจากนี้ยังได้ทรงนิพนธ์เรื่องสั้นรวมทั้งละครวิทยุด้วย
ทรงเสกสมรสกับหม่อมเจ้าปิยะรังสิต รังสิต เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๔๘๙ โดยเป็นคู่สมรสคู่เดียวที่ได้รับพร
ราชทานน้ำมหาสังข์จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อนันทมหิดล

พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต ทรงเสกสมรสกับหม่อมเจ้าปิยะรังสิต รังสิต เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๙
โดยทรงเป็นคู่สมรสคู่เดียวที่ได้รับพระราชทานน้ำพระมหาสังข์จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
ทรงมีธิดา ๒ คนคือ หม่อมราชวงศ์วิภาวดีและหม่อมราชวงศ์ปรีชนันทนา

พระองค์หญิงทรงเข้ารับราชการสนองพระเดชพระคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรภาคต่าง ๆ ในราชอาณาจักรตั้งตั้งแต่พ.ศ. ๒๕๐๐ และต่อจากนั้นได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โดยเสด็จในตำแหน่งนางสนองพระโอษฐ์

ในระยะ ๑๐ ปีสุดท้ายของพระชนม์ชีพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระองค์หญิงปฏิบัติภารกิจแทนพระองค์ในด้านการพัฒนาพื้นที่ทุรกันดารภาคใต้ ทรงนำหน่วยพระราชทานไปช่วยเหลือประชาชนในท้องที่ที่ไกลและทุรกันดารที่สุดโดยมิได้ทรงย่อท้อต่อความยากลำบากในการเดินทางหรือที่פקแรม เมื่อพระองค์หญิงเสด็จที่ใดก็ได้้นำความไปกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและต่อมา ความเจริญก็ค่อย ๆ ไปถึงที่นั่น จนในที่สุดชาวบ้านจึงได้ขนานพระนามว่า “เจ้าแม่”

พระองค์หญิงทรงเสียสละความสุขส่วนพระองค์เพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นด้วยการเสด็จเยี่ยมเยียนพาแพทย์ไปรักษาพยาบาลคนที่เจ็บป่วย จัดสิ่งของหยูกยาไปช่วยชาวบ้านที่ยากไร้หรือประสบภัยแจกอุปกรณ์การศึกษาแก่เด็กนักเรียน แนะนำการงานอาชีพและส่งเสริมศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทั้งยังคงนำสิ่งของพระราชทานไปเยี่ยมบำรุงขวัญเจ้าหน้าที่ตำรวจทหาร พลเรือน สมาชิกกองอาสาสมัครรักษาดินแดนแม่ในเขตที่มีผู้ก่อการร้ายปฏิบัติการอย่างรุนแรง ก็ยังทรงพระอุตสาหะเสด็จไปให้กำลังใจเจ้าหน้าที่ถึงแนวหน้า

เสด็จเยือนภาคอีสาน พ.ศ.๒๕๐๒

จนกระทั่งวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐ ระหว่างทางเสด็จโดยเฮลิคอปเตอร์เพื่อนำสิ่งของพระราชทานไปเยี่ยมบำรุงขวัญเจ้าหน้าที่อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทรงทราบจากวิทยุว่ามีตำรวจตระเวนชายแดนได้รับบาดเจ็บจากกับระเบิด ๒ นาย ด้วยความที่ทรงห่วงใยผู้บาดเจ็บเกรงว่าจะได้รับการรักษาพยาบาลไม่ทันท่วงที จึงรับสั่งให้นักบินเฮลิคอปเตอร์ร่อนลงเพื่อรับเจ้าหน้าที่ที่บาดเจ็บ ๒ นายนั้นไปส่งโรงพยาบาล ขณะนักบินนำเครื่องร่อนลงต่ำใกล้บ้านเหนือคลอง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้ก่อการร้ายได้ระดมยิงเฮลิคอปเตอร์ กระสุนทะลุเข้ามาถูกพระองค์หญิง ทรงได้รับบาดเจ็บสาหัสและสิ้นพระชนม์ก่อนเสด็จถึงโรงพยาบาล

ทรงแจกสิ่งของพระราชทานที่บ้านแม่สาน ธันวาคม ๒๕๑๘

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทรงมีพระบรมราชโองการดำรัสสั่งให้สถาปนาหม่อมเจ้าวิภาวดีรังสิต เป็นพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต เมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มหาจักรีบรมราชวงศ์

จากวันนั้น จวบจนถึงวันนี้ ... ถึงแม้ว่าพระองค์หญิงจะได้สิ้นพระชนม์ไปกว่า ๓๐ ปีแล้ว แต่ทว่าคุณงามความดีของท่านยังคงอยู่ในความทรงจำของชาวไทย ชาวสุราษฎร์ฯ เสมอมา และในปีที่ชาวสุราษฎร์ฯ ได้กำหนดวันคล้ายวันสิ้นพระชนม์ของทุกปี คือวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ เป็น“วันวิภาวดี” เพื่อทำพิธีสวดดีและบำเพ็ญกุศลถวาย ณ พระอนุสาวรีย์ ๕ แห่งทั่วจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อเป็นการส่งเสริม ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของชุมชนตำบลบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๒. เพื่อให้ชุมชนมีประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นที่น่ารำลึกถึงและน่าจดจำ
๓. เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ของบุคคลในชุมชนบ้านส้องที่ปฏิบัติต่อวันวิภาวดีของชาวบ้านส้อง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของชุมชนตำบลบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้
๒. เพื่อให้เด็ก ได้เรียนรู้ความเชื่อของคนในชุมชนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของชุมชนบ้านส้องได้
๓. เพื่อให้ได้มีทักษะในการจัดกิจกรรมศึกษาประวัติศาสตร์ของบุคคลในชุมชนบ้านส้องที่ปฏิบัติต่อวันวิภาวดีของชาวบ้านส้องได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เด็กนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ได้เรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของชุมชนบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๒. เด็กนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ได้เรียนรู้ความเชื่อของคนในชุมชนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของชุมชนบ้านส้องได้
๓. เด็กนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ได้มีทักษะในการจัดกิจกรรมประวัติศาสตร์ของบุคคลในชุมชนบ้านส้องที่ปฏิบัติต่อวันวิภาวดีของชาวบ้านส้องได้

วันสำคัญในท้องถิ่น เรียนรู้หนังตะลุง

ประวัติความเป็นมา

หนังตะลุงเป็นการละเล่นพื้นเมืองที่สำคัญอย่างหนึ่งของภาคใต้มาแต่โบราณ และสืบทอดมาจนปัจจุบันนี้ หนังตะลุงเป็นมหรสพที่ได้รับการนิยมนิยมจากผู้ดูอย่างกว้างขวาง การแสดงหนังตะลุงเป็นการแสดงความสามารถที่ถือเป็นอัจฉริยะส่วนตัวของนายหนังตะลุงผนวกกับการฝึกฝนจนมีความชำนาญ จึงจะสามารถแสดงหนังตะลุงให้ประทับใจผู้ชมได้ หนังตะลุงมิได้ให้แต่ความบันเทิงแก่ผู้ชมเท่านั้น ยังได้สอดแทรกคติธรรม จริยธรรม การศึกษา ฯลฯ แก่ผู้ชมอีกด้วย

ประวัติความเป็นมาของหนังตะลุงนั้น มีความเชื่อกันว่า แพร่มาจากชาว(อินโดนีเซีย) มาয়งมาเลเซีย แล้วคนไทยทางภาคใต้ไปได้แบบอย่างมาอีกทีหนึ่งจากเมืองยะโฮร์ มาฝึกหัดเล่นในเมืองไทย โดยเฉพาะครั้งแรกที่จังหวัดพัทลุง ที่เรียกว่าหนังตะลุงนั้น คำว่าหนัง ก็คือ เอาหนังวัว หนังควาย มาตัดฉลุเป็นรูป ส่วนคำว่าตะลุงก็คงมาจากคำว่าพัทลุงนั่นเอง เคยมีคำนิยามเรียกหนังตะลุงว่า "หนังควน" เพราะเกิดขึ้นที่บ้านควนมะพร้าว เป็นแห่งแรกนอกจากนี้ยังมีชื่ออ้างอิงอื่น ๆ ซึ่งยืนยันว่าได้เกิดขึ้นครั้งแรกที่พัทลุง

หนังตะลุง มี อยู่ ๑๓ ตัว ได้แก่

นายสีแก้ว นายยอดทอง นายเท่ง นายขวัญเมือง นายสะหม้อ อ้ายอินแก้ว อ้ายโถ อ้ายพูน อ้ายกริ่ง อ้ายปราบ อ้ายดิก อ้ายครองอด อ้ายจิ้นจ้อง

นักวิชาการหลายท่านเชื่อว่า มหรสพการแสดงเงาจำพวกหนังตะลุงนี้ เป็นวัฒนธรรมเก่าแก่ของมนุษยชาติ เคยปรากฏแพร่หลายมาทั้งในแถบประเทศยุโรป และเอเชีย โดยอ้างว่า มีหลักฐานปรากฏอยู่ว่า เมื่อครั้งพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชมีชัยชนะเหนืออียิปต์ ได้จัดให้มีการแสดงหนัง (หรือการละเล่นที่คล้ายกัน) เพื่อเฉลิมฉลองชัยชนะและประกาศเกียรติคุณของพระองค์ และเชื่อว่า มหรสพการแสดงเงานี้มีแพร่หลายในประเทศอียิปต์มาก่อนพุทธกาล ในประเทศอินเดียพวกพราหมณ์แสดงหนังที่เรียกกันว่า ฉายานาฏกะ เรื่องมหากาพย์รามายณะ เพื่อบูชาเทพเจ้าและสฤติวีรบุรุษ ส่วนในประเทศจีน มีการแสดงหนังสฤติคุณธรรมความดีของสมเอกแห่งจักรพรรดิ ยวนตี้ (พ.ศ. ๔๑๑ - ๔๙๕) เมื่อพระนางวายชนม์

ในสมัยต่อมา การแสดงหนังได้แพร่หลายเข้าสู่ในเอเชียอาคเนย์ เขมร พม่า ชวา มาเลเซีย และประเทศไทย คาดกันว่า หนังใหญ่คงเกิดขึ้นก่อนหนังตะลุง และประเทศแถบนี้คงจะได้แบบมาจากอินเดีย เพราะยังมีอิทธิพลของพราหมณ์หลงเหลืออยู่มาก เรายังเคารพนับถือฤๅษี พระอิศวร พระนารายณ์ และพระพรหม ยิ่งเรื่องรามเกียรติ์ ยิ่งถือว่าเป็นเรื่องขลังและศักดิ์สิทธิ์ หนังใหญ่จึงแสดงเฉพาะเรื่องรามเกียรติ์ เริ่มแรกคงไม่มีจอ คนขีดหนังใหญ่จึงแสดงท่าทางประกอบการขีดไปด้วย

เชื่อกันว่าหนังใหญ่มีอยู่ก่อนสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เพราะมีหลักฐานอ้างอิงว่า มีนักปราชญ์ผู้หนึ่งเป็นชาวเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นผู้เชี่ยวชาญทางโหราศาสตร์และทางกวี สมเด็จพระเจ้าปราสาททองทรงเรียกตัวเข้ากรุงศรีอยุธยา ต่อมาได้เป็นพระอาจารย์ของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้รับการแต่งตั้งเป็นพระมหาราชครูหรือพระโหราธิบดี และมีรับสั่งให้พระมหาราชครูฟื้นฟูการเล่นหนัง (หนังใหญ่) อันเป็นของเก่าแก่ขึ้นใหม่ ดังปรากฏในสมุทโฆษณาคำฉันท์ว่า

ไหว้เทพดาอา-	รักษั้วทิวศิศาดร
ขอสวัสดิขอพร	ลุแก็ใจตั้งใจหวัง
ทนายผู้คอยความ	เร่งตามได้ส่องเบื้องหลัง
จงเรื่องจรัสทั้ง	ทศิศาคาทุกพาย
จงแจ้งจำหลักภาพ	อันยงยิ่งด้วยลวดลาย
ให้เห็นแก่ทั้งหลาย	ทวยจะดูจงดูดี

หนังใหญ่ แต่เดิมเรียกว่า "หนัง" นิยมเล่นกันแพร่หลายในแถบภาคกลาง ส่วนหนังตะลุง แต่เดิมคนในท้องถิ่นภาคใต้ก็เรียกสั้น ๆ ว่า "หนัง" เช่นกัน ดังคำกล่าวที่ได้ยินกันบ่อยว่า "ไปแลหนังโนรา" จึงสันนิษฐานว่า คำว่า "หนังตะลุง" คงจะเริ่มใช้เมื่อมีการนำหนังจากภาคใต้ไปแสดงให้เป็นที่รู้จักในภาคกลาง จึงได้เกิดคำ "หนังตะลุง" และ "หนังใหญ่" ขึ้นมาเพื่อไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน หนังจากภาคใต้เข้าไปเล่นในกรุงเทพฯ ครั้งแรกสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยพระยาพัทลุง (เผือก) นำไปเล่นที่แถวนางเลิ้ง หนังที่เข้าไปครั้งนั้นเป็นนายหนังจากจังหวัดพัทลุง คนกรุงเทพฯจึงเรียก "หนังพัทลุง" ต่อมาเสียงเพี้ยนเป็น "หนังตะลุง"

เชื่อกันว่า หนังสือตลวงเลียนแบบมาจากหนังสือใหญ่ โดยย่อรูปหนังสือให้เล็กลง ในยุคแรก ๆ คงแสดงเรื่องราวเกียรติเหมือนกัน แต่เปลี่ยนบทบาทมาเป็นภาษาท้องถิ่น เปลี่ยนเครื่องดนตรีจาก พิณพาทย์ ตะโพน มาเป็น ทับ กลอง ฉิ่ง โหม่ง ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่มีอยู่เดิมในภาคใต้ หลักฐานที่บอกว่าหนังสือตลวงเลียนแบบมาจากหนังสือใหญ่ คือ แม้หนังสือตลวงจะไม่ได้ใช้ พิณพาทย์ ตะโพน แต่ในโครงการรำยมนต์พระอิศวร (บทบูชาพระอิศวร) ก็ยังมีบทที่ว่า

อดุลโหชนโนทั้งผอง
ข้าจะเล่นให้ท่านทั้งหลายดู

พิณพาทย์ ตะโพน กลอง

ต่อมา หนังสือภาคใต้หรือหนังสือตลวง รับอิทธิพลของหนังสือเข้ามาผสมผสาน จึงทำให้เกิดวิวัฒนาการใน "รูปหนังสือ" ขึ้นมา รูปหนังสือใหญ่จะเป็นแผ่นเดียวกันทั้งตัว เคลื่อนไหวอวัยวะไม่ได้ แต่รูปหนังสือเคลื่อนไหวมือและปากได้ ส่วนใหญ่รูปหนังสือจะเคลื่อนไหวมือได้เพียงข้างเดียว ยกเว้นรูปปาก หรือตัวตลก และรูปนางบางตัว ที่สามารถขยับมือได้ทั้งสองข้าง รูปหนังสือมีใบหน้าที่ผิดไปจากคนจริง และหนังสือตลวงก็รับแนวคิดนี้มาปรับใช้กับรูปตัวตลก เช่น แกะรูปหุ่นขี้ผึ้งให้หน้าคล้ายวัว เท่งหน้าคล้ายนกกกระฮัง เป็นต้น

หนังสือตลวงเกิดขึ้นเมื่อใดนั้น ยังไม่มีหลักฐานยืนยันแน่ชัด นักวิชาการสันนิษฐานว่าคงเป็นช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ เพราะกลอนหนังสือตลวงนิยมแต่งเป็นกลอนแปด ซึ่งในสมัยอยุธยากลอนแปดไม่ได้เป็นที่นิยมแพร่หลาย ยิ่งในภาคใต้ วรรณกรรมพื้นบ้านรุ่นเก่าแก่ล้วนแต่งเป็นกาพย์ทั้งสิ้น กลอนแปดเพิ่งมาเป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวางก็เมื่อหลังสุนทรภู่แต่งเรื่องพระอภัยมณีออกเผยแพร่แล้วนี่เอง

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นภาคใต้
๒. เพื่อศึกษาศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นภาคใต้
๓. เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนรักความเป็นไทย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นภาคใต้
๒. เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และศึกษาสืบทอดศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นภาคใต้
๓. เพื่อให้เด็กปลูกฝังรักท้องถิ่นในภาคใต้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เด็กนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ได้เรียนรู้การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นภาคใต้
๒. เด็กนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ได้เรียนรู้และศึกษาสืบทอดศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นภาคใต้
๓. เด็กนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ได้เรียนรู้และปลูกฝังรักศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในภาคใต้

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๓ - ๖ ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

แนวทางการจัดประสบการณ์

๑. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
๒. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง
๓. จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้
๔. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิดโดยครูหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
๕. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆกัน
๖. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก
๗. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
๘. จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่ดีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้
๙. จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็ก และการวิจัยในชั้นเรียน
๑๐. จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อแหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปีบริบูรณ์ สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบเป็นการช่วยให้ครูผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๑. หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๑.๑ กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย ๓- ๔ ปี มีความสนใจประมาณ ๘-๑๒ นาที

วัย ๔ - ๕ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๒-๑๕ นาที

วัย ๕- ๖ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๕- ๒๐ นาที

๑.๒ กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า ๒๐ นาที

๑.๓ กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ ๔๐-๖๐ นาที

๑.๔ กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและครูผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

๒. ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

๒.๑ การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว ความยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้วัยต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

๒.๒ การพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและระบบประสาทตามือได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน และใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

๒.๓ การพัฒนาการอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตากรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่น ให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

๒.๔ การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันมีนิสัยรักการทำงาน รับผิดชอบ ความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น โดยรวมทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตร

ประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของรวมรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

๒.๕ การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาความ คิตรวบยอดทางคณิตศาสตร์ และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปรายและเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษาสถานศึกษาที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่และรายบุคคล

๒.๖ การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

๒.๗ การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมุติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง

กำหนดการปฏิทินแผนจัดประสบการณ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลบ้านล้อง

ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗

ระดับชั้นระดับชั้นอนุบาล ๑ - อนุบาล ๓

สัปดาห์ ที่	วัน / เดือน / ปี	หน่วยการจัดประสบการณ์	สาระการเรียนรู้
๑	๑๖ - ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗	แแรกับประทับใจ	(๑) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๒	๒๐ - ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗		
๓	๒๗ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗	เด็กดีมีวินัย	(๑) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๔	๔ - ๗ มิถุนายน ๒๕๖๗	อวัยวะและการดูแลรักษา	(๑) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๕	๑๐ - ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๗	กิน ดื่มน้ำ อยู่ดีมีสุข	(๑) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๖	๑๗ - ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๗	ขยับ กายสบายชีวี	(๑) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๗	๒๔ - ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๗	ปลอดภัยไว้ก่อน	(๑) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๘	๑ - ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗	หนูน้อยนักสัมผัส	(๑) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๙	๘ - ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗	หนูน้อยน่ารัก	(๑) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๑๐	๑๕ - ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗	หนูทำได้ (สวดแทรกวันอาสาฬหบูชา)	(๑) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (วันสำคัญ)
๑๑	๒๔ - ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗	วันเฉลิมพระชนมพรรษา ร.๑๐	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๑๒	๓๐ กรกฎาคม - ๒ สิงหาคม ๒๕๖๗	บ้านแสนสุข	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๑๓	๕ - ๙ สิงหาคม ๒๕๖๗	วันแม่	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๑๔	๑๓ - ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๗	ครอบครัวสุขสันต์	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๑๕	๑๙ - ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗	โรงเรียนของฉัน	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๑๖	๒๖ - ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๗	ชุมชนน่าอยู่	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๑๗	๒ - ๖ กันยายน ๒๕๖๗	จังหวัดของเรา	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๑๘	๙ - ๑๓ กันยายน ๒๕๖๗	อาชีพในฝัน	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก

ลำดับที่	วัน / เดือน / ปี	หน่วยการจัดประสบการณ์	สาระการเรียนรู้
๑๙	๑๖ - ๒๐ กันยายน ๒๕๖๗	สมาชิกประเทศอาเซียน	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก
๒๐	๒๓ - ๒๗ กันยายน ๒๕๖๗	สิ่งมีชีวิต และ สิ่งไม่มีชีวิต	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
๒๑	๓๐ กันยายน - ๔ ตุลาคม ๒๕๖๗	สัตว์โลกน่ารัก	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว ประเมินพัฒนาการภาคเรียนที่ ๑
๒๒	๗ - ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗	โลกของแมลง	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว ๑๐๐ วัน ภาคเรียนที่ ๑ วันที่ ๑๐ ตุลาคม
๒๓	๑๕ - ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๗	เรียนรู้วัฒนธรรม	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
๒๔	๒๑ - ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๗	เรียนรู้การรำไทย	(๖) เรื่องราวเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒๕	๒๘ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗	โตไปไม่โกง	(๗) เรื่องราวเกี่ยวกับนโยบายต่างๆ
๒๖	๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗	ฤดูหนาว	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
๒๗	๔ - ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗	ต้นไม้แสนรัก	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
๒๘	๑๑ - ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗	วันลอยกระทง	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
๒๙	๑๘ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗	โลกสวยด้วยมือเรา	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
๓๐	๒๕ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๗	กลางวัน - กลางคืน	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
๓๑	๒ - ๖ ธันวาคม ๒๕๖๗	วันชาติ/วันพ่อ	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๓๒	๙ - ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗	ข้าวมหัศจรรย์	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
๓๓	๑๖ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๗	ผัก ผลไม้	(๓) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว
๓๔	๒๓ - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๗	วันขึ้นปีใหม่	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๓๕	๒ - ๓ มกราคม ๒๕๖๘	หนูน้อยดาวพิเศษ	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
๓๖	๖ - ๑๐ มกราคม ๒๕๖๘	วันเด็ก	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
๓๗	๑๓ - ๑๗ มกราคม ๒๕๖๘	วันครู	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก

สัปดาห์ ที่	วัน / เดือน / ปี	หน่วยการจัดประสบการณ์	สาระการเรียนรู้
๓๘	๒๐ - ๒๔ มกราคม ๒๕๖๘	เรารักประเทศไทย	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
๓๙	๒๗ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘	สาระแห่งสีสัน	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
๔๐	๓ - ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘	หนังตะลุง	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก (วันสำคัญ/ท้องถิ่น)
๔๑	๑๐ - ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘	วันวิภาวดี สวดแทรกวันมาฆบูชา	(๒) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก (วันสำคัญ/ท้องถิ่น)
๔๒	๑๗ - ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘	สร้างฝันนักคิด	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
๔๓	๒๔ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘	วิทยาศาสตร์สร้างสรรค์	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
๔๔	๓ - ๗ มีนาคม ๒๕๖๘	ผู้นำพอเพียง	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
๔๕	๑๐ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๘	การสื่อสารไร้พรมแดน	(๔) เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
๔๖	๑๗ - ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๘	-	ประเมินพัฒนาการ/ประเมินสติปัญญา
๔๗	๒๔ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘	-	๑๐๐ วัน ภาคเรียนที่ ๒ วันที่ ๒๘ มีนาคม
๔๘	๑ - ๔ เมษายน ๒๕๖๘	จัดกิจกรรมโครงการ/โครงการงาน	} โครงการ / โครงการงานสำหรับเด็ก
๔๙	๗ - ๑๑ เมษายน ๒๕๖๘	จัดกิจกรรมโครงการ/โครงการงาน	
๕๐	๒๑-๒๕ เมษายน ๒๕๖๘	จัดกิจกรรมโครงการ/โครงการงาน	
๕๑	๒๘ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘	จัดกิจกรรมโครงการ/โครงการงาน	
หน่วยการจัดประสบการณ์ ตั้งแต่ สัปดาห์ที่ ๔๘ - ๕๑ เป็นการทบทวนจัดกิจกรรมโครงการ/โครงการงานตามความเหมาะสม เฉพาะไม่มีการปิด ภาคเรียน			

หมายเหตุ : กำหนดการแผนการจัดประสบการณ์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ และความเหมาะสม

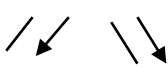
ตารางวิเคราะห์เนื้อหาประกอบการจัดประสบการณ์ ช่วงอายุ ๓-๖ ปี

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
<p>สัปดาห์ที่ ๑ - ๒ แรก ประทับใจ</p> <p>- ท่องปากเปล่า 1-3</p>	<p>สัปดาห์ที่ ๑ - ๒ แรก ประทับใจ</p> <p>- ร้องเพลง ก - ฮ - ร้องเพลงนับนิ้วมือ - ร้องเพลง A B C - ร้องเพลง ONE - TEN</p>	<p>สัปดาห์ที่ ๑ แรก ประทับใจ</p> <p>- รู้ค่าเลข ๐ นับปากเปล่า ๑-๑๐ นับเพิ่ม ลด - อ่านพยัญชนะ ก-ฮ - ท่องปากเปล่า A - Z</p>
		<p>สัปดาห์ที่ ๒ แรก ประทับใจ</p> <p>- เลข 1 ๑ - นับเพิ่มลด 1 - 10 - พยัญชนะ ง จ - ตัวอักษร AB - คำตรงข้าม สั้น - ยาว</p>
<p>สัปดาห์ที่ ๓ เด็กดีมีวินัย</p> <p>- ท่องปากเปล่า 1-3</p>	<p>สัปดาห์ที่ ๓ เด็กดีมีวินัย</p> <p>- พยัญชนะ ง จ - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - การเปรียบเทียบคำตรงข้าม สั้นกว่า- ยาวกว่า - อ่านอักษร A - Z - คำศัพท์ BOY = เด็กผู้ชาย GIRL = เด็กผู้หญิง TEACHER = คุณครู - ประโยคสนทนา GOOD MORNING. = สวัสดี ตอนเช้า</p>	<p>สัปดาห์ที่ ๓ เด็กดีมีวินัย</p> <p>- นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 2 ๒ - นับเพิ่ม ลด 1 - 10 - พยัญชนะ วร - ตัวอักษร C D - คำศัพท์ BOY=เด็กผู้ชาย GIRL= เด็กผู้หญิง - คำตรงข้าม อ้วน - ผอม</p>
<p>สัปดาห์ที่ ๔ อวัยวะและการ ดูแลรักษา</p> <p>- การเตรียมความพร้อม - คำศัพท์ EYE = ตา EAR = หู NOSE = จมูก MOUTH = ปาก FOOT = เท้า</p>	<p>สัปดาห์ที่ ๔ อวัยวะและการดูแลรักษา</p> <p>- พยัญชนะ ว ร ธ - การเปรียบเทียบคำตรงข้าม สั้นกว่า- ยาวกว่า - ตัวอักษร A - คำศัพท์ EYE = ตา EAR = หู NOSE = จมูก MOUTH = ปาก - ประโยค CLOSE YOUR EYES. = ปิดตา หรือ หลับตา - นับปากเปล่า ๑-๑๐</p>	<p>สัปดาห์ที่ ๔ อวัยวะและการดูแลรักษา</p> <p>- นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 3 ๓ - นับเพิ่ม ลด 1 - 10 - พยัญชนะ ธบ - ตัวอักษร EF - คำศัพท์ EYE = ตา EAR = หู NOSE = จมูก MOUTH = ปาก HAND = มือ FOOT = เท้า - คำตรงข้าม สูง - ต่ำ สูง - เตี้ย</p>

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
สัปดาห์ที่ ๕ กินดี อยู่ดี มีสุข - ท่องปากเปล่า 1-5 - ท่องพยัญชนะ ก-ฮ เล่านิทาน - ท่องตัวอักษร A - Z - HAPPY = มีความสุข	สัปดาห์ที่ ๕ กินดี อยู่ดี มีสุข - ทบทวน พยัญชนะ ว ร ธ - พยัญชนะบ ป ษ - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 1 - ตัวอักษร B - คำศัพท์ LIP= ริมฝีปาก HEALTH = สุขภาพ HAPPY = มีความสุข - ประโยค I'M HAPPY. = ฉันมีความสุข	สัปดาห์ที่ ๕ กินดี อยู่ดี มีสุข - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 4 ๔ - นับเพิ่ม ลด 1 - 10 - พยัญชนะ บ ป ษ - ตัวอักษร GH - คำทักทาย GOOD MORNING.สวัสดี ตอนเช้า EAT= กิน HAPPY= ความสุข - คำตรงข้าม มาก -น้อย
สัปดาห์ที่ ๖ ขยับกายสบายชีวิ - พยัญชนะ ง จ - ตัวอักษรA - การเปรียบเทียบสูงกว่า เตี้ยกว่า ต่ำกว่า ยาวเท่ากัน สูงเท่ากัน - คำศัพท์ JUMP = กระโดด RUN = วิ่ง WALK =เดิน	สัปดาห์ที่ ๖ ขยับกายสบายชีวิ - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - บอกตัวเลข 1, ๑ - การเปรียบเทียบ สูงกว่า - ต่ำกว่า สูงกว่า - เตี้ยกว่า - ตัวอักษร C - คำศัพท์ JUMP = กระโดด RUN = วิ่ง WALK =เดิน ONE = หนึ่ง - ประโยค Let's jump. = มากระโดดกันเถอะ	สัปดาห์ที่ ๖ ขยับกายสบายชีวิ - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 5 ๕ - นับเพิ่ม ลด 1 - 10 - พยัญชนะ ก ถ ฎ - ตัวอักษร IJ - คำศัพท์ GOOD BYE. = ลาก่อน - คำตรงข้าม ไกล- ใกล้ ขึ้น - ลง
สัปดาห์ที่ ๗ ปลอดภัยไว้ก่อน - ตัวเลขฮินดูอารบิก 1 - พยัญชนะ ก ถ ฎ - ตัวอักษร B - คำตรงข้ามอ้วน - ผอม การเปรียบเทียบยาวกว่า สั้นกว่า	สัปดาห์ที่ ๗ ปลอดภัยไว้ก่อน - พยัญชนะ ก ถ ฎ - ท่องพยัญชนะ ก - ฮ - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 2,๒ - ตัวอักษร D - คำศัพท์ SAFETY = ปลอดภัย ROAD= ถนน - ประโยค SAFETY FIRST. = ปลอดภัยไว้ก่อน	สัปดาห์ที่ ๗ ปลอดภัยไว้ก่อน - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 6 ๖ - นับเพิ่ม ลด 1 - 10 - พยัญชนะ ผ ฝ ย - ตัวอักษร KL - คำศัพท์ THANK YOU. = ขอขอบคุณ PLAY= เล่น ROAD= ถนน - คำตรงข้าม บน- ล่าง ปลอดภัย - อันตราย
สัปดาห์ที่ ๘ หนูน้อยนักสัมผัส - ค่าของตัวเลข ๑ - บอกตำแหน่งข้างบน ข้างล่างข้างใน - พยัญชนะ ว ร ธ - ตัวอักษร C	สัปดาห์ที่ ๘ หนูน้อยนักสัมผัส - พยัญชนะ พ ฟ ฝ - นับปากเปล่า 1 ถึง 10 - บอกตัวเลข 2, ๒ - ตัวอักษร E - คำศัพท์ TWO = สอง TOUCH = สัมผัส	สัปดาห์ที่ ๘ หนูน้อยนักสัมผัส - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 7 ๗ - นับเพิ่ม ลด 1 - 10 - พยัญชนะ พ ฟ ฝ - ตัวอักษร MN คำศัพท์ HOT= ร้อน

<ul style="list-style-type: none"> - คำศัพท์ SWEET= หวาน 	<p>SWEET= หวาน SMELL = ตมกลิ่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประโยค IT IS YUMMY. = มันอร่อย - การเปรียบเทียบใกล้ – ไกล 	<p>COOL= เย็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำตรงข้าม หนัก – เบา ร้อน – เย็น เรียบ – ขรุขระ - ทบทวนคำสนทนา
อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
<p>สัปดาห์ที่ ๙ หนูน้อยน่ารัก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าของตัวเลขฮินดูอารบิก 2 - พยัญชนะ บ ป ษ - เส้น ↓ - ตัวอักษร D - ประโยค GOOD = ดี 	<p>สัปดาห์ที่สัปดาห์ที่ ๙ หนูน้อยน่ารัก</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ ผ ฝ ย - ท้องพยัญชนะ ก – ฮ - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 3 - ๓ - ตัวอักษร F - การเปรียบเทียบบน – ล่าง - คำศัพท์ HONEY= น้ำผึ้ง HUG = กอด SPEAK = พูด - ประโยค GOOD = ดี VERYGOOD = ดีมาก 	<p>สัปดาห์ที่ ๙ หนูน้อยน่ารัก</p> <ul style="list-style-type: none"> - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 8 ๘ - นับเพิ่มลด 1 - 10 - พยัญชนะ คค ศ - ตัวอักษร OP - คำศัพท์ ONE = หนึ่ง SMILE=ยิ้ม LOVE= รัก - คำตรงข้าม สวย – ชี้เหร่
<p>สัปดาห์ที่ ๑๐ หนูทำได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าของตัวเลข ๒ - หนักกว่า,เบากว่า,หนักเท่ากัน - พยัญชนะ ผ ฝ ย - ผีกเขียนเส้น ↓ - ตัวอักษร E - ประโยค THANK YOU. = ขอขอบคุณ 	<p>สัปดาห์ที่ ๑๐ หนูทำได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ ด ต - นับปากเปล่า ๑ ถึง ๑๐ - บอกตัวเลข 3๓ - อักษร G - คำศัพท์ GIVE =ให้ GIFT= ของขวัญ PICK = เก็บของ THREE = สาม - ประโยค THANK YOU. = ขอขอบคุณ 	<p>สัปดาห์ที่ ๑๐ หนูทำได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 9 ๙ - นับเพิ่ม ลด 1 - 10 - พยัญชนะ ดต ฒ - ตัวอักษร QR - คำศัพท์ TWO=สอง WATER= น้ำ FOOD= อาหาร - รู้จักคำตรงข้าม สะอาด – สกปรก
<p>สัปดาห์ที่ ๑๑ วันเฉลิมพระชนมพรรษา รัชกาลที่ ๑๐</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าของตัวเลข ๒ - หนักกว่า,เบากว่า,หนักเท่ากัน - พยัญชนะ ผ ฝ ย - ผีกเขียนเส้น ↓ - ตัวอักษร E - ประโยค KING = พระราชา 	<p>สัปดาห์ที่ ๑๑ วันเฉลิมพระชนมพรรษา รัชกาลที่ ๑๐</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ ถ ท - นับปากเปล่า ๑ ถึง ๑๐ - บอกตัวเลข 3 ๓ - อักษร G - คำศัพท์ KING = พระราชา FATHER = พ่อ THREE = สาม - ประโยค THANK YOU. = ขอขอบคุณ 	<p>สัปดาห์ที่ ๑๑ วันเฉลิมพระชนมพรรษา รัชกาลที่ ๑๐</p> <ul style="list-style-type: none"> - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 9 ๙ - นับเพิ่ม ลด 1 - 10 - พยัญชนะ ดต ฒ - ตัวอักษร QR - คำศัพท์ KING = พระราชา FATHER = พ่อ THREE = สาม

สัปดาห์ที่ ๑๒ บ้านแสนสุข - ค่าของตัวเลขฮินดูอารบิก 3 - รูปทรง ○ - พยัญชนะ พ ฟ ห - เส้น ↙ ↘ - ตัวอักษร F - คำศัพท์ HOUSE = บ้าน	สัปดาห์ที่ ๑๒ บ้านแสนสุข - พยัญชนะ ค ศ ค - ความหมายตัวเลขไทย - การเปรียบเทียบอ้วน - ผอม - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 4- ๔ - อักษร H - คำศัพท์ HOUSE = บ้าน - ประโยค HAPPY HOME =บ้านแสนสุข	สัปดาห์ที่ ๑๒ บ้านแสนสุข -นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 10 ๑๐ -นับเพิ่มลด 1 - 10 -พยัญชนะ ขช -ตัวอักษร ST -คำศัพท์ HOUSE= บ้าน -คำตรงข้าม ใหญ่ – เล็ก กว้าง – แคบ
อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
สัปดาห์ที่ ๑๓ วันแม่ - ค่าของตัวเลขฮินดูอารบิก 3 - รูปทรง ○ - พยัญชนะ พ ฟ ห - เส้น ↙ ↘ - ตัวอักษร F - คำศัพท์ MOTHER = แม่	สัปดาห์ที่ ๑๓ วันแม่ - พยัญชนะ ค ศ ค - ความหมายตัวเลขไทย - การเปรียบเทียบอ้วน - ผอม - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 4- ๔ - อักษร H - คำศัพท์ MOTHER = แม่	สัปดาห์ที่ ๑๓ วันแม่ -นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 10 ๑๐ -นับเพิ่มลด 1 - 10 -พยัญชนะ ขช -ตัวอักษร ST -คำศัพท์ MOTHER = แม่
สัปดาห์ที่ ๑๔ ครอบครัวสุขสันต์ - ค่าของตัวเลข ๓ - รูปทรง □ - ทบทวนพยัญชนะที่เรียนมาแล้ว - ฝึกเขียนเส้น ↙ ↘ - ตัวอักษร G - คำศัพท์ FATHER = พ่อ	สัปดาห์ที่ ๑๔ ครอบครัวสุขสันต์ - พยัญชนะข ช - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - บอกตัวเลข 4-๔ - ตัวอักษร U - คำศัพท์ FAMILY = ครอบครัว FATHER = พ่อ MOTHER = แม่ FOUR = สี่ - วลี HAPPY FAMILY = ครอบครัวที่อบอุ่น	สัปดาห์ที่ ๑๔ ครอบครัวสุขสันต์ -นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 1-10 -นับเพิ่มลด 1 - 10 -เครื่องหมาย = ≠ -พยัญชนะ ขช -ตัวอักษร U V -คำศัพท์ FATHER= พ่อ MOTHER= แม่ -คำตรงข้ามอายุ อ่อน - แก่
สัปดาห์ที่ ๑๕ โรงเรียนของฉัน - ค่าของตัวเลข ๔ - การเปรียบเทียบจำนวนเท่ากัน ไม่เท่ากัน - พยัญชนะ ค ศ - ฝึกเขียนเส้น ↙ ↘ - ตัวอักษร I - คำศัพท์ SCHOOL= โรงเรียน	สัปดาห์ที่ ๑๕ โรงเรียนของฉัน - พยัญชนะม น ข - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - การเปรียบเทียบ เปียก- แห้ง - บอกตัวเลข 5,๕ - ตัวอักษร K - คำศัพท์ SCHOOL = โรงเรียน PEN = ปากกา PENCIL = ดินสอ FIVE = ห้า - ประโยค GOOD BYE = ลาก่อน	สัปดาห์ที่ ๑๕ โรงเรียนของฉัน -นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 11 ๑๑ -ทบทวนเครื่องหมาย = ≠ และ <> -พยัญชนะ มข -ตัวอักษร Y Z -คำศัพท์ SCHOOL = โรงเรียน TEACHER= ครู -คำตรงข้าม ไกล – ไกล เร็ว – ช้า

<p>สัปดาห์ที่ ๑๖ ชุมชนน่าอยู่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าของตัวเลขฮินดูอารบิก 5 - ทบทวนพยัญชนะ ด ต ฒ ค ศ - ทบทวนการเขียนเส้น ↓ - ตัวอักษร J 	<p>สัปดาห์ที่ ๑๖ ชุมชนน่าอยู่</p> <ul style="list-style-type: none"> - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - พยัญชนะ ทท ท - นับจำนวนและบอกตัวเลข 6-๖ - เรียงลำดับตัวเลข ๑ -๕ - การเปรียบเทียบ ร้อน - เย็น - ตัวอักษร L - คำศัพท์ WELCOME = ยินดีต้อนรับ YOU = เธอ I = ฉัน 	<p>สัปดาห์ที่ ๑๖ ชุมชนน่าอยู่</p> <ul style="list-style-type: none"> - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 12 ๑๒ - ความหมายของการบวก - พยัญชนะ ทท ห - ตัวอักษร A - Z - คำศัพท์ FOUR = สี่ HOSPITAL = โรงพยาบาล TEMPLE = วัด - คำตรงข้าม รวย - จน เก้า - ใหม่
--	--	---

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
<p>สัปดาห์ที่ ๑๗ จังหวัดของเรา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าของตัวเลข ๕ - การเรียงลำดับ 1 - 5 - พยัญชนะ ค - เส้น ↑ - ตัวอักษร K 	<p>สัปดาห์ที่ ๑๗ จังหวัดของเรา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ ฉ - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - บอกตัวเลข 6,๖ - คำศัพท์ SIX = หก LARGE =ใหญ่ SMALL = เล็ก - ตัวอักษร M 	<p>สัปดาห์ที่ ๑๗ จังหวัดของเรา</p> <ul style="list-style-type: none"> - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 13 ๑๓ - ความหมายของการลบ - พยัญชนะ ลส - คำศัพท์ FIVE= ห้า - คำตรงข้าม มาก - น้อย
<p>สัปดาห์ที่ ๑๘ อาชีพในฝัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนตัวเลข 1-5 - จำนวนเพิ่ม ลด - พยัญชนะ ก ข ช ซ - เส้น ↗ - ตัวอักษร L - คำศัพท์ TEACHER = ครู 	<p>สัปดาห์ที่ ๑๘ อาชีพในฝัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ ล ส - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 7-๗ - ตัวอักษร N - คำศัพท์ DOCTOR = หมอ TEACHER = ครู - ประโยค I AM A TEACHER = ฉันเป็นคุณครู 	<p>สัปดาห์ที่ ๑๘ อาชีพในฝัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 14 ๑๔ - โจทย์ปัญหาการบวก (ปากเปล่า) - พยัญชนะ อฮ - คำศัพท์ SIX =หก SEVEN =เจ็ด DOCTOR = หมอ NURSE = พยาบาล - คำตรงข้าม ขาว- ดำ รวย - จน
<p>สัปดาห์ที่ ๑๙ สมาชิกประเทศอาเซียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนตัวเลข ๑ - ๕ - ความเหมือน ความต่าง - ทบทวนพยัญชนะ ก ข ช ซ - เส้น ↗ - ตัวอักษร M 	<p>สัปดาห์ที่ ๑๙ สมาชิกประเทศอาเซียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ อ ฮ - นับปากเปล่า 1 - 10 - บอกตัวเลข 7- ๗ - ตัวอักษร O - คำศัพท์ KING = พระราชา QUEEN = พระราชินี - ประโยค LONG LIVE THE KING = 	<p>สัปดาห์ที่ ๑๙ สมาชิกประเทศอาเซียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 15 ๑๕ - โจทย์ปัญหาการบวก (ปากเปล่า) - พยัญชนะ ญ ณ ฌ - คำศัพท์ EIGHT=สิบ NINE= เก้า - คำตรงข้าม ไกล - ใกล้

	ทรงพระเจริญ	
สัปดาห์ที่ ๒๐ สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต - ทบทวนตัวเลข ๑-๕ - การบอกชื่อสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต - คำศัพท์ TREE = ต้นไม้	สัปดาห์ที่ ๒๐ สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต - พยัญชนะ ณ ณ ญ - นับเรียงลำดับ 1 - 10 ONE - TEN - บอกตัวเลข 8 - ๘ - ตัวอักษร Q - คำศัพท์ EIGHT = แปด ALIVE = มีชีวิต NON ALIVE = ไม่มีชีวิต TREE = ต้นไม้	สัปดาห์ที่ ๒๐ สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 17 ๑๗ - ทบทวนความหมาย 1 - 10 - โจทย์ปัญหา - รู้จักสระ -ะ - ทบทวนตัวอักษร A - Z ONE - TEN - รู้จักคำตรงข้าม ตาย - เป็น

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
สัปดาห์ที่ ๒๑ สัตว์โลกน่ารัก - ทบทวนตัวเลข ๑-๕ - บอกตัวเลข ๖ - คำศัพท์ DUCK = เป็ด	สัปดาห์ที่ ๒๑ สัตว์โลกน่ารัก - พยัญชนะ ฐ - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 10- ๑๐ - ตัวอักษร T - คำศัพท์ ANIMAL = สัตว์ PIG = หมู DUCK = เป็ด HEN = แม่ไก่	สัปดาห์ที่ ๒๑ สัตว์โลกน่ารัก - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 20 ๒๐ - โจทย์ปัญหาการบวก - ลบ - สัญลักษณ์แทนโจทย์ปัญหา - เกมผสมสระ ู - คำศัพท์ BIRD = นก CAT = แมว DOG = สุนัข ฯลฯ - คำตรงข้าม ดู - เชื่อง
สัปดาห์ที่ ๒๒ โลกของแมลง - ทบทวนตัวเลขฮินดูอารบิก 1-5 - การเปรียบเทียบปริมาตรมากกว่า ปริมาตรน้อยกว่า ปริมาตรเท่ากัน - ตัวอักษร P - คำศัพท์ BUTTERFLY = ผีเสื้อ	สัปดาห์ที่ ๒๒ โลกของแมลง - พยัญชนะช ช - การเปรียบเทียบ หนัก - เบา - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 0 - 4 - อักษร V - คำศัพท์ INSECT = แมลง BUTTERFLY = ผีเสื้อ	สัปดาห์ที่ ๒๒ โลกของแมลง - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 1- 20 ๑ - ๒๐ - โจทย์ปัญหาการลบและสัญลักษณ์ - สระ ิ - คำศัพท์ ANT = มด BUTTERFLY = ผีเสื้อ BEE = ผึ้ง - คำตรงข้าม สูง - ต่ำ
สัปดาห์ที่ ๒๑-๒๒ (ทบทวน/ประเมินพัฒนาการ)	สัปดาห์ที่ ๒๑-๒๒ (ทบทวน/ประเมินพัฒนาการ)	สัปดาห์ที่ ๒๑-๒๒ (ทบทวน/ประเมินพัฒนาการ)
สัปดาห์ที่ ๒๓ เรียนรู้วัฒนธรรม - ทบทวนตัวเลข ๑ - ๕	สัปดาห์ที่ ๒๓ เรียนรู้วัฒนธรรม - ทบทวนพยัญชนะ ฎ ฏ - นับเรียงลำดับ 1 - 10 ๑ - ๑๐	สัปดาห์ที่ ๒๓ เรียนรู้วัฒนธรรม - นับปากเปล่า 1- 50

<ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนพยัญชนะ ย – ฮ - ทบทวนตัวอักษร A – Z - คำศัพท์ GOOD MORNING = สวัสดีตอนเช้า GOOD BYE = ลาก่อน 	<ul style="list-style-type: none"> -ทบทวนท่องตัวอักษร A – Z - การเปรียบเทียบมีด – สว่าน -ตัวอักษร S T U - คำศัพท์GOOD MORNING. = สวัสดีตอนเช้า GOOD BUY = ลาก่อน THANK YOU = ขอขอบคุณ SORRY = เสียใจ 	<ul style="list-style-type: none"> -โจทย์ปัญหาบวก ลบ ผลลัพธ์ไม่เกิน 10 -คำ สวัสดี ขอขอบคุณ ขอโทษ ฯลฯ -ทบทวนบทสนทนา -รู้จักคำตรงข้าม เก่า – ใหม่
<p>สัปดาห์ที่ ๒๔ เรียนรู้การรำไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนตัวเลขฮินดูอารบิก 1-5 - จำนวนเพิ่ม ลด - พยัญชนะ ม ข - ฝึกเขียนเส้น - ตัวอักษร U 	<p>สัปดาห์ที่ ๒๔ เรียนรู้การรำไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนพยัญชนะ ท ห - อ่านพยัญชนะ ก – ฮ - เรียงลำดับปริมาตรสิ่งของไม่เกิน ๓ สิ่ง - ท้องปากเปล่า ๑ ถึง ๑๐ - ตัวอักษร A B C - คำศัพท์ music=นักดนตรี 	<p>สัปดาห์ที่ ๒๔ เรียนรู้การรำไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> -ทบทวนนับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 1– 10 -ลบเลขในแนวนอน ผลลัพธ์ไม่เกิน 5 -ผสมคำที่มีสระ -ะ สระ -า -คำศัพท์ music=นักดนตรี

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
<p>สัปดาห์ที่ ๒๔ โตไปไม่โกง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนตัวเลข 1 - 5 - การบอกสิ่งของ - ฝึกหาพยัญชนะที่รู้จักจากชื่อเพื่อน - ฝึกเขียนเส้น - ตัวอักษร N 	<p>สัปดาห์ที่ ๒๔ โตไปไม่โกง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนพยัญชนะ อ ฮ - อ่านพยัญชนะ ก – ฮ - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 8-๘ - ตัวอักษร P - 	<p>สัปดาห์ที่ ๒๔ โตไปไม่โกง</p> <ul style="list-style-type: none"> -นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 16 ๑๖ -โจทย์ปัญหาการลบ (ปากเปล่า) -พยัญชนะ ฎ ฏ ฐ -คำศัพท์ TEN -ทบทวน ONE – TEN -คำตรงข้าม มาก – น้อย
<p>สัปดาห์ที่ ๒๖ ฤดูหนาว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนตัวเลข 1-5 - การบอกชื่อฤดูต่างๆ - คำศัพท์ SUMMER = ฤดูร้อน 	<p>สัปดาห์ที่ ๒๖ ฤดูหนาว</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ ฒ - ท้องอักษร A-Z - การเปรียบเทียบ เล็กกว่า– ใหญ่กว่า -ตัวอักษร R - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 9 - ๙ - คำศัพท์ SEASON = ฤดู RAINY SEASON = ฤดูฝน WINTER = ฤดูหนาว SUMMER = ฤดูร้อน 	<p>สัปดาห์ที่ ๒๖ ฤดูหนาว</p> <ul style="list-style-type: none"> -นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 18 ๑๘ -โจทย์ปัญหาการบวก – ลบ (เกมบวก-ลบ) -สระ -า -คำศัพท์ HOT =ร้อน COLD = เย็น RAIN= ฝน -รู้จักคำตรงข้าม ร้อน – เย็น เปียก – แห้ง

สัปดาห์ที่ ๒๗ ต้นไม้แสนรัก - นับปากเปล่า 1-5 - ฝึกเขียนเส้น - ฝึกหาพยัญชนะที่รู้จักจากชื่อต้นไม้ - ตัวอักษร O - คำศัพท์ TREE = ต้นไม้	สัปดาห์ที่ ๒๗ ต้นไม้แสนรัก - ทบทวนพยัญชนะ ด ต - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - นับจำนวนและบอกค่า 0-2 - การเรียงลำดับจากมาก - น้อย - ตัวอักษร U - คำศัพท์ TREE = ต้นไม้ ROOT = ราก LEAF = ใบไม้	สัปดาห์ที่ ๒๗ ต้นไม้แสนรัก - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 1- 20 ๑-๒๐ - โจทย์ปัญหาการบวก - ลบ - สัญลักษณ์แทนโจทย์ปัญหา - คำศัพท์ TREE= ต้นไม้ - คำตรงข้าม ใหญ่ - เล็ก
สัปดาห์ที่ ๒๘ วันลอยกระทง - ค่าของตัวเลขฮินดูอารบิก 4 - พยัญชนะ ด ต ฒ - เส้น - ตัวอักษร H - คำศัพท์ Full moon. = พระจันทร์เต็มดวง	สัปดาห์ที่ ๒๘ วันลอยกระทง - พยัญชนะ ข ช - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 5- ๕ - การเปรียบเทียบ แข็ง - นิ่ม แข็ง - อ่อน - ตัวอักษร J - คำศัพท์ Full moon. = พระจันทร์เต็มดวง Banana leaf = ใบตอง	สัปดาห์ที่ ๒๘ วันลอยกระทง - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 1-10 - นับเพิ่มลด 1 - 10 - เครื่องหมาย <> - พยัญชนะ นฉ - ตัวอักษร WX - คำศัพท์ Full moon. = พระจันทร์เต็มดวง Banana leaf = ใบตอง Banana leaves; ต้นกล้วย - คำตรงข้าม ใน - นอก หน้า - หลัง

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
สัปดาห์ที่ ๒๙ โลกสวยด้วยมือเรา - ทบทวนตัวเลขฮินดูอารบิก 1-5 - การจับคู่จำนวนหนึ่งต่อหนึ่ง - พยัญชนะ ท ท ห - เส้น - ตัวอักษร S - คำศัพท์ HAND = มือ	สัปดาห์ที่ ๒๙ โลกสวยด้วยมือเรา - พยัญชนะย - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - การเปรียบเทียบ ก่อน - หลัง - คำศัพท์ EARTH = โลก HAND = มือ - ตัวอักษร Y	สัปดาห์ที่ ๒๙ โลกสวยด้วยมือเรา - ทบทวนนับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 1- 10 - บวกเลขในแนวนอน ผลลัพธ์ไม่เกิน 5 - ผสมคำที่มีสระ ี สระ -า - คำศัพท์ WORLD = โลก TREE= ต้นไม้ FLOWER= ดอกไม้ - คำตรงข้าม ใส -ขุ่น สะอาด -สกปรก
สัปดาห์ที่ ๓๐ กลางวัน กลางคืน - ทบทวนตัวเลข ๑-๕ - บอกตัวเลข 6 - คำศัพท์ SUN = พระอาทิตย์	สัปดาห์ที่ ๓๐ กลางวัน กลางคืน - พยัญชนะ ฎ ฏ - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - นับปากเปล่า 1 - 10 - บอกตัวเลข 9-๙	สัปดาห์ที่ ๓๐ กลางวัน กลางคืน - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 19 ๑๙ - โจทย์ปัญหาการบวก - ลบ - เกมผสมสระ ี - คำศัพท์ RAINBOW=รุ้ง SUN = ดวงอาทิตย์

	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษร S - คำศัพท์ NINE = เก้า MOON = พระจันทร์ SUN = พระอาทิตย์ - ประโยค GOOD NIGHT = ราตรีสวัสดิ์ 	<p>MOON= ดวงจันทร์ NIGHT= กลางคืน</p> <p>-คำตรงข้าม มีด – สว่าง</p>
<p>สัปดาห์ที่ ๓๑ วันชาติ/วันพ่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าของตัวเลข ๒ - หนักกว่า,เบากว่า,หนักเท่ากัน -พยัญชนะ ผ ฝ ย - ผีกเขียนเส้น - ตัวอักษร E - ประโยค KING = พระราชา 	<p>สัปดาห์ที่ ๓๑ วันชาติ/วันพ่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ ถ ท - นับปากเปล่า ๑ ถึง ๑๐ - บอกตัวเลข 3 ๓ - อักษร G - คำศัพท์ KING = พระราชา FATHER = พ่อ THREE = สาม - ประโยคTHANK YOU. = ขอขอบคุณ 	<p>สัปดาห์ที่ ๓๑ วันชาติ/วันพ่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> -นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 9 ๙ -นับเพิ่ม ลด 1 - 10 -พยัญชนะ ดต ตม -ตัวอักษร QR - คำศัพท์ KING = พระราชา FATHER = พ่อ THREE = สาม -ทบทวนคำสนทนา
<p>สัปดาห์ที่ ๓๒ ข้าวมหัศจรรย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนตัวเลข ๑-๕ - การเปรียบเทียบยาวกว่า สั้นกว่า - พยัญชนะ ณ ฌ -เส้น - ตัวอักษร R -คำศัพท์ RICE = ข้าว 	<p>สัปดาห์ที่ ๓๒ ข้าวมหัศจรรย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ ข ช ซ - อ่านพยัญชนะ ก – ฮ - การเปรียบเทียบคำตรงข้าม มาก – น้อย -นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 0 – 5 - ตัวอักษร X -คำศัพท์ RICE = ข้าว X-RAY= รังสีเอ็กซ์ 	<p>สัปดาห์ที่ ๓๒ ข้าวมหัศจรรย์</p> <ul style="list-style-type: none"> -บวก ลบ ในแนวนอน ผลลัพธ์ไม่เกิน 5 -ผสมสระ - สระ -า -ทบทวน A – Z -คำศัพท์ RICE= ข้าว EAT= กิน -คำตรงข้าม สุก – ดิบ

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
<p>สัปดาห์ที่ ๓๓ ผัก ผลไม้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนตัวเลขฮินดูอารบิก 1-5 - การเปรียบเทียบจำนวนเท่ากัน – ไม่เท่ากัน - ทบทวนการเขียนเส้น - ตัวอักษร Q - คำศัพท์ ORNGE =ส้ม BANANA =กล้วย 	<p>สัปดาห์ที่ ๓๓ ผัก ผลไม้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนพยัญชนะ ผ ฝ - อ่านพยัญชนะ ก – ฮ - การเปรียบเทียบบน – ล่าง -ตัวอักษร W - คำศัพท์ ORANGE =ส้ม LEMON = มะนาว BANANA = กล้วย 	<p>สัปดาห์ที่ ๓๓ ผัก ผลไม้</p> <ul style="list-style-type: none"> -ทบทวนเลข 1– 20, ๑ -๒๐ -บวก ลบ ในแนวนอน ผลลัพธ์ไม่เกิน 5 -รู้จักสระ ู ุ -ทบทวน A – Z -คำศัพท์ FRUIT=ผลไม้ BANANA=กล้วย APPLE = แอปเปิ้ล CARROT= แครอท -คำตรงข้าม เปี้ยว – หวาน

สัปดาห์ที่ ๓๔ วันขึ้นปีใหม่ - ทบทวนตัวเลขฮินดูอารบิก 1-5 - ทบทวนพยัญชนะ ก - ข - ฝึกเขียนเส้น - ตัวอักษร X - คำศัพท์ New Year's Day = วันขึ้นปีใหม่	สัปดาห์ที่ ๓๔ วันขึ้นปีใหม่ - พยัญชนะ ม ข - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - การเปรียบเทียบร้อน - เย็น ลอย - จม - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 0-9 - จำแนก ทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก - ตัวอักษร J K L - คำศัพท์ New Year's Day = วันขึ้นปีใหม่	สัปดาห์ที่ ๓๔ วันขึ้นปีใหม่ - ทบทวนนับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 1- 10 - เลขในแนวนอน ผลลัพธ์ไม่เกิน 10 - คำ แสง เสียง ฯลฯ - คำศัพท์ New Year's Day = วันขึ้นปีใหม่ - คำตรงข้าม ปีเก่า - ปีใหม่
สัปดาห์ที่ ๓๕ หนูน้อยดาวพิเศษ - ทบทวนตัวเลขฮินดูอารบิก 1-5 - ทบทวนพยัญชนะ ก - ฮ - ทบทวนตัวอักษร A - Z - คำศัพท์ BIN = ถึงขยะ	สัปดาห์ที่ ๓๕ หนูน้อยดาวพิเศษ - ทบทวนพยัญชนะด ต ค ศ - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - นับปากเปล่า ๑ ถึง ๑๐ - ท้องปากเปล่า ONE - 1 TEN - 10 - ตัวอักษร Y Z - คำศัพท์ SEE = มองเห็น BIN = ถึงขยะ GARBAGE = ขยะ CLEAN = สะอาด	สัปดาห์ที่ ๓๕ หนูน้อยดาวพิเศษ - นับปากเปล่า 1- 50 - โจทย์ปัญหาบวก ลบ ผลลัพธ์ไม่เกิน 10 - คำ ขยะ สกปรก สะอาด - คำศัพท์ CLEAN=สะอาด DIRTY= สกปรก - ทบทวนการผสมสระ -ะ -า -ิ -ี -ึ -ื ิ ุ - คำตรงข้าม สะอาด - สกปรก
สัปดาห์ที่ ๓๖ วันเด็ก - ทบทวนตัวเลขฮินดูอารบิก 1-5 - รูปทรง - ทบทวนพยัญชนะ ท - ม - ตัวอักษร Z - คำศัพท์ Children's Day = วันเด็กแห่งชาติ	สัปดาห์ที่ ๓๖ วันเด็ก - ทบทวนพยัญชนะอ ฮ - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - นับปากเปล่า ๑ - ๑๐ - ตัวอักษร P R Q - คำศัพท์ Children's Day = วันเด็กแห่งชาติ	สัปดาห์ที่ ๓๖ วันเด็ก - นับปากเปล่า 1- 50 - โจทย์ปัญหาบวก ลบ ผลลัพธ์ไม่เกิน 10 - คำ สวัสดิ์ ขอบคุณ - คำศัพท์ Children's Day = วันเด็กแห่งชาติ

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
สัปดาห์ที่ ๓๗ วันครู - ทบทวนตัวเลข 1 - 5 - การบอกสิ่งของ - ฝึกหาพยัญชนะที่รู้จักจากชื่อเพื่อน - ฝึกเขียนเส้น 	สัปดาห์ที่ ๓๗ วันครู - ทบทวนพยัญชนะอ ฮ - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 8-๘ - ตัวอักษร P - คำศัพท์ Teacher = ครู	สัปดาห์ที่ ๓๗ วันครู - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 16 ๑๖ - โจทย์ปัญหาการลบ (ปากเปล่า) - พยัญชนะ ฎ ฏ ฐ - คำศัพท์ Teacher = ครู - คำตรงข้าม ครู - นักเรียน

<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอักษร N - คำศัพท์ Teacher = ครู 		
<p>สัปดาห์ที่ ๓๘ ฉันทน์รักประเทศไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนตัวเลข ๑ - ๕ - จำนวนมากกว่า - น้อยกว่า - พยัญชนะ ล ส - เส้น - ตัวอักษร T - คำศัพท์ THAILAND = ประเทศไทย 	<p>สัปดาห์ที่ ๓๘ ฉันทน์รักประเทศไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ พ ฟ ห - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 0- 6 - คำศัพท์ THAI = ชาวไทย THAILAND = ประเทศไทย - การเปรียบเทียบอ้วน - ผอม หนา - บาง - ตัวอักษร Z 	<p>สัปดาห์ที่ ๓๘ เรารักประเทศไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนนับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 1- 10 - บวกเลขในแนวนอน ผลลัพธ์ไม่เกิน 10 - ผสมคำที่มีสระ ุ ; สระ ู - คำศัพท์ THAILAND= ประเทศไทย SMILE= ยิ้ม LOVE= รัก - ทบทวนบทสนทนา - คำตรงข้าม ถูก - ผิด
<p>สัปดาห์ที่ ๓๙ สาระแห่งสีส้ม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนตัวเลขฮินดูอารบิก 1-5 - เปรียบเทียบปริมาตรมากกว่า ปริมาตรน้อยกว่า ปริมาตรเท่ากัน - เส้น - ตัวอักษร V - คำศัพท์ COLOR = สี 	<p>สัปดาห์ที่ ๓๙ สาระแห่งสีส้ม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนพยัญชนะ ล ส - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - การเปรียบเทียบ ลอย - จม - คำศัพท์ RED = สีแดง PINK = สีชมพู GEREEN = สีเขียว - ตัวอักษร D E F - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 0-7 	<p>สัปดาห์ที่ ๓๙ สาระแห่งสีส้ม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนนับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 1- 10 - ลบเลขในแนวนอน ผลลัพธ์ไม่เกิน 5 - คำว่า สวย คำศัพท์สีต่างๆ สีแดง สีเหลือง สีน้ำเงิน - คำศัพท์ RED = สีแดง PINK= สีชมพู GREEN = สีเขียว - คำตรงข้าม อ่อน - แข็ง ดำ - ขาว
<p>สัปดาห์ที่ ๔๐ หนึ่งตะลุง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนตัวเลข 1-5 - การบอกชื่อวัตถุต่างๆ - 	<p>สัปดาห์ที่ ๔๐ หนึ่งตะลุง</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ ฒ - ท้องอักษร A-Z - การเปรียบเทียบ เล็กกว่า- ใหญ่กว่า - ตัวอักษร R - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 9 - ๙ 	<p>สัปดาห์ที่ ๔๐ หนึ่งตะลุง</p> <ul style="list-style-type: none"> - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 11 ๑๑ - โจทย์ปัญหาการบวก - ลบ (เกมบวก-ลบ) - สระ -า

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
<p>สัปดาห์ที่ ๔๑ วันวิภาวดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าของตัวเลข ๕ - การเรียงลำดับ 1 - 5 	<p>สัปดาห์ที่ ๔๑ วันวิภาวดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ ฉ - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ 	<p>สัปดาห์ที่ ๔๑ วันวิภาวดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - นับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 13 ๑๓

<ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ ค - เส้น ↑ - ตัวอักษร K - คำศัพท์ Helicopters 	<ul style="list-style-type: none"> - บอกตัวเลข 6,๖ - คำศัพท์ Helicopters - ตัวอักษร M 	<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของการลบ - พยัญชนะ ลส - คำศัพท์ Helicopters - คำตรงข้าม มาก – น้อย
<p>สัปดาห์ที่ ๔๒ สร้างฝันนักคิด</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ อ ฮ - เส้น - ตัวอักษร W 	<p>สัปดาห์ที่ ๔๒ สร้างฝันนักคิด</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ ท ท - อ่านพยัญชนะ ก – ฮ - นับปากเปล่า 1 – 10 - การเปรียบเทียบกลม –แบน - ตัวอักษร G H I - คำศัพท์ ONE = หนึ่งTEN = สิบ 	<p>สัปดาห์ที่ ๔๒ สร้างฝันนักคิด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนรู้ค่า 1– 10 - เลขในแนวนอน ผลลัพธ์ไม่เกิน 10 - ผสมคำที่มีสระ -ะ กับสระ -ิ - ทบทวน A - Z - คำตรงข้าม มาก – น้อย เพิ่ม – ลด หนา – บาง
<p>สัปดาห์ที่ ๔๓ วิทยาศาสตร์ สร้างสรรค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนตัวเลขฮินดูอารบิก 1-5 - ทบทวนพยัญชนะ ก - ซ - ฝึกเขียนเส้น - ตัวอักษร X - คำศัพท์ HOT = ร้อน COLD = เย็น 	<p>สัปดาห์ที่ ๔๓ วิทยาศาสตร์สร้างสรรค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยัญชนะ ม ชม - อ่านพยัญชนะ ก – ฮ - การเปรียบเทียบร้อน – เย็น ลอย – จม - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 0-9 - จำแนก ทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก - ตัวอักษร J K L - คำศัพท์ HOT = ร้อน COLD = เย็น FLOAT = ลอย SINK = จม 	<p>สัปดาห์ที่ ๔๓ วิทยาศาสตร์สร้างสรรค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนนับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 1– 10 - เลขในแนวนอน ผลลัพธ์ไม่เกิน 10 - คำ แสง เสียง ฯลฯ - คำศัพท์ GOOD= ดี LIGHT= แสงสว่าง DARK= มืด - คำตรงข้าม ดี – ผิด จม – ลอย
<p>สัปดาห์ที่ ๔๔ ผู้นำพอเพียง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนตัวเลขฮินดูอารบิก 1-5 - ทบทวนพยัญชนะ ก – ฮ - ทบทวนตัวอักษร A – Z 	<p>สัปดาห์ที่ ๔๔ ผู้นำพอเพียง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนพยัญชนะ ก ก - อ่านพยัญชนะ ก – ฮ - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 0 - 10 - การเปรียบเทียบคำ ไกล – ใกล้ ก่อน – หลัง อ้วน- ผอม หนา – บาง บน – ล่าง - อ่านตัวอักษร A – Z - ตัวอักษร V W X - คำศัพท์ NEAR = ใกล้ FAR = ไกล FAT = อ้วน THIN = ผอม 	<p>สัปดาห์ที่ ๔๔ ผู้นำพอเพียง</p> <ul style="list-style-type: none"> - นับปากเปล่า 1– 50 - โจทย์ปัญหาบวก ลบ ผลลัพธ์ไม่เกิน 10 - คำศัพท์ GOOD=ดี YES = ใช่ NO = ไม่ - ทบทวนการผสมสระ -ะ -า - คำตรงข้าม ประหยัด – ฟุ่มเฟือย

อายุ ๓-๔ปี	อายุ ๔-๕ปี	อายุ ๕-๖ปี
สัปดาห์ที่ ๔๕ การสื่อสารไร้พรมแดน - ทบทวนตัวเลขฮินดูอารบิก 1-5 - รูปทรง ○ - ทบทวนพยัญชนะ ณ - ถ - เส้น 9 - ตัวอักษร Y - คำศัพท์ PHONE = โทรศัพท์	สัปดาห์ที่ ๔๕ การสื่อสารไร้พรมแดน - พยัญชนะ ณ ณ - อ่านพยัญชนะ ก - ฮ - นับจำนวนและบอกค่าตัวเลข 0- 10 - บอกอันดับสิ่งของไม่เกิน ๓ สิ่ง - ท่องตัวอักษร A - Z - ตัวอักษร M O N - คำศัพท์ PHONE = โทรศัพท์ TELEVISION = โทรทัศน์ POST = ไปรษณีย์	สัปดาห์ที่ ๔๕ การสื่อสารไร้พรมแดน - ทบทวนนับจำนวนและรู้ค่าตัวเลข 1- 10 - โจทย์ปัญหาบวก - ลบ 5 - คำ จดหมาย โทรศัพท์ - คำศัพท์ TELEPHONE = โทรศัพท์ RADIO = วิทยุ TELEVISION = โทรทัศน์ - คำตรงข้าม ดั่ง - เยียบ เร็ว - ช้า
สัปดาห์ที่ ๔๖ ประเมินพัฒนาการ / ประเมินสติปัญญา	สัปดาห์ที่ ๔๖ ประเมินพัฒนาการ / ประเมินสติปัญญา	สัปดาห์ที่ ๔๖ ประเมินพัฒนาการ / ประเมินสติปัญญา

หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๑. กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวันแต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย ๓ - ๔ปี มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ ๘- ๑๒ นาที

วัย ๔- ๕ ปี มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ ๑๒- ๑๕ นาที

วัย ๕- ๖ ปี มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ ๑๕- ๒๐ นาที

๒. กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า ๒๐ นาที

๓. กิจกรรมที่มีการวางแผนโดยครู เพื่อช่วยให้เด็กเกิดทักษะหรือความคิดรวบยอดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งครูต้องวางแผนกิจกรรมล่วงหน้าใน ๑ กิจกรรม เวลาที่ใช้ในแต่ละวันสำหรับเด็กอายุ ๓ ปี ประมาณ ๔๕ นาที และเด็กอายุ ๔-๖ ปี ประมาณ ๖๐ นาที ครูต้องพิจารณาว่าเด็กมีช่วงความสนใจสั้นจะต้องจัดแบ่งเวลาหลายช่วงให้เหมาะกับเด็ก

๔. กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหาคิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ ๔๐-๖๐ นาที

๕. กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้องกิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กิจกรรมย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและครูหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลังจัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้กำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนให้เด็กอายุ ๓ - ๖ ปี โดยจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านการเล่น เป็นการบูรณาการทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและทักษะกระบวนการผ่านการจัดกิจกรรม ๖ กิจกรรม ดำเนินการ ดังนี้

๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (กิจกรรมในวงกลม)
๓. กิจกรรมสร้างสรรค์
๔. กิจกรรมเสรี
๕. กิจกรรมกลางแจ้ง
๖. เกมการศึกษา

ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมประจำวันที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชนที่สำคัญครูต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน แต่ต้องให้ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

๑.การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่เป็นการพัฒนาความแข็งแรง ความยืดหยุ่น การทรงตัว ความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่างๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

๒.การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กเป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็กกล้ามเนื้อนิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทตาได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อมและใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินน้ำมัน ฯลฯ

๓.การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมเป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม อย่างต่อเนื่อง

๔.การพัฒนาสังคมนิสัยเป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดีแสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่นรับประทานอาหารพักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ฯลฯ

๕.การพัฒนาการคิดเป็นการพัฒนาให้เด็กได้มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงวิพากษ์มาพูดคุยกับเด็กศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่หรือรายบุคคล

๖.การพัฒนาภาษาเป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้แสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

๗.การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เป็นการพัฒนาให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เล่นบทบาทสมมติในมุมต่าง ๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ เช่น แท่งไม้รูปทรงต่าง ฯลฯ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่让孩子ได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามจังหวะอย่างอิสระ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ รู้จังหวะและควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะประกอบไปด้วย

๑. การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน
๒. การเคลื่อนไหวอิสระ
๓. การเคลื่อนไหวตามคำบรรยาย
๔. การเคลื่อนไหวตามจินตนาการ
๕. การเคลื่อนไหวตามข้อตกลง
๖. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
๗. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
๘. การเคลื่อนไหวเป็นคู่
๙. การทำท่าทางประกอบเพลง
๑๐. การทำท่าทางตามความหมายของเพลง
๑๑. การเลียนแบบท่าทางสัตว์
๑๒. การเป็นผู้นำและผู้ตาม
๑๓. การร้องเพลง ฯลฯ

การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ครูสามารถจัดให้สัมพันธ์กับเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ครูต้องการให้เด็กเรียนรู้ และควรจัดกิจกรรมนี้อย่างน้อยวันละประมาณ ๑๕ - ๒๐ นาที ก่อนสิ้นสุดกิจกรรมทุกครั้ง ควรให้เด็กพัก เช่น นอน นั่งฟังเพลงเบา ๆ ฯลฯ

จุดประสงค์

๑. ได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
๒. กล้าแสดงออกและมีวิธีคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๓. เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียภาพในการเคลื่อนไหวตามจังหวะ
๔. รู้จักปรับตัวเมื่อทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน
๕. เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

วัสดุอุปกรณ์

๑. เครื่องประกอบจังหวะ เช่น รำมะนา กลอง กรับ ฉิ่ง ฯลฯ
๒. เครื่องเล่น CD DVD คอมพิวเตอร์
๓. อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น ห่วงยาง แถบผ้า ถุงทราย ฯลฯ

กิจกรรม

๑. ร้องเพลง ท่องคำกลอน คำคล้องจอง และเคลื่อนไหวตามบทเพลง คำกลอน คำคล้องจอง
๒. เคลื่อนไหวพื้นฐาน เช่น เดิน วิ่ง กระโดด ฯลฯ ตามสัญญาณนัดหมายหรือตามจังหวะเพลง
๓. เคลื่อนไหวอิสระตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ให้มากที่สุด ขณะเดียวกันให้คำนึงถึงการใช้พื้นที่ ระดับและจังหวะในขณะเคลื่อนไหวของร่างกาย
๔. เล่นเครื่องเล่นดนตรีง่าย ๆ ประเภทเคาะ เช่น กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ และเคลื่อนไหวประกอบ

๕. ให้เด็กเคลื่อนไหวตามความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้อุปกรณ์ประกอบในการเคลื่อนไหว เช่น ห่วงยาง แถบผ้า ถุงทราย ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

๑. สร้างบรรยากาศให้เด็กเกิดความรู้สึกเพลิดเพลิน สนุกสนาน และมีความเป็นกันเอง
๒. ไม่บังคับถ้าเด็กไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรม ควรให้เวลา และให้โอกาสจนกว่าเด็กสนใจเข้าร่วมกิจกรรม
๓. ควรให้เด็กแสดงออกอย่างทั่วถึง

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (กิจกรรมในวงกลม)

จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมในวงกลม

๑. เพื่อให้เด็กเข้าใจเนื้อหาและเรื่องราวในแผนการจัดประสบการณ์
๒. เพื่อให้เด็กมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับครู และครูจะได้ดูแลพฤติกรรมของเด็กอย่างใกล้ชิด
๓. เพื่อให้เด็กได้ฝึกความมีระเบียบวินัย มารยาทในการฟัง พูดและลักษณะนิสัยที่ดี

ลักษณะการจัดเนื้อหา

เป็นการเตรียมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแบบบูรณาการโดยจัดเป็นหน่วยการสอนประจำสัปดาห์แบบบูรณาการตลอดปีการศึกษา โดยให้ครอบคลุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ หากแยกสาระการเรียนรู้จะได้ ๔กลุ่มสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๑. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๒. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก
๓. สาระที่ควรเรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัว
๔. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
๕. สาระที่ควรเรียนรู้
๖. สาระที่ควรเรียนรู้
๗. สาระที่ควรเรียนรู้

บทบาทหน้าที่ของครู

ก่อนทำการสอน ครูจะต้องศึกษาแนวทางในการจัดประสบการณ์นี้อย่างละเอียด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดเตรียมประสบการณ์ให้กับเด็ก และจัดเตรียมสื่อการสอนที่ได้เสนอแนะไว้อย่างครบถ้วน เพื่อที่จะทำให้การสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้อย่างสมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม ครูอาจปรับปรุง เปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น

การสอนเนื้อหาให้เด็กต้องจัดกิจกรรมให้เด็กสนใจ เช่น

๑. ทักทายศึกษาตามแหล่งการเรียนรู้
๒. การเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ
๓. การเล่าประสบการณ์ตามเนื้อหาต่าง ๆ
๔. การอภิปราย ชักถาม
๕. การสนทนา ตอบคำถาม
๖. ทักษะกระบวนการกลุ่ม
๗. การทดลอง
๘. การอธิบายสิ่งต่าง ๆ
๙. ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน
๑๐. การแก้ปัญหาสถานการณ์จำลอง
๑๑. การแสดงบทบาทสมมติ
๑๒. การลงมือปฏิบัติจริง
๑๓. การรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง ๕
๑๔. การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
๑๕. การนับจำนวนเพิ่ม ลด
๑๖. การเปรียบเทียบเวลา
๑๗. การจำแนกเปรียบเทียบ
๑๘. การเล่านิทาน
๑๙. การร้องเพลง

ฯลฯ

ซึ่งในกรอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเล่มนี้ คณะผู้จัดทำได้พยายามเสนอกิจกรรมต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วนแต่อย่างไรก็ตามอาจมีบางเนื้อหาที่กิจกรรมเสนอแนะไว้นี้ อาจไม่เหมาะสมกับเด็กในบางคน ครูผู้สอนก็อาจปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ โดยยึดแนวทางไว้เป็นหลักและกำหนดกิจกรรมขึ้นใหม่ให้เหมาะสม

กิจกรรมสร้างสรรค์

กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ช่วยเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการโดยใช้การปฏิบัติงานศิลปะการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ หรือการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับงานศิลปะศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ การวาดภาพระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ การพับ การตัด การฉีก ปะ ตลอดจนงานประดิษฐ์เศษวัสดุ ฯลฯ ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ การรับรู้เกี่ยวกับความงามและส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กแต่ละคนได้แสดงออกตามความรู้สึกและความสามารถของตนเอง ปลุกฝังลักษณะนิสัยให้เป็นคนมีความประณีต มีความละเอียดอ่อน เป็นคนมีระเบียบ รักความสะอาด

ในการทำงาน ข้อควรตระหนักและให้ความสำคัญคือ การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ระดับปฐมวัย มิได้มุ่งเน้นผลงานที่สวยงาม แต่เป็นการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก การใช้คำว่ากิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อทำให้ครูระลึกอยู่เสมอว่า ศิลปะสำหรับเด็กมิได้เน้นให้เด็กทำได้สวยหรือเหมือนของจริง แต่ทำให้เด็กได้พัฒนาครบทุกด้านจากการทำกิจกรรมนี้ โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

๑. พัฒนากล้ามเนื้อเล็ก - ใหญ่
๒. พัฒนาประสาทสัมผัสระหว่างตากับมือ
๓. ส่งเสริมและพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๔. ถ่ายทอดอารมณ์ผ่านผลงานของตน
๕. ฝึกจิตใจให้มีคุณภาพ เช่น ความอดทน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรับผิดชอบ
๖. ส่งเสริมให้มีอารมณ์แจ่มใส ร่าเริง
๗. ทำให้มีความเพลิดเพลิน ชื่นชมในความสวยงาม สำนึกในคุณค่าของศิลปะ
๘. สร้างความเชื่อมั่นในการแสดงออกให้กับเด็ก
๙. ส่งเสริมการปรับตัวให้รู้จักการทำกิจกรรมร่วมกัน
๑๐. ฝึกให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
๑๑. ส่งเสริมการดำเนินชีวิตที่ต้องแก้ปัญหาการทำงาน รู้จักการปรับปรุงและการเปลี่ยนแปลง
๑๒. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ
๑๓. ฝึกการสังเกต
๑๔. พัฒนาภาษา สามารถอธิบายเกี่ยวกับผลงานของตนได้

บทบาทครู

เอาใจใส่จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งสภาพห้องเรียนการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ให้พร้อม มีแผนการจัดกิจกรรมไว้ล่วงหน้าและดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนส่งเสริมให้เด็กได้เลือกปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์อย่างหลากหลาย อย่างน้อยวันละ ๒ กิจกรรม ครูควรให้โอกาสเด็กอธิบายผลงานของตนเองและ ชื่นชมผลงานของตนเอง ครูควรมีคำถามให้เด็กได้คิด และเชื่อมโยงไปสู่การใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์เป็นการเปิดโอกาสให้ เด็กได้แสดงความคิดจินตนาการได้เต็มที่ตามที่ได้เห็น เด็กสามารถสร้างจินตนาการได้กว้างกว่าที่เราจะคาดเดาได้ บางทีก็อาจจะสะท้อนจิตใจความรู้สึกของเด็กที่บางทีไม่สามารถถ่ายทอดเป็นคำ พูดได้แต่สามารถถ่ายทอดมาทางงานศิลปะสร้างสรรค์ได้ วิชาศิลปะสร้างสรรค์เป็นฐานทางการศึกษาพัฒนาการเด็กซึ่งควรเริ่มตั้งแต่เด็ก ยิ่งเล็กอยู่การเรียนรู้ศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นจะมุ่งเน้นถึง พัฒนาการด้านต่างๆของเด็กมากกว่าผลงาน ดังนั้นจะเห็นว่ากิจกรรมต่างๆ ทางศิลปะสร้างสรรค์จะเป็นการฝึกกล้ามเนื้อให้แข็งแรง และสัมพันธ์กับการใช้ตา เช่นการปั้นแป้ง ดินน้ำมัน วาดรูป และระบายสี เด็กได้ใช้ส่วนต่างๆของนิ้วมือ แขนไหล่ และส่วนอื่นๆของร่างกาย เป็นการเตรียมความพร้อมในด้านการใช้กล้ามเนื้อใหญ่-เล็กเป็นอย่างดี ทำให้เด็กสามารถหยิบจับสิ่งต่างๆได้ อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ของเด็กต่อไป การสร้างสรรค์ คือการเจริญงอกงามทั้งด้านความคิด ร่างกาย และ พฤติกรรม และศิลปะสร้างสรรค์ คือ เครื่องมือที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เพราะกระบวนการทางศิลปะสร้างสรรค์ไม่มีขอบเขตแห่งการสิ้นสุด สามารถสร้างความเพลิดเพลินให้แก่เด็กได้ตลอด เวลานอกจากนี้ยังช่วยให้เด็กเกิดความคิดที่ต่อเนื่องอย่างไม่จบสิ้น และก้าวไปยังโลกแห่ง จินตนาการอย่างไม่มีขอบเขต

กิจกรรมสร้างสรรค์ที่ครูจัดให้เด็กที่โรงเรียนเป็นการจัดกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระผ่านการสร้างสรรค์งานจากกิจกรรมที่หลากหลายแบบที่ครูจัดให้วันละ ๓-๕ กิจกรรมและเด็กก็มีโอกาสเลือกทำอย่างน้อยวันละ ๑-๒ กิจกรรม ตามความสนใจ คือ

- กิจกรรมงานปั้น ได้แก่ ปั้นดินเหนียวหรือแป้งโด ดินน้ำมัน เป็นต้น
- กิจกรรมวาดภาพระบายสี ทั้งสีน้ำ สีเทียน สีดินสอ ได้แก่ หยอดสี เทสี ระบายสี เป่าสี ละเลงสีด้วยนิ้วมือ หรือส่วนต่างๆ ของมือหรือ พิมพ์ภาพ เป็นต้น
- กิจกรรมงานกระดาษ ได้แก่ ฉีก พับ ตัด ปะ กระดาษ เป็นต้น
- กิจกรรมประดิษฐ์จากวัสดุต่างๆ และของเหลือใช้ ได้แก่ ประดิษฐ์กระทงใบตอง ประดิษฐ์หน้ากากจากจานกระดาษ เป็นต้น

กิจกรรมเสรี

จุดมุ่งหมายของการจัดศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรี

ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีมีความมุ่งหมายที่สำคัญโดยเฉพาะ ดังนี้

๑. ให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงด้วยการประกอบกิจกรรมที่สอดคล้องกับธรรมชาติและสนองความต้องการของเด็กทางการเล่นที่แฝงไว้ซึ่งการศึกษา
๒. เปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลอง คิดค้นคว้า และสร้างสรรค์ด้วยความสนุกและเพลิดเพลิน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องวิตกกังวล
๓. ฝึกทักษะการเตรียมความพร้อมด้านประสาทสัมผัสทางตาและมือเกิดพัฒนาการทางการตัดสินใจ การมีเหตุผล รู้ขนาด จำนวนสี และรูปลักษณะ ทั้งช่วยฝึกเขาวนปัญญา อันเป็นทางนำหรือเตรียมเด็กไปสู่การอ่าน และการเขียนในโอกาสต่อไป
๔. ฝึกเด็กให้ทำงานเป็นกลุ่ม เรียนรู้สิทธิและหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนและเพื่อนภายในสังคมเล็ก ๆ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๕. ฝึกให้รู้จักประหยัดวัสดุการศึกษา ฝึกเด็กให้รู้จักการเล่นเครื่องเล่น การเก็บรักษาอุปกรณ์เครื่องเล่น ให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยและครบถ้วน
๖. ให้เป็นวิธีการที่เด็ก ๆ ได้รับความรัก ความอบอุ่น การปกป้องรักษา การอบรมเลี้ยงดู และการปกป้องให้ปลอดภัย ที่จะอยู่ร่วมกันในสถานศึกษาได้อย่างเป็นสุข
๗. ให้เป็นวิธีการช่วยส่งเสริมเด็ก ๆ ได้รับความพัฒนาการทาง ร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญาครบถ้วนพร้อมในโอกาสเดียวกัน
๘. ให้เป็นวิธีการช่วยให้ครูทราบปัญหา ความคับข้องใจเด็ก ทำให้ครูสามารถหาวิธีช่วยคลี่คลายปัญหาให้แก่เด็กได้
๙. เป็นวิธีการปูพื้นฐานประสบการณ์ และความรู้ ให้เด็กมีความพร้อมสามารถช่วยตนเองได้ ถูกต้อง เหมาะสมกับวัยของเด็ก พร้อมทั้งจะไปศึกษาต่อไปในชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ได้อย่างเป็นสุข
๑๐. ให้เป็นวิธีการที่ช่วยให้ครูทราบความสนใจเป็นพิเศษของเด็ก และสามารถประเมินผลพัฒนาการและพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนได้พร้อมที่จะรายงานลงในสมุดรายงานประจำตัวของเด็กแต่ละคน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๑๑. ให้เป็นวิธีการช่วยให้ครูตื่นตัวอยู่เสมอ ในการที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมสำรวจแหล่ง วัสดุ อุปกรณ์และคิดค้น สร้างสรรค์ อุปกรณ์ใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อส่งเสริมความพร้อมให้แก่เด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
๑๒. ให้เป็นวิธีการช่วยลดการสูญเปล่าทางการศึกษาให้ปัญหาเด็กเรียนซ้ำชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งลดลง ซึ่งในแผนการจัดประสบการณ์ได้เสนอแนะกิจกรรมไว้ทุกวัน ๆ ละ ๑๓ ศูนย์ โรงเรียนควรจัดอย่างน้อย ๖ ศูนย์ และให้เด็กได้เรียนรู้ในแต่ละวัน อย่างน้อยคนละ ๒ ศูนย์ ศูนย์การเรียนรู้ ๑๓ ศูนย์ มีดังนี้

๑) ศูนย์หนังสือศูนย์หนังสือ เล่นได้ ๖ คน อาจจะมีชั้นวางหนังสือ หรือกระบะเป่า หรือฉากพับได้ เป็นที่วางหนังสือ ควรจัดอยู่ในมุมเงียบ อาจจะมีตุ๊กตา หรือโต๊ะ + เก้าอี้เล็ก ๆ จัดตกแต่งให้กะทัดรัด ขวนให้อยากเข้าไปสั่ง ไม่ควรเอาหนังสือออกมาจัดที่ละมาก ๆ ควรจะทำหนังสือที่เหมาะสมกับหน่วยประสบการณ์ไว้ทุก ๆ ครั้ง

๒) ศูนย์บ้านเล่นได้ ๖ คน อุปกรณ์ควรมีดังนี้ เตียนนอน โต๊ะเครื่องแป้ง เสื้อผ้าตุ๊กตา เปลนอน ชุดเครื่องเล่นหม้อข้าวหม้อแกง ชุดน้ำชา โต๊ะทำครัว เครื่องเล่น โทรศัพท์ เตารีด เสื้อไม้กวาด ถึงขยะ ศูนย์บ้านมักจะไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะมีของเล่นไม่เพียงพอมีได้จัดซื้อใหม่ ๆ ผลัดเปลี่ยนมีของวางทิ้งไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย

๓) ศูนย์วาดภาพสีเทียนเล่นได้ ๖ คน ที่ศูนย์ควรมีอุปกรณ์ดังนี้ ดินสอสีเทียนต้องมีขนาดใหญ่ ๑ ซม. ยาว ๑๑ ซม. กระจกอัดสำเนาเหลือใช้ชนิดที่มีตัวหนังสือหน้าเดียว ที่ใส่ดินสอสีเทียน

๔) ศูนย์งานกระดาษเล่นได้ ๔ คน กิจกรรมมีดังนี้ การฉีกกระดาษ การตัดกระดาษ การม้วน พับกระดาษเส้น

๕) ศูนย์ปั้นเล่นได้ ๔ คน อาจจะใช้ดินเหนียว ดินน้ำมัน หรือแป้งทำขนมก็ได้ ศูนย์นี้เป็นเครื่องเล่นที่ให้ความพอใจแก่เด็ก ขวนใจให้เด็กเล่น ช่วยคลี่คลายอารมณ์เด็กที่จะเล่นทำลายสิ่งต่าง ๆ และก้าวร้าวระรานผู้อื่น เด็กได้ทำและสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้นจากวัตถุดิบ และฝึกทักษะการใช้มือกับตาร่วมกัน และการทำงานร่วมกันกับเพื่อน

๖) ศูนย์สีน้ำเล่นได้ ๒ คน อุปกรณ์มีดังนี้

๑. สีฝุ่น

๒. ขาหยั่งตั้ง มีกระดานไม้อัดขนาด ๔ มม. ทั้งสองด้าน ขนาดความสูง ๑๑๐ ซม. พอเหมาะกับความสูงของเด็ก ที่ขอบบนของกระดานไม้อัดใช้สำหรับหนีบกระดาษที่จะใช้วาดรูป เตรียมไม้หนีบไว้ที่กระดานแผ่นละ ๒ ตัว ขาหยั่งกระดาน ๒ ที่ มีกระดานสีด้าน เตรียมไม้หนีบทั้งหมด ๘ ตัว จัดตั้งขาหยั่งกระดาน ๒ ที่ ไว้บนพลาสติกผืนใหม่ให้เป็นบริเวณสำหรับเล่นวาดรูประบายสี ตั้งโต๊ะขนาดเล็ก กว้าง ๓๐ ซม. x ยาว ๓๐ ซม. x สูง ๔๕ ซม. ติดขอบไม้เสริมเป็นกระดะสูง ๕ ซม. ตั้งไว้ระหว่างขาหยั่ง กระดานทั้งสองเพื่อวางกระดาษบรรจุขวดสี ๖ ขวด พร้อมทั้งพู่กันประจำขวดสี เพื่อให้สะดวกแก่เด็กจะหยิบใช้ เด็กจะเลือกขวดสีมาครวละ ๑ ขวด วางขวดสีลงในกล่องไม้สี่เหลี่ยมขนาดกว้าง ๑๐ ม. x ๑๐ ซม. x สูง ๕ ซม. ซึ่งอยู่ที่ขอบล่างของแผ่นกระดานขาหยั่งด้านขวามีอว้างผ้าเช็ดมือพาดไว้ที่คานไม้ใต้แผ่นกระดานขาหยั่งคนละหนึ่งผืน

๓. กระดาษหนังสือพิมพ์ หรือกระดาษอย่างอื่นก็ได้

๔. เสื้อกันเปื้อน

๕. ไม้กวาด ที่โกยผง ถังน้ำ ผ้าเช็ดทำความสะอาด

๗) ศูนย์กิจกรรมพิเศษเสนอแนะไว้ดังนี้

๑. การหยดสีบนกระดาษเปียก

๒. การทาสี

๓. การพับสี

๔. การเป่าสี

๕. การเขียนภาพด้วยฟองน้ำ

๖. การเขียนภาพบนกระดาษเปียก

๗. การเขียนภาพด้วยเชือก หรือด้วยหลอด

๘. การเขียนภาพด้วยต่างทับทิม

๙. การลูบสี

๑๐. การพิมพ์ด้วยกระดาษ

๑๑. การพิมพ์ภาพด้วยฟีด
๑๒. การพิมพ์ภาพด้วยเศษวัสดุ
๑๓. การโรยสีบนกระดาษเปียก
๑๔. การเขียนภาพด้วยกาวน้ำ โรยทรายสี
๑๕. การเล่นเกมแข่งสีด้วยนิ้วมือ
๑๖. การเล่นเกมโคลนด้วยนิ้วมือ
๑๗. การเล่นเกมประดิษฐ์เศษวัสดุ

๘) ศูนย์ทักษะเล่นได้ ๔ คน ศูนย์นี้มีได้ให้เด็กนั่งโต๊ะอ่าน เขียน คณิตศาสตร์ และภาษาไทย แต่เน้นไปทางการฟัง พูด อ่าน

๙) ศูนย์ดนตรีเล่นได้ ๔ คน ควรอนุญาตให้เด็กได้ทดลองเล่นกับอุปกรณ์ที่ทำให้เกิดเป็นเสียงดนตรีได้อย่างเสรี อุปกรณ์ศูนย์ดนตรี เช่น กระจับปี่ ท่อโลหะ ฝาน้ำอัดลม และฝากระป๋องต่าง ๆ กระจับปี่ ลูกชัต เหล็กสามเหลี่ยม ฯลฯ

๑๐) ศูนย์บล็อกเล่นได้ ๔ คน สื่อที่ใช้มีดังนี้

- ไม้บล็อก
- ท่อนไม้ที่เกี่ยวข้องกันได้ทำนองรถไฟพวง
- รถและเรือที่พ่วงกันได้ ๒ ชุด
- หุ่นจำลองคนและสัตว์
- รถบรรทุก รถยนต์ รถโดยสาร รถสินค้า (ของเล่น)
- ตู้เก็บไม้บล็อก
- พร้อมน้ำมันขนาด ๑๘๐ x ๒๐๐ ซม.

อิทธิพลที่เด็กได้รับจากการที่เขาได้เล่นกับไม้บล็อก

- ช่วยให้เด็กแสดงความรู้สึกออกมา
- ช่วยให้เด็กได้ระบายความรู้สึกก้าวร้าวระราน
- ช่วยให้เด็กได้ระบายความกังวลใจและความกลัวที่จะผิดหวัง
- ช่วยให้เด็กบรรลุความสำเร็จ
- ช่วยให้เด็กมีความเป็นระเบียบ มีการตัดสินใจ และการมีเหตุผล
- ช่วยให้เด็กได้พัฒนาการทางสังคม
- ช่วยให้เล่นสมมุติแสดงบทบาทและการเล่นแบบคิดฝัน

๑๑) ศูนย์เครื่องเล่นสัมผัสเล่นได้ ๔ คน

ขั้นแห่งพัฒนาการในการเล่นเครื่องเล่นสัมผัส

- จับต้องลูกบอลเครื่องเล่นอย่างเงอะงะ งุ่มง่าม
- ค่อย ๆ ทวีความชำนาญขึ้นทีละน้อย
- เริ่มต้นที่จะมองเห็นความสัมพันธ์กันของเครื่องเล่นนั้น ๆ
- ใส่หมุดหรือลูกไม้ลงได้ถูกต้องตามโครงหรือหุ่นที่รองรับ
- ทำไปตามโครงการที่คิดไว้ ด้วยความรอบคอบและเป็นระเบียบ
- มีความสนใจในรูปร่างลักษณะของสิ่งของที่เว้า ๆ แหว่ง ๆ และสามารถประกอบรูปภาพที่ตัดออกเป็นชิ้น ๆ สำหรับต่อเล่นได้
- แสดงความสามารถในการทำการงานและรู้สึกภูมิใจในทักษะของตน

๑๒) ศูนย์น้ำเล่นได้ ๒ คน

ศูนย์นี้มีประโยชน์ คือ

๑. ช่วยระบบความก้าวร้าวระรานของเด็ก
๒. ช่วยผ่อนคลายอารมณ์ของเด็ก
๓. ช่วยให้เด็กได้เล่นเข้าหมู่เข้าพวก
๔. ช่วยจัดสิ่งทีเด็กชอบใจให้เด็กได้เล่นแทน

การเล่นกับน้ำ เช่น ใช้สายยาง เป่าน้ำเล่นให้เป็นพอง เล่นชักเสื้อผ้าตุ๊กตา เล่นอาบน้ำให้ตุ๊กตา เล่นล้างมือ เล่นรดน้ำต้นไม้ เล่นทาสีด้วยน้ำ เล่นฉีดยาน้ำด้วยสายยาง เล่นเลี้ยงน้ำชา เล่นล้างถ้วยล้างชามหลังจากการเลี้ยง เล่นให้หมนน้อง เล่นท่อน้ำในลำธารต้น ๆ เล่นตวงน้ำและรินน้ำ เล่นลอยสิ่งของวัตถุต่าง ๆ เล่นตุน้ำ หรือน้ำนมด้วยหลอดพลาสติก และหิ้วน้ำไปเล่นในบ่อทราย

๑๓) ศูนย์เล่นกับทรายเล่นได้ทั้งในบ่อทรายขนาดใหญ่ และในศูนย์การเรียนรู้
ชั้นแห่งพัฒนาการในการเล่นกับทรายของเด็ก

๑. ทดลองเล่นด้วยการให้เม็ดทรายร่วงลอดออกทางระหว่างช่องของนิ้วมือ
๒. ทดลองเล่นด้วยการใส่ทรายลงในภาชนะแล้วก็เทออก ทำซ้ำ ๆ กันเช่นนี้บ่อย ๆ
๓. ทดลองใช้มือตบทรายเล่น ชอบเล่นฝังตัวอยู่ในทราย หรือเอาทรายกลบขาทั้งสอง
๔. ทดลองเล่นด้วยการขุดทรายเล่นให้เป็นโพรง แล้วสอดมือเข้าไปในโพรงนั้น
๕. ทดลองเล่นด้วยการโกยทรายขึ้นเป็นกอง ทำเป็นปราสาททราย เจดีย์ทราย หรือเล่นทำอุโมงค์
๖. ทดลองเล่นด้วยการใช้พลั่ว เสียมต้ำมสั้น ๆ ขุดทราย ทำเป็นอุโมงค์ แม่น้ำหรือภูเขา
๗. ทดลองด้วยการตักแต่ง ประดับประดาเจดีย์ทราย ปราสาททราย

กิจกรรมกลางแจ้ง

จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

๑. เพื่อให้เด็กได้ออกกำลังกายกลางแจ้งซึ่งจะช่วยให้เด็กมีสุขภาพดี
๒. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และฝึกประสาทสัมผัสระหว่างมือกับตา มือกับเท้า
๓. เพื่อเป็นการพัฒนาทาง อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และจินตนาการของเด็ก

ลักษณะการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

๑. การละเล่นพื้นเมือง
๒. เกมต่าง ๆ
๓. การเล่นบ้านจำลอง
๔. การเล่นทราย
๕. การเล่นน้ำ
๖. การเล่นเครื่องเล่นสนาม
๗. การเดินทรงตัวบนกระดาน
๘. การเดินตามแนว
๙. การเดินถอยหลัง
๑๐. การรับ ส่ง บอล
๑๑. การขว้างบอลไกล

๑๒. การเตะบอลเข้าประตู
๑๓. การกลิ้งบอลกระทบเป้า
๑๔. การปาเป้า
๑๕. การโหนตัว ฯลฯ

บทบาทหน้าที่ของครูในการจัดกิจกรรม การเล่นเกมกลางแจ้ง

การเล่นออกกำลังกายของเด็ก ๆ นั้น ได้แก่ การวิ่ง การกระโดด การม้วนหน้า ม้วนหลัง การกลิ้ง การปีนป่าย การวิ่งแข่ง การลากการเข็น เป็นต้น ในการเล่นนั้น บางอย่างจำเป็นต้องมีสื่อประกอบด้วย แต่บางอย่างไม่จำเป็นต้องมีสื่อก็ได้ แต่ครูจะต้องเตรียมตัว เพื่อจัดกิจกรรมให้เด็ก บทบาทและหน้าที่ของครูที่ควรปฏิบัติในการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง คือ

๑. หากจะให้เด็กเล่นเครื่องเล่นสนามครูจะต้องทำการตรวจสอบเครื่องเล่นนั้นว่าอยู่ในสภาพเรียบร้อยหรือไม่ หรือจะเป็นอันตรายต่อเด็กหรือไม่
๒. ครูจะต้องแนะนำการเล่นที่ถูกต้อง ปลอดภัยให้กับเด็กทุกครั้งจึงให้เล่น
๓. ครูจะต้องฝึกระเบียบวินัยให้เด็กทุกครั้งที่มีการเล่นเกมกลางแจ้ง
๔. ปล่อยให้เด็กเล่นอย่างอิสระ โดยครูคอยดูแลอย่างใกล้ชิด
๕. เมื่อเลิกเล่นแล้ว เก็บสิ่งของให้เข้าที่ และทำความสะอาดบริเวณที่เล่นให้เรียบร้อยทุกครั้ง
๖. ให้เด็กทำความสะอาดร่างกายพร้อมทั้งแต่งกายให้เรียบร้อยทุกครั้งหลังจากเลิกเล่น

กลางแจ้งแล้ว

เกมการศึกษา

เกมการศึกษาคือเป็นเกมการเล่นที่ฝึกการสังเกต พัฒนากระบวนการคิด และเกิดความคิดรวบยอด เกมการศึกษามีกฎ กติกาง่าย ๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา เช่น เกมการจับคู่สิ่งๆ ที่เหมือนกัน เกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่ เกมการเรียงลำดับ เกมการสังเกตรายละเอียดของภาพ เกมการหาความสัมพันธ์ ฯลฯ

เกมการศึกษาที่จัดให้เด็กเล่นควรเริ่มจากง่ายไปหายาก จากภาพไปสู่รูปทรงและสัญลักษณ์ที่ซับซ้อนขึ้น เมื่อครูให้เด็กเล่นเกมใหม่ควรแนะนำวิธีเล่นและเมื่อเล่นเสร็จครูควรตรวจสอบความถูกต้องบางเกมเด็กอาจตรวจสอบคำตอบได้ด้วยตนเอง

เกมการศึกษานี้ครูสามารถผลิตได้ด้วยตนเองอย่างง่าย ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหา หรือประสบการณ์ที่ต้องการให้เด็กเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสให้เด็กเล่นเกมการศึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยทุกวัน โดยอาจจัดวางไว้ให้เด็กเลือกเล่นทบทวนตามความต้องการนอกเหนือจากเวลาที่กำหนด

จุดประสงค์

๑. รู้จักสังเกต เปรียบเทียบ และจำแนก
๒. ส่งเสริมการคิด หาเหตุผล และตัดสินใจแก้ปัญหา
๓. ส่งเสริมพัฒนาากล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๔. ส่งเสริมการเล่นร่วมกัน

ตัวอย่างเกมการศึกษา

เกมจับคู่

เกมจับคู่ภาพหรือสิ่งของ สามารถแบ่งได้หลายแบบ เช่น

- จับคู่ภาพที่เหมือนกันทุกประการ
- จับคู่ภาพกับเงาของสิ่งเดียวกัน
- จับคู่ภาพกับโครงร่างของสิ่งเดียวกัน
- จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- จับคู่ภาพเต็มกับภาพที่แยกเป็นส่วน ๆ ฯลฯ

เกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่ (แผ่นภาพเกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่)

เกมการเรียงลำดับ (แผ่นภาพเกมการเรียงลำดับ)

เกมการสังเกตรายละเอียดของภาพ เช่น เกมภาพตัดต่อ (ภาพตัดต่อ จำนวนขึ้นตามความเหมาะสมของวัยผู้เล่น)

เกมลอตโต (แผ่นภาพลอตโต)

เกมหาความสัมพันธ์ เช่น เกมตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม) เกมอุปมาอุปมัยเกมหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของเครื่องใช้ ฯลฯ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาสำหรับเด็ก

สะเต็มศึกษา (STEM Education) เป็นแนวการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์ ๔ ศาสตร์เข้าด้วยกันโดยนำเอาตัวอักษรตัวแรกของศาสตร์ทั้ง ๔ มารวมกันได้แก่ วิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineer) และ คณิตศาสตร์ (Mathematics) โดยมีหลักแนวคิดในการนำเอาความรู้มาใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง รายละเอียดของศาสตร์ทั้ง ๔ มีดังต่อไปนี้

วิทยาศาสตร์ (S) เป็นศาสตร์ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ วิทยาศาสตร์จะมีองค์ประกอบ ๘ สารการเรียนรู้ ซึ่งได้แก่ สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม สารและสมบัติของสาร แรงและการเคลื่อนที่ พลังงาน กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ ธรรมชาติวิทยาและเทคโนโลยีซึ่งประกอบด้วยทักษะต่าง ๆ ได้แก่ การสังเกต การสำรวจ การจำแนก การลงความเห็น การวัด การพยากรณ์ การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับสเปสและสเปสกับเวลา เป็นต้น

เทคโนโลยี (T) เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเอาเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มาใช้ ตัวอย่างเทคโนโลยีในระดับปฐมวัย เช่น แวนชยาย อุปกรณ์เครื่องชั่ง ตวง วัด ไม้บรรทัด รอก เป็นต้น

วิศวกรรมศาสตร์ (E) เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ การวางแผน การสร้าง

คณิตศาสตร์ (M) เป็นศาสตร์ที่พัฒนาทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล การแก้ปัญหาให้กับผู้เรียน โดยสาระคณิตศาสตร์จะประกอบด้วย จำนวนและการดำเนินการ (เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเลข จำนวน ลำดับที่ การรวมจำนวน การแยกจำนวน) การวัด เรขาคณิต พีชคณิต การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาจะดำเนินตามขั้นตอนที่สอดคล้องกับกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Process) ในระดับปฐมวัยซึ่งทางสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (๒๕๕๑) ได้ให้หลักของการดำเนินการดังนี้

๑. การตั้งประเด็นคำถามหรือปัญหา ซึ่งลักษณะของคำถามจะเป็น คำถามปลายเปิดที่นำไปสู่การสำรวจ ตรวจสอบ เช่น คำถามอย่างไร ทำไม

๒. การสำรวจตรวจสอบ เป็นขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เช่น การสังเกต การสำรวจ การวัด การทดลอง การสอบถามข้อมูลจากผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ

๓. การอธิบายเพื่อตอบคำถามในสิ่งที่สงสัยโดยมีข้อมูลหลักฐานที่สนับสนุน ซึ่งในระดับปฐมวัยเด็กอาจจะไม่สามารถอธิบายข้อมูลและหลักฐานที่สนับสนุนได้ แต่จะเป็นขั้นที่เด็กได้ข้อมูลที่พบจากการสำรวจตรวจสอบ ทำความเข้าใจกับข้อมูลนั้น

๔. การนำเสนอการสำรวจตรวจสอบอย่างง่าย ซึ่งในระดับปฐมวัยจะสามารถทำได้โดยการบอกเล่า การวาดภาพสื่อสาร การแสดงท่าทาง การประดิษฐ์ชิ้นงานเพื่อสะท้อนข้อค้นพบ เป็นต้น

สิ่งที่ครูปฐมวัยต้องคำนึงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษา คือ ครูควรต้องกระตุ้นให้เด็กได้ใช้ทักษะกระบวนการคิดโดยการให้คำถามปลายเปิดเพื่อให้เด็กได้นำความรู้และประสบการณ์มาออกแบบเพื่อแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือทำกิจกรรม

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับปฐมวัย

วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์การเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์จึงมีความสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนาวิธีคิดทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผลคิดสร้างสรรค์คิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีทักษะที่สำคัญในการค้นคว้าหาความรู้มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบสามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพที่ตรวจสอบได้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติและเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างขึ้นรวมถึงการนำความรู้ไปใช้อย่างสร้างสรรค์มีเหตุผลมีคุณธรรมนอกจากนั้นยังช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์การดูแลรักษาตลอดจนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับปฐมวัยเป็นการตอบสนองและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในการเรียนรู้โลกธรรมชาติรอบตัวและพัฒนาทักษะทางสติปัญญาต่าง ๆ เนื่องจากเด็กในระดับปฐมวัยมีพฤติกรรมธรรมชาติของการสืบเสาะหาความรู้แบบวิทยาศาสตร์อยู่ในตนเอง การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และค้นพบตนเองมากที่สุด ให้ได้ทั้งกระบวนการเรียนรู้และองค์ความรู้ตั้งแต่ระดับปฐมวัย จะช่วยส่งเสริมศักยภาพของเด็กในด้านต่าง ๆ

เป้าหมายของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับปฐมวัย

เป้าหมายสำคัญในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์คือเพื่อให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถ ดังนี้

๑. แสดงความตระหนักรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นผ่านการลงมือปฏิบัติ การสำรวจการสังเกตการตั้งคำถามและการแลกเปลี่ยนสิ่งที่ค้นพบ

๒. ดำเนินการสืบเสาะหาความรู้อย่างง่าย ๆ ด้วยตนเองอย่างเสรี หรือตามแบบที่กำหนดให้รวมทั้งทำกิจกรรมตามคำแนะนำในการสังเกตการตั้งคำถามการวางแผนการสำรวจการตรวจสอบและการสื่อสารสิ่งที่ค้นพบ

๓. แสดงความเข้าใจและรู้จักดูแลรักษาธรรมชาติ

๔. สืบค้นและสนทนาเกี่ยวกับลักษณะและองค์ประกอบของสิ่งต่างๆและใช้สิ่งเหล่านั้นได้อย่างปลอดภัย

๕. รู้และสามารถใช้สิ่งของที่เป็นเทคโนโลยีอย่างง่าย ๆ ได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย

๖. เพื่อให้มีจิตวิทยาศาสตร์มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมในการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับ

ความสำคัญของคณิตศาสตร์ คณิตศาสตร์มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิด ทำให้มนุษย์มีความคิดอย่างมีเหตุผล เป็นระเบียบ มีแบบแผน ตลอดจนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และสามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบช่วยให้คาดการณ์วางแผนแก้ปัญหาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม และคณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและศาสตร์อื่นๆ

เด็กปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นแห่งการเรียนรู้ มีความอยากรู้อยากเห็น ช่างสังเกต ชอบเล่นและสำรวจสิ่งต่างๆ รอบตัว คณิตศาสตร์สามารถพัฒนาเสริมสร้างให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจธรรมชาติรอบตัวและสิ่งต่างๆ รอบตัว การที่เด็กมีความรู้ความเข้าใจมีทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์และมีเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์ไม่เพียงส่งผลให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์เท่านั้น แต่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ในศาสตร์อื่นๆ คณิตศาสตร์จึงมีบทบาทสำคัญทั้งในการเรียนรู้และมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

การเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับปฐมวัยมุ่งหวังให้เด็กทุกคนได้เตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ทางคณิตศาสตร์ อันเป็นพื้นฐานการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในชั้นประถมศึกษาโดยกำหนดสาระหลักที่จำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัย ดังนี้

- จำนวนและการดำเนินการ จำนวน การดำเนินการของจำนวน การรวมและการแยกกลุ่ม
- การวัด ความยาว น้ำหนัก ปริมาตรเงิน และเวลา
- เรขาคณิต ตำแหน่ง ทิศทางระยะทาง รูปเรขาคณิตสามมิติและรูปเรขาคณิตสองมิติ
- พีชคณิต แบบรูปและความสัมพันธ์
- การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น การเก็บรวบรวมข้อมูลและการนำเสนอ
- ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ การแก้ปัญหา การให้เหตุผลการสื่อสาร

การสื่อสารความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ทางคณิตศาสตร์ และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ตารางกำหนดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย อายุ ๓ - ๖ ปี

กิจกรรม	อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	๖๖ ชั่วโมง/ปี	๘๓ ชั่วโมง/ปี	๑๐๐ ชั่วโมง/ปี
๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (กิจกรรมในวงกลม)	๑๐๐ ชั่วโมง/ปี	๑๑๗ ชั่วโมง/ปี	๑๓๔ ชั่วโมง/ปี
๓. กิจกรรมสร้างสรรค์	๖๖ ชั่วโมง/ปี	๘๓ ชั่วโมง/ปี	๑๐๐ ชั่วโมง/ปี
๔. กิจกรรมเสรี	๑๐๐ ชั่วโมง/ปี	๑๑๗ ชั่วโมง/ปี	๑๓๔ ชั่วโมง/ปี
๕. กิจกรรมกลางแจ้ง	๖๖ ชั่วโมง/ปี	๘๓ ชั่วโมง/ปี	๑๐๐ ชั่วโมง/ปี
๖. เกมการศึกษา	๖๖ ชั่วโมง/ปี	๘๓ ชั่วโมง/ปี	๑๐๐ ชั่วโมง/ปี

หมายเหตุ ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมประจำวันแต่ละกิจกรรม กำหนดให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก สามารถยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก

ตารางกิจกรรม

กิจกรรมในแต่ละวันของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง กำหนดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ดังนี้

เวลา	กิจกรรม
๐๗.๐๐ -๐๘.๐๐ น.	รับเด็กรายบุคคล
๐๘.๐๐ -๐๘.๓๐ น.	เข้าแถว เคารพธงชาติ สวดมนต์
๐๘.๓๐ -๐๙.๐๐ น.	ตรวจสอบสุขภาพ/ไปห้องน้ำ
๐๙.๐๐ -๐๙.๒๐ น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๐๙.๒๐ -๐๙.๔๐ น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๐๙.๔๐ -๑๐.๒๐ น.	กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
๑๐.๒๐ -๑๐.๔๐ น.	กิจกรรมการเล่นตามมุม
๑๐.๔๐ -๑๑.๐๐ น.	กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง
๑๑.๐๐ -๑๑.๓๐ น.	พัก/รับประทานอาหารกลางวัน
๑๑.๓๐ -๑๒.๐๐ น.	แปรงฟัน
๑๒.๐๐ -๑๔.๐๐ น.	นอนพักผ่อน
๑๔.๐๐ -๑๔.๓๐ น.	เก็บที่นอน ล้างหน้า
๑๔.๓๐ -๑๔.๔๕ น.	พัก/ดื่มนม
๑๔.๔๕ -๑๕.๐๐ น.	เกมการศึกษา
๑๕.๐๐ -๑๕.๓๐ น.	สรุป ทบทวนกิจกรรมประจำวัน
๑๕.๓๐ -๑๖.๐๐ น.	ผู้ปกครองรับนักเรียนกลับบ้าน

หมายเหตุ : การจัดกิจกรรมในแต่ละวัน สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง ถือว่าการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีความสำคัญต่อเด็กเนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว ดังนั้น การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็น ประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าจึงจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของหลักสูตร เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการพัฒนาเด็ก

การจัดสภาพแวดล้อมคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ๑.ความสะอาด ความปลอดภัย
- ๒.ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
- ๓.ความสะดวกในการทำกิจกรรม
- ๔.ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ
- ๕.ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อและเครื่องเล่น
- ๖.บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่าง ๆ

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของเด็กเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข ซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

๑. พื้นที่อำนวยความสะดวกสำหรับเด็กและผู้สอน

- ๑.๑ ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวนผลงาน
- ๑.๒ ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก อาจจัดทำเป็นกล่องหรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล
- ๑.๓ ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก
- ๑.๔ ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของส่วนตัวผู้สอน ฯลฯ
- ๑.๕ ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

๒. พื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

๓. พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีของเล่น วัสดุอุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นในมุมเล่นอย่างเสรี มักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรีประมาณวันละ ๖๐ นาทีการจัดมุมเล่นต่างๆ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ๓.๑ ในห้องเรียนควรมีมุมเล่นอย่างน้อย ๓-๕ มุม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของห้อง
- ๓.๒ ควรได้มีการผลัดเปลี่ยนสื่อของเล่นตามมุมบ้าง ตามความสนใจของเด็ก

๓.๓ ควรจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วปรากฏอยู่ในมุมเล่น เช่น เด็กเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ผู้สอนอาจจัดให้มีการจำลองการเกิดผีเสื้อลงในขวดแก้วให้เด็กดูในมุมธรรมชาติศึกษาหรือมุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

๓.๔ ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของ อยากเรียนรู้ อยากเข้าเล่น

๓.๕ ควรเสริมสร้างวินัยให้กับเด็ก โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นเสร็จแล้วจะต้องจัดเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อย

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณรอบ ๆ สถานศึกษา รวมทั้งจัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณสถานศึกษาและบริเวณรอบนอกสถานศึกษา ดูแลรักษาความสะอาด ปลูกต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบๆ บริเวณสถานศึกษา สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

บริเวณสนามเด็กเล่น ต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร ดังนี้

สนามเด็กเล่น มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน ทราย หล้า พื้นที่เหมาะสำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อ รวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทราย พร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนาม สำหรับปีนป่าย ทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรง ปลอดภัยอยู่เสมอ และหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด

ที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้ร่มเงา อาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย ๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครอง

บริเวณธรรมชาติ ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผักสวนครัว หากบริเวณสถานศึกษา มีไม่มากนัก อาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถาง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง กำหนดสื่อ เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเรื่องราว เนื้อหา สื่อเป็นตัวกลางนำความรู้จากผู้สอนถึงเด็ก ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และช่วยให้เด็กเกิดประสบการณ์ตรง โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลบ้านส้อง ได้กำหนด สื่อแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

มุมประสบการณ์

สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ควรมีสื่อทั้งที่เป็นประเภท ๒ มิติ และ/หรือ ๓ มิติ ที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อที่ปลอดภัยต่อตัวเด็ก สื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่างๆ ให้ครบทุกด้านสื่อที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อเริ่มต้นจากสื่อของจริง ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง และ สัญลักษณ์ ทั้งนี้การใช้สื่อต้องเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจและความต้องการของเด็กที่หลากหลาย ตัวอย่างสื่อประกอบการจัดกิจกรรม มีดังนี้

กิจกรรมการเล่นตามมุม

๑. มุมบทบาทสมมติ อาจจัดเป็นมุมเล่น ดังนี้

๑.๑ มุมบ้าน

- ❖ ของเล่นเครื่องใช้ในครัวขนาดเล็ก หรือของจำลอง เช่น เต้า กระทะ ครก กาน้ำ เขียง มีดพลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กะละมัง ฯลฯ

- ❖ เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปลเด็ก ตุ๊กตา
- ❖ เครื่องแต่งบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง กระจกขนาดเห็นเต็มตัว หวี ตลับแป้ง ฯลฯ
- ❖ เครื่องแต่งกายบุคคลอาชีพต่าง ๆ ที่ใช้แล้ว เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ ชุดเสื้อผ้าผู้ใหญ่ชาย และหญิง รองเท้า กระเป๋าถือที่ไม่ใช้แล้ว ฯลฯ
- ❖ โทรศัพท์ เตารีดจำลอง ที่รีดผ้าจำลอง
- ❖ ภาพถ่ายและรายการอาหาร

๑.๒ มุมหมอม

- ❖ เครื่องเล่นจำลองแบบเครื่องมือแพทย์ และอุปกรณ์รักษาผู้ป่วย เช่น หูฟัง เสื้อคลุมหมอ ฯลฯ
- ❖ อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

๑.๓ มุมร้านค้า

- ❖ กล้องและขวดผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ใช้แล้ว
- ❖ อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ธนบัตรจำลอง ฯลฯ

๒. มุมบล็อก

- ❖ ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปทรงต่างๆกัน จำนวนตั้งแต่ ๕๐ ขึ้นขึ้นไป
- ❖ ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้ ฯลฯ
- ❖ ภาพถ่ายต่างๆ
- ❖ ที่จัดเก็บไม้บล็อกหรือแท่งไม้อาจเป็นชั้น ลังไม้หรือพลาสติก แยกตามรูปทรง ขนาด

๓. มุมหนังสือ

- ❖ หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้น ๆ พร้อมภาพ
- ❖ ชั้นหรือที่วางหนังสือ
- ❖ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื้อ พรม หมอน ฯลฯ
- ❖ สมุดเขียนยืมหนังสือกลับบ้าน
- ❖ อุปกรณ์สำหรับการเขียน
- ❖ อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเทป ตลับเทปนิทานพร้อมหนังสือนิทาน หูฟัง ฯลฯ

๔. มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติศึกษา

- ❖ วัสดุต่าง ๆ จากธรรมชาติ เช่น เมล็ดพืชต่าง ๆ เปลือกหอย ดิน หิน แร่ ฯลฯ
- ❖ เครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ สังเกต ทดลอง เช่น แวนขยาย แม่เหล็ก เข็มทิศ เครื่องชั่ง ฯลฯ

๕. มุมอาเซียน

- ❖ ธงของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน
- ❖ คำกล่าวทักทายของแต่ละประเทศ
- ❖ ภาพการแต่งกายประจำชาติในกลุ่มประเทศอาเซียน

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ควรมีวัสดุ อุปกรณ์ ดังนี้

๑. การวาดภาพและระบายสี

- สีเขียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ - เสื้อคลุม หรือผ้ากันเปื้อน
- พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ ๑๒)
- กระดาษ

๒. การเล่นกับสี

- ❖ การเป่าสี มี กระจดาช หลอดกาแพ สีน้ำ
- ❖ การหยดสี มี กระจดาช หลอดกาแพ พู่กัน สีน้ำ
- ❖ การพับสี มี กระจดาช สีน้ำ พู่กัน
- ❖ การเทสี มี กระจดาช สีน้ำ
- ❖ การละเลงสี มี กระจดาช สีน้ำ แป้งเปียก

๓. การพิมพ์ภาพ

- ❖ แม่พิมพ์ต่าง ๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย ฯลฯ
- ❖ แม่พิมพ์จากวัสดุอื่น ๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทรายาง ฯลฯ
- ❖ กระจดาช ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

๔.การปั้น เช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์ แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่าง ๆ ไม้ขนาดแป้ง ฯลฯ

๕.การพับ ฉีก ตัดปะ เช่น กระจดาช หรือวัสดุอื่น ๆ ที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กรรไกรขนาดเล็กปลายมน กาว น้ำหรือแป้งเปียก ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๖. การประดิษฐ์เศษวัสดุ เช่น เศษวัสดุต่าง ๆ มีกล่องกระจดาช แกนกระจดาช เศษผ้า เศษไหม กาว กรรไกร สี ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๗. การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแพ หลอดด้าย ฯลฯ

๘.การสาน เช่น กระจดาช ใบตอง ใบมะพร้าว ฯลฯ

๙. การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ พลาสติกชิ้นเล็ก ๆ รูปทรงต่าง ๆ ผู้เล่นสามารถนำมาต่อเป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามความต้องการ

๑๐.การสร้างรูป เช่น จากกระดานปักหมุด จากแป้นตะปูที่ใช้หนังยางหรือเชือก ผูกดึงให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ

เกมการศึกษา ตัวอย่างสื่อประเภทเกมการศึกษามีดังนี้

๑. เกมจับคู่

- ❖ จับคู่รูปร่างที่เหมือนกัน
- ❖ จับคู่ภาพเงา
- ❖ จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- ❖ จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน
- ❖ จับคู่ภาพส่วนเต็มกับส่วนย่อย
- ❖ จับคู่ภาพกับโครงร่าง
- ❖ จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- ❖ จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน
- ❖ จับคู่ภาพที่ซ่อนกัน
- ❖ จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม
- ❖ จับคู่ภาพที่สมมาตรกัน
- ❖ จับคู่แบบอุปมาอุปไมย
- ❖ จับคู่แบบอนุกรม

๒. เกมภาพตัดต่อ

- ❖ ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยประสบการณ์ต่าง ๆ เช่น ผลไม้ ผัก ฯลฯ
- ❖

๓. เกมจัดหมวดหมู่

- ❖ ภาพสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาจัดเป็นพวก ๆ
- ❖ ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน
- ❖ ภาพจัดหมวดหมู่ตามรูปร่าง สี ขนาด รูปทรงเรขาคณิต

๔. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

- ❖ โดมิโนภาพเหมือน
- ❖ โดมิโนภาพสัมพันธ์

๕. เกมเรียงลำดับ

- ❖ เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง
- ❖ เรียงลำดับขนาด

๖. เกมศึกษารายละเอียดของภาพ (ลอตโต)**๗. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)****๘. เกมพื้นฐานการบวก****กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ตัวอย่างสื่อมีดังนี้**

๑. สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัวและสื่อจากธรรมชาติหรือวัสดุท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ ใบไม้ เปลือกหอย เสื้อผ้า ฯลฯ
๒. สื่อที่จำลองขึ้น เช่น ลูกโลก ตุ๊กตาสัตว์ ฯลฯ
๓. สื่อประเภทภาพ เช่น ภาพพลิก ภาพโปสเตอร์ หนังสือภาพ ฯลฯ
๔. สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์

กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเล่นสนาม เช่น เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน ฯลฯ
๒. ที่เล่นทราย มีทรายละเอียด เครื่องเล่นทราย เครื่องตวง ฯลฯ
๓. ที่เล่นน้ำ มีภาชนะใส่น้ำหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอที่เด็กจะยืนได้พอดี เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อนพลาสติก อุปกรณ์เล่นน้ำ เช่น ถ้วยตวง ขวดต่างๆ สายยาง กรวยกรอกน้ำ ตุ๊กตายาง ฯลฯ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง เหล็กสามเหลี่ยม กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ ธิบับัน แแถบผ้า ห่วง
๒. หวาย ถูทราย ฯลฯ

การเลือกสื่อ มีวิธีการเลือกสื่อ ดังนี้

๑. เลือกให้ตรงกับจุดมุ่งหมายและเรื่องที่สอน
๒. เลือกให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก
๓. เลือกให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่เด็กอยู่หรือสถานภาพของสถานศึกษา
๔. มีวิธีการใช้ง่าย และนำไปใช้ได้หลายกิจกรรม
๕. มีความถูกต้องตามเนื้อหาและทันสมัย
๖. มีคุณภาพดี เช่น ภาพชัดเจน ขนาดเหมาะสม ไม่ใช่สีสะท้อนแสง
๗. เลือกสื่อที่เด็กเข้าใจง่ายในเวลาสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน
๘. เลือกสื่อที่สามารถสัมผัสได้
๙. เลือกสื่อเพื่อใช้ฝึก และส่งเสริมการคิดเป็น ทำเป็น และกล้าแสดงความคิดเห็นด้วยความมั่นใจ

การจัดหาสื่อ สามารถจัดหาได้หลายวิธี คือ

๑. จัดหาโดยการขอยืมจากแหล่งต่างๆ เช่น ศูนย์สื่อของสถานศึกษาของรัฐบาล หรือ สถานศึกษาเอกชน ฯลฯ
๒. จัดซื้อสื่อและเครื่องเล่นโดยวางแผนการจัดซื้อตามลำดับความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ทางสถานศึกษาสามารถจัดสรรให้และสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์
๓. ผลิตสื่อและเครื่องเล่นขึ้นใช้เองโดยใช้วัสดุที่ปลอดภัยและหาง่ายเป็นเศษวัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น กระดาษแข็งจากลังกระดาษ รูปภาพจากแผ่นป้ายโฆษณา รูปภาพจากหนังสือนิตยสารต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นตอนการดำเนินการผลิตสื่อสำหรับเด็ก มีดังนี้

๑. สำรวจความต้องการของการใช้สื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้และกิจกรรมที่จัด
๒. วางแผนการผลิต โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและรูปแบบของสื่อให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก สื่อนั้นจะต้องมีความคงทนแข็งแรง ประณีตและสะดวกต่อการใช้
๓. ผลิตสื่อตามรูปแบบที่เตรียมไว้
๔. นำสื่อไปทดลองใช้หลาย ๆ ครั้งเพื่อหาข้อดี ข้อเสียจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น
๕. นำสื่อที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้จริง

การใช้สื่อ ดำเนินการดังนี้

๑. การเตรียมพร้อมก่อนใช้สื่อ มีขั้นตอน คือ

๑.๑ เตรียมตัวผู้สอน

- ❖ ผู้สอนจะต้องศึกษาจุดมุ่งหมายและวางแผนว่าจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง
- ❖ เตรียมจัดหาสื่อและศึกษาวิธีการใช้สื่อ
- ❖ จัดเตรียมสื่อและวัสดุอื่น ๆ ที่จะต้องใช้ร่วมกัน
- ❖ ทดลองใช้สื่อก่อนนำไปใช้จริง

๑.๒ เตรียมตัวเด็ก

- ❖ ศึกษาความรู้พื้นฐานเดิมของเด็กให้สัมพันธ์กับเรื่องที่จะสอน
- ❖ สร้างความสนใจเด็กโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน
- ❖ ให้เด็กมีความรับผิดชอบ รู้จักใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลายเล่นแล้วเก็บให้ถูกที่

๑.๓ เตรียมสื่อให้พร้อมก่อนนำไปใช้

- ❖ จัดลำดับการใช้สื่อว่าจะใช้อะไรก่อนหรือหลัง เพื่อความสะดวกในการสอน
- ❖ ตรวจสอบและเตรียมเครื่องมือให้พร้อมที่จะใช้ได้ทันที
- ❖ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสื่อ

๒.การนำเสนอสื่อ เพื่อให้บรรลุผลโดยเฉพาะใน กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมวงกลม / กิจกรรมกลุ่มย่อย ควรปฏิบัติ ดังนี้

- ๒.๑ สร้างความพร้อมและสร้างความสนใจให้เด็กก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้ง
- ๒.๒ ใช้สื่อตามลำดับขั้นของแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้
- ๒.๓ ไม่ควรให้เด็กเห็นสื่อหลายๆชนิดพร้อมๆกัน เพราะจะทำให้เด็กไม่สนใจกิจกรรมที่สอน
- ๒.๔ ผู้สอนควรยืนอยู่ด้านข้างหรือด้านหลังของสื่อที่ใช้กับเด็ก ผู้สอนไม่ควรยืน หันหลังให้เด็ก จะต้องพูดคุยกับเด็กและสังเกตความสนใจของเด็ก พร้อมทั้งสำรวจข้อบกพร่องของสื่อที่ใช้ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
- ๒.๕ เปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมใช้สื่อ

ข้อควรระวังในการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อในระดับปฐมวัยควรระวังในเรื่องต่อไปนี้

๑. **วัสดุที่ใช้** ต้องไม่มีพิษ ไม่หัก และแตกง่าย มีพื้นผิวเรียบ ไม่เป็นเสี้ยน
๒. **ขนาด** ไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินไป เพราะยากต่อการหยิบยก อาจจะตกลงมาเสียหาย ตกเป็นอันตรายต่อเด็กหรือใช้ไม่สะดวก เช่น กรรไกรขนาดใหญ่ โต๊ะ เก้าอี้ที่ใหญ่และสูงเกินไป และไม่ควรมีขนาดเล็กเกินไป เด็กอาจจะนำไปอมหรือกลืนทำให้ติดคอหรือไหลลงท้องได้ เช่น ลูกบิดเล็ก ลูกแก้วเล็ก ฯลฯ
๓. **รูปร่าง** ไม่เป็นรูปร่างแหลม รูปร่างเหลี่ยม เป็นสัน
๔. **น้ำหนัก** ไม่ควรมีน้ำหนักมาก เพราะเด็กยกหรือหยิบไม่ไหว อาจจะตกลงมาเป็นอันตรายต่อตัวเด็ก
๕. **สื่อ** หลีกเลี่ยงสื่อที่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก เช่น สารเคมี วัสดุไวไฟ ฯลฯ
๖. **สี** หลีกเลี่ยงสีที่เป็นอันตรายต่อสายตา เช่น สีสะท้อนแสง ฯลฯ

การประเมินการใช้สื่อ

ควรพิจารณาจากองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ ผู้สอน เด็ก และสื่อ เพื่อจะได้ทราบว่าสื่อที่ใช้นั้นช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด จะได้นำมาปรับปรุงการผลิตและการใช้สื่อให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้วิธีสังเกต ดังนี้

๑. สื่อที่ใช้นั้นช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้เพียงใด
๒. เด็กชอบสื่อที่ใช้นั้นเพียงใด
๓. สื่อที่ใช้นั้นช่วยให้การสอนตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ ถูกต้องตามสาระการเรียนรู้และทันสมัยหรือไม่
๔. สื่อที่ใช้นั้นช่วยให้เด็กสนใจมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

การพัฒนาสื่อ

การพัฒนาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยนั้น ก่อนอื่นควรได้สำรวจข้อมูล สภาพปัญหาต่างๆของสื่อทุกประเภทที่ใช้อยู่ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการ

แนวทางการพัฒนาสื่อ ควรมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

๑. ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ ใช้ได้สะดวก ไม่ซับซ้อนเกินไป เหมาะสมกับวัยของเด็ก
๒. รักษาความสะอาดของสื่อ ถ้าเป็นวัสดุที่ล้างน้ำได้ เมื่อใช้แล้วควรได้ล้างเช็ด หรือ ปิดฝุนให้สะอาด เก็บไว้เป็นหมวดหมู่ วางเป็นระเบียบหยิบใช้ง่าย

๓. ถ้าเป็นสื่อที่ผู้สอนผลิตขึ้นมาใช้เองและผ่านการทดลองใช้มาแล้ว ควรเขียนคู่มือประกอบการใช้สื่อนั้น โดยบอกชื่อสื่อ ประโยชน์และวิธีใช้สื่อ รวมทั้งจำนวนชิ้นส่วนของสื่อในชุดนั้นและเก็บคู่มือไว้ในซองหรือถุง พร้อมสื่อที่ผลิต

๔. พัฒนาสื่อที่สร้างสรรค์ ใช้ได้เอนกประสงค์ คือ เป็นได้ทั้งสื่อเสริมพัฒนาการ และเป็นของเล่นสนุกสนานเพลิดเพลิน

แหล่งการเรียนรู้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลบ้านส้อง ได้แบ่งประเภทของแหล่งเรียนรู้ ได้ดังนี้

๑. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล ได้แก่ วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่จัดหามาเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจอย่างกระจ่างแก่เด็กโดยสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่

- เจ้าหน้าที่ในเทศบาล/อบต.....
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข.....
- พระสงฆ์
- พ่อค้า
- แม่ค้า
- เจ้าหน้าที่ตำรวจ.....
- ผู้ปกครอง
- ช่างตัดผม / ช่างเสริมสวย
- ครู
- นักการภารโรง
- ฯลฯ

๒. แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ แหล่งข้อมูลหรือแหล่งวิทยาการต่างๆ ที่อยู่ในชุมชนมีความสัมพันธ์กับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีช่วยให้เด็กสามารถเชื่อมโยงโลกภายในและโลกภายนอก (inner world & outer world) ได้ และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของเด็กปฐมวัย ได้แก่

- ห้องสมุด.....
- บ้าน.....
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
- สถานีตำรวจ
- ฯลฯ

๓. สถานที่สำคัญต่างๆ ได้แก่ แหล่งความรู้สำคัญต่างๆ ที่เด็กให้ความสนใจ ได้แก่

- วัด.....
- วัด.....
- วัด.....
- ฯลฯ

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเป็นขบวนการต่อเนื่องให้ครอบครัวพัฒนาการเด็กทุกด้านได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำผลมาใช้วางแผนจัดกิจกรรมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาอย่าง เต็มศักยภาพ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านส้อง จัดให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง ครอบครัวพัฒนาการทุก ด้านเป็นการประเมินในสถานการณ์ปกติขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและช่วงเวลาต่าง ๆ ได้แก่ การสังเกต การ สัมภาษณ์ การสนทนา การบันทึกพฤติกรรมเด็กและวิเคราะห์ข้อมูล ผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ แล้วนำข้อมูล จากการประเมินพัฒนาการมาสรุป เพื่อเขียนรายงานผลพัฒนาการลงในสมุดรายงานประจำตัวเด็กทุกภาคเรียน และรายงานให้ผู้ปกครองทราบอย่างชัดเจน และต่อเนื่องโดยดำเนินการต่อไป

ก่อนเรียนสถานศึกษาจัดทำข้อมูลของเด็กเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้ปกครองกรอกข้อมูลและสัมภาษณ์ ผู้ปกครอง เช่น ข้อมูลทั่วไป ประวัติสุขภาพ ลักษณะนิสัย

ระหว่างเรียนสถานศึกษาได้จัดทำเครื่องมือประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลาย เหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ การสังเกต การบันทึก พฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล จากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ บันทึกการมาเรียน บันทึกสุขภาพ และบันทึกกิจกรรมต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้อาจจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้สอดคล้อง กับความสามารถหรือพัฒนาการแต่ละด้านของเด็ก

หลังเรียนสถานศึกษาได้นำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมารวบรวมสรุปและเขียนรายงานผล พัฒนาการลงในสมุดรายงานประจำตัวทุกภาคเรียน

เกณฑ์การประเมินคือ การนำผลการประเมินมาสรุปและจัดระดับพัฒนาการ ดังนี้

ระดับ ๓ =	ดี	หมายถึง	ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ชัดเจน
ระดับ ๒ =	พอใช้	หมายถึง	ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง แต่ยังไม่คล่องแคล่ว
ระดับ ๑ =	ควรส่งเสริม	หมายถึง	ปฏิบัติได้บ้าง แต่ครูต้องให้ความช่วยเหลือ

การประเมินผล

การประเมินผลระดับอนุบาล แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้คือ

๑. ประเมินผลประจำ แต่ละกิจกรรม
๒. ประเมินผลประจำวัน
๓. ประเมินผลประจำภาค/ปี

วิธีประเมินผล

๑. การสังเกต

๑.๑ ครูสังเกตเด็กตลอดเวลา เช่น ขณะเรียน เล่น และประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ใน ศูนย์การเรียนกิจกรรมเสรีทั้งเป็นกลุ่ม และรายบุคคลสม่ำเสมอ

- ๑.๒ บันทึกการสังเกตพฤติกรรม และพัฒนาการของเด็กในสมุดรายงานประจำตัวของเด็ก

๒. การสัมภาษณ์ คือ การสนทนากับเด็กเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม อาจจะมีการบันทึกการ สนทนาด้วยเพื่อหาวิธีการแก้ไข หรือทำให้ทราบว่า ประสบผลสำเร็จหรือไม่

๓. ตรวจสอบผลงาน และวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดระดับคุณภาพของการประเมินผลพัฒนาการ มีดังนี้

- ระดับคุณภาพ ๓ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๐ – ๓.๐๐
หมายความว่า ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ชัดเจน
- ระดับคุณภาพ ๒ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑.๕๐ – ๒.๔๙
หมายความว่า ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง แต่ยังไม่คล่องแคล่ว
- ระดับคุณภาพ ๑ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑.๐๐ – ๑.๔๙
หมายความว่า ปฏิบัติได้บ้าง แต่ครูต้องให้ความช่วยเหลือ

การบริหารจัดการหลักสูตร

การนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพตามจุดหมายของ หลักสูตร ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรในระบบสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และชุมชน มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของเด็ก

๑. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยในระบบสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาท ดังนี้

๑.๑ ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและมีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑.๒ คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับเด็ก เช่น ผู้สอน พี่เลี้ยง อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงคุณสมบัติหลักของบุคลากร ดังนี้

๑.๒.๑ มีวุฒิทางการศึกษาด้านการอนุบาลศึกษา การศึกษาปฐมวัย หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑.๒.๒ มีความรักเด็กจิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ความเป็นกันเองกับเด็กอย่างเสมอภาค

๑.๒.๓ มีบุคลิกของความเป็นผู้สอน เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของเด็กตามวัย

๑.๒.๔ พุดจาสุภาพเรียบร้อย ชัดเจนเป็นแบบอย่างได้

๑.๒.๕ มีความเป็นระเบียบ สะอาด และรู้จักประหยัด

๑.๒.๖ มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่และการปฏิบัติต่อเด็ก

๑.๒.๗ มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่างๆ ของเด็กและตัดสินใจปัญหาต่างๆอย่างมีเหตุผลด้วยความ เป็นธรรม

๑.๒.๘ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตสมบูรณ์

๑.๓ ส่งเสริมการจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง และเสมอภาค และปฏิบัติกรับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด

๑.๔ ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กพัฒนาตนเองมีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

๑.๕ เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยร่วมให้ความเห็นชอบ กำหนด วิสัยทัศน์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กทุกช่วงอายุ

๑.๖ สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา

๑.๗ จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการหลักสูตร อย่างเป็นระบบ และมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา

๑.๘ สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมตลอดจนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการ เรียนรู้

๑.๙ นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายในอย่างมีระบบ

๑.๑๐ กำกับติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำผลจากการ ประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก

๑.๑๑ กำกับ ติดตาม ให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำผลจากการ ประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของ เด็ก บริบทสังคมและให้มีความทันสมัย

๒. บทบาทผู้สอนปฐมวัย

การพัฒนาคุณภาพเด็กโดยถือว่าเด็กมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้อง ส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาตนตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจึงควรมีบทบาท / หน้าที่ ดังนี้

๒.๑ บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

๒.๑.๑ จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตัวเด็กเอง และผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด โดยเสริมสร้างพัฒนาการเด็กให้ครอบคลุมทุกด้าน

๒.๑.๒ ส่งเสริมให้เด็กใช้ข้อมูลแวดล้อม ศักยภาพของตัวเด็ก และหลักทาง วิชาการในการผลิตกระทำ หรือหาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล

๒.๑.๓ กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองด้วยวิธี การศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้ และพัฒนาตนเอง

๒.๑.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กทำ กิจกรรมได้เต็มศักยภาพและความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล

๒.๑.๕ สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการ จัดการเรียนรู้ และกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๖ ใช้กิจกรรมการเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กให้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ

๒.๑.๗ ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและเด็กในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๘ จัดการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริงและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กเต็มศักยภาพ

๒.๒ บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก

๒.๒.๑ สังเกตและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๒.๒.๒ ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

๒.๒.๓ ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น มีความภูมิใจในตนเองและกล้าแสดงออก

๒.๒.๔ ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี

๒.๒.๕ จำแนกพฤติกรรมเด็กและสร้างเสริมลักษณะนิสัยและแก้ปัญหาเฉพาะบุคคล

๒.๒.๖ ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๒.๓ บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยีการสอน

๒.๓.๑ นำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

๒.๓.๒ ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

๒.๓.๓ จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร / กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

๒.๓.๔ พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้มีวิสัยทัศน์และทันสมัยทันเหตุการณ์ในยุคของข้อมูลข่าวสาร

๒.๔ บทบาทในฐานะผู้บริหารหลักสูตร

๒.๔.๑ ทำหน้าที่วางแผนกำหนดหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้

๒.๔.๒ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ทั้งกายและใจ เปิดโอกาสให้เด็กเล่น/ทำงาน และเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๒.๔.๓ ประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

๓. บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

การศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่ผู้สอนและพ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อความเข้าใจตรงกันและพร้อมร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้กับเด็ก ดังนั้น พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๓.๑ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและให้ความเห็นชอบ กำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็กร่วมกับผู้สอนและเด็ก

๓.๒ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ

๓.๓ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๔ สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น

๓.๕ อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก

๓.๖ ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอน ผู้เกี่ยวข้อง

๓.๗ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีคุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้

๓.๘ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๔. บทบาทของชุมชน

การปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้ชุมชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อ ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ดังนั้น ชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๔.๑ มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม / ชมรมผู้ปกครอง

๔.๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของสถานศึกษา

๔.๓ เป็นศูนย์การเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ ให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์จากสถานการณ์จริง

๔.๔ ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา

๔.๕ ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

๔.๖ ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่ง
วิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

๔.๗ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทำ
หน้าที่เสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ ๓ – ๖ ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะสามารถนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปปรับใช้ได้
ทั้งในส่วนของโครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการให้เหมาะสม
กับสภาพ บริบท ความต้องการ และศักยภาพของเด็กแต่ละประเภทเพื่อพัฒนาให้เด็กมีคุณภาพตามมาตรฐาน
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดโดยดำเนินการดังนี้

๑. เป้าหมายคุณภาพเด็ก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึง
ประสงค์ และสารการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาเด็ก
สถานศึกษาหรือผู้จัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ สามารถเลือกหรือปรับใช้ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึง
ประสงค์ในการพัฒนาเด็ก เพื่อนำไปทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลแต่ยังคงไว้ซึ่งคุณภาพพัฒนาการของเด็ก
ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๒. การประเมินพัฒนาการ จะต้องคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างของเด็ก อาทิ เด็กที่พิการอาจ
ต้องมีการปรับการประเมินพัฒนาการที่เอื้อต่อสภาพเด็ก ทั้งวิธีการเครื่องมือที่ใช้ หรือกลุ่มเด็กที่มีจุดเน้น
เฉพาะด้าน

การสร้างรอยเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่

การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความสำคัญอย่างยิ่ง บุคลากร
ทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจต่อการช่วยลดช่องว่างของความไม่เข้าใจในการจัดการศึกษาทั้งสองระดับ ซึ่งจะส่งผล
ต่อการจัดการเรียนการสอน ตัวเด็ก ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆทั้งระบบ การเชื่อมต่อ
ของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ จะประสบผลสำเร็จได้ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการเชื่อมต่อโดยเฉพาะระหว่างหลักสูตร
การศึกษาปฐมวัยในช่วงอายุ ๓ – ๖ ปี กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดย
ต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจ จัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการเชื่อมโยง
การศึกษาโดยการจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมต่อการศึกษา ดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

๑.๑ จัดประชุมครูระดับปฐมวัยและครูระดับประถมศึกษาร่วมกันสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อครูทั้งสองระดับจะได้เตรียมการสอนให้สอดคล้องกับเด็กวัยนี้

๑.๒ จัดหาเอกสารด้านหลักสูตรและเอกสารทางวิชาการของทั้งสองระดับมาไว้ให้ครูและบุคลากรอื่นๆ ได้ศึกษาทำความเข้าใจ อย่างสะดวกและเพียงพอ

๑.๓ จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ที่ได้รับจากการอบรมศึกษาดูงาน ซึ่งไม่ควรจัดให้เฉพาะครูในระดับเดียวกันเท่านั้น

๑.๔ จัดเอกสารเผยแพร่ตลอดจนกิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

๑.๕ จัดให้มีการพบปะ หรือการทำกิจกรรมร่วมกับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ในระหว่างที่เด็กอยู่ในระดับปฐมวัย เพื่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง จะได้สร้างความเข้าใจและสนับสนุนการเรียน การสอนของบุตรหลานตนได้อย่างถูกต้อง

๑.๖ จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและเด็กในบางโอกาส

๑.๗ จัดกิจกรรมปฐมนิเทศพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างน้อย ๒ ครั้ง คือ ก่อนเด็กเข้าเรียนระดับปฐมวัยศึกษาและก่อนเด็กจะเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจ การศึกษาทั้งสองระดับและให้ความร่วมมือในการช่วยเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดี

๒. ครูระดับปฐมวัย

ครูระดับปฐมวัย นอกจากจะต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กของตนแล้ว ควรศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่นๆ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยครูอาจจัดกิจกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

๒.๑ เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งจะทำให้ครูระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป

๒.๒ พูดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ที่ดีๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

๒.๓ จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำความรู้จักกับครูตลอดจนสภาพแวดล้อม บรรยากาศของห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาเดียวกันหรือสถานศึกษาอื่น

๓. ครูระดับประถมศึกษา

ครูระดับประถมศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของตนให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

๓.๑ จัดกิจกรรมให้เด็ก พ่อแม่ และผู้ปกครอง มีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับครูและห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ก่อนเปิดภาคเรียน

๓.๒ จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้องเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระเช่น มุมหนังสือ มุมของเล่น มุมเกมการศึกษา เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

๓.๓ จัดกิจกรรมร่วมกันกับเด็กในการสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการปฏิบัติตน

๓.๔ เผยแพร่ข่าวสารด้านการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน

๔. พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษา

พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาต้องทำความเข้าใจหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับ และเข้าใจว่าถึงแม้เด็กจะอยู่ในระดับประถมศึกษาแล้วแต่เด็กยังต้องการความรักความเอาใจใส่ การดูแลและการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ได้แตกต่างไปจากระดับปฐมวัย และควรให้ความร่วมมือกับครูและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวได้เร็วยิ่งขึ้น

การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน

การจัดสถานศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้น เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมจำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน การวางแผน และดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาและระบบการประกันคุณภาพที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกตั้งแต่ระดับชาติ เขตพื้นที่ทุกระดับ และทุกอาชีพ การกำกับดูแล

ประเมินผลต้องมีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำข้อมูลจากรายงานผล มาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

การนำหลักสูตรปฐมวัยไปใช้

การนำกรอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปใช้ในสถานศึกษานั้น ครูผู้สอนในสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (เด็กอายุ ๒- ๓ปี) โดยดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย มีดังนี้

๑. การเตรียมความพร้อม
 - สร้างความตระหนัก
 - พัฒนาบุคลากร
 - จัดระบบสารสนเทศ
 - จัดระบบบริหารจัดการในรูปกรรมการ
๒. การจัดหลักสูตร
 - หลักสูตรของครูแต่ละคน (แผนการจัดประสบการณ์)
 - หลักสูตรชั้นปี (หน่วยการเรียนรู้/กิจกรรม)
๓. การสนับสนุนคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
 - ระบบการประเมินพัฒนาการ
 - การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - การพัฒนาและเลือกใช้สื่อ
 - การประกันคุณภาพภายในการศึกษา
๔. การบริหารจัดการ
 - ระบบบริหารทั่วไป
 - งบประมาณ
 - อาคารสถานที่
 - วัสดุ อุปกรณ์
 - ระบบประเมินตนเอง
 - บริหารบุคลากรทุกด้าน
๕. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
 - คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ
 - หน่วยงานต้นสังกัด
 - คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ
 - คณะกรรมการสถานศึกษา
๖. สรุปและรายงาน
 - สรุปการประเมินตนเองของสถานศึกษา
 - รายงานคณะกรรมการสถานศึกษา

- รายงานผู้ปกครอง/นักเรียน
- รายงานชุมชน
- รายงานหน่วยบังคับบัญชาเพื่อการสนับสนุน

๗. การปรับปรุงและการพัฒนา

- ปรับแผนปฏิบัติงานปีต่อไป
- ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา
- ปรับปรุงการบริหารจัดการ
- ปรับปรุงระบบสนับสนุนคุณภาพ
- ปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

๘. แผนที่ความคิดในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สิ่งที่เด็กรู้แล้วและสิ่งที่เด็กต้องการรู้ได้มาจากการที่ครูสนทนากับเด็กในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ เพื่อทราบประสบการณ์เดิมและสิ่งที่เด็กสนใจเรียนรู้ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก

๙. กิจกรรมสร้างสรรค์ในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมได้มากกว่า ๒ กิจกรรมต่อหนึ่งวัน เพื่อให้เด็กได้เลือกปฏิบัติกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจ กิจกรรมที่จัดขึ้นควรเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม

๑๐. กิจกรรมเสรีในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ครูผู้สอนควรจัดศูนย์การเรียนรู้และเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้สอดคล้องกับหน่วยการจัดการเรียนรู้

- การจัดศูนย์การเรียนรู้ควรจัดให้มือน้อย ๔ ศูนย์หลักคือ ศูนย์บ้าน ศูนย์บล็อก ศูนย์หนังสือ ศูนย์ดนตรี ทั้งนี้โรงเรียนสามารถจัดได้มากกว่า ๔ ศูนย์ ขึ้นอยู่กับจุดเน้นและบริบทของโรงเรียน อย่างไรก็ตามโรงเรียนควรปรับเปลี่ยนศูนย์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้ง ๔ ด้านให้เต็มตามศักยภาพ

๑๑. สาระการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย จะต้องสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม ชุมชน ท้องถิ่น และปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และการเรียนรู้กับเด็กปฐมวัย ซึ่งหลักสูตรแต่ละสถานศึกษามีจุดมุ่งหมาย คือ มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างเหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างของบุคคล เพื่อพัฒนาเด็กให้เกิดความสุขในการเรียนรู้ เกิดทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่เด็ก

ภาคผนวก

